

ఉప వేదాలు

శిల్ప కళ

భారతీయ మహాశిల్పము - 14 భాగము

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు కృష్ణ మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శిక్షవృక్ష

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాదే

గురు గౌరమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు పీఠలక్ష్మీంద్ర స్వామి

యోగి పరమహంస

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు శ్రీలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయి

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయి బాబా

గురు ఆరదీంద్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు చక్రవర్తి ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రకేశవర పరమారాధ్య

వందే గురుపరంపరాం...

నన్ను “నేను” తెలుసుకోవటానికి

నన్ను “నేను” మార్చుకోవటానికి

నన్ను “నేను” చేరుకోవటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంథాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంథాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంథాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకే దాదాపు 5000 పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా <http://www.new.dli.ernet.in>), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(<https://archive.org>), గూగుల్ వెబ్ సైట్(<https://www.google.co.in>), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(<http://www.microsoft.com>) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంథాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటి, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంథాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in> లేక <http://www.dli.ernet.in>
- 2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: <http://www.sairealattitudemanagement.org>
- 3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: <https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: <https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement>

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంధ వీడియోలు: <https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంథపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2990100028657

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంథముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

SaiRealAttitudeManagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

*** సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు ***

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals
Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title:

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language:

Scanning Centre: Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or](#)
[Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none">Rashtrapati BhavanCMU-BooksSanskritTTD TirupathiKerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none">INSA	<ul style="list-style-type: none">Times of IndiaIndian ExpressThe HinduDeccan HeraldEenaduVaartha	<ul style="list-style-type: none">Tamil Heritage FoundationAnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది ఐలిప్పులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

ప్రచురణ : 2001

ప్రతులు : 500

దశమ కుసుమం

సర్వ హక్కులు : ప్రచురణ కర్తవి

వెల రు. **125-00**

ప్రతులకు :

డా॥ స్వర్ణ వాచస్పతి B. V. Sc

(అధ్యక్షులు - రుద్రకవి సాహిత్యపీఠము, తెనాలి.)

రిటైర్డ్ వెటరినరీ అసిస్టెంటు సర్జన్ .

నారాయణపురం, దా బే వ ల్లి - 522 414

గుంటూరు జిల్లా. ఫోన్ (08649) 57902.

గూడవల్లి చంద్రమోహన్ B. Com

6-5-22, జైన్ టెంపుల్ స్ట్రీట్, తె నా లి - 522 201.

విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్

4-1-435, విజ్ఞాన భవన్

న్యూస్ ప్రిట్.

హై ద రా బా దు - 500 001.

విశాలాంధ్ర బుక్ హౌస్ :

విజయవాడ, హైదరాబాదు, అనంతపురము, గుంటూరు

విశాఖపట్టణం, హనుమకొండ, కాకినాడ, తిరుపతి.

ముద్రణ : న్యూ విజయ ఆర్ట్స్ ప్రెస్

గాంధీచౌక్, తె నా లి.

ప రి చ య ము

మా తండ్రిగారైన విమర్శకాచార్య, శిల్పకళాకోవిద స్వర్ణ సుబ్రహ్మణ్యకవిగారు కాశ్యపశిల్పము, మానసారము, శిల్పరత్నము సమరాంగణ సూత్రధార, అపరాజిత పృచ్ఛ, విశ్వకర్మప్రకాశ, విశ్వకర్మీయశిల్పము, శిల్పసంగ్రహము, మయవాస్తు, మయమతము, ఆత్రేయ శిల్పము, నారదీయశిల్పము, గార్గేయగమము పరశివ విశ్వకర్మాగమము మున్నగునన్నియో ప్రాచీన గ్రంథములను పరిశీలించి వాటినొక పద్ధతి ప్రకారము 16 భాగములు గల “భారతీయ మహాశిల్పము” అను బృహద్గ్రంథముగ తయారు చేసిరి. అందు 16వ భాగము శిల్ప పదములతో గూర్చిన నిఘంటువు.

మా తండ్రిగారు 1951 సంవత్సరము శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆస్థానకవి మహాకవి కందుకూరి దుద్రయ ప్రణీత నిరంకుశోపాఖ్యాన మునకు సుధాతరంగిణీ వ్యాఖ్య రచించిరి. ఆ గ్రంథము మహా పండితుల ప్రశంసలను పొందుటయేగాక 1999 సం॥న పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయము, హైదరాబాదు వారిచే పునర్ముద్రణ జరిగినది.

మా తండ్రిగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక సహాయముతో భారతీయ మహాశిల్పము 1, 2, 3 భాగములను 1971 సం॥ ముద్రించిరి. నేను 1992 సం॥ వెబరినరీ అసిస్టెంటుసర్జన్ గా పదవీ విరమణ గావించిన పిమ్మట శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమువారి ఆర్థిక సహాయముతో 1996-97 భారతీయ మహాశిల్పము 4, 5, 6 భాగములను, 1997-98 లో 7, 8, 9 భాగములను ముద్రించుట జరిగినది. మరియు 15వ భాగము నందలి యొక భాగమును ‘విశ్వ

బ్రాహ్మణ విజ్ఞానము' అను పేరుతో ముద్రించుట జరిగినది. మా తండ్రిగారి గ్రంథములతో బాటు నేను రచించిన 'వాల్మీకి రామాయణ సౌరభాలు' మహాభారత స్వస్వరూపము, అఖిల దేవతాస్తోత్ర మంజరి, రావణబ్రహ్మ చరిత్రము, అధర్వణాచార్యుడు, కందుకూరి రుద్రకవి చరిత్రము మున్నగు గ్రంథముల ముద్రణ కూడ జరుగుటచే భారతీయ మహాశిల్పము నందలి మిగిలిన భాగముల ముద్రణ ఆలస్యమైనది.

మా తండ్రిగారు భారతీయ మహాశిల్పము 14 వ భాగము (చతుర్థశకళ) ను, "సర్వదేవప్రతిష్ఠా యజ్ఞకల్పః" అను ప్రథమ భాగము గను, "శ్రీ మత్పరశివ విశ్వకర్మాగమోక్త సప్రయోగ సర్వదేవ ప్రతిష్ఠా యజ్ఞకల్పః" అను ద్వితీయ భాగముగను రచించిరి. నేను ఆ రెండు భాగములను ఈ గ్రంథముగ ముద్రించుట జరిగినది. అత్యంత శ్రమకోర్చి యీ గ్రంథ ముద్రణను పూర్తి గావించిన న్యూ విజయా ఆర్ట్స్ ప్రెస్, తెనాలి వారికి, ఈ గ్రంథ ముద్రణకు నన్ను ప్రోత్సహించిన పురోహితులకు నా కృతజ్ఞతలు తెలియ జేయుచు వారిని విశ్వకర్మ భగవానుడు ఆశీర్వాదించుగాక ! అని కోరుచున్నాను.

డా॥ స్వర్ణ వాచస్పతి

అధ్యక్షులు-రుద్రకవి సాహిత్య పీఠము

బ్రహ్మర్షి యలవర్తి ఆంజనేయశాస్త్రి వేద సంస్కృత పాఠశాల

గాంధీనగర్ - తె నా లి-522 201.

గ్రంథకర్త :
 విమర్శకాచార్య, శిల్పకళాకోవిద
 కీ॥ శే॥ స్వర్ణ సుబ్రహ్మణ్యకవిగారు

ప్రచురణ కర్త :

డా॥ స్వర్ణ వాచస్పతి, లక్ష్మీనరసమ్మ

అధ్యక్షులు. - రుద్రకవి సాహిత్య పీఠము

బ్రహ్మర్షి యలవర్తి ఆంజనేయశాస్త్రి వేదనంస్కృత పాఠశాల
గాంధీనగర్ . తె నా లి - 522 201.

అ డ్ర సు :

రిటైర్డ్ వెటరినరీ అసిస్టెంటు సర్జన్

నారాయణపురం, దా వే పల్లి - 522 414

గుంటూరు జిల్లా. ఫోన్ (08649) 57902.

శ్రీరస్తు

శ్రీ విరాడ్విశ్వకర్మణేనమః

సర్వదేవ ప్రతిష్ఠా యజ్ఞకల్పః ప్రారంభః

శ్రీకరం పరమాత్మానం విశ్వకర్మాణ మిశ్వరం,
గాయత్రీం వేదజనసిం వందే సర్వార్థసిద్ధయే ॥
అహభూనాస్వవాయేన శ్రీకోటేశ్వరసూనునా,
సుబ్రహ్మణ్యేనవిదుషా మయాఽద్యయజ్ఞ సంగ్రహః ।
ఆగమోక్త ప్రకారేణ క్రియతే నృహితాయవై,
మండపస్యవిధింపూర్వం కుర్యాచ్ఛుభదినేబుధైః ॥
“ప్రాసాదాదగ్రహశానే చోత్తరే యజ్ఞమండపం,
హస్తమానాత్ పంచసప్త నవచై కాదశాంతరం ।
త్రయోదశతథాహస్త షోడశాథ తథోత్తమం,
చతురస్రాంసమంశుద్ధం భుజకర్ణవిశోధితం ॥
తథాభిత్తిపుటం కృత్వా నవాంశాం మధ్యవేదికాం,
షోడశస్తంభసంయుక్తం చతుర్ద్వాపౌపశోభితం ।
తారత్రయశోన్న తావేదీ దర్పణో దరమస్త కా,
పృథక్పవిదితేస్థానే మండలంచ సముద్ధరేత్ ॥
ఉదయార్థాంతరే వేద్యాః కరమాత్రంచ విస్తృతం,
కుండకాని తథాదిక్షు కర్తవ్యాని క్రమేణతు ।
వితానే పుణ్యకలశాః పద్మపుష్పపశోభితాః,
విదిక్షుదిక్షుమధ్యే చ ధ్వజమాలాకులం తథా ॥
మండపస్య చతుర్ద్వాఃసు లలోటోచ్చ్రయతోరణం,
స్వక్షోమంబరన్యగ్రోధాఽశ్వత్థ చూతాదయః క్రమాత్ ।
తత్రతామ్రమయాత్కుర్యాత్ స్తంభాన్ వై తోరణోదయే,
ఉత్తరాంగే త్రిశూలాని కర్తవ్యాని నిక్రమేణతు ॥

ఇంద్రగోపోపమాః కృష్ణాః వీతాః సర్వపపుష్పవత్,
 శ్వేతాశ్చైవ పతాకాశ్చ పూర్వాదిక్రమయోగతః ।
 మధ్యేచసర్వవర్ణాశ్చ పతాకాశ్చ సముచ్చయేత్,
 వితానైర్వివిధాకారైః పద్మప్రతోషశోభితైః ॥
 మండపం దివ్యమూఖ్యాతం పురేచసిలయోపమం,
 చతుఃకర్ణేషువేద్యాశ్చ షడంశోన్నత వేదికాః ।
 వాసాముత్తరపార్శ్వేతు కుర్యాద్వైస్సానమండపం,
 కార్యంచ కామదంమూలం మండపస్య విభాగతః ॥”

(ఇతి యజ్ఞమండపాధికారః, అపరాజితపృచ్ఛ 147వ సూత్రం)

తత్రవై షోడశస్తంభైర్హరితైర్మండపం నృతం,
 తిర్యక్స్తంభైః షోడశకైర్భూమిరాచ్ఛాదనార్థకైః ।
 చతుర్భుః కటకం మధ్యే కార్యం కుంభద్వజాశ్రయం,
 ఆచ్ఛాదయేద్రక్తవస్త్రైః శ్వేతైర్వాత్మణపల్లవైః ॥
 శిరోధ్వజపతాకాభ్యాం స్వర్ణకుంభేనశోభితం,
 ఉత్తరస్యాంచ పూర్వస్యాం దక్షిణస్యాంతథాపునః ।
 పశ్చిమాయాం శంఖచక్రగదాపద్మాది సంయుతం,
 దశదిక్షుద్వారపాణాం పతాకాధ్వజవాహనైః ॥
 శస్త్రైశ్చశోభమానంతర్భూర్వాదిక్రమతో యథా,
 వీతారక్తా తథాకృష్ణా కృష్ణా శ్వేతాపునర్యథా ।
 ధూమ్రవర్ణాన్వర్ణవర్ణా రక్తాభారక్తవర్ణికా,
 మేఘాభాఽనపవారుణ్యో ర్మధ్యేధ్వజపతాకయోః ॥
 వర్ణేనతుల్యవాజ్ఞేయా వాహనాని పునర్యథా,
 హస్తీ మేఘోలులాయశ్చ కపోతోమకరస్తథా ।
 హరిణోనరయానశ్చ వృషోహంసోహయోదశ,
 శస్త్రాణీక్రమతోవక్ష్యే వజ్రమగ్నిశిఖాపునః ॥

దండః ఖడ్గశ్చపాశశ్చ శూలంగ దాత్రిశూలకం,
 కమండలుః శంఖచక్ర గదాపద్మాయుధం పునః ।
 మధ్యేమహాధ్వజోహంస గరుడోక్షాదిభిర్యుతః,
 బ్రహ్మవిష్ణు శివాదీనాం స్థాపనే క్రమతస్తథా ॥
 మండపాంతశ్చ తుష్కణే చత్రసోపేదికాస్తథా,
 తారత్ర్యం శోన్న తామధ్యే షడంశాఃకర్ణవేదికాః ।
 మధ్యవేద్యాముదగ్భాగే సర్వతోభద్రమండలం,
 విలిఖేత్సర్వతోభద్రం వేదికోపరిసుందరం ।
 తిర్యగూర్ధ్వగ తారేఖాః కుర్యాదేకోనవింశతిః,
 ఖండేందు స్త్రిపదఃకోణే శృంఖలాః పంచకోష్ఠకాః ।
 ఏకాదశపదావల్లి భద్రంతునవభిఃపదైః,
 చతుర్వింశత్పదావాపీ వింశత్యాపరిధిః పదైః ।
 మధ్యేషోడశభిః కోష్ఠైః పద్మమచ్చదళం లిఖేత్,
 శ్వేతేందుః శృంఖలాకృష్టా వల్లీసీవేన పూరయేత్ ।
 భద్రదారుణా సితావాప్యః పరిధిః పీతవర్ణకః,
 బాహ్యంతరదళైః శ్వేతైః కర్ణికాః పీతవర్ణికాః ।
 ఖండేందుః శృంఖలావాపీ వల్లీభద్రంతు పంచమం,
 పరిధ్యావేష్టితం సర్వం బాహ్యేనత్వం రజస్తమః ।
 సర్వం తత్ర సముద్దిష్టం సర్వతోభద్రమండలం,
 “విదిక్షుదిక్షుకుండాని కర్తవ్యాని క్రమేణచ ।
 ఉదయార్ధాంతరేవేద్యాః కరమాత్రశ్చ విస్తరః,
 హస్తమాత్రంఖనేతుండం విస్తృతం హస్తమేవచ ।
 మేఖలాత్ర్యంగువైశ్చైవ కర్తవ్యాక్రమ యోగతః,
 తథాశ్వత్థదళాకారా కుండనాభిశ్చవిస్తృతా ॥
 ఉత్తరాభిముఖం కృత్వా గజోష్ఠసదృశాననా,
 కుండయోనిస్తుకర్తవ్యా సర్వకామఫలప్రదా ।

ఇత్థంగుణాః సమాఖ్యాతాః కుండదోషానథశ్చణు,
 ఉత్తానమర్థనాశం చ తథా చింతామధోముఖం ॥
 వికర్ణం రోగబాహుల్య మితిదోషస్తథాస్మృతాః,
 చతురశ్రం భవేత్సుర్యే ఆగ్నేయ్యాంచభగోపమం ।
 అర్థచంద్ర సమయామ్యే పంచకోణం తునైర్వతే,
 వారుణేవర్తులాకారం వాయవ్యేరసకోణకం ॥
 సామ్యేపద్మదళాకార మైశాన్యాం చాష్టకోణకం,
 మధ్యేచదర్పణాకారం కుండాన్యక్తానివై నవ ।
 సాధారణేషుయజ్ఞేషు శస్యతే కుండపంచకం,
 ఆదాచాయుతహోమేతు కుండంచైకకరం స్మృతం ॥
 గ్రహాదిసర్వపూజాసు కుండంస్యాదేకహస్తకం,
 అంగులత్రయతోవృద్ధిః శూద్రాదేర్బ్రాహ్మణాంతతః ।
 ఏకకుండం స్థంశిలంవా మండలాదుత్తరేపునః,
 మండపాంతశ్చతుర్దిక్షు దేవానాం స్థాపనం యథా ॥
 ఐశాన్యాంగణనాథస్య కలశస్యాఖండదేవతా,
 పూజాస్థానవిశుద్ధ్యర్థం పంచగవ్యేనప్రోక్షయేత్ ।
 తస్మిన్ పీఠం నిధాయాదా నిక్షిపేత్ స్వర్ణయంత్రకం,
 తస్యోపరిన్యసేద్వస్త్రం గోఘమైర్వాసతండువైః ॥
 మధ్యేవలయంకృత్వా తద్బహిః క్రమతస్తథా,
 పంచకోణ సమాయుక్తం పంచవర్ణైశ్చ శోభితం ।
 షడావరణసంయుక్తం బహిర్వృత్తం తతః క్రమాత్,
 బహిరంతః శ్వేతవర్ణం బ్రహ్మమండల మిరితం ॥
 పీఠం ప్రపూజయేత్పశ్చాత్ న్యసేద్దేవం విధానతః,
 శుద్ధోదక సమాకీర్ణం కలశం పంచపల్లవైః ।
 సంచరత్న సమాయుక్తం పంచధాన్యావధీయుతం,
 పంచమృత్సన్ని సమాయుక్తం పంచవర్ణాంబరావృతం ॥

గంధాద్యలంకృతం సమ్యక్ కంకణేన సమన్వితం,
 వరుణం పూజయేత్తత్ర పంచదేవాన్ క్రమాత్తతః ।
 సానగాదిమహర్షీణాం పంచకేన యుతంపునః,
 శక్తీనాం పంచకం చాపి పంచబ్రహ్మసమన్వితం ॥
 పంచదేవీ సమాయుక్త ముపబ్రహ్మర్షి వేషితం,
 పంచవింశత్యధిశః సంఖ్యాకం చతదై వహి ।
 దేవీనామన్వితం బాహ్యే పంచభూతసమన్వితం,
 పంచవక్త్రసమోపేతం గాయత్రీ సహితేశ్వరం ॥
 విశ్వకర్మాణమూవాహ్య యథామేత్యాదినాయజేత్,
 అష్టాక్షరేణ మంత్రేణ పూజయేచ్ఛవసాదకం ।
 సాంగంసావరణందేవం లోకానాటూశ్వరంప్రభుం,
 సువర్ణప్రతిమాపూజ్యా హ్యుపచారైర్ద్విరప్తభిః ॥

వసిష్ఠ ఉవాచ :

విశ్వకర్మముఖోద్భూతా బ్రాహ్మణాః పంచకీర్తితః,
 సన్యోజాతముఖేజాతో సానగో విశ్వకర్మణః,
 వామదేవముఖే జాతోబ్రహ్మర్షి స్తుసనాతనః ।
 అఘోరముఖ సంజాతోఽహభూనోవిశ్వకర్మణః ।
 తత్పురుషేముఖోజాతః ప్రతోఽసా విశ్వకర్మణః,
 తస్యేశానముఖేజాత సువర్ణామీశ్వకర్మణః ॥

(వసిష్ఠపురాణము 31 కాం. 31వ అధ్యాయం)

నైవేద్యం భక్తితోదద్యాత్ పాయసాన్నాదిసంయుతం,
 చాలికాః పూజనంకుర్యా దాగ్నేయమాత్మమండలే ।
 గణేశశ్రీయుతాః స్థాప్త్యా స్తథా షోడశమాత్మకాః,
 నసార్ధారాఘృతాక్తాచ రక్షికాః పంచసప్తవా ॥
 తత్త్రైవాఘృదయస్థానం పితౄణాం తృప్తిహేతవే,
 మధ్యవేద్యామవాగ్భాగే స్థాపయేద్వాస్తుదేవతాః ।

ఏకాశీతిపదైః స్థాప్య శ్చత్వారిం శశ్చపంచచ,
 చరక్యాద్యష్టదశచ లోకపాలాస్తు తత్ర చ ।
 నైర్మత్యాం యోగినీవేద్యాం చతుః పప్టిచయోగినీః,
 వాయవ్యాం స్థాపయేద్వేద్యాం ద్విపంచాశతి భైరవాన్ ॥
 ఊనపంచాశన్నితావై మరుతాంతుగణాస్తథా,
 స్థాప్యగోధూమపుంజేషు తండులేషు చవైపునః ।
 తతః సులగ్నేసుధియా సపత్నీ కేన కర్మణః,
 కర్తానక్వాపధిజలైః హరిద్రాతైలసంయుతైః ॥
 “యత్ త్వగస్తి కృతంపాపం దేహేతిష్ఠతిమామకే,
 ప్రాశనాత్పంచగవ్యస్య దహత్యగ్నిరివేంధనమ్ ॥
 ములస్నానంచ కర్తవ్యం శుద్ధిస్నానం పునఃపునః,
 పంచగవ్యాశనంకృత్వాఽఽచమనం ముఖమార్జనం ।
 అపవిత్రః పవిత్రోవేత్యాత్మానం ప్రోక్షయేత్సుధీః,
 మండపాంతః ప్రవేశతి చాగ్నేయ్యాం మాతృమండలం ।
 గణేశం పూజయిత్వాఽథ గణేశశ్రీయుతాః పునః,
 మాతృకాః పూజయేత్పశ్చాద్ధృతమాత్రాఃపునర్యజేత్ ॥
 నాందీశ్రాద్ధంచ కృత్వాఽథాచరేత్పుణ్యా హవాచనం,
 పుణ్యాహవాచనస్యాదా వాచార్యం బ్రహ్మచర్విజః ।
 వృత్వాపుష్కలద్రవ్యేణ శాస్త్రోక్తేన యథావిధిః,
 వస్త్రయుగ్మంతఘోష్టిపం కుండలే కంఠభూషణం ॥
 అంగుళీభూషణంచైవ మణిబంధస్య భూషణం,
 ఏతానిచైవసర్వాణి ప్రారంభే ధర్మకర్మణాం ।
 పురోహితాయదత్వాఽథ ఋత్విగ్భ్యః సంప్రదాపయేత్,
 సంపూజ్య మధుపరేణ ఋత్విజః కర్మకారయేత్ ॥
 “బ్రహ్మచార్యఋత్విజశ్చ ద్వారపాలాస్తథాపరే,
 చత్వారణి కుండేషు ఋత్విజైః చైవసోడశ ।

అష్టేతుద్వారపాలాశ్చ దిశాం పాలాస్తథోత్తమాః,
ఏవం విధః ప్రక ర్తవ్యమండపేతు మహోత్సవః ॥

(అపరాజితపృచ్ఛ 117వ అధ్యాయం)

అపూజ్యకారయేత్కర్మ కిల్బిషేణచముజ్యతే,
యజమానోఽధవృత్త్యైవం బ్రాహ్మణాన్ ప్రార్థయేత్తదా ।
అస్యయాగస్య నిష్పత్త్యై భవంతోఽభ్యర్థితామయా,
సుప్రసన్నైః ప్రక ర్తవ్య మేతత్కర్మ యథోదితం ॥

మిలితైర్రాబ్రహ్మణైః కార్యం యజమానక రేపునః,
రక్షాబంధనమేతద్ధి కంకణం శాస్త్రభాషితం ।
చూర్వాయవాం కురాశ్చైవ బాలకం చూతపల్లవాః,
హరిద్రాద్వయసిద్ధార్థ శిఖిపక్షిరగత్వచః ॥

కంకణావధయశ్చైవః కౌతుకాఖ్యాసనస్పృతాః,
భాజనస్థాన్ కరపుశు ధృత్వామంత్రాన్ పఠేత్తథా ।
గణాధిపం నమస్కృత్యై త్యాదిరక్షోహణాంస్తథా,
దిగ్బంధే చ తథాజాతే యజమానక రే పునః ॥

రక్షాబంధనమే తత్స్యాత్ కంకణే చనుమంత్రితం,
తిలకంచ ప్రక ర్తవ్యం తతః పుణ్యాహవాచనం ।
పుణ్యాహవాచనాంతేచ శ్రీః పఠేన్దైవ సంయుతం,
సపత్నీకస్త దాధాన్య పుంజేకుంభంచ స్థాపయేత్ ॥

గంధాక్షతైః పుష్పఫలైః పంచపల్లవచందనైః,
వేష్టితం రక్తవస్త్రేణ రక్ష కాభిస్తుమాలయా ।
శోభితం పూజయేత్తత్ర స్మృత్వాగణపతిం తదా,
కుంభోపరిగ్రహాన్ దేవాన్ వరుణం చ ప్రపూజయేత్ ॥

పంచగవ్యప్రోక్షణం చ వికిరేత్సర్వ పాంస్తథా,
వేదఘోషం చ శృణ్వన స్తుర్యఘోషేణ సంయుతం ।

మండపం దక్షిణీకృత్య ప్రవిశేద్వాస్తు పశ్చిమం,
 మండపాం వర్ధాన్యపుంజే కుంభంధృత్వాఽథ పూజయేత్ ;
 మండపాంగస్య శుద్ధించ కృత్వా పురుషసూక్తతః,
 ఆచార్యస్తుస్వహస్తేన వికిరేణారసర్వ హన్ ॥
 పంచగవ్యప్రోక్షణం చ ప్రోక్షణం చ కుశోదకైః,
 మండపే మధ్యస్థానాతః పూజాస్నానం చ గంధతః ।
 ద్వారతోరణయోః పూజాం కృత్వాధ్వజపతాకయోః,
 ద్వారేష్ఠసాపయేత్కుంభాన్ వేదపాఠసమన్వితాన్ ॥
 దశదిక్పాలకాః పూజ్యాః స్తతస్త్వంత్రైశ్చ సర్వశః.
 దేవయోగ్యోబవిద్దేయో మంత్రోచ్ఛారణ పూర్వతః ।
 మండపస్యశిరోదేశే పూజితవ్యో మహాధ్వజః,
 ఐశాన్యాం సర్వభూతేభ్యో బలిందత్వాఽథ పూజయేత్ ॥
 మండపస్యతుప్రాద్దేశే పూజ్యాః సర్వచండ్రికాః,
 వివిధాదేవతాః పూజ్యాః బలిందత్వా సముత్విజః ।
 పూర్వద్వారాత్ప్రవిశ్యాథ వాస్తుమండలపశ్చిమే,
 ఉపవిశ్యచతుష్కోణే ష్వయః కీలాంశ్చస్థాపయేత్ ॥
 ఐశాన్యాంగణపత్యాదిగ్రహస్తదధిదేవతాః,
 ప్రత్యధిదేవతాఃపంచ వినాయకాదయోదశ ।
 లోకపాలాః పూజితవ్యాః కలశేవరుణం తథా,
 మధ్యమేవాస్తుదేవానాం శిఖ్యాదీనాంచ పూజనం ॥
 బలిందత్వా తవోరేఖాః దశపూర్వాయతాః క్రమాత్,
 దశోత్తరాయతారేఖాః కల్పయేద్వాస్తుసిద్ధయే ।
 కలశస్థాపనం పూర్వం శంకూనాం తోరణంపునః,
 బలిదానంపాయసేన నైవృత్యాం యోగిసీగణాన్ ॥
 మరుతోభైరవాణాం చ వాయవ్యాం పూజనం తథా,
 పంచభిశ్చ ప్రకర్తవ్యం మధ్యేమండలదేవతాః ।

ప్రధానకలశేపూజ్యాః రుద్రదా బ్రహ్మాదయస్తథా,
 మధ్యవేదీం సమాసాద్య నానాలంకారశోభితాం ।
 తస్మిన్వీతం నిధాయాదా న్యసేద్వస్తుం తథోపరి,
 గోఘమైర్వా తంశులైర్వా పంచబీజాక్షరాన్ లిఖేత్ ॥
 వీతం ప్రపూజయేన్ముఖ్య దేవరూపం న్యసేత్తదా,
 శుద్ధోదక సమాకీర్ణం కలశం సంచపల్లవైః ।
 నవరక్షే సమాయుక్తం నవధాన్యోపధీయతం,
 నవమృత్సాన్ని సమాయుక్తం సర్వవర్ణాంబరావృతం ॥
 గంధాద్యలంకృతం సమ్యక్ కంకణేన సమన్వితం,
 పుష్పమాలాది సంయుక్తం సర్వాలంకారశోభితం ।
 పరుణం పూజయేత్తత్ర శాంతిమంత్రైస్తదైవచ,
 ప్రధానదేవమావాహ్య పూజయేచ్ఛయథావిధిః ॥
 “అథాతస్సంప్రవక్ష్యామి ప్రతిష్ఠాలక్షణం క్రమం,
 దేవానామపి దేవీనాం భక్తానాం వాహనస్యచ ।
 లింగానాం లోహదాహుణాం శిర్కరామృద్వికారిణాం,
 సుధానాం చిత్రకానాంచ శాస్తుశాస్త్రాద్భిపారగైః ॥
 కర్తవ్యం వాస్తుశాస్త్రోక్తం రాజారాష్ట్రం సుఖంభవేత్,
 కాలవృష్టిర్భవేద్దూహా ధనధాన్య సమృద్ధయః ।
 గావశ్చసుదుఘానిత్యం జరారోగవివర్జితాః,
 వాస్తుశాస్త్రక్రియాహీనం కర్తృనాశం కులక్షయం ॥
 తత్సర్వం వాస్తురూపంచ శిల్పిజీవితముచ్యతే,
 విశ్వకర్మబ్రహ్మకులో వేదశాస్త్రార్థపారగః ।
 అలోగీరూపసంపన్నః సత్యవాగ్ధర్మపారగః,
 మంత్రతంత్ర క్రియాభిజ్ఞః కుటుంబీసత్కులోద్భవః ॥
 వేదశాస్త్రార్థపారీణః నిత్యకర్మరతః శుచిః,
 ప్రతిష్ఠాకర్మకుశలః శాంతస్సజ్జన సంస్తుతః ।

బ్రహ్మజ్ఞానీజపేశక్తః సూత్రగ్రాహీ శుభాన్వితః,
 వేదోక్త కర్మనిరతః కాలజ్ఞః సర్వశాస్త్రవిత్ ॥
 ననంవిధ గుణోపేతః శిల్పీకల్పాన్వితః ప్రయత్నతః,
 స్నానం సంధ్యాజపోహోమః స్వాధ్యాయః పితృతర్పణం ।
 ఆతిథ్యం వైశ్వదేవంచ అష్టకర్మాణ్యకారయత్,
 కేయూరహారమకుటైః కంకఃదైరుపశోభితః ॥
 వ్యజనైః కేతుభిశ్చతైశ్చామరైశ్చ విరాజితః,
 యజమానాదిభిస్సర్వైః సేవ్యమానోజనై రపి ।
 బింబం ప్రదక్షిణం కుర్యాత్ నృత్యగీతాదిభిస్సహ,
 ప్రవిశ్యశిల్పగేహంచ పంచసూక్తై రనూత్తమైః ॥
 పుణ్యాహం వాచయిత్వాఽథ చాంకురార్పణమాచరేత్,
 ద్వితీయం జలవాసంచన్న పనంశిల్పకోవిదైః ।
 పంచగవ్యైః పంచామ్మతైః పంచత్వక్త్రంచపల్లవైః,
 తృతీయం క్షీరవాసంచ చతుర్థం ధాన్యవాసకం ॥
 పంచమోవాస్తు హోమశ్చ బలిః శాంతాఖ్యకర్మచ,
 షష్ఠంచమూర్తి హోమశ్చ సప్తమం శిల్పిభోజనం ।
 పుణ్యాహం దశశాంతిస్సాన్య దప్తమందేహశుద్ధికం,
 నవమోగర్భవిన్యాసః దశమోరత్నసంస్థితిః ॥
 ఏకాదశంవీరబంధః శకునైస్సప్తమంత్రకైః
 పరిణీయాలయం బింబంకార యిత్వాప్రవేశనం ।
 కర్తవ్యం శుభలగ్నేచ ద్వాదశం చాప్తబంధనం,
 పంచసూక్తైః ప్రలంబశ్చ అభిషేకం త్రయోదశః ॥
 అసునీతేతిసూక్తేన ప్రాణప్రతిష్ఠామాచరేత్,
 బింబంపూరుషసూక్తేన చార్చయిత్వా యథావిధిః ॥
 న్యాసం నారాయణంసూక్తం కుర్యాద్ధ్యాసం చతుర్దశం,

నేత్రమోక్షం పంచదశః మంత్రపుష్పం తుషోదశః,

ధ్వజారోహం సప్తదశః వివాహస్తదనంతరం ।

అష్టాదశరథారోహః కర్మాణ్యష్టాదశః క్రమాత్ ॥

(వాతూలాగమం ప్రతిష్ఠాలక్షణం)

తతోదీచ్యామగ్నికుంజే వహ్నిస్థాపనపూర్వకం,

వేదమంగళఘోషైస్తు పూజాకార్యాతదంతరే ।

త్రిసూత్ర్యాస్తనకుంభ్యా చధారామగ్ధేనవారిణౌ,

రక్షోఘ్నేనచ సూక్తేన చావమానేన మండలే ॥

ప్రాసాదేమందిరే చైవప్రాగాదితస్తు వేష్టనం,

త్రిసూత్ర్యాచైవకర్తవ్యం హోమకర్మసమాచరేత్ ।

గ్రహేభ్యో నవభ్యశ్చాధి దైవప్రత్యధిదేవతాః,

వినాయకాది పంచభ్యో లోకపాలేభ్య ఏవచ ॥

అష్టోత్తరసహస్రేణ వాష్టోత్తరశతానిచ,

అష్టావింశతి నావాష్టా హుతిభిర్జహుయాత్పునః ।

విశ్వకర్మాదిమంత్రైశ్చ సహస్రం జహుయాద్భుధః,

గాయత్రీ మూలమంత్రేణ సహస్రం తుతథాపునః ॥

పంచబ్రహ్మాదిసర్వేభ్య అష్టోత్తరశతం మితం,

శిఖ్యాదిభ్యో వాస్తువీథదేవతాభ్యస్తదైవచ ।

ఔదుంబరసమిద్భిశ్చ తి లాజ్యపాయసైస్తథా,

వాస్తోన్నత ఇతిపంచ ఋగ్భిర్భిల్యాది పంచభిః ॥

సూర్యాదీనాం సమిద్భిశ్చ వార్కాదినవభిస్తథా,

ప్రధానదేవముద్దిశ్య జహుయాచ్ఛందసేంద్రనైః ।

ఏవం హోమం సమాప్త్యాథ గత్వా యజ్ఞకుటింపునః,

అథాచార్యః స్విప్తకృద్ధి హోమశేషం సమాసయేత్ ॥

తతస్తువైదిశేశేభ్యో గ్రహేభ్యో నవభ్యస్తథా,

ప్రధానదేవవాస్తుపదేవతాభ్యస్తదైవచ ।

బలిదానం దీపదధిమాషభ క్తయుతం స్మృతం,
 క్షేత్రపాలాయచ చతుర్ముఖదీపయుతంతథా ॥
 తతఃపూర్ణానుతిర్దేయా పూర్ణపాత్రవిమోచనం,
 స్రువేణభస్మసంగృహ్య తద్రేవహిం పూజనం ।
 యజమానస్యాభిషేకం సపత్నీకస్యకారయేత్,
 దూర్వాభిస్సర్వీగాచార్యః సమస్తకలశోదకైః ॥
 తద్రేవభృగస్నానం వస్త్రాభరణ సంయుతం,
 ఆశీషోఽభగృహీత్వాత్వా చార్యాదీనాంచ పూజనం ।
 హస్త్యశ్వరథవర్యైశ్చ గోభూమిరజతాదిభిః,
 సహస్రదక్షిణాద్యైశ్చ పూజయేద్విధివద్విజాన్,
 అథాచార్యాదయోవిప్రాః ఫలదూర్వాక్షతైర్యుతాః ॥
 యజమానాయాశిషోదద్యుర్దక్షిణాది ఘృతర్పితాః,
 అనేనతిథినాయస్తు గ్రామేవాపత్తనేఽపివా ।
 ప్రతిష్ఠాదిషుసర్వేషు కుర్యాత్సఫలమాప్నుయాత్,
 నదుఃఖం వ్యాధిజంభీతిర్నచ బంధుధనక్షయః ॥
 జీవేద్వర్షశతం స్వర్గే కల్పమేకం వసేన్నరః,
 తస్మిన్నుపద్రవా సర్వేనసంతి ఖలుసర్వదా,
 కర్తాసుశ్రియమాప్నోతి సుభిక్షం లభతేపురీ ॥

దేవతాముఖములు

“దక్షిణస్యాం నకుర్వీత త్రిదశానపుష్పదఙ్కుళాన్”

(సమరాం 10 ప్ర. 113 శ్లో.)

పుండ్ర విధి (ధర్మవృత్తౌ)

త్రిపుండ్రం సురవిప్రాణాం వర్తులం నృపవైశ్యయోః,
 అర్థచంద్రంతు శూద్రాణా మన్యేషామూర్ధ్వ పుండ్రకమ్ ।

బ్రాహ్మణానాం నృపాణాంచ భస్మమిశ్రంచ చందనం,
 నేత్రయుగ్మప్రమాణంతు త్రిపుండ్రం ధారయేత్ ద్విజః ।
 మధ్యమానామకాంగుష్ఠైర్లలాటే యత్త్రిపుండ్రకం,
 తత్ త్రిపుండ్రం భవేచ్ఛస్తం మహాపాతక నాశనమ్ ॥

కోదండరామన్ సన్నిధి. యస్ ఆర్, విజయరాఘవ అయ్యంగారు

122. ఉత్తరచిద్రాబజారు, శ్రీరంగం - తిరుచ్చి.

శ్రీపాంచరాత్రే పారమేశ్వర సంహితాయాం ।

క్రియాకాండే పంచదశోఽధ్యాయః ॥

“ప్రతిష్ఠాదివసాత్పూర్వం తృతీయేపంచసప్తమే ।

దినేఽపరాహ్లాసమయే కర్మశాలాం ప్రవిశ్యచ ॥ (222)

అస్త్రమంత్రేణ సంప్రోక్ష్య బింబసంతాడయేస్తుతః ।

సిద్ధార్థకే స్తివైర్ద్విర్ధై రస్తమంత్రాభిమంత్రితైః ॥ (223)

సన్నాస్యాకారశుద్ధ్యర్థం పఢ్యిఃసిద్ధార్థకాదికైః ।

వస్త్రాభరణపుష్పద్వైరలంకృత్యచ భూషణైః ॥ (224)

పూర్వవత్ కౌతుకంబధ్వా సమారోఽప్యదధాదికే ।

పూర్వవచ్ఛుభోఽపైశ్చ శంఖభేర్యాదిభిస్సహ ॥ (225)

వివిధైర్నవితుగేయైశ్చ తథానైర్మంగళైస్సహ ।

గ్రామంవానగరంవాపి ప్రాసాదంచ ప్రదక్షిణం ॥ (226)

బ్రాహ్మయిత్వాజులౌదేశ మానయేన్మూర్తిపైః సహ ।

ప్రపాయాంతుజలాభ్యర్తే ఆవరోఽప్యరథాదికాత్ ॥ (227)

శ్రీరస్తు

శ్రీపరశివవిశ్వ కర్మాగమము ప్రధానముగను, కాశ్యపశిల్పము, విశ్వకర్మీయశిల్పము, మానసారము, అపరాజితపృచ్ఛ, మయశిల్ప శాస్త్రము, విశ్వకర్మప్రకాశ, సమరాంగణసూత్రధార, వాస్తు ప్రతిష్ఠాసంగ్రహము, గార్గ్యేయాగమము, వాతూలాగమము, నారదీయ శిల్పము, అగ్నిపురాణము, సారస్వతీయశిల్పము, బ్రహ్మాండపురాణము, సాక్షిందపురాణము, పద్మపురాణము, వసిష్ఠపురాణము, శివపురాణము, సప్రయోగ పూర్తచంద్రిక, సర్వదేవ ప్రతిష్ఠా సంగ్రహము మున్నగు నానాగ్రంథములను పరిశీలించి సర్వదేవ ప్రతిష్ఠా యజ్ఞకల్పము వ్రాయబడుచున్నది.

శుభదినమున యజమానుడును తన భార్యయును పంచగవ్యములతోను శుద్ధోదకముతోను స్నానముచేసి వస్త్రభూషణాద్యలంకృతులై శుభవాద్యములతోగూడి పత్నీయంచలకోణమున రక్తాక్షతలు పసుపుగరిక ఖర్జూరఫలము తాంబూలము కట్టించి తనయెడమవైపున గూర్చుండబెట్టుకొని యిష్టదేవతా ప్రార్థనముచేసి ఆచార్య బ్రహ్మఋత్విజాలతోను, బంధుమిత్రాది వర్గములతోను, హరిః ఓం స్వస్తి శ ఇంద్రోవృద్ధశ్రవాః, అను స్వస్తి మంత్రయుక్తముగ బయలుదేరి భూమిని పరీక్షించి యొక పాడియావును దూడతోగూడ నచట నుంచి సప్తధాన్యములు (పుచ్చినవికాకుండ) ను, బంగారము, ఫలములు, పుష్పములు, శుద్ధోదకము నూతన వస్త్రముతోగూడిన కలశమును ఉంచి ఆచమనముచేసి సంకల్పముచెప్పి గణపతిని పూజించి రక్షాతిలకమునుచేసి అక్షతలను పుష్పములను దోసిటనుంచుకొని అందు మేరుకర్ణికాశోభితమును, శైలవననదీ సమాయుక్తమును, సాగరపరివేష్టితమును అయిన భూమిని ఆవాహనముచేసి షోడశోపచారములతో పూజించవలెను.

దశదిక్పాలుర నావాహనముచేసి ఒక్కొక్కకి ప్రత్యేకముగ మినుపకుడుములను పెరుగుతోగూడిన యన్నమును దీపసహితముగ బలినిపెట్టవలయును. మరల మినుపకుడుములను పెరుగుఅన్నమును దీపసహితముగ సూర్యాది నవగ్రహములకు బలిని పెట్టవలయును. మూడవసారి వాస్తుపురుషునకు మినుపకుడుములను పెరుగు అన్నమును దీపసహితముగ బలిని పెట్టవలయును. ఒక పాత్రయందు నీళ్లు గంధము పుష్పములుచేర్చి అర్ఘ్యమియవలెను. యజ్ఞమండప స్తంభములకు ఖాతస్థానములను నిర్ణయించి ఆస్థానములను దర్భలతో పంచగవ్యములతోను పంచామృతములతోను ప్రోక్షించవలెను. గంధాదులతో పూజించవలెను. అర్ఘ్యపాత్రయందు పుష్పములను అక్షతలనుఉంచి రెండుచేతులతో పట్టుకొని అర్ఘ్యమును వదలవలెను. పుష్పాంజలితో పాయసము పిండివంటలు పేలపిండి మొదలైనవి భూమికి బలిని పెట్టవలెను. అంతట శిల్పాచార్యుని గంధాదులతో బూజించి ఆయనచేత క్రమమైన కొలతలు చేయించవలెను. ఆధారశక్తికిని, కూర్మమునకును, అనంతానకును, భూమికిని, వాస్తుపురుషునకును, ఇష్టకాదేవతలకును, సమస్కరించి వేదికోణములయందు ఇటుకలనుంచవలెను.

తరువాత శిల్పాచార్యుడును, యాజ్ఞికుడును, దర్భచాపపై పరుండచలెను. లేకువజామునలేచి యారాత్రివచ్చిన స్వప్నమును బట్టి శుభాశుభములను దెలిసికొనవలెను. అంతట తూర్పుదిశ నిర్ణయమునకు సూర్యుడు కన్యారాశియందుండగాగాని, లేక మేషవృషభరాసుల యందుండగాగాని, కృత్తికా నక్షత్రమును జూచిగాని, శ్రవణ నక్షత్రమునుజూచిగాని, చిత్రాస్వాతీ నక్షత్రముల యొక్క మధ్యను నిర్ణయించుకొని తూర్పును తెలిసికొనవలయును. లేక ధ్రువనక్షత్రమునుజూచి ఉత్తర దక్షిణములను నిర్ణయించి తద్వారా నలుచదరము చేసికొనియైనను, లేక దిక్పాచీవలననైనను

దిశలునిర్ణయించి నలుచదరము చేసికొనియెనను, యజ్ఞశాలను నిర్మించవలెను. దేవాలయమునకుముందు తూర్పుగాని ఉత్తరమున గాని ఈశాన్యమునగాని హస్తమాసముతో 5.7.9.11.13.16 గజములలో నేదియో యొక కొలత ప్రకారం నలుచదరముచేసి మూలలు కూడ సమముగా నుండునట్లుకొలిచి దానిని ఒక్కొక్కవైపు సమముగా 3 భాగములుచేసి నాలుగేసి స్తంభములను నాటవలయును.

ఇట్లు 4 వరుసలు 16 స్తంభములును వానిమధ్య 9 గదులును లగును. దీనికి పీఠము అని పాస్తుశాస్త్రమున పేరుకలదు. ఈ 16 స్తంభములకు కొబ్బరిమట్టలు చుట్టవలెను. లేదా ఒక గజముయెత్తు వఱకు ఆకుపచ్చవన్నెగల నూతన వస్త్రములను చుట్టవలెను. పైన అడ్డముగా ఉత్తరదక్షిణములు 4 న్ను తూర్పుపడమరలు 4 న్ను ఒక్కొక్కప్రక్కను మధ్యద్వారమునువిడిచి యిరువైపుల రెండు కణ్ణులను కట్టి మధ్యనున్న నాలుగు స్తంభములనడుమ సువర్ణరజిత తామ్రమృణ్మయములలో నేదియోయొక కుంభమునుంచి యందు శుద్ధోదకము, సమస్తమైన యోషధులు, ధర్మలు, పంచపల్లవములు, సువర్ణము, నవరత్నములు మొదలగు వానినుంచి యెఱ్ఱినిదిగాని, తెల్లనిదిగాని నూతన వస్త్రమునుచుట్టి నూతన వస్త్రముచే జుట్టబడిన యెదువన్నెలుగల జెండాలు 4 స్తంభములకు కట్టవలయును. అచటనిలిసి యజ్ఞమండపమునకు తూర్పున జువ్విమండల తోరణమును, దక్షిణమున మేడిమండల తోరణమును, పడమర మట్టిమండల తోరణమును, ఉత్తరమున రావిమండల తోరణమును, మధ్యనున్న 4 స్తంభములకు చుట్టూ మామిడిమండల తోరణమును కట్టి మధ్యనున్న 4 ద్వారములమధ్య తోరణములకు దారువుతో చేయబడిన 4 త్రిశూలములను గ్రుచ్చవలయును. ముఖద్వారమున శంఖమును, పృథ్వీద్వారమున పద్మమును, కుడివైపున చక్రమును, ఎడమవైపున గదయును, నిర్మించవలయును. తూర్పున ఇంద్రునికి

పజ్జాయుధమును, 4 దంతములుగల తెల్ల యేనుగను, పసుపువ న్నై పతాకమును, ఆగ్నేయమున అగ్ని హోత్రునకు, శక్తియును పొట్టేలును, ఎఱ్ఱని జెండా యును, దక్షిణమున యమునికి దండమును, దున్నపోతును, నల్లని జెండా యును, నైర్వృతిన నిర్వృతికి ఖడ్గమును, గుఱ్ఱమును, నల్లని జెండా యును, పడమర వరుణునికి వల్లెతాడును, మొసలియును తెల్లని జెండా యును, వాయవ్యమున వాయువునకు శూలమును, లేడియును, నలుపుయెఱుపు కలిసిన వన్నె జెండా యును, ఉత్తరమున కుబేరునికి గదయును, పల్లకియును, పసుపువ న్నై జెండా యును, ఈశాన్యమున శివునకు త్రిశూలమును, తెల్లనియెద్దును, ఎఱ్ఱని జెండా యును, ఈశానేంద్రులమధ్య బ్రహ్మకు కమండలువు, హంస యును, ఎఱ్ఱని జెండా యును, వరుణ నిర్వృతులమధ్య అనంతానికి శంఖచక్రగదాపద్మములును, గుఱ్ఱమును, లేతనలుపు వన్నెగల జెండా యును, మధ్యవేదిక చుట్టూ ఈశాన్యమున హంసపతాకను, ఆగ్నేయమున గరుడపతాకను, నైర్వృతిన వృషభపతాకను, వాయవ్యమున ఐరావత పతాకను నిలుపవలయును. మధ్యపంచవర్ణ మహాపతాకను నిలుపవలెను. మండపముయొక్క మధ్య 4 స్తంభములవఱకు వేదిక అందులో 3వ వంతు యెత్తున వేయవలయును. దానికి నాలుగువైపుల మూడేసి మెట్లుండవలెను. ఎనిమిది దిక్కుల చిన్న పీఠము లుండవలెను. నాలుగు మూలలయందు వేదికలు మధ్య వేదికలో సగముండునట్లును అందులో 3వ వంతు యెత్తుండునట్లును నిర్మించవలెను.

మధ్యవేదికపై ఉత్తరభాగమున నూతనవస్త్రముపై బియ్యమునుబోసి యందు సర్వతో భద్రమండలమును లిఖించవలెను. 27 నిలువురేఖలను 27 అడ్డరేఖలనుగీచి యందు మధ్య 16 గదులలో రక్తవర్ణాష్టదశపద్మమును, దానిచుట్టును ఒకగది పసుపువన్నె, 20 గదులు పరిధి. నాలుగుమూలలయందై దేసిగదు లచొప్పున

నలుపుగదులు శృంఖలలు, వాని కిరునైపుల ఆకుపచ్చవన్నెగల 11 గదులువల్లి. వాని చివరగదుల నానుకొని వెలుపలనుండి లోపలికి క్రమముగాతగ్గుచు మెట్లుగానున్న యెఱుపు వన్నెగల 9 గదులు భద్రము. ప్రాగాది నలుదిశలయందు 24 గదులచొప్పున మెట్లుగా గనుపడుచున్న తెలుపువన్నెగదులు వాఱి. నాలుగుమూలల యందు వల్లీశృంఖలలమధ్య తెలుపువన్నెగల 31 గదులు అర్థచంద్రుడు. వాని చుట్టువాఱి ఒకగదివరుస 76 తెలుపుగదులు సత్త్వము. వానిచుట్టు వాఱి 84 ఎఱుపుగదులు రజస్సు. వానిచుట్టు వాఱికోణముల నానిన గదులు నలుపును మధ్యమధ్య నొక్కొక్కగది తెలుపును కలిగి ప్రాగాది చతుర్దిశలమధ్య రెండేసి గదులచొప్పున తెలుపుగదులును. కూడినమొత్తము 92 గదులలో 44 నలుపును 48 తెలుపును కలిగి యుండును. ఇది తమస్సు. ఈ మూడింటికి వరుసగా సత్త్వమునకు శివుడు, రజస్సునకు బ్రహ్మ, తమస్సునకు విష్ణువు అధిపతులు.

ఇది సర్వతో భద్రమండలము. అపరాజిత పృచ్ఛయందు కూడ సర్వతోభద్రమండల లక్షణము చెప్పబడియున్నది. కాని యేదియైననొకటి చాలునుగదా యను నుద్దేశముతో ఆ ప్రకరణము నిందు చెప్పక వదలివేయడమైనది. కుండములు తూర్పుమొదలుగా 8 దిక్కులను మధ్య 1 కలిపి మొత్తము 9 చెప్పబడియున్నది. 1. తూర్పు నలుచదరమునను, 2. ఆగ్నేయమున మూడుమూలలుగను, 3. దక్షిణమున అర్థచంద్రాకారముగను, 4. నైరృతి న ఐదుకోణములుగను, 5. పడమర గుండ్రముగను, 6. వాయవ్యమున ఆఱుకోణములుగను, 7. ఉత్తరమున పద్మదళాకారముగను, 8. ఈశాన్యమున అష్టకోణములుగను, 9. మధ్య వేదికయందు దీర్ఘవలయాకారము గను నిర్మించవలెను.

మరియు ఐదు కుండములు నిర్మించవలసినప్పుడు విదిక్కులను వదలి నాలుగుదిశలయందు మాత్రమే కుండములను రచించి మధ్య

వేదికయందును కుండమును నిర్మించనలెను. మొత్తము 5 అగును. ఏకకుండముతోనే చేయదలచినప్పుడు ఒకహస్త ప్రమాణమున కుండమును ఉత్తరభాగమున రచించవలెను. 3 అంగుళములచొప్పున 3 మేఖలలును సమకోణములును సమతలమును కలిగియుండవలెను లోతు తెక్కువయైన ధననాశమును, అధోముఖమైన దుఃఖమును, వికర్ణము రోగమును కలిగించును కనుక శిల్పశాస్త్ర ప్రకారము కుండమును రచించవలెను. వాస్తుశాస్త్రమున దీనికి సకలమనిపేరు. ఈశాన్య వేదికయందు 12 గదుల మండలమును నిర్మించి యందు గణపతిని మాసనామ ప్రకారము షోడశోపచారయుక్తముగ పూజించవలెను. గణపతి సింధూరవర్ణముకలవాడు. ఉండ్ర, విఘ్ననాశ, శివసుత, హరనందన, విఘ్నరాజ, మోదకప్రియ, మహావీర, విఘ్నహర్త, గణపతి, వినాయక, గజానన, ఫాలచంద్ర అను నామములు చైత్రాది పదిరెండు మాసములకు చెప్పదగినవి. అధికమాసమునందు విఘ్నహర్త అనునామము నుపయోగించవలెను. ఎఱ్ఱదామరపూలు, జాజిపూలు, మొగలిపూలు, ఉమ్మెత్త పూలు, మారేడుపత్రి మొదలగువానితో పూజించి ఉండ్రాళ్ళను సమర్పించవలయును. గణపతి వెనుక అక్షతలతో అలంకరించబడిన కలశమునుంచి షోడశోపచారముల పూజించి అఖండమును వెలిగించవలెను. ఆ విధానమును చెప్పచున్నాము.

అచట 5 వన్నెల మ్రుగ్గులువేసి యందు పంచగవ్యములను ప్రోక్షించి యచట నొక పీఠమునుంచి యందు నూతన వస్త్రము నుంచి గోధుమలుగాని బియ్యమునుగానిపోసి యామధ్య సువర్ణ యంత్రమును 5.8.16 దళములువరుసగాను, భూపురయంత్రముగను, శాస్త్రోక్తబీజములతోను, నిర్మించి యచటనుంచి దానిని కేంద్రముగా చేసికొని బ్రహ్మర్షి మండలమును నిర్మించవలెను. మధ్యవర్తులమును, దాని ననుసరించి వరుసగా పంచకోణవలయము లాఱును కడపట

నొక వలయమును రచించి కడపటి వలయము మధ్య వలయము తెలుపు గాను, యీ రెంటి మధ్యనున్న 6 వలయములును తూర్పు తెలుపు, దక్షిణము నలుపు, పడమర యెఱుపు, ఉత్తరము ఆకుపచ్చ, ఈశాన్యము పసుపు. ఇట్లు 6 వన్నెలు చేసి మొదటి పంచకోణ వలయమున ప్రాగాదిగా పంచ వేదములను, రెండవ వలయమున మనుమయాది స్వరూపులను సానగాది పంచమహర్షులను, వారివారి యెడమవైపు గౌరీలక్ష్మీవాణీశచీనంజ్ఞాది నామములుగల ఆదిశక్తి మొదలగు పంచశక్తులను, మూడవ వలయమునుండి యాటవ వలయము వఱకు ఒక్కొక్కటి నాలుగేసి గదులు చేయవలెను. తెలుపులో బ్రహ్మజాది నలుగురును, నలుపులో వామదేవాది నలుగురును, ఎఱుపులో భద్రదత్తాది నలుగురును, ఆకుపచ్చలో దుచిదత్తాది నలుగురును, పసుపులో విశ్వజ్ఞాది నలుగురును, నాల్గవ వలయమున నిట్లే వరుసగా తెలుపులో సులక్ష్మి మొదలగు నలుగురు దేవతలను, నలుపులో కటాక్షిణి మొదలగు నలుగురు దేవతలను, ఎఱుపులో నీలవేణి మొదలగు నలుగురు దేవతలను, ఆకుపచ్చలో రక్తాక్షి మొదలగు నలుగురు దేవతలను పసుపులో చంచలాక్షి మొదలగు నలుగురు దేవతలను ఏడవ వలయము తెలుపు మొదటిగదిలో మన్వాది పంచర్షులను, రెండవగదిలో సమంతాది పంచర్షులను, మూడవగదిలో వనజాది పంచర్షులను, నాలుగవగదిలో సుయత్నాది పంచర్షులను, నలుపు మొదటిగదిలో మయాది పంచర్షులను, రెండవగదిలో వర్ధకాది పంచర్షులను, మూడవగదిలో చక్షుషాది పంచర్షులను, నాలుగవగదిలో రైవతమన్వాది పంచర్షులను, ఎఱుపు మొదటిగదిలో త్వష్టాది పంచర్షులను, రెండవగదిలో కేశమన్వాది పంచర్షులను, మూడవగదిలో బోధాయనాది పంచర్షులను, నాలుగవగదిలో ప్రభోన్నతాది పంచర్షులను, ఆకుపచ్చ మొదటిగదిలో ప్రహర్షణాది పంచర్షులను, రెండవగదిలో వాస్తుపురుషాది పంచర్షులను, మూడవగదిలో విశ్వభద్రాది పంచర్షులను, నాల్గవగదిలో శక్వరాది పంచ

ర్షులను, పసుపువన్నె మొదటిగదిలో మణిభద్రాది పంచర్షులను, రెండవగదిలో ఆదిత్యసేనాది పంచర్షులను, మూడవగదిలో తేజోధర్మాది పంచర్షులను, నాల్గవగదిలో ఉపకల్పాది పంచర్షులను, ఆఱవవలయము తెలుపు మొదటిగదిలో శ్రద్ధాది పంచదేవతలను, రెండవగదిలో ధృత్యాది పంచదేవతలను, మూడవగదిలో శుచ్యాది పంచదేవతలను, నాల్గవగదిలో కంజవాగాది దేవతలను, నలుపు మొదటిగదిలో పద్మాది పంచదేవతలను, రెండవగదిలో సుగామిన్యాది పంచదేవతలను, మూడవగదిలో సువాగాది పంచదేవతలను, నాల్గవగదిలో వేదిన్యాది పంచదేవతలను, ఎఱుపు మొదటిగదిలో విభాషాది పంచదేవతలను, రెండవగదిలో చారుస్త్రేత్యాది పంచదేవతలను, మూడవగదిలో సుబోధిన్యాది పంచదేవతలను, నాల్గవగదిలో చిత్రభాషిన్యాది పంచదేవతలను, ఆకుపచ్చ మొదటిగదిలో సుప్రతీకాది పంచదేవతలను, రెండవగదిలో పావన్యాది పంచదేవతలను, మూడవగదిలో అకుంఠిన్యాది పంచదేవతలను, నాల్గవగదిలో సౌహార్ద్రినత్యాది పంచదేవతలను, పసుపువన్నె మొదటిగదిలో సుఖ్యాది పంచదేవతలను, రెండవగదిలో వనితాది పంచదేవతలను, మూడవగదిలో శ్రీకర్యాది పంచదేవతలను, నాల్గవగదిలో మధురనాన్యాది పంచదేవతలను, ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

తెలుపునన్నెగల అంత్యవలయమున తూర్పునుండి వరుసగా భూమిని, జలమును, అగ్నిని, వాయువును, ఆకాశమును, ఆవాహనము చేసి పూజించవలెను. మండలముయొక్క మధ్యప్రదేశమున సువర్ణయంత్రముపై సువర్ణకలశమునుగాని లేక తామ్ర కలశమునుగాని పంచపల్లవములు, పంచరత్నములు, పంచధాన్యములు, పంచౌషధులు, పంచవర్ణాంబరము, గంధమాల్యాదులు, శుద్ధోదకము, కంకణము, దర్భలు, మారేడుపండు మొదలగువాని నాయాప్రదేశములందు చక్కగానుంచి యందు వరుణుని వరుసగా పంచబ్రహ్మ

స్వరూపులగు పంచమహర్షులను, పంచదేవీస్వరూప పంచశక్తులను, నూటయిరువదియైదుగురు సమహర్షులను, నూటయైదుగురు స్త్రీ దేవతలను, పంచమహాభూతములను, ఆవాహనముచేసి మధ్య గాయత్రీ సహితముగ శ్రీమద్విరాడ్విశ్వకర్మను ఆవాహనముచేసి సువర్ణ ప్రతిమలను పంచామృతములతో సభిషేక మొనర్చి షోడశోపచారములతో పూజించి పాయసాన్నమును నివేదించవలయును.

ఆగ్నేయ వేదికయందు మాతృకామండలమును రచించి యందు మాతృకాదేవతలను లక్ష్మీసహితగణపతిని ప్రతిష్ఠించవలెను. గోధుమలతోగాని రక్తతండులములతోగాని మాతృకామండలమును రచించవలెను. అచట షోడశపాలికలనుంచి ఆవాహనము మొదలగు షోడశోపచారములతో పూజించవలెను. దీనిని అంకురారోపణమందురు. తదుపరి గోడయం దుత్తరోత్తరక్రమముగా 5 ధారలుగాని 7 ధారలుగాని ఆజ్యమును విడువవలెను. ఘృతమాతృకలను పూజించి యచటనే యాభ్యుదయికనాంది దక్షిణమునుండి యుత్తరమునకు వరుసగా 12 స్థానములయందు వేఱు వేఱుగా ఒక్కొక్కమాసమునకు నువ్వులుగాని గోధుమలుగానిపోసి 12 దీపములను వెలిగించవలెను, మధ్యవేదికయందు దక్షిణముననూ తన వస్త్రముపై బియ్యమునుబోసి యందు ఏకాశీతి పదవాస్తుమండలమును రచించవలెను.

నిలువుగీతలు పదియును, అడ్డగీతలు పదియును, గీయగా 81 గదులేర్పడును. అందలి మధ్య 9 గదులు ఎఱుపు. దానికి నలుదిశలను ఒకగదివరుసను మూడుగదులపొడవున పసుపువన్నెకలవి 4 మొత్తము 12 గదులును ఈ నాలుగుమూలలయందు ఒక్కొక్కగది చొప్పున ఆకుపచ్చవన్నెకలవి 4 గదులును, తూర్పుమొదలు 4దిశల మధ్యద్వారములవలె తెలుపుగదులు రెండేసి చొప్పున రెండు వరుసలుకలిగి యుండును. వెలుపలినుండి నాలుగు మూలలను

ఒక్కొక్కగది యెఱుపును, వానిలోపలనున్న మూలగదులు 4 తెఱుపును. మూలనున్న యెఱుపుగది కిరువైపుల నొక్కొక్కగది ఆకుపచ్చయును, ఇట్లు 4 వైపులనుండునవికలసి 8 ఆకుపచ్చగదులగును. ఆకుపచ్చగది వెంబడిగదియును దానిలోపలిగదియునుకలసి 2 గదులచొప్పున యెఱుపు. ఎఱుపుగదుల నానుకొని రెండేసిగదుల చొప్పున అదేవిధముగా నలుపు, నలుపుగదుల రెంటిమధ్యనున్న తెఱుపుగదులే పై జెప్పినద్వారములు. దీనిచుట్టూ సత్త్వరజస్తమోగుణములను మూడురేఖలు. తెఱుపు యెఱుపు నలుపుతోగూడి మొత్త మొకగది పరిమితిలో నుండవలెను.

ఇందు మధ్యస్థస్థైర్యగు బ్రహ్మయును, పసుపువన్నె గదులలో నలుగురు దేవతలును, మూలనున్న ఆకుపచ్చగదులలో నలుగురు దేవతలును, ఆపైనున్న మూల తెఱుపుగదులలో నలుగురు దేవతలును, ఈశాన్యాదిగా 4 దిశల 32 దేవతలునుకలసి మొత్తము 45 దేవతలుందురు. ఈ మండలము నానుకొనియున్న సత్త్వమండలమును శ్వేతపరిధిలో చుట్టూ లోకపాలకులు దిక్పాలురుకలసి 26 దేవతలుందురు. వాస్తుశాస్త్రమున దీనిని పరశాయిక మందురు. నైర్ఋతి వేదికపై తండులములుగాని గోధుమలుగానిపోసి అందు 64 యోగినీగణమును, వాయవ్యవేదికపై యటులనే గోధుమలుగాని బియ్యముగానిపోసి యందు 52 భైరవగణమును, 49 మరుద్గణమును స్థాపించవలయును.

తరువాత సుముహూర్తమున యజమానుడు పత్నీయు క్తముగ సర్వావధిజలములతోను, హరిద్రతోను, తైలముతోను, మలిన స్నానము చేసి విదప శుద్ధిస్నానమును చేయవలయును. ముఖమార్జనమును పంచగవ్య ప్రాశనమునుచేసి 'అపవిత్రః పవిత్రోవా' అను మంత్రముచేత తన శిరస్సుపై కీర్ణ చిలుకరించుకొనవలెను. యజ్ఞశాలలో ప్రవేశించి యాగ్నేయమున మాతృమండలమును, లక్ష్మీ

సహితముగ గణపతిని, మాతృకాదేవతలను మరల పూజించి నాందీ శ్రాద్ధమును చేసి కలశమునకు రక్షామాలను ధరించవలయును. మొదట శిల్పాచార్య బ్రహ్మఋత్విజులకు వస్త్రయుగ్మము, తలపాగ, చెవిపోగులు, తావళము, ఉంగరము, సువర్ణకంకణము, ధనము, నానగి శాస్త్రోక్తముగా పూజించి దీక్షాకంకణము లీయవలెను. అటుల పూజించనిచో పాపముతో గూడిన యాగమగును.

కర్త బ్రాహ్మణులతో బుధులారా! మీరందఱ షోడశవిధి యీ సవనమును యథావిధిగా నొనర్చి నన్ను ఫలయుక్తునిగా జేయుడని ప్రార్థించుచు వారికి కంకణములను గట్టవలయును. గరిక, గోదుమగడ్డి, చేతికడియము, మామిడియిగురు, పసుపుకొమ్ము, మ్రానిపనుపు, ఆవాలు, నెమిలికన్ను, త్రాచుపాము కుబుసము, యీ 9 పట్టుగుడ్డలోనుంచి దిగ్బంధన మంత్రానంతరము యజమానునికి కుడిహస్తమునను, ఆయన భార్యకు ఎడమహస్తమునను, కంకణములను గట్టించవలయును. తదుపరి తిలకమును ధరించి పుణ్యాహ వాచనముచేసి యీశాన్యమున గణపతియొద్ద అఖండమును వెలిగించి యచట ధాన్యరాశియందు కలశమునుంచి యందు మారేడుపండును, జలమునుంచి కొబ్బరికాయ, పుష్పములు, గంధము, అక్షతలు, చందనము, పంచపల్లవములు, దర్భలు. ఉంచి యెఱ్ఱిని వస్త్రమును జుట్టి కంకణమును కట్టవలయును. అందు గణపతిని, గ్రహములను, దేవతలను, వరుణుని పూజించవలెను. అంతట పంచగవ్యములను ఆవాలను చల్లవలెను. మంగళశ్రవాద్యములతోను, వేదనాదములతోను, ఉత్తరపు వైపునుండి పశ్చిమద్వారమున మండపములో బ్రవేశించి సామాన్యముగా నవగ్రహ పూజనము గణపతి సహిత షోడశమాతృకాపూజనము చేయవలయును. 5 నిలువు గీతలను 5 అడ్డగీతలను గీచి 16 గదులుగా చేయవలెను. అందు మధ్యనున్న 4 గదులలో మొదట వాయవ్యమున గణపతిని, నైర్వతిని గౌరిని,

ఆగ్నేయమున పద్మను, పడమర శేచిని ఆగదికి దక్షిణమున మేధను, దక్షిణమున సావిత్రిని, ఆగదికి పడమర విజయను, ఉత్తరమున జయను, ఆగదికి పడమర దేవసేనను, వెలుపలి ఈశాన్యపుగదిలో స్వధను, ఆగ్నేయమున స్వాహను, తూర్పున మాతృకలను, ఆగదికి దక్షిణమున లోకమాతృకలను, వాయవ్యమున ధృతి, పృష్ఠి అను నిరువురను, నైరృతిని తుష్టిని, మధ్యగదాలలో నీశాన్యమున కుల దేవతలను, క్రమముగా స్థాపించి షోడశోపచారములతో పూజించవలెను. పిమ్మట గోధుమలుగాని రక్తతండులములుగానిపోసి యందు సప్తమాతృకలను ధృతమాతృకలను పూజించవలెను.

అంతట గోకయం మత్తోత్తర క్రమముగా 7 ధారలను విడువవలయును. ఆభ్యుదయికనాందీ శ్రాద్ధమునుచేసి యావస్తువులను బ్రాహ్మణున కిచ్చివేయవలెను. ఆచార్యుడు స్వహస్తముతో గౌరసర్వ పములను అంతటను చల్లవలెను. పంచగవ్యములను కుశోదకమును ప్రోక్షించవలెను. ప్రతిజ్ఞాసంకల్పముచెప్పి మహాధ్వజమును స్థాపించవలెను. గణపతిని పూజించి రక్షాతిలకమును ధరించి ఛాయా పాత్రధానమును చేయవలెను. తరువాత యజమానుడు మండపముయొక్క పశ్చిమద్వారమున తూర్పుముఖముగ గూర్చుండి గురువునకు గణపతికి విశ్వేశ్వరకు గాయత్రికి నమస్కరించి సంకల్పమును చెప్పకొని, మండప స్తంభములను, ద్వారములను, తోరణములను, త్రిశూలములను, దిక్పాలకుల యాయుధములను, ధ్వజపతాకలను, వేదికలను నిర్మించవలెను. పిమ్మట మధ్యవేదియందు ఆగ్నేయ స్తంభము మొదలు నాలుగింటి యందును, అటులనే వెలుపలి వేదియందును ఆగ్నేయము మొదలు 12 స్తంభములయందును సమంత్ర కముగా త్రవ్వవలయును. జలమును ప్రోక్షించవలెను. పెరుగు, గోధుమలు, బంగారము, గరిక, ఉంచవలెను.

ఇట్లు స్తంభతోరణమును, స్తంభమున త్రాడును, మంత్ర

యుక్తముగ గట్టవలెను. ఇట్లు 16 స్తంభములను స్థాపించవలెను. పిదప మధ్యస్తంభములు 4. ఆగ్నేయము మొదలుగ విజయ, కేదార, శ్రీమంత, సుభద్ర, అను నామములతో స్థాపించవలెను. వెలుపలి వేదికయందు ఆగ్నేయము మొదలుగ ధనద, కల్యాణ, శుభ, శాంత, మనోరమ, ఋద్ధి, సిద్ధి, విచిత్ర, మహాయశ, మంగళ, గుణ, జయ, అను నామములతో స్థాపించవలెను. తరువాత 'అగ్ని మోళే' అను మంత్రముతో బహుమంగళమను పూర్వద్వారమును, 'ఇషే త్వా' అను మంత్రముతో ధర్మిష్ఠ, యను దక్షిణద్వారమును, 'అగ్నే ఆనూహితీతయే' అను మంత్రముతో జయమను పశ్చిమద్వారమును, 'శంనో దేవి' అను మంత్రముతో కల్యాణమను ఉత్తరద్వారమును, నిర్మించవలెను.

ఈ మంత్రములతోనే నాలుగుదిక్కుల తోరణములను కట్టవలెను. తూర్పున భీమమను ప్లక్షతోరణమును, దాని శిరస్సున మంగళమను వైష్ణవ త్రిశూలమును, స్థాపించవలెను. దక్షిణమున వికటమను మేడిమండల తోరణమును, దాని శిరస్సున శత్రుఘ్నమను చంద్రత్రిశూలమును స్థాపించవలెను. పడమరను మట్టిమండల తోరణమును, దానిశిరస్సున పుత్రప్రదమను బ్రాహ్మత్రిశూలమును స్థాపించవలెను. ఉత్తరమున సుదృఢమను రావిమండల తోరణమును, దాని శిరస్సున ఉత్తమమను సౌమ్యత్రిశూలమును స్థాపించవలెను. తోరణములను కట్టినవెనుక అరుగులను కట్టవలెను. శివప్రదమను పేరుగల మధ్యవేదిని కట్టవలెను. ప్రాగ్ద్వార కుంభమున 'బ్రహ్మజిజ్ఞాన' మను మంత్రముతో బ్రహ్మను ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

దక్షిణద్వార కుంభమున 'ఇదం విష్ణు' అను మంత్రముతో విష్ణువు నావాహనముచేసి పూజించవలెను. పశ్చిమద్వార కుంభమున 'త్ర్యంబక, మను మంత్రముతో రుద్రు నావాహనముచేసి

పూజించవలెను. ఉత్తరద్వార కుంభమున 'మహాఇంద్ర, అను మంత్రముతో ఇంద్రు నావాహనముచేసి పూజించవలెను. పిమ్మట 'అధార, అను మంత్రముతో జలమును ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. తదుపరి యిష్టకలను స్థాపించవలెను. ఇష్టకాదేవతలను ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. తూర్పుమొదలు ప్రదక్షిణక్రమముగా శివ, గంగ, మహాపుణ్య, విశాల, సరస్వతి, తుష్టి, పుష్టి ఋద్ధి, అను అష్టదేవతలను ఆవాహనముచేసి యజమాను డాచార్యఋత్విజాలతో గూడినవాడై దోసిలియందు అర్ఘ్యమునుంచుకొని శాంతిసూక్తమును జెప్పికొనుచు పడమటి నాకిలియందునిలిచి నాలుగుచేతులును, తెలుపునన్నె యుగలిగి తాబేటిపుచ్చెయందుండి పద్మము, శంఖము, చక్రము, శూలము, దాల్చి సంతోషముతోనున్న భూదేవతను ధ్యానించి యర్ఘ్యమునువిడిచి కలశమును బట్టికొని గీత వాద్యాడులతో 'భద్రంకర్ణేభి, అను మంత్రమును పఠించుచు మండపమునకు ప్రదక్షిణముచేసి మరల పశ్చిమద్వారమార్గమున మండపములో బ్రవేశించవలయును.

దిగ్బంధనము తూర్పుమొదలుగ నెనిమిదిదిక్కులకు గోవింద, గరుడధ్వజ, వారాహ, నారసింహ, కేశవ, మధుసూదన, శ్రీధర, గదాధర, అను మంత్రములతోను, ఊర్ధ్వమున 'గోవర్ధన, అను మంత్రముతోను, అధోదిశను 'త్రివిక్రమ, అను మంత్రముతోను, దిగ్బంధనము చేయవలెను. అంతట పంచగవ్యములను చల్లవలెను. మొదట గాయత్రీమంత్రముతో గోమూత్రమును, 'గంధద్వారా, మను మంత్రముతో గోమయమును, 'ఆప్యాయస్వ, అను మంత్రముతో పాలును, 'క్షధిక్రావ్త, అను మంత్రముతో పెరుగును, 'శుక్రమసి, అను మంత్రముతో నేయిని, 'దేవస్యత్వా, అను మంత్రముతో శుద్ధోదకమును, ప్రోక్షించవలెను.

తరువాత దోసిట పుష్పఫలాదులనుంచికొని సమస్తదేవతలకు

నమస్కరించి 16 స్తంభములను షోడశోపచారములతో పూజించవలెను. యజమానుడు తూర్పుముఖముగ గూర్చుండి ఆచమనము చేసి సంకల్పముచెప్పి మండప స్తంభ దేవతలను, ద్వారతోరణ త్రిశూల పతాకాధ్వజసహిత ది కృతులను పూజించవలెను. మధ్య వేదికయం దీశాన్యస్తంభ మూలమున 'బ్రహ్మజిజ్ఞాస, మను మంత్రముతో బ్రహ్మను, 'ఊర్ధ్వఊషణ, అను మంత్రముచేత స్తంభతోరణమును, స్తంభాగ్రమును, 'అయంకాః, అను మంత్రముచేత శాఖాబంధమును, పూజించవలెను.

(అనగా కొబ్బరిమట్టలు చివరలుకలిపి కట్టినప్రదేశము) ఆగ్నేయస్తంభమూలమున 'ఇదంవిష్ణు, అను మంత్రముతో విష్ణువును, 'ఊర్ధ్వఊషణ, అను మంత్రముతో స్తంభతోరణమును స్తంభాగ్రమును, 'అయంకాః, అను మంత్రముచేత శాఖాబంధమును, పూజించవలెను. నైరృతిస్తంభ మూలమున 'సరితోరుద్రస్య, అను మంత్రముతో శివుని 'ఊర్ధ్వఊషణ, అను మంత్రముతో స్తంభతోరణమును స్తంభాగ్రమును 'అయంకాః, అను మంత్రముతో శాఖాబంధమును పూజించవలెను. వాయువ్యస్తంభమూలమున 'మహాః ఇంద్ర, అను మంత్రముతో ఇంద్రుని 'ఊర్ధ్వఊషణ, అను మంత్రముతో స్తంభతోరణమును స్తంభాగ్రమును, 'అయంకాః, అను మంత్రముతో శాఖాబంధమును పూజించవలెను. నమస్కారము చేసి ప్రార్థించి వెలుపలి 12 స్తంభములను ఈశాన్యమునుండి ప్రదక్షిణ క్రమముగా పూజించవలెను.

ఈశాన్యమున 'చిత్రందేవానా, మను మంత్రముచే సూర్యుని దానికి దక్షిణమున 'గణానాంత్యా, అను మంత్రముచేత గణపతిని, దానికి దక్షిణమున 'యస్మిన్ వృక్ష, అను మంత్రముచేత యముని, ఆగ్నేయమున 'కాలికోనామసర్పః, అను మంత్రముచేత నాగరాజును, దానికి పడమర 'బలిస్థాపర్వతానా, మను మంత్రముచేత షణ్ముఖుని,

దానికి పడమర 'వాయవాయాహి, అను మంత్రముచేత వాయువును, నైర్వతిని 'అప్యాయస్య, అను మంత్రముచేత సోముని, దానికి ఉత్తరమున 'తత్వాయామి, అను మంత్రముచేత వరుణుని, దానికి ఉత్తరమున 'సుగావోదేవాః, అనుమంత్రముచేత అష్టవసువులను, వాయవ్యమున, 'సోమోధేనుః, అను మంత్రముచేత ధనమని, దానికి తూర్పున 'ఇంద్రఆసాయేన, అను మంత్రముచేత బృహస్పతిని, దానికి తూర్పున 'విశ్వకర్మన్ హవిషా, అను మంత్రముచేత విశ్వకర్మను, పూజించవలయును.

యజమానుడు పుష్పములను దోసిటనంచి 'ఆఘోరేభ్యః, అను మంత్రముతో మండపము నంతటను చల్లనలెను. 'ఓం నాగ మాత్రేనమః, అని నలువైపుల పైనున్న చూరుకమ్ములను పూజించవలెను. 'ఓం నమః సర్వేభ్యః, అని శాఖాబంధములను (అనగా కొబ్బరిమట్టల చివరలుకలిపి కట్టిన ప్రదేశమును, పూజించవలెను. తరువాత పశ్చిమద్వారమునుండి వెలుపలికిబోయి తూర్పుద్వారము నుండి వరుసగా నాల్గు ద్వారములను పూజించవలెను. మండపము మొక్క తూర్పువాకిలియందు తోరణమునకు భయపార్శ్వములందు రెండుకలశముల నుంచవలయును. 'కయానశ్చిత్ర, అను మంత్రము చేత దక్షిణకలశమున రాహువును, 'బృహస్పతే అతియదర్య, అను మంత్రముచేత ఉత్తరకలశమున బృహస్పతిని, ఆవాహనముచేసి 'ధ్రువాద్యో, అను మంత్రముచేత రెండుకలశములయందు ధ్రువుని ఆవాహనము చేయవలయును.

తరువాత తూర్పుద్వారమున తెల్లని వస్త్రముతోను తెల్లని పుష్పములతోను కూడిన సుదృఢనామస్తక్ష తోరణమును నిషధాచలమును కృత్యుగమును ఋశ్వేదమును ఆవాహనము చేయవలయును. ద్వారదక్షిణ శాఖయందు ధాతను, ఉత్తర శాఖయందు విధాతను, ఉత్తరాసియందు గణేశుని, గడపయందు ద్వారశ్రీని,

దేహాశీమధ్య ప్రదేశమున వాస్తుపురుషుని ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును. అచటనే 'త్రాతార, మను మంత్రముచేత ఇంద్రుని ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును. మంగళమును త్రిశూలమును 'ఇదం విష్ణు, అను మంత్రముతో ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. ప్రదక్షిణాక్రమముగా త్రిశూలముయొక్క ప్రథమశృంగమున ఇంద్రుని ద్వితీయశృంగమున ధాతను, తృతీయశృంగమున భగుని పూజించవలెను. దక్షిణద్వారమున పూర్వమునలెనే రెండుకలశములను స్థాపించి 'సోమనాపృథివీ, అను మంత్రముచేత భూమ్యావాహనముచేసి పూజించవలెను. 'ఆకృష్ణేన, అను మంత్రముతో కుడివైపు కలశమున సూర్యుని 'అగ్నిర్మూర్ధాదీవ, అను మంత్రముతో ఎడమవైపు కలశమున కుజుని, ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. వికటమును ఉదుంబరతోరణమును నీలవస్త్రము నీలపుష్పములతో గూడిన దానిని వింధ్యాద్రిని, త్రేతాయుగమును, యజుర్వేదమును, ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

'యమాయత్వా, అను మంత్రముచేత యముని ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. ద్వారదక్షిణ శాఖయందు చండుని, ఉత్తర శాఖయందు ప్రచండుని, (అనగా కుడియెడమలు) ఉత్తరాసియందు గణేశుని, గడపయందు ద్వారశ్రీని, మధ్యప్రదేశమున వాస్తుపురుషుని ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. శత్రుఘ్నమును త్రిశూలమును 'మానస్తోక, అను మంత్రముచేత రుద్రుని ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. శృంగములయందు ప్రదక్షిణాక్రమముగా పూష, మిత్ర, వరుణులును పూజించవలెను. పశ్చిమద్వారమున రెండు కలశములను స్థాపించి 'అన్నాత్వరిస్రత, అను మంత్రముచేత కుడివైపు కలశమున శుక్రుని, 'ఉద్ధృత్యస్వ, అను మంత్రముచేత ఎడమవైపు కలశమున బుధుని, ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. భీమాఖ్యవటతోరణమును, రక్తవస్త్రము రక్తపుష్పములతోను, హేమకూట

మును, ద్వాపరయుగమును, సామవేదమును, ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. ద్వారదక్షిణశాఖయందు యుని, ఉత్తరశాఖయందు విజయుని, ఉత్తరాశియందు గణపతిని, గడపయందు ద్వారశ్రీని, మధ్యప్రదేశమున వాస్తుపురుషుని, ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును.

పుత్రప్రదమును త్రిశూలమును బ్రహ్మజ్ఞాన, మను మంత్రము చేత బ్రహ్మను ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. త్రిశూలశృంగములయందు ప్రదక్షిణక్రమముగా అర్యర్థు, అంశు, ఐవస్వంతులను పూజించవలెను. ఉత్తరద్వారమున రెండు కలశములనుంచి 'ఇదం మేవా, అను మంత్రముచేత కుడివైపు కలశమున సోముని, 'శంసో' దేవి, అను మంత్రముచేత ఎడమవైపు కలశమున శనిని, ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. సుప్రభమను అశ్వత్థతోరణమును వీతనశ్రుము వీత పుష్పములతోను, హిమాచలమును కలియుగమును, అధర్వణవేదమును, పూజించవలెను. ద్వారదక్షిణ శాఖయందు భద్రుని, ఉత్తరశాఖయందు సుభద్రుని, ఉత్తరాసియందు గణపతిని, గడపయందు ద్వారశ్రీని, మధ్యప్రదేశమున వాస్తుపురుషుని ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. ఉత్తమమును త్రిశూలమును 'సోమో' ధేనుం, అను మంత్రముచేత సోముని ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. త్రిశూలశృంగములయందు ప్రదక్షిణక్రమముగా సోముని ముమ్మారు ఆవాహనము చేయవలెను.

తగువాత దిక్పాల ద్వార పూజనములు చేయవలయును. తూర్పున విరావతమును, ధ్రువ, అధ్వర, అను వసువులను ద్వారశాఖలయందును శృంగములయందును (ఉత్తరాసిచిమ్ములు) వశ్రుములనుజాట్టి శాఖామూలములయందు ధాన్యరాశిపై జలపూరితములగు ప్రశాంత, శిశిర, నామములుగల కలశములనుంచి నవధాన్యవీజయుతమగు మూకుళ్ళతోమూసి 'అజిఘ్న, అను మంత్రముచేత

ప్రతిష్ఠించి గంధాదులతో పూజించవలయును. ద్వారదేశమున ఇంద్రుని ఆవాహనముచేసి పూజించి పసుపువన్నె పతాకగల ధ్వజమును అందుకొని 'త్రాతారమింద్ర, మను మంత్రముచేత తోరణముపై నుంచవలెను. బహుమంగళమును వేరుగల పూర్వద్వారపు ఉత్తరాసియందు గణపతిని, శాఖలయందు గంగాయమునలను, భూలోక భువనలోకములను, ఆదిత్యసోమములను, ధాతవిధాతలను, గడపయందు ద్వారశ్రీని, మధ్యవాస్తుపురుషుని ధ్వజమూలమున కుముదుని, ధ్వజపతాకయందు హేళుకుడను క్షేత్రపాలుని, అందే బ్రహ్మను రుద్రుని, దేవతలను, సిద్ధులను, విద్యాధరులను, పన్నగులను ద్వారశాఖలయందు నందిని, మహాకాలుని, పూజించి ద్వారస్థ కలశమునందు 'ఇంద్రదాయసామగాయన, అను మంత్రముచేత ఇంద్రుని ఆవాహనముచేసి నేతీయన్నమును బలిని పెట్టవలయును. 'అగ్నిమిత్రే, అను మంత్రముచేత ఋగ్వేదమును ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. ఋగ్వేదప్రతినిధిగ ఋగ్వేదీయ బ్రాహ్మణుని గంధాదులతో పూజించవలెను.

అచట ద్వారపాలకులుగ నిద్దరు బ్రాహ్మణులు, ఒకరు శ్రీసూక్తమును, ఒకరు పావమానమును జపించవలెను. ఆగ్నేయ కోణమున కలశమునుంచి పుండరీకమును పూజించి అగ్నిహోత్రుని ఆవాహనముచేసి పూజించి 'అగ్నాయాహి, అను మంత్రముచేత రక్తపతాకధ్వజమును అందికొని 'త్వన్నోఅగ్నే, అను మంత్రముచేత యెత్తి 'ధామంతే, అను మంత్రముచేత పూజించి ధ్వజమూలమున కుముదుని, పతాకయందు త్రిపురఘ్నుడను క్షేత్రపాలుని, పూజించవలెను. 'అగ్నిందూత, మను మంత్రముచేత నేతీయన్నమును బలిని పెట్టవలయును. దక్షిణమున శ్రీభూమ్యధిష్ఠితయైన ధర్మిష్ఠును ద్వారముయొక్క శాఖలయందు వస్త్రములనుగట్టి సోమ, ధర్మ, అను పసుపులను పూజించవలెను. శాఖామూలములయందు ధాన్య

ముపై పర్వస్య, అశోక, అను కలశములనుంచి మునుపటివలె నవ
ధాన్య బీజయు క్తమగు మూకుళ్ళతో మూసి 'అజిమ్మ, అను మంత్రము
చేత ప్రతిష్ఠించి పూజించవలెను. అందే వామనమును, గోదావరి,
కృష్ణ, రుద్ర, అను వారలను, ద్వారశాఖలయందు మహర్లోకమును,
కుజుని, బుధునిపైన యజుర్వేదమును, శాఖలయందు చండప్రచండు
లను, అందే ధాతవిధాతలను, ఉత్తరాసియందు గణపతిని, గణప
యందు వామనమును ద్వారశ్రీని, మధ్యవాస్తు పురుషుని, అచటనే
గాయత్రిని, లక్ష్మిని, సరస్వతిని, శాఖలయందు గణేశ వృషభులను,
పూజించవలెను.

'యమాయ త్వామఖాయ, అను మంత్రముచేత యముని
ఆవాహనముచేసి నల్లని జెండాకట్టును పట్టికొని 'యమాయ త్వాంగిర,
అను మంత్రముచేత తోరణముపైనుంచి పూజించి 'సుగన్నః పంథా,
అను మంత్రముచేత మినుచకుడుములను బలిని పెట్టవలయును. ధ్వజ
మూలమున కుముదుని ధ్వజపతాకయందు క్షేత్రపాలుని పూజించ
వలెను. ఇష త్వా అను మంత్రముచేత యజుర్వేదమును పూజించి
యజుర్వేదప్రతినిధిగ యజుర్వేదీయ బ్రాహ్మణుని గంధాదులతో
పూజించవలెను. అచట ద్వారపాలకులుగ నిద్దరు బ్రాహ్మణులు
ఒకరు సోమసూక్తమును, మరియొకరు మంగళసూక్తమును జపించ
వలెను. నైర్మతిని కలశమును స్థాపించి కుముదుని, 'అసున్వంత,
మను మంత్రముచేత నిర్మతిని ఆవాహనముచేసి 'యంతేదేవీ నిర్మతి,
అను మంత్రముచేత నల్లని జెండాకట్టును పట్టికొని 'ఏష తేనిర్మతే
భాగ, అను మంత్రముచేత జెండాను ఎత్తవలెను. 'మోక్షాణంధ్ర,
అను మంత్రముచేత యెఱ్ఱబియ్యపు అన్నమును నేతితో బలిని పెట్ట
వలెను. ధ్వజముగలమున వామనుని పతాకయందు అగ్నిజిహ్వడను
క్షేత్రపాలుని పూజించవలెను. పశ్చిమమున జయమను శ్వారమున
ద్వారశాఖలయందు అనిలుడు, అనలుడు అను వసువులను, శృంగ

ములయందు శౌఖిలయందు వస్తుములను గట్టి శాఖామూలములయందు ధాన్యరాశిపై భూతసంజీవన అమృతమును పేరుగల రెండు కలశములను మునుపటివలెనే స్రవించి పైననవధాన్య బీజయు క్తమగు మూకుళ్లతో మూసి అంజనమును పూజించి కలశములందు రేవా, తాపీ, అను నదులను, అందు విష్ణువును ఆవాహనముచేసి ద్వారశౌఖిలయందు ధానివిధాత కిరీటిస్కంధ అను వారలను ద్వారమున జనర్లోక తపో లోకములను, బృహస్పతి శుక్రులను, పైన ఉత్తరాసియందు సామ వేదమును ద్వారశౌఖిలయందు నర్మద, గోదావరి, అను దేవతలను ఉత్తరాసియందు గణపతిని, గడపయందు ద్వారశ్రీని, మధ్య వాస్తుపురుషుని, పూజించి 'తత్త్వాయామి, అను మంత్రముతో వరుణుని ఆవాహనముచేసి పూజించి నల్లని జెండా కట్టును పట్టికొని 'ఉదుత్తమం వరుణ, అను మంత్రముచేత తోరణముపై నుంచి త్వన్నో అగ్నే, అను మంత్రముచేత వెన్నతో గూడిన యన్నమును బలిని పెట్టవలయును.

'యోమేదండ, అను మంత్రముతో తెల్ల జెండా కట్టును పట్టికొని ధ్వజమూలమున శంకుకర్ణుని, జెండాయందు కాలుడను ష్టేత్రపాలుని పూజించవలెను. సామ వేదమును పూజించి తత్ప్రతినిధిగ సామ వేదీయ బ్రాహ్మణుని గంధాదులతో పూజించవలెను. అచట నిద్దరు బ్రాహ్మణులు ద్వారపాలకులుగ నుండి ఒకరు పురుషసూక్తమును, మరియొకరు శ్రీసూక్తమును పఠించవలెను. ఇతను ఒకరు 'ఇంద్రాయ సామగాయత, అను మంత్రమును, రెండవవారు 'అహమస్మిన్, అను మంత్రమును, మొదటివారు 'ప్రథమజా, అను మంత్రమును, రెండవ వారు 'నేతుస్తర, అను మంత్రమును, మొదటివారు 'స్వాధిష్ఠయా, అను మంత్రమును, రెండవవారు 'గాయంతిత్వా, అను మంత్రమును మొదటివారు 'జ్యేష్ఠమాస, అను మంత్రమును, రెండవవారు 'అగ్నే ఇమే, అను మంత్రమును క్రమముగా పఠించవలెను. వాయవ్యమున

కలశమునుంచి పుష్పదంతమును పూజించి వాయువు నావాహనము చేసి 'నాయోయేన, అను మంత్రముచేత ధూమ్రవర్ణ సతాకాధ్వజమును పట్టికొని 'తవవాయు, అను మంత్రముచేత ధ్వజమును పైన కట్టవలెను. అచట సర్వనేత్రుడను క్షేత్రపాలుని పూజించవలెను. గోధుమ అన్నమును బలినిపెట్టవలెను.

ఉత్తరమున కల్యాణమును ద్వారమున ప్రద్యుమ్నుని ద్వార శాఖలయందు ప్రత్యూష, ప్రభాస, అను వసువుల నిద్దరిని, ద్వార శాఖలయందును ఉత్తరాసి చిమ్ములయందును వస్త్రములను గట్టవలెను. ద్వారశాఖల మూలములయందు ధాన్యరాశిపై ధనదశ్రీప్రదమను కలశముల రెంటిని మనుపటివలెనే నవధాన్య బీజములతో గూడిన మూకుళ్ళతోమూసి యందు సార్వభౌమమును పూజించి కలశమునందు వేణిని, శాఖలయందు జయ విజయ ధాత విభాత సత్యలోక భ్రువలోకములను, శనైశ్చర రాహువులను పైన ఉత్తరాసి నుందు అధర్వణ వేదమును, ద్వారశాఖలయందు వేణి, పయోష్ణి అను వారలను, ఉత్తరాసియందు గణపతిని, గడపయందు ద్వారశ్రీని, మధ్య వాస్తుపురుషుని, పార్వతీశుని, చండేశ్వరుని ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 'సోమోధేను, అను మంత్రముచేత పసుపువన్నె జెండాను 'యోమేదండ, అను మంత్రముచేత ధ్వజదండమును పట్టికొని 'వయగ్ంసోమ, అను మంత్రముతో పైనగట్టి పూజించవలెను.

ధ్వజమూలమున సుముఖుని, పైన ఏకపాదుడను క్షేత్రపాలుని పూజించి కొట్టలు బలి యివ్వవలయును. 'శంసోదేవి, అను మంత్రముచేత అధర్వణ వేదమును పూజించి తత్ప్రతినిధిగ అధర్వణ వేదీయ బ్రాహ్మణుని గంధామలతో పూజించవలెను. తదుపరి బ్రాహ్మణులిద్దరు ద్వారపాలకులుగనుండి వామదేవ సూక్తమును పఠించవలెను. అధర్వాంగిరసం, అధర్వశీర్షం, దేవీ, మధుసూక్తి, వోధసం

శాంతిసూక్తములను పఠించవలెను. ఈ శాన్యమున సుప్రతికమను కలశమును స్థాపించి అందు శివుని ఆవాహనముచేసి పూజించి 'నమః శంభవాయచ, అను మంత్రముచేత ఎఱ్ఱజెండాకఱ్ఱను పట్టికొని 'తమిశాన, మను మంత్రముచేత తోరణమపై కట్టవలెను. పతాకయందు పుష్టిని, ధ్వజమూలమున సుముఖుని సుప్రతిష్ఠితుని, క్షముడను క్షేత్రపాలుని పూజించి గోధుమ అన్నముగాని అడవిగోధుమ అన్నముగాని బలిని పెట్టవలెను. నిర్మతి పశ్చిమములమధ్య అనంతుని ఆవాహనముచేసి పూజించి 'నమోస్తునర్వేభ్య, అను మంత్రముతో మేఘవర్ణ పతాకను పైన గట్టవలెను. భైరవుడను క్షేత్రపాలుని పూజించవలెను.

'విష్ణోర్ధ్వక, మను మంత్రముచేత పాయసమును బలిని పెట్టవలెను. ఈ శాన్యప్రాద్దిశలమధ్య బ్రహ్మచ ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 'యద్దేవ, అను మంత్రముచేత రక్తధ్వజ పతాకను తీసికొని 'బ్రహ్మజిజ్ఞాన, మను మంత్రముచేత పైన కట్టవలెను. ధ్వజమూలమున సుప్రభుని, పతాకయందు భూతనాథుడను క్షేత్రపాలుని పూజించవలెను. 'సనోభువనస్య, అను మంత్రముచేత పాయసముతో గూడిన యన్నమును బలిని పెట్టవలెను. పిదప యజ్ఞశాలమధ్య బ్రహ్మజిజ్ఞాన, మను మంత్రముచేత మహాధ్వజమును పూజించి ధ్వజదండమునందు కిన్నరులను పూజించి 'ఇంద్రస్యవృణో, అను మంత్రముచేత కట్టవలెను. తరువాత తూర్పున 'గణానాంత్యా, అను మంత్రముచేత గణపతిని పూజించవలెను. 'నమోస్తునర్వేభ్య, అను 'అస్మేరుద్రా, అను మంత్రములచేత మండపము నెలుపల అన్ని దిశలయందు ఏకాదశ రుద్రులను స్థాపించి వారికి బలిని పెట్టవలయును. ఈ శాన ఉత్తరములమధ్య భీముని మహాదంష్ట్రుడను క్షేత్రపాలుని పూజించి పాయసాన్నమును బలిని పెట్టవలయును. ఆదిత్యులు, వసువులు, మరుద్గణము, అశ్వినలు, కిన్నరులు, రుద్రులు,

సుపద్మలు, పన్నగులు, గ్రహములు, అసురులు, యాతుధానులు, విశాచములు, మాతృకలు, నగములు, శాకినులు, యక్షులు, వేతాళ గణము, యోగినులు, పూతనలు, శివలు, జృంభకులు, సిద్ధులు, గంధర్వులు, మాలలు, విద్యాధరులు, నదులు, దిక్పాలురు, లోక పాలకులు మొదలగువారలకు ఈ శాస్త్రభాగమున బలిని పెట్టవలెను. తదుపరి మండపమునకు తూర్పున కొంచేము నేలను అలికి అచ్చట కూర్చుండి యీ మూడులోకములయందుగల స్థానరములు, జంగమములు మొదలగు యావద్భూతములును, బ్రహ్మవిష్ణు, శివాదులును, క్షేత్రపాలగణమును, దేవతలు, దానవులు, యక్షులు, రాక్షసులు, పన్నగులు, ఋషులు, మునులు, గోవులు, దేవమాతృకలు, మొదలగు అందఱు సంతోషముకలవారై మాయజ్ఞమును కాపాడుదురు గాక. అని ప్రార్థించి యాదేవతలనందరిని ప్రత్యేకముగ గంధాదులతో పూజించి యచట అందరికిని బలిని పెట్టవలయును.

అంతట కాళ్లుచేతులు కడిగికొని యజమానుడు ఋత్విజులతో గూడి తూర్పుద్వారమున యజ్ఞమండపములో ప్రవేశించి వాస్తుదేవుని సమీపమునకువచ్చి కూర్చుండి పూజాపరిపూర్తికొఱకు ప్రార్థించవలెను. భూతోచ్ఛాటనమును దేవతాహ్వానమును చెప్పుచు వాస్తుమండలముమొక్క నాలుగుమూలలను యీ శాస్త్రమునుండి ప్రదక్షిణక్రమముగా నాలుగు యినుపమేకులనునాటి యదేక్రమముగా ఈ శాస్త్రమున రుద్రులకును సర్పములకును మినుపకుడుములను పెరుగు అన్నమును బలిని పెట్టవలెను. ఆగ్నేయమున అగ్నులకును సర్పములకును పరిశుద్ధాన్నమును బలిని పెట్టవలెను. నైరృతి నైరృతికిని రాక్షసులకును ఎఱ్ఱని బియ్యపు అన్నమును బలిని పెట్టవలెను. వాయువ్యమున వాయువునకును రాక్షసులకును పరిశుద్ధాన్నమును బలిని పెట్టవలెను. పిమ్మట కుంకుమ మొదలైన వానితోగాని బంగారు వెండి మొదలయిన సశాకుతోగాని దక్షిణమునుండి ఉత్త

రమునకు 9 సమానగదులు వచ్చునట్లు పడమరనుండి తూర్పు చివర యగునట్లు 10 గీతలను గీయవలెను. శాంత, యశోవతి, కాంత, విశాల, ప్రాణవాహిని, సతి, సుమనస, నంద, సుభద్ర, సురభి, అను పేరులుగల దేవతలు పడమరపాదము తూర్పు శిరస్సుగా భావించి పూజించవలెను.

వీనికి వంశములని వాస్తుశాస్త్రమునపేరు. అటులే పడమర నుండి తూర్పునకు 9 భాగములుచేసి 10 గీతలనుగీయవలెను. అవియు దక్షిణమున ఆరంభించి ఉత్తరము చివరయగునట్లు గీయవలెను. వీనిని ఉపవంశములందురు. హిరణ్య, సువ్రత, లక్ష్మి, విభూతి, విమల, ప్రియ, జయ, జ్వాల, విశోక, విశద, అను పేరులుగల దేవతలు ఒక్కొక్కగది కనీసము 2 అంగుళము లుండవలెను. ఈ రేఖా దేవతలను చందనాదులతో పూజించవలెను. దీనిని ఏకాశీతిపద మనియును, పరశాయిక మనియును చెప్పుదురు. వాస్తుమండలమున కుత్తరదిశయందు అలికిన నేలనుగాని కుండమునుగాని భూ సంస్కారము లైదుచేసి అగ్నిని ప్రతిష్ఠించి పూజించవలెను.

దర్బలతోచిమ్మి యాదర్బలను ఈశాన్యమున పారవేసి ఆవుపేడతో అలికి స్రువముచేత ఉత్తరోత్తర క్రమముగావ్రాసి ఆవరుసగా అనామిక వ్రేలు బొటనవ్రేలు యీ రెంటితో మన్నును తీసి నీళ్ళతోతడిపి సుముహూర్తమున 'అగ్నిర్మూర్ధా, అను మంత్రమును పఠించి 'భూర్భువస్సువరోం, అని అగ్నిని ప్రతిష్ఠించి షోడశోపచారములతో పూజించవలెను. పరిమళ ద్రవ్యములతో 49 నామములనుచెప్పి పూజించి యటులనే సర్వాంగ పూజనముచేసి ద్యౌః శాంతి, అని శిరస్సుపై జలమును చల్లవలెను. యజమానుడు అగ్ని కుండమును తాకవలెను. పురుషసూక్తమును పఠించి యీశాన్యమున గణపతిని ఆవాహనముచేసి యచటి కలశమున వరుణుని ఆవాహనముచేసి షోడశోపచారములతో పూజించవలెను. 'భూరసి

భూమి, అను మంత్రముచేత భూమినితాకి 'ధాన్యమసీతి, అను మంత్రముచేత ధాన్యమునుంచి 'వసోఃపవిత్రేణ, అను మంత్రముతో కంఠమున నూతన వస్త్రమును చుట్టి పుష్పమాలను ధరించి 'యాఃఫలీ, అను మంత్రముతో పూగీఫలమునుంచి యాకలశమునందు సువర్ణము, వజ్రము, నీలము, పద్మరాగము, ముత్యము, అను పంచరత్నములను 'హిరణ్యగర్భ, అను మంత్రముతో సువర్ణదక్షిణను సమర్పించి 'గంధద్వారా, మను మంత్రముచేత గంధమునుచల్లి 'యాఃషధీః, అను మంత్రముచేత సమస్తమైన యోషధులనుంచి "నచావహ్నిఃసహదేవీ" విష్ణుక్రాంతాచవారుణీ సంజీవనీజ్యోతిష్కృతీ ఈశ్వరీ పూర్వతః క్రమాత్, అని అపరాజితపృచ్ఛయందు చెప్పబడియున్నది.

'సోమనాః పృథివీ, అను మంత్రముచేత ఆశ్వ, గజ, వల్గీక, నదీ, నదీసంగమ, పుణ్యక్షేత్ర, దేవాలయద్వార, గోష్ఠ, స్థానములయందలి మృత్తికనుంచి 'కాండాత్కాండా, అను మంత్రముచేత గరికను జువ్వి మేడి మట్టి రావి మామిడి మండలును, 'పవిత్రేస్థో, అను మంత్రముచేత దర్శలను, 'పూర్ణాదర్శి, అను మంత్రముతో పూర్ణపాత్రను 'శ్రీశ్చతే, అను మంత్రముతో శ్రీ ఫలమును అందుంచవలెను. 'మనోజూతి, అను మంత్రముతో ప్రాణప్రతిష్ఠనుచేసి షాడశోపచారములతో వసుణుని పూజించి యాకలశమునందు గంగను, బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రులను, మాతృకలను, సమస్త తీర్థములను ఆదిత్యులను, వసువులను, రుద్రులను విశ్వేదేవతలను, పితృదేవతలను, పంచవింశత్యుత్తర శతబ్రహ్మర్షులను తత్పత్నులను గాయత్రీ విశ్వకర్మలను ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

పిన్నుట మధ్యవేదికయందు త్తరభాగమున పైన చెప్పబడిన 27+27 కేళిలతో నలుచదరముగాను ఐదువన్నెలతోను లిఖించబడిన సర్వతోభద్ర మండలమున మధ్యవర్తులాకార మండలమున రక్త

పుష్పాక్షతలతో సూర్యుని, ఆగ్నేయమున అర్ధచంద్రాకార మండలమున శ్వేతపుష్పాక్షతలతో చంద్రుని, దక్షిణమున త్రికోణమండలమున రక్తపుష్పాక్షతలతో కుజుని, ఈశాన్యమున ధనురాకార మండలమున పీతపుష్పాక్షతలతో బుధుని, ఉత్తరమున పద్మాకార మండలమున వీతపుష్పాక్షతలతో గురుని, తూర్పున చతుష్కోణ మండలమున శ్వేతపుష్పాక్షతలతో శుక్రుని, పడమర దండాకార మండలమున కృష్ణపుష్పాక్షతలతో శనిని, నైరృతి న మకరాకార మండలమున ధూమ్రపుష్పాక్షతలతో రాహువును, వాయవ్యమున ఖడ్గాకార మండలమున ధూమ్రపుష్పాక్షతలతో కేతువును, ఆవాహనముచేసి వరుసగా అధిదేవతలు సూర్యుని కుడిప్రక్క శ్వేతపుష్పాక్షతలతో రుద్రుని, చంద్రుని కుడిప్రక్క రక్తపుష్పాక్షతలతో ఉమను, కుజుని కుడిప్రక్క పీతపుష్పాక్షతలతో పల్నాసుని, బుధుని కుడిప్రక్క పీతపుష్పాక్షతలతో విష్ణువును, గురుని కుడిప్రక్క శ్వేతపుష్పాక్షతలతో బ్రహ్మను, శుక్రుని కుడిప్రక్క వీతపుష్పాక్షతలతో ఇంద్రుని శని కుడిప్రక్క కృష్ణపుష్పాక్షతలతో యముని, రాహువు కుడిప్రక్క ధూమ్రపుష్పాక్షతలతో కాలుని, కేతువు కుడిప్రక్క రక్తపుష్పాక్షతలతో చిత్రగుప్తుని, ఆవాహనముచేసి.

ప్రత్యధిదేవతలు సూర్యున కెడమప్రక్క రక్తపుష్పాక్షతలతో అగ్నిని, చంద్రున కెడమప్రక్క శ్వేతపుష్పాక్షతలతో జలమును, కుజున కెడమప్రక్క రక్తపుష్పాక్షతలతో భూమిని, బుధున కెడమప్రక్క పీతపుష్పాక్షతలతో విష్ణువును, గురున కెడమప్రక్క పీతపుష్పాక్షతలతో ఇంద్రుని, శుక్రున కెడమప్రక్క వీతపుష్పాక్షతలతో ఇంద్రాణిని, శని కెడమప్రక్క శ్వేతపుష్పాక్షతలతో ప్రజాపతిని, రాహువున కెడమప్రక్క కృష్ణపుష్పాక్షతలతో నాగుని, కేతువున కెడమప్రక్క శ్వేతపుష్పాక్షతలతో బ్రహ్మను ఆవాహనముచేసి.

నైర్మతిని రాహువున కుత్తరమున వీతపుష్పాక్షతలతో గణపతిని, పడమర శినికి ఉత్తరమున రక్తపుష్పాక్షతలతో దుర్గను, మధ్య సూర్యునకు ఉత్తరమున వీతపుష్పాక్షతలతో వాయువును, తూర్పున శుక్రునకు ఉత్తరమున నీలపుష్పాక్షతలతో ఆకాశమును, వాయవ్యమున కేతువున కుత్తరమున శ్వేతపుష్పాక్షతలతో అశ్వినీదేవతలను ఇట్లు లోకపాలకును ఆవాహనము చేయవలయును. తూర్పు మొదలుగా దశ దిక్పాలురను ఆవాహనము చేయవలయును. మండలమధ్య కలశమునుంచి బ్రహ్మను ఆవాహనము చేయవలయును.

తూర్పున వాపి అను తెల్లగదులమధ్య యింద్రుని, ఆగ్నేయమున శృంఖలయను నల్లగదులమధ్య అగ్నిని, దక్షిణమున వాపి అను తెల్లగదులమధ్య యముని, నైర్మతిని శృంఖలయను నల్లగదులమధ్య నిర్మతిని, పడమర వాపి యను తెల్లగదులమధ్య వరుణుని, వాయవ్యమున శృంఖలయను నల్లగదులమధ్య వాయువును ఉత్తరమున వాపి యను తెల్లగదులమధ్య కుబేరుని, ఈశాన్యమున శృంఖలయను నల్లగదులమధ్య శివుని, వాయవ్య ఉత్తరములమధ్య వల్లియను ఆకుపచ్చగదులయందు అష్టవసువులను, కుబేర ఈశాన్యలమధ్య వల్లియను ఆకుపచ్చగదులయందు ఏకాదశ రుద్రులను, ఈశాన్య ఇంద్రులమధ్య వల్లియను ఆకుపచ్చగదులయందు ద్వాదశాదిత్యులను, ఇంద్ర అగ్నిహోత్రులమధ్య వల్లియను ఆకుపచ్చగదులయందు అశ్వినీదేవతలను, అగ్నియములమధ్య వల్లియను ఆకుపచ్చగదులయందు త్రయోదశ విశ్వేదేవతలను, యమనిర్మతులమధ్య వల్లియను ఆకుపచ్చగదులయందు సప్తయక్షులను, నిర్మతి వరుణులమధ్య వల్లియను ఆకుపచ్చగదులయందు సర్పములను, వరుణవాయువులమధ్య వల్లియను ఆకుపచ్చగదులయందు గంధర్వాపూరసలను పరిధియను పసుపువన్నె గదులలో తూర్పు మొదలుగా దుర్గ, స్వధ, మృత్యు, గణపతి, ఆహ, మరుత్, స్కంద, దక్ష,

అను 8 మంది దేవతలను, బ్రహ్మయొక్క పాదమూలమున రెండు పసుపుగదులలో పృథివిని, సప్తనదులను, బ్రహ్మస్థాన మంతటను సప్తసాగరములను, బ్రహ్మకు తూర్పున మేరువును, దాని శిఖరమున ప్రధానావాహనమును, యిప్పుడు చెప్పచున్న సమస్త దేవతావాహనము అయిన తరువాత చెప్పబోవుచున్నాము.

ఈ శాస్త్రమున అర్ధచంద్రుడను పేరుగల తెల్లగదులలో ఋగ్వేదమును, ఆగ్వేయమున అర్ధచంద్రుడను తెల్లగదులలో యజుర్వేదమును, నైరృతి న అర్ధచంద్రుడను తెల్లగదులలో సామ వేదమును, వాయవ్యమున అర్ధచంద్రుడను తెల్లగదులలో అధర్వణ వేదమును ఇంద్ర ఈశానులమధ్య భద్రమను యెఱ్ఱగదులలో అశ్విన్యాది సప్త నక్షత్రములను, ఇంద్ర అగ్నులమధ్య భద్రమను యెఱ్ఱగదులలో విష్ణుభాది సప్తయోగములను, అగ్నియముల మధ్య భద్రమను యెఱ్ఱగదులలో పుష్యాది సప్తనక్షత్రములను, యమనిరృతులమధ్య భద్రమను యెఱ్ఱగదులలో ధృత్యాది సప్త యోగములను, నిరృతి వరుణులమధ్య భద్రమను యెఱ్ఱగదులలో స్వాత్యాది సప్త నక్షత్రములను, వరుణ వాయువులమధ్య భద్రమను యెఱ్ఱగదులలో వజ్రాది సప్తయోగములను, వాయుకుబేరులమధ్య భద్రమను యెఱ్ఱగదులలో అభిజిదాది సప్త నక్షత్రములను, కుబేర ఈశానులమధ్య భద్రమను యెఱ్ఱగదులలో సాధ్యాదిషడ్వ్యోగములను ధ్రువుని, మండలముయొక్క వెలుపలి శ్వేతవలయమున వరుసగా కుబేరున కుత్తరమున గదను, ఈశానునకు వెలుపల త్రిశూలమును, ఇంద్రునకు వెలుపల వజ్రాయుధమును, అగ్నికి వెలుపల శక్తిని, యమునకు వెలుపల దండమును, నిరృతికి వెలుపల ఖడ్గమును, వరుణునకు వెలుపల పాశమును, వాయువునకు వెలుపల అంకుశమును, దానికి వెలుపల యెఱువువలయమున వరుసగా ఉత్తరమున గౌతముని, ఈశాస్త్రమున భరద్వాజుని, తూర్పున విశ్వమిత్రుని,

ఆగ్నేయమున కశ్యపుని, దక్షిణమున జమదగ్నిని, నైరృతి న వసిష్ఠుని, పడమర అత్రిని, వాయవ్యమున అరుంధతిని, దానికి వెలుపల నలుపు తెలుపు కలిసిన గదులలో తూర్పునుండి ప్రదక్షిణ క్రమముగా ఎనిమిది దిశలయందు నిండి, కౌమారి, బ్రాహ్మి, వారాహి, చాముండా, నైష్ఠని, మాహేశ్వరి, వారాహి, అను దేవతలను, ఆవలయముననే ఉత్తరమున పంచమహాభూతములను, తూర్పున విశ్వకర్మను, దక్షిణమున అగస్త్యుని, పడమర పితృగణమును, ఉత్తరమున అష్టకుల పర్వతములను, సింధులను, ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

ఆసర్వతోభద్ర మండలమునకు దక్షిణమున ఏకాశీతిపద వాస్తు మండలమున శిఖి మొదలగు దేవతలను ఆవాహనముచేసి పూజించవలసిన విధమును చెప్పబోవుచున్నాము. యిప్పుడు సర్వతోభద్రమండలమునమధ్య తామ్రకలశముగాని మృణ్మయ కలశముగాని స్థాపించవలెను. 'భూరసీతి, అను మంత్రముచేత భూమినితాకి 'మానసోక, అను మంత్రముచేత నోమయమునుతాకి 'అజిగ్రు, అను మంత్రముచేత కలశమును స్థాపించవలెను. 'వరుణస్యోత్తమ, అను మంత్రముచేత కలశమున జలముంచి 'వసోఃపవిత్ర, అను మంత్రముచేత కంఠమున వస్త్రమును చుట్టవలెను. 'యాఃఫలీనీ, అను మంత్రముచేత పూగీఫలమును, 'పరివాజ, అను మంత్రముచేత పంచరత్నములను, 'యాఃషధీ, అను మంత్రముచేత సమస్తషధులును, 'గంధద్వారా, మను మంత్రముచేత గంధమును, 'కాండాత్కాండా, అను మంత్రముచేత గరికను, 'అశ్వత్థేన, అను మంత్రముచేత పంచపల్లవములును, 'సోమనాః పథివీ, అను మంత్రముచేత సప్తమృత్తికలను, 'ధాన్యమసీతి, అను మంత్రముచేత సప్తధాన్యములను, 'శ్రీశ్చతే, అను మంత్రముచేత పుష్పములును, 'భూరసీతి, అను మంత్రముచేత ధూపమును, పూర్ణాదర్శి అను మంత్రముచేత కలశమునకు పసుపు

గుడ్డతో బియ్యమును మూటగట్టి దానిని కలశమునకుగట్టి పూర్ణ పాత్రము నుంచవలెను.

దానిపైన సువర్ణనిర్మితమైన లక్ష్మీని విష్ణువును అగ్నిపైచూపించి ఆప్రతిమలను మొదట రాగిపాత్రయందుంచి అగ్నిసూక్తమును పఠించుచు వానిపై పాలును జలమును ధారగా పోయవలెను. పురుషసూక్తముతో అంగన్యాసమును 'పయః పృథివ్యా, అను మంత్రము చేత పాలతోను 'దధిక్రావ్యో, అను మంత్రముచేత పెరుగుతోను 'ఘృతం ఘృత, అను మంత్రముచేత నేతితోను, 'మధువాతా, అను మంత్రముచేత తేనెతోను, 'ఆపోహిష్ఠామ, అను మంత్రముచేత శుద్ధోదకముతోను స్నానమును చేయించి కలశముపైనుంచి ప్రాణస్రస్థిష చేయవలెను. పురుషసూక్తములచేత షోడశోపచారములతో పూజించవలెను. నైరృతిని వేదికయందు చతుష్కోణ మండలమున 64 యోగినీ గణమును అనగా గజానన మొదలు మృగలోచనవరకు అందరిని ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. వాయువ్యవేదికయందు ద్వాదశకోణ మండలమున అజరుడు మొదలు భైరవుడు వరకు 72 భైరవులను ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. అచ్చటనే 49 మరుద్గణమును ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. పిమ్మటవాస్తుమండలము దగ్గరకు వెళ్లి తెల్లని బియ్యముపై కుంకుమ మొదలగు వానితో పైన చెప్పిన ప్రకారముచేసి సర్వజ్ఞానక్రియాశక్తి కమలాసనమును, వీరముపై పుష్పములును, అక్షతలును, గంధమును, చల్లవలెను. అక్కడ యీశాన్యము మొదలు వరుసగా 45 దేవతలను ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

వాస్తుపురుషుని శరీరమును తెలిసికొనుచు గదులను తప్పకుండా పూజించవలయును. దేవతాస్థానములను తప్పించి పూజించినట్లయిన దోషము కలుగును. 1. ఈశాన్యమున వాస్తుపురుషుని శిరఃస్థానమున యెఱుపువన్నెగల యొకగదిలో శిశి, అగ్నిరూప

శివుడు, కుడిచేతులలో స్రూక్కు, శూలములును, ఎడమచేతులలో డమరుకము, స్రువమును, కలిగి స్వాహా, ఉమా, సహితుడై యెఱుపు వన్నెతో నుండును. తమిశాన, మను మంత్రముతో ఆవాహనము చేసి పూజించవలెను. 2. దానికి దక్షిణమున ఆకుపచ్చవన్నెగల యొకగదిలో యెడమకంటియందు పర్వస్యము మేఘాధిపతి, పాశహస్తము మకరవాహనము పసువన్నెకలిగి యుండును. 'మహాఽంబ్ర, అను మంత్రముతో ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 3. దానికి దక్షిణమున నిలువుగానున్న రెండు యెఱుపుగదులలో చెవియందు జయంతుడు సృష్టికర్తయగు కశ్యపమహర్షి, జడలు, గడ్డము, కమండలువు, అక్షసూత్రము, పద్మాసనము పసుపువన్నె కలిగియుండును. 'ధన్వనాగా, అను మంత్రముచేత ఆవాహనము చేసి పూజించవలెను.

4. దానికి దక్షిణమున నిలువుగానున్న రెండు నలుపుగదులలో కంఠమూలమున మహేంద్రుడు దేవతావ్రభువు, వజ్రాయుధము శచీదేవి, విరావత వాహనము, కిరీటము, పాశము, పద్మము, రక్తవస్త్రోత్తరీయములు కలిగియుండును 'మహాఽంబ్ర, అను మంత్రము చేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 5. దానికి దక్షిణమున నిలువుగానున్న రెండు తెలుపు గదులలో భుజమున సూర్యుడు సప్తాశ్వములుగల రథముచేతియందు పద్మము యెఱుపువన్నె కలిగియుండును. 'సూర్యరశ్మి, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 6. దానికి దక్షిణముగానున్న రెండు నలుపు గదులలో దండచేతియందు సత్యుడు స్యయంధుడు భూతహితధర్మము, బ్రహ్మనిష్ఠ, తెలుపువన్నె కలిగియుండును. 'వ్రతేనదీక్షా, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 7. దానికి దక్షిణమున నిలువుగానున్న రెండు యెఱుపుగదులలో మోచేతియందు భృశుడు మన్మథుడు, పుష్పరథము, పుష్పబాణము,

నలుపువన్నె కలిగియుండును 'భద్రదంకరేఖి, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

8. దానికి దక్షిణమున ఆకుపచ్చవన్నెగల యొకగదిలో ముంజేతియందు అంతరిక్షము ఆకాశము శంఖము చక్రము సర్వాభరణములును ధరించి నలుపువన్నె కలిగియుండును. (మరియు దండము పాశము శూలము వరదము కూడ చెప్పబడియున్నవి) 'వయంసోమ, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 9. ఆగ్నేయముననున్న ఒక యెఱుపుగదిలో ముంజేతియందు అగ్ని తేజస్సుముద్భవము, నీలాంబరము, యజ్ఞసూత్రము, ఉత్తరీయము, ద్విభుజంత్రినేత్రము, స్రుక్కు, స్రువము, సర్వాభరణములు ధరించి స్వాహా సహితముగ మేషవాహనముపై నుండును. రక్తవర్ణము, 'అగ్నీఆయాహి, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 10. దానికి పడమర ఆకుపచ్చవన్నెగల యొకగదిలో మని కట్టిన పూష మాతృదేవతాగణము, పద్మము కమండలుపు గజాననము ఎఱుపువన్నె కలిగియుండును. 'పూషంతవ, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 11. దానికి పడమర అడ్డముగానున్న రెండు యెఱుపుగదులలో ప్రక్కను వితేభుడు, అధర్ముడు కలిపుత్రుడు, మద్యమాంస రక్తములతో గూడిన హస్తములు గలవాడు, నలుపువన్నె కలిగి యుండును.

'సవితాప్రథమేహ, అను మంత్రముతో ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 12. దానికి పడమర అడ్డముగానున్న రెండు నలుపు గదులలో ప్రక్కను గృహక్షతుడు బుధుడు గధఖడ్గము, శూలము, శక్తి పాశత్రయము, కిరీటము, రక్తపీతవస్త్రము, సింహవాహనము పసుపు వన్నె కలిగి యుండును. 'సవితాత్వా, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 13. దానికి పడమర అడ్డముగానున్న రెండు తెలుపు గదులలో తొడయందు యముడు, ప్రేతలోకాధిపతి

త్రినేత్రం, ఎఱ్ఱని తల వెండ్రుకలు, కుడిచేతశూలము, ఎడమచేత పాశము, దండము, పంచహస్తములు, రక్తవస్త్రము శ్యామలాదేవీ సహితముగ మహిషవాహనముపై నుండును.

కాటుకవంటి నలుపువన్నె కలిగియుండును. 'యమాయత్యా, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 14. దానికి పడమర అడ్డముగానున్న రెండు నలుపుగదులలో మోకాలియుండు గంధర్వుడు, నారదుడు, హస్తమున వీణయును, చుట్టూ అస్సరసలును, ఎఱుపువన్నెయును కలిగియుండును. 'ప్రతఘోషా, అను మంత్రముచేతను 'గంధద్వారా అను మంత్రముచేతను ఆవాహనము చేసి పూజించవలెను. 15 దానికిపడమర అడ్డముగానున్న రెండు యెఱుపుగదులలో పిక్కయందుభృంగరాజు, నిర్మతిసుతుడు, ఖడ్గము, ఖేటము, నలుపువన్నె కలిగియుండును. 'మృత్యుస్సవర్ణ, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసిపూజించవలెను. 16. దానికి పడమర ఆకుపచ్చవన్నెగల యొకగదిలో మఠమపై మృశుడు, స్వయంభువు, శేషునిపై శయనించినాలుగు చేతులలో శంఖము, చక్రము, గద, ఖడ్గము, ధరించి పసుపువన్నెకలిగి యుండును. 'తద్విష్ణు, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

17. నైర్మతిని యెఱుపువన్నెగల యొక గదిలో పాదముల యందు పితృగణము, విశ్వేదేవతలు, దర్భలు పిండము, నల్లనిజడలు, తెల్లనివస్త్రములు, జందెము, గోహోజనమువంటి రంగుగల కన్నులు, ఎఱుపువన్నెకలిగి యుందురు. 'పితృభ్య, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 18. దానికి ఉత్తరమున ఆకు పచ్చవన్నెగల యొకగదిలో చీలిమండపై దౌవారికుడు ప్రమథ గణాధిపతియగు నందీశ్వరుడు, తెల్లనిపావుకోళ్ళు, చేతిలో బెత్తము, పసుపువన్నెయు కలిగియుండును. 'ద్రవిణోయః, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 19. దానికి ఉత్తరమున

నిలువుగానున్న రెండు యెఱుపుగదులలో పిక్కయందు సుగ్రీవుడు మనుబ్రహ్మ యను ప్రజాపతి, పద్మాసనము, యజ్ఞముచేయుచున్న స్వభావము తెలుపువన్నెయు కలిగియుండును. 'సుషుప్తః, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 20. దానికి ఉత్తరమున నిలువుగానున్న రెండు నలుపుగదులలో మోకాలియందు పుష్పదంతుడు మహాజవుడగు వినాయకుడు, నాలుగుచేతులును, ఏనుగు మొగమును, సిద్ధి, బుద్ధి, అను ఇద్దగు భార్యలును, సింహారపు వన్నెయును గలిగియుండును. 'నక్షత్రేభ్యః, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

21. దానికి ఉత్తరమున నిలువుగానున్న రెండు తెలుపు గదులలో తోడయందు వరుణుడు జలాధిపతి కిరీటము, ఉత్తరీయము, పాశము, అంకుశము, కత్తి, యజ్ఞసూత్రము, రక్తవస్త్రము, మకర వాహనము, నానాభరణ భూషితుడు, భార్యాసహితుడు, గోధుమ వన్నె కలిగియుండును. 'మిత్రస్య, అను మంత్రముచేత ఆవాహనము చేసి పూజించవలెను. 22. దానికి ఉత్తరమున నిలువుగానున్న రెండు నలుపుగదులలో ప్రక్కను అసుగుడు రాహువు, పాశము, శూలము, శక్తి, సింహవాహనము, పసుపుయెఱుపు కలిసిన వన్నె కలిగియుండును. 'యేరూపాణి, అను మంత్రముచేత ఆవాహనము చేసి పూజించవలయును. 23. దానికి ఉత్తరమున నిలువుగానున్న రెండు యెఱుపుగదులలో ప్రక్కను శోషుడు శనైశ్చరుడు నలుపు వన్నెకలిగి యుండును. 'మంత్రమాసవే, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 24. దానికి ఉత్తరమున ఆకుపచ్చ వన్నెగల యొకగదిలో మనికట్టున పాపయత్కుడుక్షయ్యుడు, ఎముకల దట్టైమువంటి శరీరము శూలము, శక్తి, ధరించి పసుపువన్నెకలిగి యుండును. 'సూర్యరశ్మి, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

25. వాయవ్యమున యెఱుపువన్నెగల యొకగదిలో ముంజేతి యందు మరుత్తు ద్విభుజంత్రినేత్రం, పాశవరద హస్తములు లేడి వాహనము ధూనువర్ణముకలిగియుండును. 'ఆవా'యో, అను మంత్రముచేతను 'హోగోశిరోమే, అను మంత్రముచేతను ఆవాహనము చేసి పూజించవలెను. 26. దానికి తూర్పున ఆకుపచ్చవన్నెగల యొకగదిలో ముంజేతియందు నాగుడువాసుకి యను సర్పరాజు, పాముపడగ అక్షము, కుండలములు ధరించి యెఱుపువన్నెకలిగి యుండును. 'సమోస్తుసర్వేభ్యః, అను మంత్రముచేత ఆవాహనము చేసి పూజించవలయును. 27. దానికి తూర్పున అడ్డముగానున్న రెండు యెఱుపుగదులలో మోచేతియందు ముఖ్యుడుత్పప్తయను విశ్వకర్మ, శివస్వరూపము, జడలు, శూలము, పట్టిన, వాస్తుకుంభము, అక్షసూత్రము, మహిషవాహనము, ఎఱుపువన్నెకలిగి యుండును. 'ఇషేత్వా, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 28. దానికి తూర్పున అడ్డముగానున్న రెండు నలుపు గదులలో దండచేతియందు భల్లాటుడు చంద్రుడు పదిగుఱ్ఱములుగల రథమునెక్కి చేతిలో తామరపుష్పమును ధరించి తెలుపు వన్నెకలిగి యుండును. 'విష్ణుహం, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును.

29. దానికి తూర్పున అడ్డముగానున్న రెండు తెలుపు గదులలో భుజమున సోముడు కుబేరుడు పల్లకిలో గూర్చుండి గదచేత బట్టి పెద్దపొట్టయును తెలుపువన్నెయును కలిగియుండును. 'వయం సోమ, అనుమంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును. 30. దానికి తూర్పున అడ్డముగానున్న రెండు నలుపు గదులలో కంఠమూలమున భుజగము పర్వతము హిమవంతుడు వీతవస్త్రమును పద్మము, అక్షము, పాశము, పాత్ర, ధరించి తెలుపువన్నెకలిగి యుండును. 'ఉదుత్యం, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి

పూజించవలెను. 31. దానికి తూర్పున అడ్డముగానున్న రెండు యెఱుపుగదులలో చెవియందు అదితి శ్రీ దేవి, సూత్రము, వజ్రము, అంకుశము, పద్మము, ధరించి సర్వాభరణభూషితయై పసుపువన్నె కలిగియుండును. 'ఉతనోహిర్బుధ్నయః, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 32. దానికి తూర్పున ఆకుపచ్చవన్నెగల యొకగదిలో కంటియందు దితి వృషధ్వజముగు శివాస్వరూపము, శూలము, ఖడ్గము, వృషవాహనము, పసుపువన్నెకలిగి యుండును. 'అదితిద్వై, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 33. ఈశాన్యమున శిఖికి దిగువ తెలుపువన్నెగల యొకగదిలో నోటియందు ఆపః సముద్రము 'ఆపోలస్మా, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

34. ఆగ్నేయమున అగ్నికి దిగువ తెలుపువన్నెగల యొక గదిలో చేతియందు సావిత్ర వేదమూత గాయత్రి పద్మాసనము వేదపఠనము, పంచశిరస్సులు, దశహస్తములు, తెలుపువన్నెకలిగి యుండును. 'ఉపయామ, అను మంత్రముతో ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును. 35. నైర్వతి న పితృగణమునకు పైన తెలుపు వన్నెగల యొకగదిలో మేధ్రమున ఇంద్రజయుడా కాలాగ్ని 'మర్మాణితే, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 36. వాయువ్యమున వాయువునకు పైన తెలుపువన్నెగల యొక గదిలో చేతియందు రుద్రుడు, జడలు, గంగ, శాంతరూపము, తెలుపువన్నెకలిగి యుండును. 'సుతామూణం, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 37. మధ్యనున్న తొమ్మిది యెఱుపుగదులచుట్టూ ప్రదక్షిణక్రమముగా తూర్పున అడ్డముగా నున్న మూడు పసుపువన్నెగదులలో స్తనమున అర్యముడు బృహస్పతి, కిరీటము, ఖడ్గము, పద్మమాల, ధరించి అభయవరదహస్తములును తెలుపువన్నె కలిగియుండును. 'అర్యష్టం, అను మంత్రముచేత

ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 38. దానికి దక్షిణమున ఆగ్నేయమున ఆకుపచ్చ వన్నెగల యొకగదిలో చేతియందు సవిత జాహ్నువి, గంగ, చేతిలో పద్మము, బాహువులు, కుండలములు, యెఱుపువన్నెయు కలిగియుండును. 'సవితాప్రసవిత్రా, అను మంత్రముచేతను 'ఉపయామ, అను మంత్రముచేతను ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 39. దక్షిణమున నిలువుగానున్న మూడు పసుపువన్నె గదులలో పొట్టయందు వివస్వంతుడు మృత్యువు, 4 చేతులు పాశము, అంకుశము, శ్వేతవర్ణము కలిగియుండును. 'వివస్వన్, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును.

40. దానికి పడమర నైర్వృతిన ఆకుపచ్చవన్నెగల యొక గదిలో మేఘమున ఇంద్రుడు సురాధిపతి ఐరావతారూఢుడు చుట్టూ అస్పరశలును వజ్రాయుధము ధరించిన బలమైన శరీరమును ఎఱుపువన్నెయు కలిగియుండును. 'ఇంద్రః సుత్రామా, అను అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును. 41. పడమర అడ్డముగానున్న మూడు పసుపువన్నె గదులలో పొట్టయందు మిత్రుడు బలభద్రుడు, హలము, మాల, వజ్రము, అబ్జము ధ్వజమునుధరించి తెలుపువన్నె కలిగియుండును. 'తన్మిత్రస్య, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును. 42. దానికి ఉత్తరమున వాయవ్యమున ఆకుపచ్చవన్నెగల యొకగదిలో చేతియందు రాజయత్స్నుడు, స్కందుడు కుమారస్వామి, బ్రహ్మచారి, శక్తిని ధరించినవాడు, మయూరవాహనము, ఎఱుపువన్నె కలిగియుండును. 'అభిగోత్రాణి, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును. 43. ఉత్తరమున నిలువుగానున్న మూడు పసుపువన్నెగదులలో స్తనమున పృథ్వీధరుడు అనంతుడు, వేయిలలు శంఖము, చక్రము, అక్షము, కుంభము, ధరించి యెఱుపువన్నెకలిగియుండును. 'పృథివీధండః, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను.

44. దానికి తూర్పున ఈశాన్యమున ఆకుపచ్చనన్నెగల యొక గదిలో తొమ్మిదవ ఆపవత్స ఉమాదేవి కుంభము, పాశము, సింహ వాహనము, తెలుపువన్నె కలిగియుండును. 'భ'వతన్నస్య, అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలెను. 45. మధ్యనన్నె శొమ్మిది యెఱుపువన్నె గదులలో హృదయమున పద్మసింహాసనమున బ్రహ్మ నాలుగుముఖములు నాలుగుచేతులు అక్షమాల అభయములు కుడివైపునను, కమండలుపు వరదములు యెడమవైపునను, తెల్లనివస్త్రము తెల్లనిఉత్తరీయము, యజ్ఞోపవీతము, జటామాళి, కర్ణకుండలములు, సర్వాభరణములు పాటలవర్ణముకలిగి విశ్వకర్మవామముధరించిన సహస్రముఖుడగు జగత్కర్త 'అబ్రహ్మన్', అను మంత్రముచేత ఆవాహనముచేసి పూజించవలయును. మండలమునకు వెలుపల యీశాన్యముమొదలు నాలుగుమూలలయందు చరకి, విదారి, పూతన, పాపరాక్షసి, అను నలుగురిని, తూర్పు మొదలుగ నాలుగు దిశలయందు స్కంద, అర్యమా, జృంభక, పిలిపిచ్చ అను నలుగురిని ఇట్లే మరల తూర్పు మొదలుగా గణేశ, దుర్గ, వాత, బీభత్స అను నల్వరను, మరల అచటనే వరుసగా ఉగ్రనేన, డామర, మహాకాల, అశ్వినీ దేవతలజత, అనులోకపాలురను, తూర్పునుండి వరుసగా ఇంద్ర, అగ్ని, యమ, నిర్వతి, వరుణ, వాయు, కుబేర, ఈశానులను, ఈశాన పూర్వదిశలమధ్య రుద్రుని, నిర్వతి పడమరదిశలమధ్య భూమిని ఆవాహనముచేసి పూజించి వాస్తుమండలమున తూర్పు మొదలు నాలుగుదిశలయందు స్థాపించబడిన నాలుగు కలశములను ప్రత్యేకనామములతో పూజించి మధ్య కలశమును, దానికి ప్రదక్షిణక్రమముగా అందఱు దేవతలను, షోడశోపచారములతో పూజించవలెను.

సకలాది చంద్రకాంతాంతం ముప్పదియైదరు పదదేవతలకు నమస్కరించి మండలమధ్యనొకఘటమును స్థాపించి ప్రధానవాస్తుపురు

మని ప్రతిమ నొకరాగి పల్లెమునందుంచి అగ్నిపై చూపి సమంత్రక
ముగా క్షీరధారను జలధారనువిడిచి బీజయుక్తముగ ప్రాణప్రతిష్ఠను
చేసి మండలముమధ్య నొకఘటమును స్థాపించవలెను. అందు పంచ
పల్లవములు, పంచరత్నములు, ఫలములు, కానుక, సమస్త ఓషధులు
జువ్వి జటామాంసి, వస, కచ్చూరములు, తాతిపువ్వు, పసుపు,
మానిపసుపు, శొంఠి, సంపంగి, తుంగగడ్డ, గరికదర్భ మొదలైనవి.
అశ్వగజవృషభ స్థానములను, పుట్టను, నది, నదీసంగమ, చతుష్పథ
తీర్థప్రదేశములను, పర్వతశిఖరమునను, కలమృత్తికనుదెచ్చి యం
దుంచి వరుణుని ఆవాహనముచేసి పూజించి పురుషసూక్తవిధాన
ముగా షోడశోపచారములతో పూజించవలెను. అంతట పాయసాన్న
మును బలిని పెట్టవలయును. “సూత్రశాస్త్రక్రియాప్రాజ్ఞో వాస్తు
విద్యాబిపారగః శైవ వైష్ణవ శాక్తేయంగాణానత్యంచ చౌఢకః,
కాపాలికంచ షడ్దర్శం, నిర్మితం స్థాపితం తథా । శ్రాతస్మార్తక్రియా
ప్రాజ్ఞో, మంత్రతంత్రార్థ కోవిదః... ఏవంగుణ గణేయైకైః శిల్పా
చార్య స్సరోచ్యతే ॥ (మయశిల్పశాస్త్రం) శిల్పాచార్యుడే షణ్మత
విగ్రహస్థాపనాధికారి కనుక అంతట ప్రతిష్ఠింపదలచిన లింగమును
గాని, దేవప్రతిమనుగాని, దేవీప్రతిమనుగాని, భక్తప్రతిమనుగాని,
వాహనమునుగాని, ఉత్సవవిగ్రహమునుగాని, నానావిధములైన
విగ్రహములను వాస్తుశాస్త్రప్రకారము చక్కగా ప్రతిష్ఠ చేయవల
యును. అటులచేసిరేని యజమానుడును తన గ్రామమును తన దేశ
మును సుఖముగానుండిన క్రమమైన నర్హములు కురియుచు సమస్త
మైన పైరులు పంటలు ఫలవృక్షములు చక్కగా ఫలించి గోవులు
చక్కగా పాలుయిచ్చుచు ప్రజలకు రోగములు ఉపద్రవములు
లేకుండా సంపూర్ణాయుష్యముతోను మంచిబుద్ధులతోను దేశము
సుఖిక్షముగాను ఉండును.

వాస్తుశాస్త్రమున చెప్పబడిన ప్రకారము చేయనియెడల
అందలి చోపములవలన యజమానుడును తన వంశమును నశించు

టయేకాక గ్రామమునకు దేశమునకుగూడ రోగములు ఉపద్రవములు మొదలయినవి కలుగును. కనుక సమస్త ప్రతిమలు వాస్తవ శాస్త్రము ననుసరించి చేయవలెను. శిల్పాచార్యుడు విశ్వకర్మ కులోత్పన్నుడును, వేదములను శాస్త్రములను చక్కగా చదివినవాడును, రోగములేనివాడును, అవయవములన్నియు చక్కగా కలవాడును, సత్యవాక్యము కలవాడును, ధర్మప్రవర్తనుడును, మంత్రశాస్త్రములు ఆగమశాస్త్రములు మొదలయినవాని యొక్క పద్ధతులను దెలిసినవాడును, కుటుంబము కలవాడును, సదాచారము కలవంశమున బుట్టినవాడును, సమస్త కర్మములయందు దాసక్తికలవాడును, దేవతా ప్రతిష్ఠలయందు నేర్పరియును, శాంతముకలవాడును, సజ్జనులచే స్తుతింపబడువాడును, బ్రహ్మజ్ఞానియును, జపము మొదలయినవానికి శక్తిగలవాడును, సులభముగా గ్రహించునట్టివాడును, శుభలక్షణములు కలవాడును, వేదోక్తకర్మకలవాడును, నమయమును గుర్తించి ప్రవర్తించునట్టివాడును, అన్ని శాస్త్రముల నెఱిగినవాడును, ఇట్టి గుణములుగల శిల్పాచార్యుని దైవసమానునిగా భావించి అతడు స్నానమునంధ్య, జపముహోమము వేదమంత్రపఠనము, పితృతర్పణము, అతిథిపూజ, వైశ్వదేవము మున్నగునవి చేసికొని బాహుపురులు, హారములు, కిరీటము, కంకణములు, విసనకట్టి, ముందుపతాక, చామరము, మొదలగువానితో ప్రకాశించుచు యజమానుడును, సమస్తజనులును, తనవెంటనుండి నేవించుచుండగా విగ్రహమును యాజుషాధర్వణ మహాశిల్పోపనిషత్తు విశ్వకర్మోపనిషత్తు మొదలగు వేదమంత్రపఠనముతోను నృత్యగీతాది సహితముగ ఊరేగింపుతో తెచ్చి యజ్ఞశాలయందుంచి పుణ్యాహవాచనము చేయవలెను.

మరియు ప్రతిష్ఠింపబడు దేవునికి ప్రధానవేదికయందు ప్రాగ్భాగమున శాస్త్రోక్తముగా కుంభమునుంచి యందు పంచపల్లవములు,

పంచరత్నములు, మారేడుపండు, ఫలములు, కానుక, సమస్త ఓషధులు, నప్తమృత్తికలు, దర్భలు పుష్పమాలలు, మొదలయిన వానితోను పసుపుగుడ్డను బియ్యము మూటగట్టి దానిని కుంభమునకుగట్టి కంకణముకూడకట్టి ఆవాహనముచేసి షోడశోపచారములతో పూజించవలయును. పిదప కుశకండిక పంచభూ సంస్కార పూర్వకమగు స్థాపితాగ్నికి ప్రదక్షిణముచేసి పుష్పములు గంధము దక్షిణతాంబూలము, వస్త్రములను తెచ్చి అగ్నికి దక్షిణపువైపు ననుండి వస్త్రములను పీటను అగ్నికిపై గాతీసి బ్రాహ్మణుని పాద ప్రక్షాళన గంధమాల్యాదులతో పూజించి హస్తమునందు ధౌత వస్త్రము, ఉత్తరీయము, కమండలువు, అంగుళీయకము, కంకణము, భూషణములను పట్టికొని శ్రీపరశివ విశ్వకర్మాగమోక్త ప్రకారము ఏతద్దేవతాప్రతిష్ఠాహవనకర్మమున(చేసినది చేయనిది చేయవలసినది హెచ్చరించునట్టి బ్రహ్మకర్మ) ఆచారత్వముచేయుటకు నిన్ను బ్రహ్మత్వమునకు కోరుచున్నాను. అని అవియన్నియు నీయవలెను. సరే అంగీకరించుచున్నానని పలుకుచు అవి తీసికొనవలెను.

‘వ్రతేనసీత్నా, అను మంత్రముచేత కంకణమును ‘యుంజంతి, అను మంత్రముచేత తిలకమును ధరించినపిదప యజమానుడు ఈ యజ్ఞమును శాస్త్రోక్తముగా చేయవలసినది అని కోరవలెను. అటులనే చేయుదునని బ్రహ్మపలుకవలెను. ఈయజ్ఞకర్మమునందు నాకు నీవే బ్రహ్మవు. అనగానే అటులనే అని బ్రహ్మ చెప్పవలెను. బాణ ప్రహరణమునందు కవచమెట్లు రక్షణమో అటులనే ఆయా దైవోపహార పరిహారమునకు హోమములు శాంతియని తెలియవలెను. అగ్నికుండమునకు దక్షిణపుదిశనున్న పీటపై కూర్చుండ నియమించవలెను. తర్వాత సంస్కరింపబడిన పాత్రమును ఉలిమిరిచెట్టు కట్టితో 12 అం. పొడవు 4 అం. మధ్య గుంట గుండ్రముగాచేసి దానిని నీళ్ళతోనింపి దర్భలతోకప్పి బ్రహ్మయొక్క ముఖమును

చూచి అగ్నికి ఉత్తరదిశ దర్భలతో అలంకరించవలయును. తరువాత దర్భలను చుట్టూపటచవలెను. 81 దర్భలను 20 చొప్పున 4 భాగములు చేసి 1 మాత్రము చేతిలోనుంచుకొని (అనగా యజ్ఞమొచ్చేయుచు రిక్తహస్తముతో నుండకూడదు) మొదటి భాగమును దీసికొని ఆగ్నేయమున మొదలు ఈశాన్యమున చివర, రెండవ భాగమును దీసికొని నైరృతిన మొదలు ఆగ్నేయమున చివర, మూడవ భాగమును దీసికొని నైరృతిన మొదలు వాయవ్యమున చివర, నాల్గవ భాగమును దీసికొని వాయవ్యమున మొదలు యీశాన్యమునచివర, ఇట్లుంచవలెను. దీనిని పరిస్థరణమందుగు.

తరువాత అగ్నికి ఉత్తరమున పడమరదిశయందు పవిత్ర చేర్చదనముకొఱకు 3 దర్భలు, పవిత్రము చేయుటకు చివరలతో కూడినవి మూలము కలవియగు 2. దర్భలను, ప్రోక్షణపాత్రము, ఆజ్యపాత్ర, చరుపాత్ర, చిమ్మటకు కట్టిన దర్భలకట్ట, 5 దర్భలు ఇవి యుపయమకుశలు, 7 సమిధలు, 8 అం. పొడవు (జుత్తిలి)న, స్రువము, తాంబూలములో వేసికొను పోకచెక్కల యుండ ఆజ్యము, 256 గుప్పిళ్ళతోపట్టికొనితెంపిన దర్భలు, బియ్యముతో నిండినపాత్ర, దక్షిణ, బహుమానము, పవిత్రచేర్చదనకుశలకు పూర్వ పూర్వదిశి క్రమముగా వీనిని తీసికొనవలెను. పిదప పవిత్రచేర్చదనకుశలు మూటిచేత రెండు దర్భలను ఛేదించి దర్భయున్న చేతితో సంస్కరింపబడిన జలమును మూడు, ప్రోక్షణపాత్రమునందుంచి ప్రోక్షణపాత్రను యెడమచేతియందుంచి కుడిచేతి అనామిక అంగుష్ఠములచేత దర్భలను గ్రహించి మూడుసారులు పైకెత్తి పిదప ప్రోక్షణపాత్రను సంస్కరిత జలముతోనింపి నేలపైన పడవేయవలెను. అప్పుడు ప్రాయశ్చిత్తమునకు గోదానమును చేయవలయును. పిమ్మట ప్రోక్షణపాత్రమునందుగల సీళ్ళతో పట్టికొని వస్తువులపై ప్రోక్షించడమేలాగనిన, అగ్నిదర్భలమధ్య

ప్రోక్షణపాత్రము నుంచవలెను. ఆజ్యస్థాలియం దాజ్యము నుంచవలెను. చరుపాత్రమున (హవ్యమునువండెడి కుండ) అన్నము నుంచవలెను. ఆజ్యమునుకాచుట మండుచుండే దర్భనుతీసికొని దానిపైన చుట్టూ త్రిప్పి అగ్నియందు దాని నుంచవలెను. తదుపరి స్రువమును అగ్నిపై చూపి దర్భలకట్టచేత స్రువమును తుడిచి మొదలుతో మొదలు, నడుముతో నడుము, చివరతో చివర, కాచి స్రువమును దక్షిణమున నుంచవలెను. తరువాత ఆజ్యమును అగ్నిపై చూపించి చూడకుండ దానినొక ప్రక్కను త్రోసివేయవలెను. తరువాత ఉపయమనమును 5 దర్భలను తీసికొని యెడమచేతియందుంచి అగ్నికి చూపించి లేచుచు మనస్సులో 'ప్రజాపతి, అను బ్రహ్మను ధ్యానించి ఊరకుండి నేతిలోముంచిన 3 సమిధలు అగ్నియందుంచవలెను. కూర్చుండి పవిత్రప్రోక్షణ పాత్రమునందలి యదకముచేత అగ్నిని ప్రోక్షించి దర్భలను ప్రణీతపాత్రయందుంచి కుడిమోకాలును భూమిపై ఆనించి దర్భతో బ్రహ్మతోసహ ఆరంభించి అగ్నియందు స్రువముతో ఆజ్యమును ఆహుతి యియవలయును. అక్కడ అఘోరమొదలు 12 ఆహుతులు అంత్యమున స్రువమునందున్న మిగిలిననేయి ప్రోక్షణపాత్రమునం దుంచవలెను. ఇది కుశకుండిక విధి. ఇది ప్రథమదినకర్తవ్యము. ద్వితీయదినమున యజ్ఞమున నావా హనము చేయబడిన వారిలో ప్రధాన దేవతలకు సహస్రనామపూజ తగిన హోమములును, ఇతర దేవతలకు సామాన్యపూజలును, తగిన హోమములును చేయవలయును.

మూడవదినమున విగ్రహమును బండిపై నెక్కించి కుడివైపున శిల్పాచార్యుడు కూర్చుండి వేదపాఠములతోను వాద్యఘోషములతోను దేవాలయమునకు తూర్పుగాని ఉత్తరమునగాని యున్న నదికిగాని తటాకమునకుగాని ఊరేగింపుతో వెళ్ళి యచట జలాధి వాసమును కల్పొక్కప్రకారము చేయించవలయును. అచటనుండి

అన్నిదిక్కులయందు శాస్త్రోక్తప్రకారము బలియిచ్చుచు ఊరే గింపుతో కర్పూరనీరాజనాదులతో విగ్రహమును యజ్ఞశాలకు చేర్చవలెను. అక్కడ గుమ్మరికాయ కొబ్బరికాయలు పగులగొట్టి రక్తాన్నమును బలియిచ్చి విగ్రహమునకు గట్టిన వస్త్రములు మొదలగునవి యూడదీసి మరల నూతన వస్త్రపుష్పమాల్యాదులను ధరించి శాలలో ప్రవేశపెట్టవలయును. తదుపరి కల్పవృక్షమంత్ర యుతముగ ధాన్యాధివాసమును తర్వాత మూర్తిహోమమును చేయవలెను.

నాలుగవ దినమున అంగవైకల్య హోమమును, (నేత్రోన్నలనము) ను అక్షిమోచనము విధిప్రకారము చేయవలయును.

మానసారము 70 వ అభ్యాయమున నిట్లు చెప్పబడియున్నది.

“పశ్చాత్తు స్థపతిః ప్రాజ్ఞః కల్పయేద్దారు వీరకం ।
 త్వామేణాచ్ఛాదనం కుర్యా దంతః కూర్చైరలంకృతం ॥
 వేదికోపరిశాల్యేన కుర్యాన్మండలం బుధః ।
 పంచవింశ త్పంచవాఽథ కల్పయేత్పీఠమేవనా ॥
 దర్భైరాస్తీర్యపశ్చాత్తు శుద్ధతండులరేఖయా ।
 నానాపుష్పైశ్చ లాజైశ్చ ప్రోక్షయేచ్ఛోభనార్థకం ॥
 నవకుంభై ర్యవై ర్వాపి పంచవింశభిరేవనా ।
 విశినత్ త్వాశయేత్సర్వం సూత్రైశ్చరావేష్టనం భవేత్ ॥
 శుద్ధతోయేన సంపూర్య వేదికోపణవిన్యసేత్ ।
 మధ్యేప్రధాన కుంభంస్యా దన్యేక్రమాత్సమంతతః ॥
 సర్వవస్త్రైశ్చసంవేష్ట్య సకూర్చాద్య ప్రపల్లవైః ।
 సవిధానఫలైశ్చైవ పుష్పమాలైరలంకృతం ॥
 ఉపవేద్యపరిస్థాప్య చోక్తవచ్చాప్త మంగళం ।
 పశ్చాత్తుశిల్పిభిః ప్రాజ్ఞైః పాదప్రక్షాళనం కురు (క్రియేతి)

విద్యుక్తాచమనంకుర్యా త్సకలీకరణం క్రమాత్ ।
 పుణ్యాహం వాచయిత్వాఽథప్రోక్షయేత్ప్రతిమాదికం ॥
 ధూపదీపందదేద్యా త్ప్రాజ్ఞోమధ్యకుంభస్య మధ్యమే ।
 ఆరాధ్యగంధపుష్పైశ్చ భువనాధిపతిం జపేత్ ॥
 శ్మతగుడశస్యదధిక్షీరాన్నం వానివేదయేత్ ।
 దర్శయేద్దేనుముద్రాదీన్ గీతాదిన్మృత ఘోషణైః ॥
 తద్రగేస్థపతిః ప్రాజ్ఞోహోమం కుర్యాత్తతః క్రమాత్ ।
 సమిదాజ్య చరులాజప్రత్యేకాష్టోత్తర శతాహుతిః ॥
 శుద్ధతోయేన పంక్తిర్వా పంచవింశతిరేవవా ।
 హృల్లేఖం బీజముచ్ఛార్య స్వాహంతం ప్రణవాదికం ॥
 బింబంగాయత్రి మంత్రేణ పూర్ణాహుతించ కారయేత్ ।
 అగ్నికార్యావసానేతు విధివద్బింబమాశ్రయేత్ ॥

శిల్పాచార్యుడు నైర్మతిని ఒకదారు పీఠమునందుంచి యందు నూతన వస్త్రమునుపఱచి బియ్యమునుపోసి యందు 25 గదులు వచ్చునట్లు సమముగా తూర్పుపడమరలు 6 గీతలును ఉత్తర దక్షిణములు 6 గీతలును గీయవలెను. దీనిని ఉపపీఠమని వాస్తూ శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పదురు. దానిపై దర్భలు, పుష్పములు, పేలాలు, ఉంచి అందు 9 కలశములనుగాని 25 కలశములనుగాని ఉంచి సర్వాలంకారయుక్తముగ వేద మంత్రములతో షోడశోపచారములతో పూజించి విగ్రహముపై యాకలశములన్నిటిజలమును ప్రోక్షించి కలశములకుద్వాసము చెప్పి తీసివేసి అందు విగ్రహమును నిలుపవలెను. శిల్పాచార్యుడు మంగళాష్టకమును చెప్పి మరల శిల్పాచార్యుడు పదప్రక్షాళనాదులను చేసి ఆచమనముచేసి కర్పణః పుణ్యాహవాచనముచెప్పి వాస్తూహోమమును చేయనలయును. సమిధలు, ఆజ్యము, లాజలు, చరువు, వీనితో ప్రత్యేకముగ ఒక్కొక్కదానితో 108 హోమములు చేయవలెను.

తదుపరి శుద్ధోదకముతో 10 హోమములుకాని, 25 హోమములుకాని చేయవలెను. ప్రణవము మొదలుగను స్వాహా అంత్యము గను గాయత్రీ మూలమంత్రముతో పూర్ణాహుతి చేయవలయును. తదుపరి విగ్రహము దగ్గరకువచ్చి నూతన వస్త్రములు, పుష్పములు, గంధము, మొదలగువానితో నలంకరించి యాదేవునికి దగిన వాహనముగాని లేక శకటముగాని తెచ్చి యందుంచి శిల్పికుడివైపున నుండి వివిధ వాద్యములతోను, సృత్యగీతాదులతోను, స్వస్తి మంత్రములతోను నీరాజనపురస్కరముగా గ్రామ ప్రదక్షిణము చేయవలయును. అంతట శిల్పాచార్యుడు ఆ వస్త్రాదులనుతీసి వేయవస్త్రములనుధరించి గుమ్మడికాయలను కొబ్బరికాయలను కొట్టించి యేభూతా ప్రచరంతి, అను మంత్రముతో రక్తాన్నమును బలినిపెట్టవలెను. తరువాత బింబమును మహాశిల్పపనిషత్పఠనముతో యజ్ఞశాలయందు చేర్చవలెను. మండపమునకు ఉత్తరము, తూర్పు, ఈశాన్యము, ఈమూడు దిశలలో నెక్కడనైనాసరే ఒకహస్త ప్రమాణముకల చతుష్కోణ గర్తమును నిర్మించవలెను. దీనిని సకలము అని చెప్పదురు. అందు విగ్రహమునుంచి పంచగవ్యములు, పంచామృతములు, పంచత్వగ్రసములు, పంచపల్లవములు, మొదలగువానితో వేదమంత్రయుతముగ స్నానములు చేయించి తదుపరి విగ్రహమునకు నూతన వస్త్రములనుగట్టి గంధ పుష్పాక్షతాదులతో నలంకరించి తదుపరి పూర్వమువలెనే మరియొక గర్తమును త్రవ్వించి యందు గోక్షీరమునుబోసి నూతన వస్త్రాద్యలంకృతమైన ప్రతిమను అందుంచవలెను. విశ్వకర్మోపనిషత్తును పంచబ్రహ్మోపనిషత్తులను పఠించుచుండవలెను.

‘పంచామృతస్నానపరం బింబంక్షీరాధివాసయేత్ । పూర్వవద్గర్తసం కుర్యాత్ । స్థాపయిత్వా యథావిధిః ॥ కలశాది విధానం చావాహనాది యథావిధిః । శుద్ధగోక్షీరమాపూర్య మాంజీ బంధంచ

బింబకం || నూత్నవస్త్రాదిభిర్యుక్తం | బింబక్షిరప్రవేశనం | యామం
వాపితదర్థంవా | ఘటికాద్వయమేవనాం || విశ్వబ్రహ్మోపనిషదా |
తూర్యఘోషైః ప్రవేశకం | ఏవం విధానతః కుర్యాత్ పశాచ్ఛుద్ధజ
వేనతు | పఠేయత్సంచ బ్రహ్మోప | నిషదేకాదశావృతిం | స్నాన
యిత్యాత్వలంకారం | కుర్యాత్తంజేరముత్తమం || (గార్గేయాగమం
6వ అధ్యాయం)

తదనంతరము శుద్ధోదక స్నానముచేయించి నూతనవస్త్రాదు
లతోను, గంధపుష్ప మాలికాదులతోను అలంకరించవలెను.

ఐదవదినమున గర్భాలయ ప్రవేశమును, పీఠస్థాపనమును,
రత్నన్యాసమును అష్టబంధనమును కలశప్రతిష్ఠను, ధ్వజప్రతిష్ఠను,
కళావాహనమును, దృక్పాపనమును కల్పితప్రకారముచేసి యజ్ఞ
మునుగూడ పూర్ణాహుతిచేసి అన్నదానాది విధులు సక్రమముగా
నిర్వర్తించవలెను. అన్నశాంతి తక్కువయైనచో యజమానునకును
గ్రామమునకును నానారిష్టములు సంభవించును.

హోమములవిధిని చెప్పచున్నాము. 4 భాగములు నువ్వులు
3 భాగములు నేయి, 2 భాగములు తెల్లకోధుమలు, 1 భాగము
బియ్యము, అర్థభాగము చక్కెర, ముఖవస్త్రమును, ఆహుతి
యీయవలెను. యవలు అధికమైన ఆయుఃక్షీణమును, యవలు
నువ్వులతో సమానమైన ధననాశమును, కనుకపై చెప్పిన భాగముల
ననుసరించి అన్నికోరికలు నెరవేరుటకు యెల్లప్పుడు నువ్వులు
యెక్కువగానే ప్రవేశించుండవలయును. ప్రజాపతి మొదలగు
ముఖ్యదేవతలకు ఆహుతులనిచ్చి ప్రాయశ్చిత్తహోమములను చేయ
వలయును. తరువాత పంచవారుణీ హోమములను, ఇట్లు బ్రహ్మోప
వేశనాది పాత్రాసాదనమునుచేసి యందు విశేషముగా రావి, చంద్ర,
5 మారేడుపండ్లుగాని లేక విత్తనములుగాని, పాయసము మొదలగు

నవి యెంతవఱకు లభించితే అంతవఱకు బలిని పెట్టవలయును. నేయి భాగములప్రకారము ఆహుతిచేసినపిదప మరల సృక్కులో నాలుగుసారులు నేయిపోసి ఆగ్నేయము మొదలు చతుఃస్థంభ స్థానములయందు తత్తన్మంత్రములతో ఆహుతు నీయవలెను.

తరువాత ఉత్తరమున జలపాత్రమునుంచి బ్రహ్మను మంత్రముతో పూజించి బ్రహ్మయొక్క అనుజ్ఞనుపొంది మరల ప్రవేశించి తదుపరి దిక్పాలురకును, మాతృకా దేవతలకును, లోకమాతృకా దేవతలకును, ఘృతమాతృకా దేవతలకును, యోగినీదేవతలకును, భైరవగణమునకును, మరుద్గణమునకును, హోమములుచేసి సమిధలు, ఆజ్యము, అన్నము, నువ్వులు, గుగ్గిలము, పరిమళద్రవ్యములు, మొదలగు హోమములను చేయవలయును. పిమ్మట యజమానుడు అగ్నికి దక్షిణమున గూర్చుండి సమస్తదేవతలకు హోమద్రవ్యములతో ఒక్కొక్కరికి హోమములు చేయవలయును. ఎక్కువమంది ఋత్విజులుండి చేయించిన హోమమునందు ప్రత్యాహుతిత్యాగము అవశ్యము కనుక ఒకటిగనే చేయవచ్చును.

తరువాత ఆచార్యఋత్విజులు ప్రధానహోమములు చేయవలయును. సూర్యాది నవగ్రహములకు వరుసగా జల్లేడు, మోదుగ, చంద్ర, ఉత్తరేను, రావి, మేడి, జమ్మి, గరికదర్భ, ఇవి సమిధలు, ఒక్కొక్కటి (8) అం. పొడవుండవలెను. నవగ్రహములకు జల్లేడు మొదలగు సమిధలు ప్రత్యేకముగ (108) చొప్పునగాని లేక 28 చొప్పునగాని, లేక 8 చొప్పునగాని చేయించి తిలలతోగాని ఆజ్యముతోగాని ఆయా మంత్రములతో హోమములను చేయించవలయును. అన్నము చెప్పబడినప్పు డాజ్యముకూడ యుండవలెను. సర్వతో భద్రమండల దేవతలలో గణపతి మొదలుగ నూటఅరుపది ముగ్గురు దేవతలకు హోమములు చేయవలెను.

తరువాత ప్రధానహోమములు చేసి వాస్తుమండల దేవతలకు శిఖ మొదలగువారికి ప్రత్యేకముగ 108గాని, 28గాని, 8గాని జుత్తేడు పొడవుకల మేడి సమిధలు, నువ్వులు, నేయి, పాలు, వీనితో హోమములు చేయవలెను. ఇవి దొరకనప్పుడు రావిపుల్లతోనైన చేయవలయును. సమిధలన్నియు తేనె, నేయి, పాలు, వీనితో తడిపి యంచవలెను. నువ్వులు నల్లనివి ముఖ్యము. పాలు ఆవుపాలు ముఖ్యము. తిలలయందు గోధుమలు కొద్దిగా కలుపవలెను. సమిధలు, నువ్వులు, పాలు, నేయి, వీనితో నాలుగు ఆహుతులు, వాస్తోష్పతేత్యాది మంత్రములతో వాస్తుపురుషునకిచ్చి తరువాత స్థాలీపాకముతో 6 ఆహుతులనుయిచ్చి, నేతిలో మారేడుపత్రిగాని, మారేడు విత్తనములుగాని, ముంచి పూర్వోక్త చతుర్మంత్రములచేత ఒక్కొక్క మంత్రముతో 5.5 గాని లేక 1.1 గాని ప్రేల్చవలెను. 'వాస్తోష్పతేధ్రువా, అను మంత్రముచేత మేడిపుల్లలు (ఉదుంబర సమిధలు) 108 హోమములు చేయవలయును. తరువాత బ్రహ్మ మొదలగు 45 దేవతలకును చరకి మొదలగు 16 దేవతలకును, ఇంద్రాద్యష్ట దేవతలకును, రుద్రునకును భూమికిని, శక్తికొలది ఆజ్యముతో ఆహుతులనీయవలెను. వాస్తుమండల దేవతలు 72.

తరువాత అఘోరమంత్రముచేత వాస్తు మర్మసంధానము కొరకు నువ్వులతో గోధుమలుకలిపి తేనె, నేయి, వీనితో 108 ఆహుతుల నీయవలెను. పిమ్మట విరాడ్విశ్వకర్మకు 'యథిమా, అను మంత్రముతో గంధపు పుడకలు, తిలలు, పాయసము, ఆజ్యము, వీనితో 108 హోమములును, వేదమాత గాయత్రీదేవికి పైజెప్పిన ద్రవ్యముతోనే 108 హోమములును, పంచబ్రహ్మలు పంచశక్తులు మొదలగు 125 మహర్షులు 125 స్త్రీ దేవతలు వీరికిని నవబ్రహ్మలకును, ఒక్కొక్కరికి 28 గాని 8 గాని యథాశక్తి హోమములను చేయవలయును. పిమ్మట ప్రతిస్థించుచున్న ప్రధాన దైవము నుద్దే

శించి ఫలహోమమును, గుగ్గులహోమమును చేయవలెను. శ్రీసూక్తముతో 108 హోమములు చేయవలెను. స్విష్టకృద్ధోమమును, పంచవారుణీ హోమములును చేసి హోమాంతమున సుగంధపుష్పమాల్యాదులతో నవగ్రహాది పూజనము, వాస్తుమండల దేవతా పూజనము, ప్రధాన దేవతాపూజనము మున్నగునవిచేసి వరుసగా బలులను పెట్టవలయును. బలిద్రవ్యమనగా బ్రాహ్మణుడు కల్లు, మాంసము మొదలైనవి తాకకూడదు కనుక నేతితో కూడిన పాలను బలిని పెట్టవలయును. ఆ యా దేవతలననుసరించి గుమ్మడికాయ, నిమ్మకాయ మొదలగునవికూడ బలియిచ్చుచుండవలెను. ఏదేవత కెట్లు చెప్పియున్నదో అటులే బలిని యియ్యవలెను. తేనిచో పాలను బలిగా నీయవలెను. దర్భ, పుష్పము, దధి, అక్షతలు, నేయి, వీనితో బలి యిచ్చుచుండవలెను. ఒక పాత్రమునందు పెరుగు అన్నము, దీపము, రక్తచందనము, ఎఱ్ఱనిపూలు, ఎఱ్ఱని అక్షతలు, సువర్ణదక్షిణతో 'ఆబ్రహ్మాన్, అను మంత్రముచేత బ్రహ్మకు క్షీరాన్నము, వరిపేలాలు, నువ్వులు, మినుపకుడుము, పంచామృతములు బలిని పెట్టవలయును.

ఇటులే పెరుగు అన్నము, దీపము, రక్తచందనము, ఎఱ్ఱని పూలు, ఎఱ్ఱని అక్షతలు, సువర్ణదక్షిణ అందఱు దేవతలకు యిచ్చుచుండవలెను. 'అర్యమణం, అను మంత్రముచేత అర్యమునకు గంధము, చక్కెర, పిండివంటలు, పాలు, బలిని పెట్టవలెను. 'సవితా ప్రసవిత్రా, అను మంత్రముచేత సవితకు పాలు, జెల్లము, పిండివంటలు, బలిని పెట్టవలెను. 'వివస్వన్, అను మంత్రముచేత వివస్వంతునకు రక్తచందనము, కర్పూరము, అగరు, పాలు, అన్నమును బలిని పెట్టవలెను. 'ఇంద్రః సుతామా, అను మంత్రముచేత ఇంద్రునకు నేయి, హరితాళము, అన్నమును బలిని పెట్టవలెను. 'తన్నిత్రం, అను మంత్రముచేత మిత్రునకు జెల్లము, పాలు, నేయి, అన్నమును

బలినిపెట్టవలెను. 'అభిగోత్రాణి, అను మంత్రముచేత రాజయత్సు నకు జెల్లము, పాలు, నువ్వులు బలినిపెట్టవలయును. 'పృథివీఘండః' అను మంత్రముచేత పృథివీధరునకు మినుపకుడుములు, మాంసము, గంధము, పాలు, బలినిపెట్టవలయును. 'భవామ, అను మంత్రము చేత ఆపవత్సునకు నేయి కూశ్మాండము పెరుగు జెల్లము కలిసిన యన్నమును బలినిపెట్టవలెను. 'ఆపోఅస్మా, అను మంత్రముచేత జలమునకు పాలు అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'ఉపయామ, అను మంత్రముచేత సావిత్రికు కుశాన్నమును చలిమిడి మిరియము బలినిపెట్టవలయును. 'మర్మాణితే, అను మంత్రముచేత జయునకు గంధము నేయి, అన్నమును బలినిపెట్టవలెను. 'సుత్రామాణం, అను మంత్రముచేత రుద్రునకు పాలు జెల్లము, అన్నమును బలినిపెట్టవల యును. 'తమిశాన, మను మంత్రముచేత శిఖికి ఘృతాన్నమును బలినిపెట్టవలెను. 'మహాఇంద్ర, అను మంత్రముచేత పర్జన్యనకు కలువపూలతో అన్నమును బలినిపెట్టవలయును.

'ధన్వనాగా, అను మంత్రముచేత జయంతునకు నేతియన్న మును బలినిపెట్టవలయును. 'మహాఇంద్ర, అను మంత్రముతో ఇంద్రు నకు పంచరత్నములతో అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'సూర్య రశ్మి, అను మంత్రముచేత సూర్యునకు ధూమ్రవర్ణముగల పిండి వంటలు, వరిపేలపిండి, దర్భలతో అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'వ్రతేనదీక్షా, అను మంత్రముచేత సత్యునకు నేయి గోధుమ అన్న మును బలినిపెట్టవలయును. 'భద్రంకర్ణే, అను మంత్రముచేత భృగు నకు నేతియన్నమును బలినిపెట్టవలెను. 'వయంసోమశ్చ, అను మంత్రముచేత అంతరిక్షమునకు చక్కిలములు నేయిని బలిని పెట్ట వలయును. 'అగ్నిందూత, మను మంత్రముచేత అగ్నికి గంధము, దర్భలు, నేయిఅన్నమును బలినిపెట్టవలెను. 'పూషంతవ, అను

మంత్రముచేత పూషునకు జొన్నపేలాలను బలినిపెట్టవలయును. 'సవితాప్రథమేహ, అను మంత్రముచేత వితధునకు సేనగపప్పును, అన్నము బలినిపెట్టవలయును. 'సవితాత్వా, అను మంత్రముచేత గృహక్షతునకు తేనె అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'యమాయత్వా, అను మంత్రముచేత యమునకు నేతీయన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'గంధర్వాస్తాద్, అను మంత్రముచేత గంధర్వునకు పరిమళద్రవ్యముతో గూడిన యన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'మృత్యుస్సపర్శ, అను మంత్రముచేత భృంగరాజునకు మినుపకుడుమును బలినిపెట్టవలయును. 'తద్విష్ణు, అను మంత్రముచేత మృశునకు అలసందెపప్పు అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'పితృభ్య, అను మంత్రముచేత పితృదేవతలకు పులగమును మినుపగారెను తేనె, నేయిని బలినిపెట్టవలెను.

'ద్రవిణోయః, అను మంత్రముచేత దావారికునకు పులగమును పిండివంటలును బలినిపెట్టవలయును. 'సుషుప్లు, అను మంత్రముచేత సుగ్రీవునకు పిండివంటలును అలసందెపప్పు అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'నక్షత్రేభ్యః, అను మంత్రముచేత పుష్పదంతునకు పాలు అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'మిత్రస్య, అను మంత్రముచేత వరుణునకు పాలు అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'యేరూపాణి, అను మంత్రముచేత అసురునకు యెఱ్ఱిని బియ్యపు అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'మంత్రమాసవే, అను మంత్రముచేత శోషునకు నేయి అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'సూర్యరశ్మి, అను మంత్రముచేత పాపయక్షునకు గోధుమపిండియును రక్తచందనమును బలినిపెట్టవలయును. 'ఆవాయో, అను మంత్రముచేత మరుత్తునకు పేల పిండిని బలినిపెట్టవలయును. 'సమోఽస్తు సర్వేభ్యః, అను మంత్రముచేత నాగునకు పుష్పములు, నాగకేసరములు, పులగమును బలిని

పెట్టవలయును. 'ఇషే త్వా, అను మంత్రముచేత ముఖ్యునకు గోధుమ అన్నమును నేయిని కొబ్బరికాయ నీళ్లును బలినిపెట్టవలెను. 'విష్ణు హోం, అను మంత్రముచేత భల్లాటునకు పాలు, తేనె, మినుపగారె, పెసరపప్పు అన్నమును బలినిపెట్టవలెను. 'వయంసోమ, అను మంత్రముచేత సోమునకు పాలునేయి అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. 'ఉదుత్యం, అను మంత్రముచేత సర్పమునకు వరిపిండి నేయి, పాలు బలినిపెట్టవలయును. 'ఉతనోహీర్బుధ్వ, అను మంత్రముచేత అదితికి పులగమును బొబ్బట్లు బలినిపెట్టవలయును. 'అదితిర్ద్యా అను మంత్రముచేత దితికి బూరెలు అన్నము బొబ్బట్లు నేయి బలిని పెట్టవలయును. మండలము వెలుపల చరకికి మాంసము నేయి బలినిపెట్టవలయును.

విదారికి మాంసము యెఱ్ఱిని పుష్పములను బలినిపెట్టవలయును. పూతనకు మినుపగారెలును మంచినూనె, పెరుగు బలినిపెట్టవలెను. పాపరాక్షసికి బొబ్బట్లు నేయి చేపమాంసము కల్లు బలినిపెట్ట వలయును. స్కంధమునకు మినుపగారెలును, మాంసమును అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. అర్యమునకు మాంసమును బొబ్బట్లును పులగ మును బలినిపెట్టవలయును. జ్ఞంభకునకు మాంసమును ఎఱ్ఱిని బియ్యపు అన్నమును చేపలవాసనగల ధూపముతో బలినిపెట్ట వలయును. పిలిపిచ్చునకు మేకచెవితో గూడిన మాంసమును బలిని పెట్టవలయును. క్షేత్రపాలునకు మినుపగారెలును పులగమును పిండి యందు వెలిగించిన దీపముతో బలినిపెట్టవలయును. లోకపాలునకు నువ్వులనూనెతో వండిన మినుపగారెలును ఎఱ్ఱిని పూలును బలిని పెట్టవలయును. ఉగ్రనేనునకు మాంసమును అన్నమును చేపయును నేయియును బలినిపెట్టవలయును. డామరునకు పెరుగుఅన్నమును

ఎట్టిని పుష్పములును బలినిపెట్టవలయును. మహాకాలునకు సువ్వులు బలినిపెట్టవలయును. బీభత్సునకు మేకచెవి మాంసమును బలినిపెట్టవలయును. గణపతికి బెల్లము నేయి బలినిపెట్టవలయును. దుగ్గకు మేక మాంసమును, కల్లును బలిని పెట్టవలయును. వాయుపునకు మాంసమును బలినిపెట్టవలయును. ఆకాశమునకు పాలు పంచదార బలినిపెట్టవలయును. అశ్వసే దేవతలకు పాలు చక్కెర నేయి అన్నమును బలినిపెట్టవలయును.

రుద్రునకు పాలు అన్నమును బలినిపెట్టవలయును భూమికి పాలు అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. వాస్తు పురుషునకు సమస్త మైన పిండివంటలును చక్కెర పాలు నేయితో కూడిన అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. ఇంద్రుని దిక్పాలకులకు పెరుగు అన్నమును బలినిపెట్టవలయును. తరువాత నవగ్రహములకు బలినిపెట్టవలయును. తరువాత క్షేత్రపాలునకు చతుర్ముఖదీపయతముగ మినుపగారెలును పెరుగు అన్నమును బలిపెట్టవలయును. మరియు బియ్యమునుగూడ బలినిపెట్టి ప్రార్థించవలెను. తరువాత అందఱు దేవతలకు దక్షిణ తాంబూలాదులను సమర్పించి కర్పూరముతో ఆరతినీయవలెను. నారికేళజలముతో అర్ఘ్యమియవలయును. అంతట బ్రహ్మకు పూర్ణ పాత్రదానము చేయవలయును. తరువాత బ్రహ్మగ్రంథిని విప్పి భార్యాభర్తల శిరస్సున మంత్రోదకమును ప్రక్షించవలయును.

తరువాత యీశాన్యముననున్న స్థాలీపాత్రనువంచి పూర్ణాహుతి సంకల్పము చెప్పిన తరువాత యజమానుడు పత్నీయుక్తముగ నుండి శిల్పచార్యునియొక్క కుడిభుజమును తాకుచు తాంబూలము అక్షతలు నేయి ఇవి స్రవమునందుంచుకొని పూర్ణాహుతి చేయవలెను. అనంతరము రుద్రకలశమునుదీసి బహ్నిర్హోమము (దర్భలు

హోమములూ వేయుట) చేయవలెను. భస్మమునకు నమస్కారము చేసి నేతితోకలిపి నొసలు, కంఠము, కుడిభుజము, తొమ్ము ఈ ప్రదేశములందు ధరించవలెను. తన పత్నియును నొసట ధరించవలెను. పుష్పాంజలితో గణపత్యాది సమస్తదేవతలకు నమస్కరించి తరువాత మేడిఆకులు, పాలతో గరిక, ఆవుపేడ, పెరుగు, తేనె, నేయి, దర్భ, గోధుమలు ఇవి సమభాగములు కంచుపాత్రలో నుంచి కూర్చున్న రెండుప్రక్కలను చల్లవలెను. అదే మంత్రముతో నాలుగు దిశలయందు చల్లవలెను.

ఆఱవ దినమున కల్యాణోత్సవమును చేయవలయును. ఏడవ దినమున అవభృథస్నానమును వసంతముతో నూరేగింపును చేయవలయును.

ఆగమప్రతిష్ఠావిధి—

“కపిలాయాః లబ్ధంక్షీర మాప్యాయస్యేతి మంత్రతః ।

శ్వేతా యీదధిచక్రాహ్యం దధిక్రావణ్ణేతి మంత్రతః ॥

ఆజ్యంగ్రాహ్యం దురక్తాయాః శుక్రమసీతి మంత్రతః ।

ఉక్తవర్ణగవాభావే యథాసంభవమాదోత్ ॥

“ఏమధ్యం పూజయేల్లింగం ప్రక్షాళ్య చ పునః పునః ।

“అర్కవారేతు బిల్వంస్యా త్తులక్ష్మీ సోమవారవే ।

ఆరవారే కపిత్థంస్యా న్నాతులుంగంబుధీతథా ॥

గురువారేతు దమనం భార్గవేజంబుపుష్పకమ్ ।

శనివారే విష్ణుక్రాంతం వారపత్ర మిహోచ్యతే ॥

శి వా గ మ ం

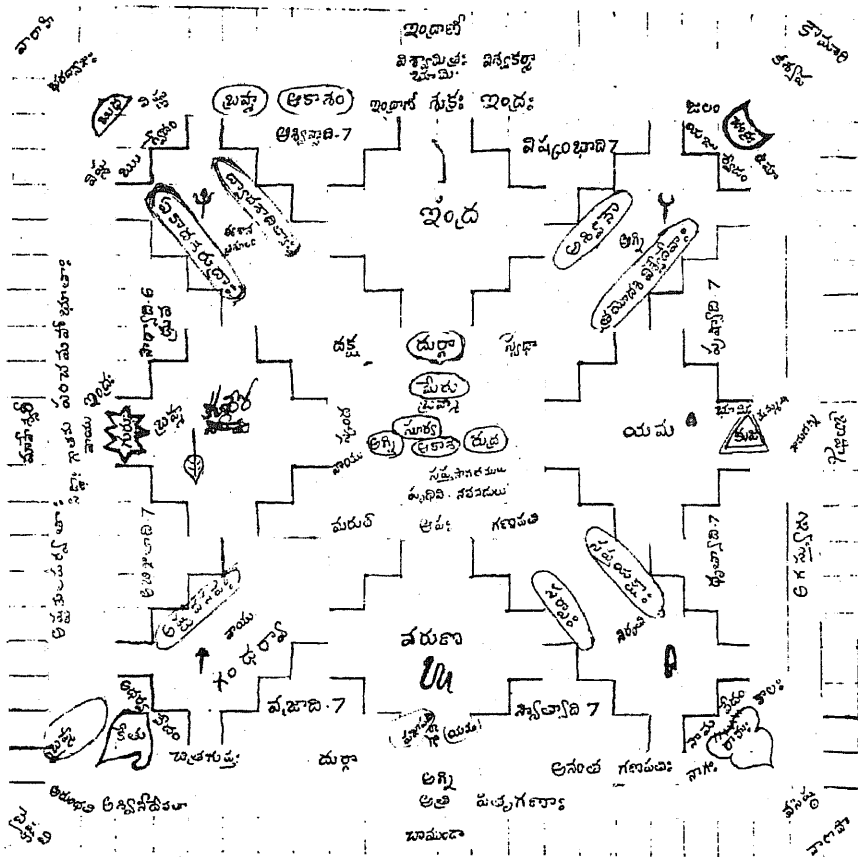
“మక్షికామశకాః కేశాః తృణబీజాని వల్కలాః,
 పామాణమృత్తికాశ్చైవ క్రిమికీటాది జంతుకః ।
 ఏతాన్ సర్వాన్ పరిత్యజ్య శుచిపాకానియానివై,
 తానిగృహ్ణామి దేవేశ క్షమస్య పరమేశ్వర ॥
 గృహేగృహముఖం కుర్యాద ప్రవాహేరవేగ్ముఖం,
 ప్రవాహేసముఖం కుర్యాత్ ప్రవాహస్యయథావిధి ।
 స్నానంకృత్యా చార్ద్రవస్త్రం ఊర్ధ్వముత్తారయేద్విజః
 అర్ద్రవస్త్ర మధిస్తాచ్చే త్పునఃస్నానేన శుధ్యతి ॥
 శూద్రాన్నం సూతకస్యాన్నం నైవేద్యం శ్రాద్ధభోజనం,
 సీమంతాన్నం సమూహాన్నం రాజాన్నం చైవవర్జయేత్ ॥
 యేకేచప్రేతరూపేణ వర్తంతే పితరోమమ,
 తేన ర్వేత్త ప్తిమయాంతి కుశప్తస్మైస్తిలోదకైః ॥
 “సర్వత్రోంకార ఉచ్చార్య శ్రాద్ధమంత్రేషు నోచ్చరేత్,
 అర్హచ్ఛందాం సివైతద్వద్యముక్ పూర్వక కర్మణి ।
 నస్మరేతముషీన్ ఛందా శ్రాద్ధేవైతానికే మఖే,
 బ్రహ్మయజ్ఞేచ వైతద్వత్తథోంకారం నతూచ్యరేత్ ॥

సర్వతో భద్రమండలం—

ప్రాదీచ్యాం గతారేఖాః కుర్యాదేకోన వింశతిః
 ఖండేందు స్త్రిపదః కోణః శృంఖలా పంచభిః పదైః
 ఏకాదశపదావల్లీ భద్రంతు నవభిః పదైః
 తద్బాహ్యే పునరేతి.

సర్వ తా భద్రము

5 గడులు	కృంశల	- నలుపు
24 గడులు	వాపి	- తెలుపు
16 ..	పడ్డుము	- ఎఱుపు
20 ..	పరిధి	- పసుపు
11 ..	వల్లి	- గురువమ్మ
9 ..		- ఎఱుపు
3 ..	రేళ్లనందురు	- తెలుపు

శం బ	ప గ	బ శం	గ ప	ప శం	శం ప
గ ప	శం బ	గ ప	బ శం	గ బ	బ గ
కేశవ	నారాయణ	మాధవ	గోవింద	విష్ణు	మధుసూదన
గ బ	బ గ	బ గ	బ ప	ప బ	శం గ
ప శం	శం ప	ప శం	గ శం	శం గ	ప బ
అచ్యుత	హను	శ్రీధర	హృషీకేశ	పద్మనాభ	బాహుదర
శం ప	శం బ	శం గ	గ శం	ప శం	గ శం
గ బ	ప గ	బ ప	బ ప	బ గ	ప బ
సంకర్షణ	హనుదేవ	ప్రద్యుమ్న	అనిరుద్ధ	పురుషోత్తమ	అభాక్షజ
ప గ	ప బ	బ శం	గ బ	బ ప	గ ప
బ శం	గ శం	ప గ	శం ప	శం గ	శం బ
నారసింహ	అచ్యుత	బసవ్దన	ఉపేంద్ర	హరి	కృష్ణ

౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮

1

కేశవ

15

ప్రద్యుమ్న

12

దాహుద

13

సంకర్షణ

6

మధుసూ

14

హనుదేవ

3

మాధవ

5

విష్ణు

16

అనిరుద్ధ

17

పురుషోత్తమ

18

అభాక్షజ

21

బాహుదర

4

గోవింద

7

అచ్యుత

9

శ్రీధర

10

హృషీకేశ

19

నారసింహ

20

అచ్యుత

2

నారాయణ

8

హను

11

ప్రద్యుమ్న

22

ఉపేంద్ర

23

హరి

24

కృష్ణ

విశ్వక్¹త్వా²ది³శాంప⁴తి⁵స్స⁶నః పశూన్ పా⁷తు⁸సో⁹ఽస్మాన్ పా¹⁰తు

తస్మై నమః

అథ ప్రతిష్ఠాప్రయోగః

తత్రాదాస్వస్తివాచనమ్ ॥ హరిః ఓం స్వస్తి న ఇంద్రో వృధ
 శ్రవాగ్ః స్వస్తి నః పూమా విశ్వవేదాః । స్వస్తి నస్తాయో అరిష్ట
 నేమిః । స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥ 1) ఓం పయః పృథివ్యాం
 పయ ఓషధీమపయో దివ్యంతరిక్షే పయోధాః ॥ పయస్వతీః
 పృథివీః సంతమహ్యం ॥ 2) ఓం విష్ణో రరాటమసి విష్ణోః శ్వప్తే స్థో
 విష్ణోః సూరసి విష్ణోర్ధ్రువోసి । వైష్ణవమసి విష్ణవేత్వా 3) ఓం
 ఆగ్నిరేవతావాతోదేవతా సూర్యో దేవతా చంద్రమాదేవతా
 వ్యసవోదేవతా రుద్రోదేవతా ఽదిత్యాదేవతా మరుతోదేవతా
 విశ్వేదేవాదేవతా బృహస్పతిరేవతేంద్రోదేవతా వకుణోదేవతా ॥
 4) ఓం ద్యౌః శాంతిరంతరిక్షం శాంతిః పృథివీశాంతిరాప్యః శాంతి
 రోషధయః శాంతిః ॥ వసస్పతయః శాంతి ర్విశ్వేదేవాపి శాంతి
 ర్బ్రహ్మశాంతిః సర్వం శాంతిః శాంతిరేవ శాంతిః సామాశాంతి
 రేధి ॥ 5) ఇతి స్వస్తిమంత్రాః । తత్రాదాభూమిం పరిక్షిత చతు
 ర్దండా అవిచ్ఛిన్నానమసతా ఇయం భూరితిగృహ్ణీయాత్ ॥ తస్యాం
 గాం సవత్సాం సప్తభాస్య మవ్రణం సవశ్రుం హేమగర్భం ఫల
 పుష్పజలాన్వితం కలశం నిధాయ తత్సరితికాలజ్ఞానం కృత్వా అముక

హం శరణం గతః తతః పాయసాపూపసక్త్యాదిద్రవ్యం పాత్రే
కృత్వా సపరివారాయై భూమ్యై ఇమం బలిం సమర్పయామి ॥

ఇతి బలిం దద్యాత్ । తతః సూత్రధారం విశ్వకర్మాణం
పూజయేత్ ॥ నమామి విశ్వకర్మాణం సర్వసూత్రప్రవర్తకం మండ
పాది ప్రసిద్ధ్యర్థం సర్వసిద్ధి సమృద్ధిదం ॥ అంగులనిర్మాణం పూజ
యేత్ । అంగులాదిప్రమాణార్థం నిర్మితో విశ్వకర్మాణా అతస్త్యాం
పూజయామిహ మండపేష్టం ప్రసాదయ ॥ తతః ఖననాంగమాధార
శక్త్యాదీనాం పూజనమ్ ॥ ఓం ఆధారశక్త్యై నమః ఓం కూర్మాయ
నమః ఓం అనంతాయ నమః ఓం పృథివ్యై నమః ఓం వాస్తుపురుషాయ
నమః తతః ఇష్టకాపూజనమ్ ఇష్టకాభ్యః పాద్యం సమర్పయామి
అర్ఘ్యం సమర్పయామి ఆచమనం సమర్పయామి- స్నానవస్త్రంగంధ
పుష్పధూపదీపనై వేద్యాదభిః సంపూజ్య తతః పార్థనా ॥ నందినీదేవి
వాసిష్ఠీవసుభిః పూజితాసతీ భద్రదేకాశ్య పదాయాదే కురుభద్రదాం
మతిం మమ జయేభార్గవదాయాదే ప్రజానాం జయమానహ
పూర్ణేంద్రగీరసదాయాదే పూర్ణానామాన్ కురువ్యమే ప్రజాపతి
సుతేదేవి చతుర్దశేమహీసుతే సుభగేసువ్రతేదేవి గృహేభార్గవి
రమ్యతాం అవ్యంగేచాక్షయబలే పూర్ణేచాంగీరసః సుతే । ఇష్టదేవ
ప్రతిస్థాసు త్యాం ప్రతిష్ఠాపయామ్యహం దేశగ్రామ పురక్షేత్ర
గృహాన్వా మిషుసౌఖ్యదా మనుష్యపశుహస్త్యశ్వధనవృద్ధికరీభవ ॥
ఇతి సంప్రార్థ్య తతో వేదికోజేషు ఇష్టకాప్రక్షేపః తతో యజ్ఞాగ్రతః
ఇతి షడ్మచోజపేత్ ॥

ఓం యజ్ఞాగ్రతో దూరముదైతి దైవం తదనుప్తస్య తద్దై
వైతి । దూరంగమం జ్యోతిషాం జ్యోతిరేకం తన్నేమసః శివసంకల్ప
మస్తు ॥ 1) యేనకర్మాణ్యపసోమనీషిణోయజ్ఞేకృణ్వన్తి విదధేషు

ధీరాః । యదపూర్వం యక్షమంత్రగః ప్రజానాంతస్మేమనః శివ
సంకల్పమస్తు ॥ 2) యత్ప్రజ్ఞానముత తతోధృతిశ్చయజ్ఞ్యతీ
రంతరమృతం ప్రజాసు ॥ యస్మాన్నఋతే కించన కర్మక్రియతే
తస్మేమనః శివసంకల్పమస్తు ॥ 3) యేనే దంభూతం భవనం భవి
వ్యత్పరిగృహీతమృతేన సర్వం ॥ యేనయజ్ఞస్త్రియతే సప్తహాతా
తస్మేమనః శివసంకల్పమస్తు ॥ 4) యస్మిన్మృతః సామయజూగ్ం
షియస్మిన్ ప్రతిష్ఠితా రథనాభావవారాః । యస్మిం శ్చిత్తగ్ం సర్వ
మోతం ప్రజానాం తస్మేమనః శివసంకల్పమస్తు ॥ 5) సుమారథి
రశ్చానివ యస్మస్మయ నేతీయతే భీశుభీర్వాజిన ఇవ ॥ హృత్ప్ర
తిష్ఠంయదజరం యవిష్టుం తస్మేమనః శివసంకల్పమస్తు ॥ 6) తతః
శిల్పచార్యః యజ్ఞకః కుశాస్తరణేశయీత ॥ తతోనిశాశేషేజాత
స్వప్నేన శుభాశుభఫలం జ్ఞాత్వాప్రాణాదీన్ సంశోధ్య వ్యవహ
రేత్ । తతోమండపరచనా । సూత్రేణకృత నవభాగమండపమధ్య
గతనవమభాగే మండలంకృత్వా ।

తమ త్తరేకుండం స్థండిలం వాకుండాద్యామ్యేవా మధ్యేవేతి ।
తతోమధ్యవేద్యాం దక్షిణదిగ్భాగే వాస్తుమండలం కార్యం. ఐశానే
గణపతివీతం పంచవింశత్యుత్తర శతబ్రహ్మర్షిసహితంతథా పంచవింశ
త్యుత్తరశత దేవీసహితం గాయత్రీవిశ్వకర్మ పూజామండలం । తత్ర
వరుణకుంభస్తత్సమీపేగ్రహవీతం । అగ్నికోణే అష్టవసువసోర్ధా
రాజలమాతృపోషణ మాతృకాం స్థాపనం । నైర్వత్యకోణే యోగిసి
స్థాపనం వాయవ్యకోణే భైరవగణమరుద్ధణ స్థాపనం । వంశకాష్ఠ

కదలీ స్తంభాదిరచిత వితానాదియుతే మండపే పూర్వాది క్రమేణ
 ప్లక్ష ఉదుం బర న్యగ్రోధ అశ్వత్థతోరణానాం స్థాపనం । పీతరక్త
 శ్యామ కృష్ణ శ్వేతఘ్రమపీతరక్తమేఘ నర్లరక్తవర్ణధ్వజానాం స్థాప
 నం । మధ్యేపంచవర్ణ మహాధ్వజాః స్థాప్యాః । మండపపూజాంత్యగ్రే
 వత్ప్రాయః । పరిచ్ఛిన్నాం భూమిం సమచతురస్రాం కృత్వా యజ
 మానఃసర్వాచధి భిర్వాసుణమంత్రైః సుస్నాతః స్వలంకృతః సప్త్రీకః
 శుచిర్భూత్వా మాతృకాపీతసమీపే ప్రాజ్ఞుఖః పత్నీసమన్వా
 రభః । సచేతం పత్నీః అంచలకోణే రక్తాక్షతహరిద్రాదూర్వా
 ఫలాని బద్ధాయజమానస్య ప్రతిష్ఠావిధౌ వామపార్శ్వేపత్నీ ముప
 వేశయేత్ ॥ “సర్వేషు ధర్మకార్యేషు, పత్నీదక్షిణతస్సథా ॥ ఇతి
 వచనాత్ । అథప్రాణానాయమ్య గణపతి స్మరణపూర్వకం । దేశ
 కాలే స్మరేత్ తద్యథా ॥

ఓం శ్రీమన్మహాగణాధిపతయేనమః । ఓం గాయత్రీ విశ్వకర్మ
 భ్యాంనమః । ఓం ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః । ఓం లక్ష్మీనారా
 యణాభ్యాం నమః । ఓం వాణీహిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః । ఓం శచీ
 పురందరాభ్యాం నమః । ఓం సంజ్ఞాభాస్కరాభ్యాం నమః । ఏతత్క
 ర్మప్రధానదేవతాభ్యో నమః । ఓం ఇష్టదేవతాభ్యో నమః । ఓం
 కులదేవతాభ్యో నమః । ఓం గ్రామదేవతాభ్యో నమః । ఓం వాస్తు
 దేవతాభ్యో నమః । ఓం మాతాపితృచరణ కమలాభ్యాం నమః ।
 ఓం సర్వేభ్యోదేవేభ్యో నమః । ఓం సర్వేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యోనమః ।
 నిర్విఘ్నమస్తు । ఓం సుముఖశ్చైకదంతశ్చ । కపిలోగజకర్ణకః । లంబో
 దరశ్చ వికటో విఘ్ననాశో వినాయకః ॥ “ఘ్రామకేతుర్గణాధ్యక్షో ।
 భాలచంద్రో గజాననః ద్వాదశై తానినామాని యః పఠేచ్ఛుణు
 యాదపి, విద్యారంభే వినాహేచ ప్రవేశేనిర్గమేతథా । సంగ్రామే
 సరికః పుచ్చైవ । విఘ్నస్తస్య నజాయతే ॥

“శుక్లాంబరధరం దేవం, శశివర్ణం చతుర్భుజం, ప్రసన్నవదనం
 ధ్యాయే, తస్మై సర్వవిఘ్నోపశాంతయే॥ లాభస్తేషాం జయస్తేషాం కుతస్తే
 షాం పరాజయః యేషామిందివరశ్యామో హృదయస్థో జనార్దనః ॥
 అభీష్టితార్థసిద్ధ్యర్థం । పూజితో యస్సురాసురైః సర్వవిఘ్నచ్ఛదే
 తస్మై గణాధిపతయే నమః ఏవం ధ్యాత్వా । ప్రధానసంకల్పము ఓం
 అద్యశ్రీబ్రహ్మణేఽహి శుభపుణ్యతిథౌ యజమానస్య నకుటుంబస్య
 సపరివారస్య సర్వారిష్టప్రశాంత్యా యురారోగ్యైశ్వర్య సుఖశ్రీ
 ప్రాప్త్యర్థం । పుత్రపౌత్ర ధనధాన్యాది సంపత్ప్రవృద్ధయే అఖిలషిత
 మనోరథానాం సిద్ధ్యర్థం.

ఇహజన్మని జన్మాంతరే సర్వపాపక్షయార్థం ఏతదాలయ
 ప్రతిష్ఠాపనకాలే సర్వశాంత్యర్థం దేశస్వాస్థ్యర్థం వేదవేదాంగ వ్యాక
 రణ ఛందభట్ట ప్రభాకరాది వృద్ధ్యర్థం గంగా యమునాది సర్వ
 నదీనాం తీర్థాభివృద్ధ్యర్థం కాలానుగుణ్యప్రకార పర్జన్యప్రవక్షాధిక
 జూభివృద్ధ్యర్థం త్రయస్త్రింశతోఽటి దేవతాభినందార్థం సాలాశ్య
 సాయాప్యసామిప్య సాయుజ్యాభిసిద్ధ్యర్థం సకలముసీనాం ధ్యానధార
 గాద్యష్టాంగయోగాది సిద్ధ్యర్థం ప్రతిరాత్రవాజపేయ పాండరీకాది
 శతక్రతునాం సంపూర్ణ ఫలసిద్ధ్యర్థం దేశాభివృద్ధ్యర్థం రాష్ట్రాభి
 వృద్ధ్యర్థం అస్మిన్ దేశే లక్ష్మీనివాససిద్ధ్యర్థం రాష్ట్ర శాంత్యర్థం
 రాష్ట్రానామఖిల సంపత్సరం పరాభివృద్ధ్యర్థం అస్మిన్ దేశేజారచో
 రాగ్నిభయోలోక త్పాతమారీజ్వరాది సర్వవీడాపరిహరణార్థం ఏత
 ద్ద్రామోస్థితానాం సర్వేజనానాం ధనధాన్యవస్తువాహన గోమహిష
 పుత్రపౌత్ర సేవక బంధుమిత్రాద్యష్టైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం ఏతదాలయా
 చార్యార్చక పరిచారకాభివృద్ధ్యర్థం వాస్తుపూజా వాస్తుహోమ
 పర్యగ్నికరణాభివృద్ధ్యర్థం అంకురారోపణ జలాధివాసధాన్యాధి
 వాసన్ త్రోస్థిలనన్మక్ స్థాపనాది వింబసిద్ధ్యర్థం కుంభపూజ కళా

వాహనాది సిద్ధ్యర్థం మహాశిల్పిభిస్సహ పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే
ప్రతిష్ఠాంగత్వేన గణపతిపూజన నరుణపూజన రక్షర్త్విగ్వరణ
పుణ్యాహవాచన గ్రహవసోర్ధారా మాతృకాస్థాపన ప్రతిష్ఠాపూజన
పూర్వకవృద్ధిశాద్ధ మహంకరిష్యే || మండపభూమౌ సర్వ పవికిరణం ।
తత్రమంత్రాః “యదత్ర సంస్థితం భూతం స్థానమాశ్రిత్య సర్వదా
స్థానంత్యక్త్వాతు తత్సర్వం యత్రస్థం తత్రగచ్ఛతు || అపక్రా
మంతు భూతాని పిశాచాః సర్వతోదిశం సర్వేషామవిరోధేన వాస్తు
పూజాం సమారభే || భూతప్రేతపిశాచాద్యా అపక్రామంతు రాక్ష
సాః స్థానాదస్మాద్దృఙంత్యస్త్యే స్వీకరోమిభువంత్యిమాం || పశ్చా
ద్వక్ష్యమాణరీత్యా కృతపంచగ వ్యేన మండపప్రోక్షణం గాయత్ర్యా
గోమూత్రం ||

“ఓం గోమదూషణా సత్యాశ్చావద్యాతమశ్వినా || వరీ
రుద్రాస్తృపాయ్యం “ఇతిగోమయం || ఓం ఆప్యాయస్వ సమేతుతే
విశ్వతః సోమవృష్ణ్యం భవా వాజస్యసంగధే || ఇతి క్షీరం “ఓం దధి
క్రావ్తో అకారిషం జిహ్వోరశ్వస్య వాజినః || సురభీనోముఖాకరత్రవణ
ఆయుగ్ం సితారిషత్ || ఇతిదధి “ఓం ఘృతం మిమిక్షే ఘృత
మస్త్యయోనిర్ఘృతే శ్రితోఘృతం వస్త్యధామ । అనుష్ఠధమా వహ
మాదయస్వ స్వాహాకృతం వృషభవక్షిహవ్యం || ఇతిఘృతం “ఓం
ఆపోహిష్ఠామయోభువస్తాన ఊర్జే దధా తన మహేరణాయచక్షసే ।
యోవః శివతమోరసస్సృభాజయతేహసః శతీరివమాతరః తస్మా
అరంగమామవో యస్త్వక్షయాయజిన్వథ ఆపోజనయథా చనః ||

ఇతి కుశోదకం గృహీత్వా గాయత్ర్యా సర్వాణ్యేకేకృత్య ప్రణవే
 నాలోడ్య పంచగవ్యేన పరికల్పితాం మండపభూమిం ప్రోక్షయేద్వా
 వృద్ధిశాధాంతే ప్రోక్షయేత్ ॥ “ఓం గణానాం త్వాగణపతిగ్ం
 హవామహే ప్రియాణాంత్వా ప్రియపతిగ్ం హవామహే నిధీనాం
 త్వానిధిపతిగ్ం హవామహే వ్యసోమమ ॥ ఆహమజాని గర్భధ
 మాత్వమజాసి గర్భధం ॥ 1) ఓం విశ్వాని దేవసవితర్దుకీతాని పరా
 సువ యద్భద్రం తన్న ఆసువ ॥ 2) ఓం స్వస్తిస్థ ఇంద్రోవృద్ధశ్ర
 వాః స్వస్తిస్థః పూషా విశ్వవేదాః ॥ స్వస్తిస్థస్తాక్ష్యో అరిష్టనేమిః
 స్వస్తిస్థో బృహస్పతిర్దధాతు ॥ 3) ఓం ద్యాః శాంతి రంతరిక్షగ్ం
 శాంతిః పృథివీ శాంతిరాపః శాంతి రోషధయః శాంతి ర్వనస్పత
 యః శాంతిర్వి శ్వేదేవాః శాంతి ర్బ్రహ్మ శాంతిః సర్వగ్ం
 శాంతిః శాంతి రేవ శాంతిః సామ శాంతిరేధి ॥ 4) అథాతః సంప్ర
 వక్ష్యామి గణయాగం సుశోభనం కామికే వాసికే యజ్ఞే వివాహే
 వ్రతసంయమే ॥

ఆదాగణేశ్వరః పూజ్యః సర్వకామఫలప్రదః ॥ మాసమాసా
 ధిపః పూజ్యో గణేశో యోధవిష్యతి ॥ తేన ప్రపూజ్యతే యజ్ఞే
 మాసాచార్యోగణేశ్వరః యోసామాసపతిర్దేవః సర్వవిఘ్న వినా
 శనః ॥ శ్రీకృష్ణఉవాచ ఆదాగణేశ్వరః శ్రేష్ఠో విఘ్ననాశో వినాయ
 కః సర్వకామకృతో పూజ్యో యజ్ఞకాలే సనాతనః ॥ మండలంచ
 తతః కుర్యాత్ కోష్ఠానాం ద్వాదశః స్మృతం సింహారస్థాపితం దేవ
 మీశానేచ వినాయకం క్రమయ్యుక్తస్తతః స్థాప్యో మాసమాసాధిపః

ప్రభుః మార్గేగణపతిః పూజ్యః పాపే చైవ వినాయకః గజవక్త్రో
 మాఘమాసే భాలచంద్రోఽథ ఫాల్గునే ఉపేంద్ర శైవత్రమాసేచ
 నై శాఖే విఘ్ననాశనః జ్యేష్ఠే శివసుతః పూజ్యః ఆషాఢే హరనందనః
 శ్రావణే విఘ్నరాజస్తు భాద్రేఽసౌ మోదకప్రియః ఆశ్వినేకార్తికే
 మాసి మహావీరస్తథైవచ విఘ్నహర్తాధికేమాసి ఏవం పూజ్యో
 గణేశ్వరః ॥ గంధపెమ్మై స్తథాధూపైః కర్పూరైర్యక్షకర్దమైః
 మృగాగాం కుంకుమైః శుభైః సిందూరేణచిశేవతః రక్తోత్పలదళైః
 పూజ్యో బిల్వపత్రేణకేసరైః మాలతీకేతకీపుష్పైర్హేమపుష్పైర్విచ
 క్షణః అర్ఘ్యపాద్యైశ్చ ధూపైశ్చ రక్తవస్త్రేణ ఛాదయేత్ పూజాం
 కుర్యాత్తుదేవస్య దద్యాన్మౌనక భోజనం నమోమూషకమారూఢ
 శుభకర్త్రేఽథతేనమః ॥

నమఃకాత్యాయనీపుత్ర లంబకర్ణాయవైనమః ఉద్యదవిస్వ
 రూపాయ విద్యాబుద్ధి విచక్షణ దేహిమే పుత్రసౌభాగ్యం దేహిమే
 సుఖసంపదం వాంఛాసిద్ధిం చమేదేహి విద్యాం దేహి యశోధనం
 శత్రవోనాశమాయాంతు దుర్జనోనాశమాప్నుయాత్ స్వానాంచైవ
 హితార్థాయ ప్రార్థయిత్వాగణేశ్వరం ఆదాపూజ్య గవేశంతు
 శాంతిపాఠమథాచరేత్ నాశయేత్సర్వవిఘ్నాని కల్యాణం జాయతే
 సదా కృష్ణేన భాషితం పూర్వం దేవతానాం హితార్థినా ఉత్పాతే
 విఘ్నసంభూతే పూజయేద్దణనాయకం ॥

ఓం ఆవోదేవా ఇతి మంత్రేణ వాహయేత్ ॥ ఓం మనోజుతి
 ద్భవతామాజ్యస్య బృహస్పతి ర్యజ్ఞమితత్వరిష్టం యజ్ఞగం
 నమిమం దధాతు ॥ విశ్వేదేవాస ఇహమాదయంతామోం ప్రతిష్ఠ ॥
 ఏషవైప్రతిష్ఠానామయజ్ఞో యత్రైతేన యజ్ఞేన యజంతే సర్వదేవ
 ప్రతిస్థితం భవతి ॥ ఇత్యావాహనం ॥ ఓం నమోగణేశ్వర్య గణపతి

భ్యశ్చవో నమోనమో వ్రతేభ్యో వ్రతపతిభ్యశ్చవో నమోనమో
 గృతేభ్యోగృతపతిభ్యశ్చవో నమోనమో విరూపేభ్యోవిశ్వరూపే
 భ్యశ్చవోనమః ॥ ఇతి మంత్రేణ గణపతయో పాద్యం సమర్పయామి-
 అర్ఘ్యం- ఆచమనీయం- స్నానం- వస్త్రం- యజ్ఞోపవీతం- గంధం-
 అక్షతాన్- పుష్పాణి ధూపం - దీపం - నైవేద్యం - తాంబూలం-
 పూగీఫలం- దక్షిణాం-సిందూరం- అబీరం- ఋతుఫలం- కరోద్వర్త
 నం- పుష్పాంజలిం- కృతేనానేన పూజనేన ప్రతిష్ఠాయాగనిర్విఘ్న
 తా సిద్ధయే శ్రీగణపతిః ప్రీయతాం ॥

అథకలశస్థాపనం ॥ ఓం భూరసి భూమిరస్యదితిరసి విశ్వధా
 యా విశ్వస్య భువనస్య ధర్మి పృథివీం యచ్ఛపృథివీద్ధుక్ తర్హ
 పృథివీం మాహిగం నీః ॥ ఇతి మంత్రేణ గంధాదిభిః పృథ్వీమభి
 పూజ్యమానేన స్పర్శేకుర్యాత్ మానస్తోకేతి గోమయస్పర్శః ॥
 ఓం మానస్తోకేతసయేమాన ఆయుషిమానో గోమమానో అశ్వేషు
 రీరిషః । మానోవీరాన్ సద్రభామినోవధీర్హవిష్మంతః సదమిత్వాహ
 వాహమే ॥ ధాన్యమనీతి మంత్రేణ ధాన్యరాశింకృత్వా ఓం ధాన్య
 మసి ధినుహిదేవాన్ ప్రాణాయత్వోదానాయత్వావ్యానాయత్వా
 దీర్ఘామనుప్రసీతిమాయుషేభాం దేవోవః సవి తాహిరణ్యవణిః ॥
 ప్రతిగృభ్లాత్వచ్చిద్రేణ పాణినాచక్షుషేత్వా మహీనాం పయోసి ॥

ఓం ఆజిఘ్నకలశేతి మంత్రేణ కలశస్థాపనం స్పర్శంచ

కుర్యాత్ ॥ ఓం ఆజఘ్నకలశం మహ్యాత్వావిశన్ త్విందవః ॥ పున
 రూర్జానిన ర్తస్వసావః సహస్రంధుక్వోరుధారాపయస్వతీ పునర్మావి
 శతాద్రయః ॥ ఓం వరుణస్యోత్త మితిమంత్రేణ కలశేజలం పూర
 యేత్ ॥ ఓం వరుణస్యోత్తంభవమసి వరుణస్య సహంభ సర్వసి స్థావరు
 ణస్య ఋతసదన్యసి వరుణస్య ఋతసదనమసి వరుణస్య ఋతసదన
 మాసీద ॥ వసోఃపవిత్రేతి వస్త్రంకంఠేవేష్టయేత్ ॥

ఓం వ్యసోః పవిత్రమసిశతధారం వసోః పవిత్రమసి సహస్ర
 ధారం ॥ దేవస్త్వా సవితాపునాతు వ్యసోః పవిత్రేణ శతధారేణ
 సుప్త్వాకామధుక్షః ॥ గంధద్వారేతి గంధాక్షతాన్ కలశేనిక్షిపేత్ ॥
 ఓం గంధద్వారాం దురాధ్వరాం నిత్యపుష్టాంకరీషిణీం ॥ ఈశ్వరీగం
 సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్ ॥ ప్రాణాయస్వాహేతి
 మంత్రేణ కలశే తాంబూలం దద్యాత్ ॥ ఓం ప్రాణాయ స్వాహా
 అప్రానాయ స్వాహా వ్యానాయస్వాహా ఉదానాయస్వాహా సమా
 నాయస్వాహా ॥ ఓం హిరణ్యగర్భేతి మంత్రేణ కలశేహిరణ్యం ॥
 ఓం హిరణ్యగర్భః సమవర్తతాగ్రే భూతస్య జాతః పతిరేక ఆసీత్ ॥
 సదాధారపృథివీం ద్యాముతేమాం కస్మైదేవాయహ విషావిధేమ ॥
 పరివాజీతి మంత్రేణకలశే పంచరత్నాని దద్యాత్ ॥ కనకం హీరకం
 నీలం పద్మరాగంచ మాక్తికం స్మృతాని పంచరత్నాని మునిభిః
 పూర్వదర్శిభిః ॥

ఓం పరివాజపతిః కవిరగ్నిర్హవ్యాస్య క్రమీత్ ॥ దధద్రత్నా
నిదాశుషే ॥ “ఇతి॥ యా ఓషధీరితి సర్వాషధీర్నిక్షిపేత్ ॥ ఓం యా
ఓషధీః పూర్వాజాతాదేవేభ్య స్త్రియుగంపురా ॥ మనైసు బ్రభూణా
మహాగంశతం ॥ ధామానిస్తప్తచ ॥ అశ్వస్థానాద్దశస్థానా ద్వల్మికాత్సంగ
మాధ్రిదాత్ రాజద్వారాద్గోకులాశ్చ మృదమానీయ యత్నతః ॥
స్యోనాపృథివీతి మంత్రేణ కలశేతాం వినిక్షిపేత్ ॥ ఓం స్యోనాపృథి
వినోభవాన్మక్షరానివేశనీ యచ్ఛనః శర్మస్తప్రథాః ॥ ధాన్యమసీతి
మంత్రేణ కలశేస్తప్తధాన్యాని నిక్షిపేత్ ॥ ఓం ధాన్యమసిధిసుహి
దేవాన్ ప్రాణాయత్వోదానాయత్వావ్యానాయత్వా ॥ దీర్ఘామను
ప్రసీతిమాయుషేధాం దేవోపః సవితాహిరణ్యపాణిః ప్రతిగృభాత్వ
చ్ఛిద్రేణప్రాణినాచక్షుషేత్వా మహీనాం పయోసి ॥ కాండాత్కాం
డాదితి దూర్వానిక్షిపేత్ ॥ ఓం కాండాత్కాండాత్పరోహంతీ
పరుషః పరుషస్సరి ఏవానోదూర్వే ప్రతనుసహస్రేణశతేనచ ॥
అంబేఅంబికే ఇతి మంత్రేణకలశే పంచపల్లవాన్ దద్యాత్ ॥

ఓం అంబే అంబికేఅంబలికేన మానయతి కశ్యప ససస్య
శ్వకః సుభద్రికాం కాంపీలవాసినీం ॥ ఓం పవిత్రేష్ట ఇతి మంత్రేణ
పవిత్రాణికలశే దద్యాత్ ॥ ఓం పవిత్రేష్టోవైష్ణవ్యా సవితూర్వః
ప్రసవ ఉత్పన్నామ్యచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ సూర్యస్యరశ్మిభిః ॥ తస్యతే
పవిత్రపతే పవిత్రపూతస్యయ త్కామః పునేతచ్ఛకేయం ॥ పూర్ణా

దర్శితకలశోపరితండుల పూర్ణపాత్రం స్థాపయేత్ ॥ ఓం పూర్ణాదర్శి
 పరాపత సుపూర్ణా పునరాపత ॥ వస్తేవవి క్షీణావహా ఇషమూర్జ
 గం శతక్రతో ॥ శ్రీశ్చతే ఇతి మంత్రేణకలశే శ్రీఫలం నిధాయ ॥
 ఓం శ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చపత్న్యవహోరాత్రే పార్శ్వేనక్షత్రాణిరూప
 మశ్వినౌ వ్యాతం ఇష్టంమనిపాణ ఆముంమనిపాణ సర్వలోకం మని
 పాణ ॥ పుష్పమాలాచ కంఠేవేష్టయేత్ ॥ అగ్నిర్జ్యోతిరితి మంత్రేణ
 కలశసమీపే పూర్వదిశి ఏకస్మిక్ పాత్రేఅఖండం దద్యాత్ ॥ ఓం
 అగ్నిర్జ్యోతిర్జ్యోతిరగ్నిః స్వాహా సూర్యోజ్యోతిర్జ్యోతిః సూర్యః
 స్వాహా ॥ అగ్నిర్వరోచ్యోతిర్వరః స్వాహా సూర్యోవరోచ్యో జ్యోతి
 ర్వరః స్వాహా ॥ జ్యోతిః సూర్యః సూర్యోజ్యోతిః స్వాహా ॥ ఇతి
 స్థాపితకలశ స్వరూపం ॥ మనోజూతిరితిప్రతిష్ఠా ॥ ఓం మనోజూతిర్జ
 పతా మాజ్యస్య బృహస్పతిర్వజ్జమిమంతనో త్వరిష్టం యజ్జగం సమి
 మందధాతు ॥ విశ్వేదేవాస ఇహమాదయంతా మోంప్రతిష్ఠ ॥ తత్ర
 గణానాంత్యేతి మంత్రేణ గణేశమావాహయేత్ ॥ ఓం గణానాం
 త్వాగణపతిగం హవామహేప్రియాణాంత్వా ప్రియపతిగం హవా
 మహేనిధీనాం త్వానిధిపతిగం హవామహేవ్వసోమమ ॥ ఆహామజాని
 గర్భధమాత్వమజాసి గర్భధమ్ ॥ తత్రకలశే వరుణ సూవాహ్య
 తత్త్వాయామితి మంత్రేణ ॥ ఓం తత్త్వాయామి బ్రహ్మణావంద
 మానస్తదా శాస్తే యజమానోహవిర్భః అహేడమానో వరుణేహ

భోఘ్యురుశగ్ం సమాన ఆయుః ప్రమోషీ॥ ఓం భూర్భువః స్వః
 వరుణ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ అథకలశాధిష్ఠాత్మ దేవతానామావాహ
 నమ్ కలశస్యముఖేవిష్ణుః కంఠేరుద్రః సమాశ్రితః మూలే త్రిత్రిస్థితో
 బ్రహ్మ మధ్యేమాత్మగణాస్తథా॥ కుక్షాతుసాగరాస్సర్వే సప్తద్వీపా
 వసుంధరా ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదోహ్యధర్వణః ప్రణ
 వశ్చాంగయుక్తాస్తే కలశాంబు సమాశ్రితాః ॥ ఓం ఆపోవాత్తదగ్ం
 సర్వం విశ్వభూతాన్యాపః ప్రాణావా ఆపః పశవ ఆపోఽన్న
 మాపోఽమృతమాపః సప్రమాడాపో విరాడాపః స్వరాడాప శ్చం
 ద్రాగ్ం స్యాపో జ్యోతీగ్ం స్యాపోయజ్జాగ్ం స్యాపః సత్యమాపః
 సర్వాదేవతా ఆపోభూర్భువస్సువ రాప ఓం ॥ ఇతి మంత్రేణ కలశే
 గంధాక్షత పుష్పాన్ నిక్షిపేత్ ॥ వామహస్తే శంఖం నిధాయ సవ్య
 హస్తేనాచ్చద్య ఏకాదశవారం ప్రణవముచ్చార్య పీఠేశంఖం
 నిధాయ ॥ శంఖంచంద్రార్కదైవత్వం వరుణం చాధిదైవతం పృథ్వీ
 ప్రజాపతిస్తత్ర చాగ్రేగంగా సరస్వతీ త్రైలోక్యే యానితీర్థాని
 విశ్వకర్మణ ఆజ్ఞయా శంఖేతిష్ఠంతి దేవాశ్చ తస్మాచ్ఛంఖం ప్రపూ
 జయేత్ ॥

ఇతి మంత్రేణ శంఖే గంధాక్షత పుష్పాని నిక్షిపేత్ శంఖోద
 కేన పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య దేవమాత్మానంచ సంప్రోక్ష్య
 తతః పంచవిశత్సృత్తర శతబ్రహ్మర్షిభిః తథాఫంచవిశత్సృత్తర శత
 దేవిభిరావృత పంచవర్ణ పంచదళాత్మక మండలం విరచ్య శంఖం
 పూరయిత్వా పీఠార్చనం కుర్యాత్ ॥ ఓం ఆధారశక్త్యై నమః భూ
 మండలాయ నమః భూమండలమధ్యే క్షీరార్ణవాయ నమః క్షీరార్ణవ
 మధ్యే శ్వేతద్వీపాయ నమః శ్వేతద్వీపమధ్యే కల్పవృక్షాయ నమః

కల్పవృక్షమూలేసు వర్ణమంటపాయనమః తన్మధ్యే నవరత్నఖచిత
 సువర్ణసింహాసనాయనమః ప్రాద్వారేద్వారశ్రియైనమః బలాయనమః
 ప్రబలాయనమః దక్షిణద్వారే ద్వారశ్రియైనమః చిచ్ఛక్త్యైనమః
 పశ్చిమద్వారే ద్వారశ్రియైనమః ధాత్రేనమః విధాత్రేనమః ఉత్తర
 ద్వారే ద్వారశ్రియైనమః సర్వశక్త్యైనమః పరాశక్త్యైనమః సర్వ
 ద్వారమధ్యేషా వాస్తుపురుషాయనమః వీరదేవతాభ్యోనమః ఇతి
 మంత్రేణ గంధాత్మ త పుష్పాణి సమర్పయేత్ || సింహాసనమధ్యే
 య ఇమా ఇతి మంత్రేణ గాయత్రీ సహిత విశ్వకర్మాణమావాహ్య||
 (తతః విశ్వకర్మనూక్తం విశ్వకర్మోపనిషత్ చపతేత్) సానగః కలశా
 త్పుర్వే హ్యవాచ్యాంతు సనాతనః ప్రతీచ్యా మహాభూనః స్యాదు
 దీచ్యాం ప్రత్నసస్త్రా సువర్ణస్తూర్భభాగేతు మధ్యే బ్రహ్మగణాః
 స్మృతాః కుక్షాతుసాగరాద్యాశ్చ పంచబ్రహ్మ స్వరూపకాః ఋగ్వే
 దోఽథయజుర్వేదః సామవేదోహ్యధర్వణః ప్రణవశ్చాంగ యుక్తాస్తే
 కలశాంబుసమాశ్రితాః || ఇతి ప్రాగాది క్రమేణ పంచబ్రహ్మాది
 పంచవింశత్యుత్తర శతబ్రహ్మాదీన్ (125) తథా పంచవింశత్యుత్తర
 శతదేవీ (125) ఆవాహ్యః షోడశోపచారైః సంపూజ్య తత అష్టోత్తర
 శతనామస్తోత్రం.

“శ్రీమహాదేవదేవాయ ఋషివంద్యాయ బ్రహ్మణే విరాడ్రూ
 పాయ నిత్యాయ నిర్వృంద్యాయ మహర్షయే || యజ్ఞకర్త్రే యజ్ఞ
 భర్త్రే స్థిరాయ పరమాత్మనే పంచాసనాయ భగ్గాయ | ప్రాణాయ
 పరమేష్ఠినే || శాంతాయ వేదజిహ్వాయ జగద్వంద్యాయ శ్రీమతే
 స్వయంభువే స్వతంత్రాయ స్వప్రకాశాయ స్వస్థినే || యోగిగమ్య
 య హంసాయ విభవే విశ్వధారిణే సర్వేశ్వరాయ దర్పఘ్నే భవాయ
 దివ్యదర్శినే || వీరాంబరాయ శ్రేష్ఠాయ శ్రీకరాయ సహిష్ణవే
 సహస్రనామాయ శర్వాయ శతానందాయ ధన్వినే || చిత్రమాల్యా
 లంకృతాయ చిద్రూపాయ దివిస్పృశే భీమాయ హేమగర్భాయ

అనంతానూది మూర్తయే ॥ గాయత్రీపతయేనప్రప్తే॥ సూక్ష్మాయ
లోకబంధవే నిరీహాయాభవాహాయ సిద్ధసేవ్యాయసాక్షిణే ॥ రత్న
భూషాలంకృతాయ వీణాహస్తాయవత్సినే శ్రీవాక్క్షాలితపాదాయ
విశ్వజ్ఞాయసుమేధినే ॥ సదాశివాయ సత్త్వాయ సర్వభూతాంత
రాత్మనే సర్వలక్షణలక్ష్యాయ పంచబ్రహ్మపితౄసతే ॥ అద్వయా
ప్రమేయాయ అప్రతిరూప్యాయ బిభ్రవే భువోదరాయ సంధాతే
వికర్త్రే॥ విజితాత్మనే ॥ వటమూలానసస్థాయ లోకాతీతాయస్వగ్ని
స్థిరప్రజ్ఞాయాజరాయ సురాధ్యక్షాయసాధవే ॥ శివాయశైలశల్యాయ
దిక్పర్ణాయచిదాత్మనే సుమేరుశిఖరస్థాయ వ్యోమకేశాయవాగ్నినే ॥
చంద్రసూర్యాగ్నినేత్రాయ స్వరాక్షాపాయస్థానవే మహర్లోకగళా
యాగ్ర గణాయపరమాత్మనే ॥ ఆదిమధ్యంతరూన్యాయ సింధు
గర్భాయశర్మణే ధరణీతలపాదాయ జ్యేష్ఠాయ దశవాణినే ॥ సర్వాత్మ
కాయ సర్వాయ జైత్రేభూలోకనాభయే రత్నసింహాసనస్థాయ
శ్రీవిరాడ్విశ్వకర్మణే ॥ స్వర్ణయజ్ఞోపవీతాయ వేదవేద్యాయతేనమః ॥

ప్రార్థనా॥ శిల్పచార్యాయ దేవాయ నమస్తే విశ్వకర్మణే
మనవేమయాయ త్వష్ట్రే॥ శిల్పిన్ దైవజ్ఞతేనమః దేవదేవ మహా
దేవ లోకానాం సర్వకామద త్వమేవ సర్వలోకానా మిశ్వరః
ప్రభురేవచ త్వమేవ సాక్షాజ్ఞనకో భూతానాం దేవసత్తమః త్వం
వినాన్యగతిందేవ నపశ్యామి జగత్ప్రయే తస్మాద్విశ్వపతేరక్ష
త్సర్వదాకృపయాప్రభో పుత్రపౌత్రాభి వృద్ధించ శ్రియంకామాన్
ప్రయచ్ఛమే॥ ఇతి విశ్వకర్మపూజా॥ ఓం కలశాధిష్ఠాత్మ దేవతాభ్యో
నమః ॥ ఇతి మంత్రేణ గంధాక్షత పుష్పఘాటదీప నైవేద్యాదిభిః
సంపూజ్య పుష్పాంజలిం నివేద్యనతిం కుర్యాత్ “అథ కలశప్రార్థనా॥
త్వజ్జవే సర్వతీర్థాని దేవాః సర్వేత్వయిస్థితాః త్వయితిష్ఠంతిభూతాని
త్వయిపాణాః ప్రతిష్ఠితాః శివః స్వయంత్వమేవాసి విష్ణుస్తంభ
ప్రజాపతిః ఆదిత్యావసశోరుద్రా విశ్వేదేవాః సవైత్మకాః సర్వే

పితృయిత్యంతి యతః కామఫలప్రదాః త్వత్ప్రసాదాదిమం యజ్ఞం
కర్తృమీహేజలాధిప సాన్నిధ్యం కురుమేదేవ ప్రసన్నోభవ
సర్వదా “ఇతి కలశస్థాపనం॥ అథకలశాగ్రే పశ్చిమదిశి గణేశాంబిక
యోః పూజనం॥ ఓం గణానాంత్యేతి మంత్రేణ గణపతి మావాహ
యామి స్థాపయామి పాద్యాదిభిః పూజయామి॥

ఓం శ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చేతి మంత్రేణ అంబికా మావాహ
యామి స్థాపయామి పాద్యాదిభిః పూజయామి! అథయజమానః
శ్వేతసర్వ పతంజుల పూర్ణపుటకే రక్షాసూత్రం సఫలదక్షిణాకం
కణయుక్తం గృహీత్వా వక్ష్యమాణమంత్రాన్ పఠిత్వాసర్వపాక్ష
తైర్దిగ్గతాం కుర్యాత్ “భవిష్యత్తరపురాణే॥ “మార్వాయవాం
కురాశ్చైవ బాలకం చూతపల్లవాః హరిద్రాద్వయ సిద్ధార్థః శిఖ
పక్షిరగత్వచః కంకణాపధయశ్చైతాః కౌతుకాఖ్యాన వస్త్వతా॥
ఏతన్నవద్రవ్యయుత పట్టవస్త్రఖండేన యజమాన దక్షిణహస్తే
ప్రియోవామహస్తే రక్షాసూత్ర పూర్వకయజ్ఞకంకణం బధ్నీయాత్॥
తద్యథా “ఓం గణాధిపం నమస్కృత్య నమస్కృత్య పితామహం
విష్ణుం రుద్రం శ్రియం దేవీం వందేభక్త్యా సరస్వతీం స్థానాధిపం
నమస్కృత్య దిననాథం నిశాకరం ధరణీ గర్భసంభూతం శశిపుత్రం
బృహస్పతిం దైత్యాచార్యం నమస్కృత్య సూర్యపుత్రం మహా
గ్రహం రాహుంకేతుం నమస్కృత్య యజ్ఞారంభే విశేషతః శక్రా
ద్యాదేవతాః సర్వామునీం శ్చకథయామ్యహం గర్గంమునిం నమ
స్కృత్య నారదం మునిసత్తమం వసిష్ఠం మునిశార్దూలం విశ్వామిత్రం
మహామునిం వ్యాసం కవిం నమస్కృత్య సర్వశాస్త్ర విశారదం
సర్వే నమస్కృతాస్తేమే యజ్ఞం రక్షంతు సర్వదా॥

పూర్వేరక్షతుగోవింద ఆగ్నేయ్యాం గరుడధ్వజః యామ్యే
రక్షతువారాహో నారసింహస్తు నైర్మతే వారుణ్యాం కేశవోరక్షే
ద్వాయవ్యాం మధుసూదనః ఉత్తరే శ్రీధరోరక్షే దీశాన్యేచ గదా

ధరః ॥ ఉద్ధృద్వం గోవర్ధనోరక్షే దధస్తాత్తుత్రి విక్రమం ఏవం దశదిశో
రక్షే ద్వాసుదేవోజ్జనాదనః ॥ యజ్ఞాగ్రేపాతుమాం శంఖం పృష్ఠే
పద్మం తురక్షతు వామపార్శ్వం గదారక్షే ద్దక్షిణంచ సుదర్శనః
ఉపేంద్రః పాతుబ్రహ్మాణ మాచార్యం పామవామనః అచ్యుతః
పాతుఋగ్వేదం యజుర్వేదమఘోక్షజః కృష్ణారక్షతు సామాఖ్య మధ
ర్వాణంతు మాధవః విప్రాయేచోపదేష్టారస్తాంశ్చ దామోదతోఽ
వతు వేదమంత్రైశ్చ కర్తవ్యా రక్షాశుభైశ్చ సర్వపైః రక్షోహణాది
భిర్మంత్రైః సూక్తం రక్షోహణంపఠేత్ ॥ ఇతి గణపతయే రక్షా
సూత్రం వరుణ కలశాధిష్ఠాత్మ దేవతారక్షాసూత్రం దత్వా తతో
రక్షాసూత్ర ఫలపుష్పదక్షిణాసన యజ్ఞోపవీతకమండలు వస్త్రాదిభిః
శిల్పచార్యాదీన్ వృణుయాత్ ॥

యత్స్థలం కపిలాదానేకార్తికాయం జ్యేష్ఠపుష్కరే తత్స్థలం
పాండవశ్రేష్ఠ విప్రాణాం పాదధావనే అనేనాచార్యాదీనాం పాద
ప్రక్షాళనం కృత్వా ఆసనే షూపవేశయేత్ పూర్వోచ్చరితైవం
గుణవిశేషణ విశిష్టాయాం శుభపుణ్యతిథౌ అముకసక్షత్రయోగ
కరణముహూర్తవర్తమానా యామముకగోత్రోఽముక నామాకరిష్య
మాణ దేవప్రతిష్ఠా కర్మకరణార్థమముక గోత్రమముక ప్రకరమముక
వేదాంతర్గతాముక శాఖాధ్యాయినమముక శర్మాణం బ్రాహ్మణ
మేభిః పూగీఫలాక్షతద్రవ్య చండన యజ్ఞోపవీత వాసోభిః శిల్ప
చార్యతేన్వనత్వామహం వృణే ॥ వృతోఽస్మీతి ప్రతివచనం ॥

ఓం ప్రతేన దీక్షామాప్నోతి దీక్షయాప్నోతి దక్షిణం దక్షిణా
శ్రద్ధామాప్నోతి శ్రద్ధయాసత్యమాప్యతే ॥ అనేన మంత్రేణ శిల్ప
చార్యహస్తే రక్షాసూత్రంబద్ధ్వా తతోబ్రహ్మర్షి జానామపిరక్షా
సూత్రం బధ్నియాత్ ॥ ఓం యుం జం తిబ్రధ్నమితి మంత్రేణతిలకం॥
ఓం యుం జంతి బ్రధ్నమరుషం చరంతం పరితస్థుషః ॥ రోచంతే

రోచనాదివి || (1) యుంజంత్యస్య కామ్యూహశీవిపక్షసారథే ||

శోణాధృష్టాన్మనవాహసా || (2) ఆచార్యస్తు యథాస్వరే శక్రా
దీనాం బృహస్పతిః తథాత్వం మమ యజ్ఞేఽస్మిన్ న్నాచార్యోభవ
సువ్రతః || ఇతి ప్రార్థనానతిం కుర్యాత్ || ఓం తత్సదితి అముకగోత్రోఽ
ముకప్రవరోఽముకశర్మా ప్రతిష్ఠాయజ్ఞకర్మణి ఊనాధిక సంరక్షణార్థ
మముకగోత్రాముక ప్రవరాముకనామాసమముక వేదశాఖాధ్య
యినం బ్రాహ్మణమేభిః పూగీఫలాక్షత ద్రవ్యచందన యజ్ఞోపవీత
వాసోభిర్బ్రహ్మత్వేనత్వామహం వృణే || వృతోఽస్మీతి ప్రతివచ
నం || రక్షాతిలకాభిస్సంపూజ్య || యథా చతుర్ముఖోబ్రహ్మ సర్వ
వేదవిశారదః | తథాత్వం మమ యజ్ఞేఽస్మిన్ బ్రహ్మోభవద్విజోత్తమః ||
ఇతి సంప్రార్థనానతిం కుర్యాత్ || దేశకాలా సంకీర్త్య అముక
గోత్రోఽముకప్రవరోఽముక నామాప్రతిష్ఠాకర్మాంగ భూతైతత్క
ర్మకరణార్థమముకగోత్రానముక ప్రవరానముక వేదాంతర్గతాముక
శాఖాధ్యాయినోఽముకాముకశర్మణో విప్రానృత్విజత్వేన యుష్మాన
హంవృణే || వృతాఃస్మ ఇతి ప్రతివచనం || తతోరక్షాతిలక మాలా
పుష్పాదిభిః పూజయేత్ ||

ఋగ్వేదః పద్మపత్రాక్షో గాయత్రః సోమదైవతః అత్రి
గోత్రస్తు విప్రేంద్ర ఋత్విక్ త్వంమే మఖేభవ || ఏవమధ్వర్యుం
హోతారం సదస్య ముపద్రష్టారం చ వృణుయాత్ || తతో యజమా
నస్య సపరివారస్య రక్షాతిలకమ్ || యేనబద్ధో బవీరాజాదానవేంద్రో
మహాబలః తేన త్వమను బధ్నామిరక్షే మాచలమాచల || ఇత్యనేన
మంత్రేణ యజమానరక్షణహస్తే రక్షాబంధనం స్త్రియాస్తు వామకరే
రక్షాబంధనం || తత స్తిలకం || ఓం శ్రీర్వర్చ స్వమాయుష్య మారో
గ్యమా విధాత్సవమానం మహీయతే || ధాన్యం ధనం పశుం బహు
పుత్రలాభం శతసంవత్సరం దీర్ఘమాయుః || ఆదిత్యావ సవోరుదా

విశ్వేదేవామరుద్గణాః తిలకంమే ప్రయచ్ఛంతు సర్వకామార్థసిద్ధయే||
 ఇతి సపరివారస్య యజమానస్య తిలకమ్ || ఓం మాతృదేవోభవ
 పితృదేవోభవ ఆచార్యదేవోభవ అతిథిదేవోభవ ఏతాఃసత్యా ఆశిషః
 సంతు || ఇతి విప్రః ఆశీర్వాదం దద్యుః || ఏవం గంధమాల్వాది
 భిర్రాబ్ధాణాన్ సంపూజ్యస్వయం స్వలంకృతః పుణ్యాహవాచనం
 కుర్యాత్ || అథ పుణ్యాహవాచనమ్ || అవనికృత జానుమండలః
 కమలముకుల సదృశమంజలిం శిరస్యాధాయదక్షిణేనపాణి నానువర్త
 పూర్ణకలశం ధారయిత్వా దీర్ఘానాగానద్యోగిరయస్త్రీణి విష్ణుపదా
 నిచ ణేనాయుః ప్రమాణేన పుణ్యాహం దీర్ఘమాయురస్తు || అపాం
 మధ్యేస్థితాదేవాః సర్వేచాపున్రప్రకీర్తితాః బ్రాహ్మణానాం కరేన్య
 స్తాః శివా ఆపోభవంతుతే || శివా ఆపఃసంతు ||

లక్ష్మీర్వసతిపుష్పేషు లక్ష్మీర్వసతిపుష్కరే సామేవ సతువై
 నిత్యం సౌమనస్యం తథాస్తునః || సౌమనస్యమస్తు || అక్షతం చాస్తుమే
 పుణ్యం దీర్ఘమాయుర్యశోబలం యద్యచ్ఛ్రేయస్కరం లోకే తత్త
 దస్తు సదామమ || అక్షతం చారిష్టంచాస్తు బ్రాహ్మణానాంహస్తే
 గంధాది || గంధః ప్రదేయోదేవానామపత్య పుష్టిదశ్చనః || గంధ
 ద్వారాం దురాధర్నా మితిమంత్రేణ భక్తిరః || గంధాః పాంతుసౌ
 మంగల్యంచాస్తు అక్షతాఃపాంతు ఆయుష్యమస్తు పుష్పాణిపాంతు
 సాశ్రేయసమస్తు తాందూలానిపాంతు విశ్వర్యమస్తు దక్షిణాః పాంతు
 ఆరోగ్యమస్తు దీర్ఘమాయుః శ్రేయః శాంతిః పుష్టిస్తుష్టిశ్చాస్తు ||
 శ్రీర్యశోవిద్యావినయో విత్తం బహుపుత్రం చారోగ్యంచా యుష్య
 మస్తు || యం కృత్వా సర్వవేదయజ్ఞ క్రియాకరణ కర్మారంభాః
 శుభాః శోభనాః ప్రవర్తంతే తమహమోంకారమాదిం కృత్వా
 ఋగ్యజుస్సామాధర్వాశీర్వచనం బహ్వృషిమతం సమనుజ్ఞాతం భవ
 ద్భిరనుజ్ఞాతః పుణ్యం పుణ్యాహం వాచయిష్యే || ఇతి యజమానో
 బ్రూయాత్ || వాచ్యతామితి బ్రాహ్మణవచనమ్ || ఋక్ ||

ద్రవణోదాద్రవిణ సస్తురస్యద్రవిణోదాః సనరస్య ప్రయం
 సత్ ॥ ద్రవిణోదా వీరవత్తీ మిషన్నోద్రవిణో దారాసతే దీర్ఘ
 మాయుః ॥ (1) యజుః ॥ ద్రవిణోదాః పిపీషతిజుహోత ప్రచత్తిష్ఠత
 నేష్టాద్రృతుభిరిష్యత ॥ (2) ఋక్ ॥ సవితాపశ్చాత్తాత్సవితా పుర
 న్నాత్సవితో తరాత్సవితాధరాత్తాత్ ॥ సవితానః సువతు సర్వ
 తాతం సవితానోరాసతాం దీర్ఘమాయుః ॥ (1) యజుః ॥ సవితాత్వా
 సతానాగ్ం సువతామగ్ని ర్గృహ పతీనాగ్ం సోమోపనస్పతీనాం ।
 బృహస్పతిర్వాచ ఇంద్రో జ్యేష్ఠాయ రుద్రః పశుభ్యో మిత్రః
 సత్యో వరుణోధర్మపతీనాం ॥ (3) ఋక్ ॥ ఓం నవోనవోభవతి
 జాయమానోఽహ్ం కేతురుషసామేత్యగ్ం ॥ భాగం దేవేభ్యో
 విదధాత్యాయ న్నచంద్ర మాస్తిరతే దీర్ఘమాయుః ॥ (1) యజుః ॥
 ఓం నతద్రక్షాగ్ం సినపిశాచాస్తరంతి దేవానామోజః ప్రథమజగ్ం
 హ్యేతత్ ॥ యోవిభర్తి దాక్షాయణగ్ం హిరణ్యగ్ం సదేవేషుకృణు
 తేదీర్ఘమాయుః సమనుష్యేషు కృణుతే దీర్ఘమాయుః ॥ (2) ఋక్ ॥
 ఓం ఉచ్చాదివిదక్షిణావంతో అస్థుర్యేఽశ్వదాః సహతే సూర్యేణ ॥
 హిరణ్యదా అమృతత్వం భజంతే వాసోదాః సోమప్రతిరంత ఆయుః ॥
 (1) యజుః ॥ ఉచ్చాతే జాతమంధసోది వినద్భూమ్యాదదే ॥ ఉగ్ర

గం శర్మమహిశ్రవః || (2) ఇత్యేతాముచః పుణ్యాహేబ్రూ
యాత్ || వ్రతనియమతపః స్వాభ్యాయ క్రతుదమదాన విశిష్టానాం
సర్వేషాం బ్రాహ్మణానాం మనః సమాధీయతామితి యజమాన
వచనమ్ ||

సమాధిహితమనసః స్మ ఇతి బ్రాహ్మణాబ్రూయుః || ప్రసీ
దంతు భవంతః ఇతి యజమానోవదేత్ (3.) ప్రసన్నాః స్మః ఇతి
బ్రాహ్మణాబ్రూయుః (3) అథ పూర్వస్థాపిత కలశాత్తామ్రపాత్రేజల
మాదాయ యజమానమూర్ధని దూర్వయా సేచనం కుర్యాత్ || శాంతి
రస్తు పుష్టిరస్తు తుష్టిరస్తు వృద్ధిరస్తు ఋద్ధిరస్తు అవిఘ్నమస్తు ఆయుష్య
మస్తు ఆరోగ్యమస్తు శివమస్తు శివంకర్మాస్తు కర్మసమృద్ధిరస్తు ధర్మ
సమృద్ధిరస్తు వేదసమృద్ధిరస్తు శాస్త్రసమృద్ధిరస్తు పుత్రపౌత్ర సమృద్ధి
రస్తు ధనధాన్య సమృద్ధిరస్తు ఇష్టసంపదస్తు (భూమావాపాత్రాంతరే)
అనిష్టనిరసనమస్తు యత్యాపంరోగ మశుభమకల్యాణం తద్దూరే
ప్రతిహతమస్తు (పాత్రే) యద్యచ్ఛేయస్తత్తదస్తు ఉత్తరే కర్మణి
నిర్విఘ్నమస్తు ఉత్తరోత్తర మహారహరభివృద్ధిరస్తు ఉత్తరోత్తరాః
క్రియాః శుభాః శోభనాః సంపద్యతాం తిధికరణముమూర్త సక్షత్ర
గ్రహలగ్న సంపదస్తు తిధికరణముమూర్త సక్షత్రగ్రహలగ్నాధి దేవ
తాః ప్రీయంతాం తిధికరణే సుముమూర్తే సనక్షత్రే సగ్రహేసలగ్నే
సఛైవతే ప్రీయేతాం దుర్గాపంచాత్యా ప్రీయేతాం అగ్నిపురోగా
విశ్వేదేవాః ప్రీయంతాం ఇంద్ర పురోగామరుద్గణాః ప్రీయంతాం
వసిష్ఠపురోగాఋషిగణాః ప్రీయంతాం మాహేశ్వరీపురోగా ఉమా
మాతరః ప్రీయంతాం అరుంధతీ పురోగా ఏకపత్న్యః ప్రీయంతాం
విష్ణుపురోగాః సర్వేదేవాః ప్రీయంతాం బ్రహ్మపురోగాః సర్వే
వేదాః ప్రీయంతాం ఆదిత్యపురోగాః సర్వేగ్రహాః ప్రీయంతాం
బ్రహ్మచ బ్రాహ్మణాశ్చ ప్రీయంతాం అంబికా సరస్వత్యై ప్రీయే

తాం శ్రద్ధామేధే ప్రీయేతాం భగవతీ కాత్యాయనీ ప్రీయతాం
 భగవతీ మాహేశ్వరీ ప్రీయతాం భగవతీ ఋద్ధికరీ ప్రీయతాం
 భగవతీ వృద్ధికరీ ప్రీయతాం భగవతీ సిద్ధికరీ ప్రీయతాం భగవతీ
 పుష్టికరీ ప్రీయతాం భగవతీ తుష్టికరీ ప్రీయతాం భగవంతౌ లక్ష్మీ
 వినాయకౌ ప్రీయేతాం సర్వాః కులదేవతాః ప్రీయంతాం సర్వా
 గ్రామదేవతా ప్రీయంతాం సర్వాః ఇష్టదేవతా ప్రీయంతాం ॥

(భూమా) హతాశ్చ బ్రహ్మాద్విషః హతాశ్చ పరిపంధినః
 హతాశ్చ విఘ్నకర్తారః శత్రవః పరాభవం యాంతు శామ్యంతు
 ఘోరాణి శామ్యంతు పాపాని శామ్యం త్వీతయః (పాత్రే) శుభా
 వర్ధంతామ్ శివా ఆపః సంతు శివాఋతవః సంతు శివా అగ్నయః
 సంతు శివా అహుతయః సంతు శివా ఓషధయః సంతు శివా వన
 స్పతయః సంతు శివా అతిథయః సంతు అహోరాత్రే శివే న్యా
 తామ్ ॥ ఋక్ ॥ ఓం శం నః కనికరీ దదేవః పుర్రన్యో ఆభివర్షతు ॥

ఫలవత్సోన ఓషధయః పచ్యంతాం యోగక్షేమోనః కల్పతాం ॥
 పూర్ణపాత్రేజలం క్షిపేత్ శుక్రాంగారక బుధ బృహస్పతి శనై శ్చర
 రాహుకేతు సోమసహితా ఆదిత్య పురోగాః సర్వేగ్రహః ప్రీయం
 తాం భగవాన్ నారాయణః ప్రీయతాం భగవాన్ స్వామీ మహా
 నేనః ప్రీయతాం పురోనువాక్యయా యత్పుణ్యం తదస్తు యాజ్ఞ
 యాయత్పుణ్యం తదస్తు వషట్కారేణ యత్పుణ్యం తదస్తు ప్రాతః
 సూర్యోదయే యత్పుణ్యం తదస్తు ఏతత్కల్యాణయుక్తం పుణ్యమస్తు
 తతోయజమానః సువర్ణకలశం భూమానిధాయ ప్రథమపాత్ర పాతిత
 జలేన శిరః సంమృజ్య సపరివార శాలాంచాభిషేచయేత్ ॥

ద్వితీయపాత్రపాతిత జలమేకాంతే చ పాతయేత్ ॥ పుణ్యాహ
 కాలాన్ వాచయిష్యే ఇతి యజమానో బ్రూయాత్ ॥ వాచ్యతా

మితిబ్రాహ్మణాబ్రూయః || బ్రాహ్మం పుణ్యమహర్షచ్చ సృష్టు
త్పాదనకారకం వేదవృక్షోద్భవం సత్త్వం తత్పుణ్యాహం బ్రువంతు
నః || భోబ్రాహ్మణాః మమ సకుటుంబస్య సపరివారస్య మండపే
ప్రతిష్ఠాకర్మణి పుణ్యాహం భవంతోబ్రువంతు || (3) బ్రాహ్మణాః-
పుణ్యాహం (3) ఋక్ “ఓం శ్రద్ధాతేనశకునేనామగాయసి బ్రహ్మ
పుత్ర ఇవసవనేషుశంససి || వృషేవవాచీ శిశుమతీరపీత్యా సర్వతోనః
శకునేభద్రమావద విశ్వతోనః శకునేపుణ్యమావద || యజుః “ఓం
పునంతు మాదేవజనాః పునంతు మనసాధియః || పునంతు విశ్వభూ
తాని జాతవేదః పుసీహిమా || పృథివ్యాముద్భృతాయాంతు యత్క
ల్యాణం పురాకృతం | ఋసిభిః సిద్ధగంధర్వైస్తత్కల్యాణం బ్రువం
తునః || భోబ్రాహ్మణాః మమ సకుటుంబస్యసపరివారస్యప్రతిష్ఠాకర్మణి
కల్యాణం భవంతో బ్రువంతు (3) ఓం కల్యాణం (3) ఋక్ “ఓం
అపోః సోమమస్తమింద్రప్రయాహి కల్యాణీర్హాయా సురణం
గృహేతే | యత్రోరభస్య బృహతో నిధానం విమోచనం వాజినో
దక్షిణావత్ ||

యజుః “ఓం యథేమాం వాచం కల్యాణీ మావదాని జనే
భ్యః || బ్రహ్మరాజన్యాభ్యాగ్ం శూద్రాయ చార్యాయచ స్వామ
చా రణ్యాయచ || ప్రియో దే వా నాం దక్షిణాయై
దాతురిహభూయాసమయం మేకామః సమృద్ధ్యతా ముపమాదోస
మతు || సాగరస్యతుయా బుద్ధిర్మహాలక్ష్మ్యదిభిఃకృతా || సంపూర్ణా

సుప్రభావాచతాం తామృద్ధిం కుర్వంతునః ॥ భోత్రాహ్మణాః మమ
కుటుంబస్య సపరివారస్య మండపే ఋద్ధిం భవంతో బ్రువంతు (3)
ఓం ఋద్ధ్యతాం (3) ఋక్ “ఓం ఋధ్యామస్తామం సనుయామ
వాజమానోమంత్రం సురథే హోపయాతం యశోనుపక్వం మధు
గోష్వంతరా భూతాంశో అశ్వినోః కామమప్రాః॥ యజః ఓం సత్రస్య
ఋద్ధిరస్య గన్మజ్యోతి రమృతా అభూమ॥ దివం పృథివ్యా అధ్యా
రుహమావిదామదేవాన్ స్వర్జ్యోతిః ॥

స్వస్తిస్తుయాఽవినాశాఖ్యా పుణ్యకల్యాణవృద్ధిదా వినాయక
ప్రియానిత్యం తాంతాంస్వస్తిం బ్రువంతునః॥ భోత్రాహ్మణాః మమ
సకుటుంబస్య సపరివారస్య మండపేస్వస్తిం భవంతో బ్రువంతు
(3) ఓం స్వస్తి (3) ఋక్ “ఓం స్వస్తి ఋద్ధిప్రపథే శ్రేష్ఠా క్షే
స్వస్యభియావామమేతి ॥ సానో అమాసోఅరణేవిపాతుస్వావ శోభ
వతు దేవనోపాః॥ యజః “ఓం స్వస్తి ఇంద్రో వృద్ధశ్రవాః ।
స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ॥ స్వస్తి నస్తాహ్మో అరిష్ట నేమిః స్వస్తి నో
బృహస్పతిర్దధాతు ॥ ఓం మృకంజనూనో రాయుర్య ద్ధ్రువలోమశ
యోస్తథాః ఆయుషాతేన సంయుక్తా జీవేమశరదఃశతమ్॥ జీవంతు
భవంతః ॥ ఋక్ “ఓం శతం జీవ శరదోవర్ధమానః శతం హేమం
తాన్ శతమువసంతాన్ ॥ శతమింద్రాగ్నిసవితా బృహస్పతిః
శతాయుషాహవిషేమం పునర్దుః ॥

యజః “ఓం శతమిన్నుశరదో అంతిదేవాయ త్రానశ్చక్రా

జరసంతమా గాం॥ పుతాసోయ త పితరోభవంతి మానోమధ్యా
 రీతితతాయుర్దతోః॥ శివశారీరినా హేమూ యాశ్రీరామేన్మహాశ్మజే
 ధవరస్యకృహేమూశ్రీ రస్మాకం నామస్తుసన్నని॥ భోత్రాహ్మణాః
 మమ సకుటుంబస్య పవరినాగస్య ప్రతిష్ఠాకర్మణి మండపే శ్రీరస్తు
 ఇతి భవంతో బ్రువంతు (3) ఓం అస్తు శ్రీః (3) ఋక్ “ఓం
 శ్రీనేజాతఃశ్రీమ ఆరిరగూయశ్రియం వయోజరితృభ్యోదధాతి॥
 శ్రియంవసానా అమృతత్వమాయన్ భవంతి॥ సత్యాసమిధామి
 తద్రా॥ యజుః “ఓం నువసః కామమాకాశం వాచః సత్యమశీయ
 పశూనాగ్ం హుపమన్నస్య రసోయశః శ్రీః శ్రేయతామయి
 స్వాహా॥ ప్రజాపతిర్లోకపాలో ధాతాబ్రహ్మ సదేవరాట్ భగవాన్
 ఛాశ్రతోనిత్యం సనారక్షతు సర్వతః॥ భగవాన్ ప్రజాపతిః ప్రీయ
 తామ్॥ ఋక్ “ఓం ప్రజాపతేన త్వదేతాన్యన్యో విశ్వాజాతాని
 పరితాబభూవ॥ యత్కామాస్తే జహుమస్తన్నో అస్తువయంస్యా
 మపతయే రయీణామ్॥

యజుః “ఓం ప్రజాపతే తత్వదేతాన్యన్యో విశ్వారూపాణి
 పరితాబభూవ॥ యత్కామాస్తే జహుమస్తన్నో అస్తువయంము
 వ్యపితాసావస్య పితావయగ్ం స్యామపతయోరయీణాగ్ంస్వాహా॥
 రుద్రీయతే క్రివిపరన్నామతస్మిన్ హుతమస్య మేష్టమసిస్వాహా॥
 ఆయుష్మతే స్వస్తిమతే యజమానాయదాశుషే॥ కృతాః సర్వా
 శివః సంతుఋత్విగ్భిర్వేదపారగైః దేవేంద్రస్య యథాస్వస్తి యథా
 స్వస్తి గురోర్గృహే ఏకలింగేయథాస్వస్తి తథాస్వస్తి సదామమ॥

ఓం ఆయుష్మతే స్వస్తి (3) ఋక్ “ఓం స్వస్త్వయే వాయు ముప
 బ్రువామహై సోమం స్వస్తి భువనస్వయస్వతిః ॥ బృహస్పతిం సర్వ
 గణం స్వస్త్వయే స్వస్త్వయ ఆదిత్యాసో భవంతుసః ॥

యజుః “ఓం ప్రతిసంధా మపన్నుహి స్వస్తిగా మనేహసమ్ ॥
 యేన విశ్వాః పరిద్విషోవృణక్తి విందతేవసు ॥ ఋక్ “ఓం మహా
 అగ్నేః సవిధానస్య శర్మణ్యానాగామిత్రే వరుచే స్వస్త్వయే ॥ శ్రేష్ఠే
 స్యామ సవతుః సవీమని తద్దేవానామవో అద్యావృణీమహే ॥

యజుః ॥ ఓం విశ్వవిదేవ సవితర్దురితాని పరాసువ ॥ యద్భద్రం
 తన్న ఆసువ ॥ మంత్రాగ్ధాః సకలాఃసంతు పూర్ణాఃసంతు మనో
 రథాః శత్రూణాంబుద్ధినాశోఽస్తు మిత్రాణాముదయోఽస్తువః ॥
 ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేదః సామవేదోహ్యగర్వణః బ్రహ్మవక్త్రే
 స్థితానిత్యం నిర్విఘ్నం తవశాత్రవాత్ ॥ అక్షతాన్ విప్రహస్తాత్తు
 నిత్యం గృహ్లాంతియేనరాః చత్వారితేషాం నర్ధంత ఆయుఃకీర్తిర్యశో
 బలమ్ ॥ శ్రీర్వర్చస్వమాయుష్య మారోగ్యమా విభాత్పవమానం
 మహీయతే ॥ ధాన్యం ధనం పశుం బహుపుత్రలాభం శత సంవత్స
 రం దీర్ఘమాయుః ॥ ఇతి పుణ్యాహవాచనమ్ ॥ అథ సామాన్యతో
 గ్రహపూజనమ్ ॥

ఓం ఆవో దేవాసవో మహేవామం ప్రయత్యధ్వరే ॥ ఆవో
 దేవాస ఆశిషోయజ్ఞయా సోహవామహే ॥ ఓం బ్రహ్మమురారి
 స్త్రిపురాంతకాదిర్భానుశ్చశీఘ్రిమిసుతోబుధశ్చ గురుశ్చశుక్రః
 శనిరాహుకేతవః సర్వేగ్రహాః శాంతికరాభవంతు ॥ ఇతి సూర్యాది
 నవగ్రహానావాహ్య ॥ మనోజాతీతి ప్రతిష్ఠాప్య సాద్యాదిభిః పూజ

యేత్ । అథ గౌర్యాది షోడశమాతృకాఘృత మాతృకాపూజనం ।
 ఓం అద్యకర్తవ్య ప్రతిష్ఠాకర్మణి మమ యజ్ఞమండపే అత్రపూర్వం
 చండాలాది కృతజీవహింసాది జన్యప్రత్యవాయపరిహారార్థం తథా
 క్రిమికీటపతంగాది హింసాదోషనివృత్తిర్థం వృక్షావధ్యాదిచేదన
 పూర్వకా భాష్యభాషణాది దోషనివృత్తికామః సంప్రాప్తాభ్యుదయక
 శ్రాద్ధాంగభూత షోడశమాతృకా ఘృతమాతృకా ఆవాహనస్థాపన
 పూజనమహం కరిష్యే ఇతి సంకల్పః మాతృకాస్థాపనప్రకారః
 పంచోద్ధాః పంచతిర్యక్చరేభాః కార్యాః ప్రయత్నతః దశమలోక
 ష్టకాక్షేయాః పూజ్యావైమాతరః పృథక్ కులదేవీం గణేశంచగారిం
 పద్మానమన్వితాం పూజయేత్సుధ్యమేకోష్ఠే శేషాబాహ్యేహికోష్ఠకే
 మధ్యకోష్ఠచతుష్ఠేతు స్థాపయేచ్ఛుధ్యమే గణేశం వాయుకోణేచ
 మధ్యమేచకులేశ్వరీం గారీచ నైర్మతే పూజ్యా పద్మాపావకకోణకే
 శచీతుపచ్చిమేస్థాప్యా మేధాచైవ ద్వితీయకే సావిత్రి దక్షిణేపూజ్యా
 విజయాచ ద్వితీయకే జయాచ ఉత్తరేస్థాప్యా దేవసేనాద్వితీయకే
 స్వాహాగ్నేయాం సమభ్యర్చ్య ఈశాన్యాంచ స్వధాతథా ॥
 పూర్వేతుమాతరః పూజ్యా స్తత్సార్వేలోకమాతరః ధృతిః పుష్టి
 ర్వాయకోణే తుష్టించనైర్మతే తథా ॥ ఏవం హిమాతరః స్థాప్యాః
 స్వస్వస్థానే పృథక్ పృథక్ ॥

ఓం గణానాంత్యా (ఇతి మధ్యమేవాయవ్యకోణే) గణపతి
 మావాహయామి ॥ హిమాద్రితినయాం దేవీం వరదాం శంకర
 ప్రియాం లంబోదరస్య జననీం గౌరీమావాహయామ్యహం ॥ ఓం
 అయంగౌః పృశ్నిరక్రమీదనదన్ మాతరం పురః । పితరంచ
 ప్రప్రియన్ తన్వః ॥ (1) (ఇతి మధ్యకోష్ఠే నైర్మత్యేకోణే) గౌరీమావా
 హయామి స్థాపయామి । సువర్ణాభాం పద్మహస్తాం విష్ణోర్వక్షస్థలే
 స్థితాం । త్రైలోక్య పూజితాం దేవీం పద్మామావాహయామ్య

హం ఓం హిరణ్యసూపా ఉపసోవ్విరోకఽ ఉభావింద్రా ఉదితః
 సూర్యశ్చ | ఆరోహతం వరుణమిత్రగర్తం తతశ్చక్షుఃకామ దితింది
 తించమిత్రోస్త్విరుణోఽసి || (2) మధ్యమే ఆగ్నేయకోష్ఠే పద్మా
 మావాహయామి స్థాపయామి | ఉత్పలాక్షీం సుగంశనాం శచీం
 కుండలధారిణీం | దేవరాజప్రియాం భద్రాం | శచీమావాహ
 యామ్యహం |

ఓం కదాచన స్త్రీ రసినేంద్ర సశ్చసిదాశుషే || ఉపోషేన్న
 మఘవన్ భూయఽ ఇన్నతేదానం దేవస్య పృచ్ఛతే || (3) (పశ్చిమే)
 శచీమావాహయామి స్థాపయామి | వివస్వత్కర సంపుల్లాం సుగంధి
 పద్మవాసితాం బుద్ధిప్రసాదినీం సౌమ్యాం | మేధామావాహయామ్య
 హం | ఓం మేధాంమే వరుణో దదాతు మేధామగ్నిః ప్రజాపతిః ||
 మేధామింద్రశ్చ వాయుశ్చ మేధాం ధాతాదదాతుమే స్వాహా ||
 (4) (పశ్చిమే ద్వితీయకోష్ఠే) మేధామావాహయామి స్థాపయామి
 జగత్ప్రస్థీం జగద్ధాత్రీం పక్షియాపేణ సంస్థితాం ఓంకారాక్షీం
 భగవతీం సావిత్రీ మావాహయామ్యహం ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం
 భర్గోదేవస్యధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ || (5) (దక్షిణే)
 సావిత్రీ మావాహయామి స్థాపయామి దైత్య పక్షక్షయకరీం దేవా
 నాంచా భయప్రదాం గీర్వాణవందితాం దేవీం విజయామావాహ
 యామ్యహం | ఓం విజ్ఞ్యం ధనుః కపర్దినోవ్విశేలోబాణవాః ఉత
 అనేశన్నస్యయాఽ ఇషవఽ ఆభురస్య నిషంగధిః || (6) (దక్షిణే
 ద్వితీయకోష్ఠే) విజయామావాహయామి స్థాపయామి | విశ్వభ

ద్రాంజయాం రక్తాం రక్తాంబరధరాం సదా త్రైలోక్యవందితాం
దేవీం జయామావాహయామ్యహం ఓం యాతే రుద్ర శివాతనూర
ఘోరాపాపకాశినీ ॥ తయానస్తన్వాశం తమయాగిరిశం తాభిచాక
శీహి ॥ (7) (ఉత్తరీ) జయామావాహయామి స్థాపయామి ।
మమూరవాహనహాథాం ॥ శక్తిఖడ్గధనుర్ధరాం ఆవాహయేద్దేవసే
నాం । తారకాసురమర్దినీం ॥

ఓం దేవానాం భద్రదాసుమతిర్మజాయతాం దేవానాగ్ం
రాతిరభినోతివర్తనాం । దేవానాగ్ం సఖ్యముపసేది మాప్వయం
దేవానఽఽయుః ప్రతిరంతు జీవసే ॥ (8) (ఉత్తరేద్వితీయకోష్ఠే.)
దేవసేనామావాహయామి స్థాపయామి కవ్యమాదాయ సతతం
పితృభ్యోయాప్రయచ్ఛతి పితృలోకార్చితాం దేవీం స్వధా మావా
హయామ్యహం ॥ ఓం పితృభ్యః స్వధాయభ్యః స్వధానమః పితా
మహేభ్యః స్వధాయభ్యః స్వధానమః ప్రపితామహేభ్యః స్వధా
యభ్యః స్వధానమః ॥ అక్షన్ పితరోఽమీమదంత పితరోఽతీతృపంత
పితరః పితరః శుంధధ్వమ్ ॥ (9) (ఈశాన్యాం) స్వధామావాహ
యామి స్థాపయామి హవిర్గ్రహీత్వాసతతం దేవేభ్యోయాప్రయ
చ్ఛతి స్వర్గలోకార్చితేస్వాహే । సమాగచ్ఛమమాధ్వరే ॥

ఓం స్వాహా యజ్ఞం మనసః స్వాహోరోరంత రిక్షాత్ స్వాహా ।
ద్వారా పృథివీభ్యాగ్ం స్వాహా । వాతాదారభేస్వాహా ॥ (10)
(ఆగ్నేయే) స్వాహా మావాహయామి స్థాపయామి భూతగ్రామ
మిమంకృత్స్నం యయాఉత్పాతితంపురా త్రైలోక్యపూజితాం

దేవీం మాతర మావాహయామ్యహం || ఓం ఆహో అస్మాన్మాతరః
 శుంధయంతు ఘృతేనో ఘృతప్యః పునంతు || విశ్వగ్ం హిరీప్రం
 ప్రనహంతి దేవీరుదిదాభ్యః శుచితాపూతఽపమి || ఓం దీక్షాతపసో
 స్తనూరసి తాంత్యా శివాగ్ం శగ్గాం పరిదధే భద్రం వర్ణం
 పుష్యన్ || 11 (పూర్వే) మాతర మావాహయామి స్థాపయామి ఆవాహ
 యేల్లోకమాతరం జగత్పాలన సంస్థితామ్ || శక్రాద్యైర్వం దితాం
 దేవీం తత్రత్యైశ్చ సురై రపి || ఓం భవతన్నః సమనసౌ సచతసా
 వరేష్వసౌ | మాయజ్జగ్ం హిగ్ం సిషంమా యజ్జపతిం జాతవేదసౌ
 శివో భవతమద్యః || (12) (పూర్వేద్వితీయకోష్ఠే) లోకమాతర
 మావాహయామి స్థాపయామి సమస్తుష్టికరీం దేవీం లోకానుగ్రహ
 కారిణీం సర్వకామ సమృద్ధ్యర్థం ధృతి మావాహయామ్యహం ||

ఓం యత్ప్రిజ్ఞానముతచేతో ధృతిశ్చ యజ్ఞ్యోతిరంతరమృతం
 ప్రజాసు || యస్మాన్నఽముతే కించన కర్మక్రియతే తస్మైమనః శివ
 సంకల్పమస్తు || (13) (వాయవ్యే) ధృతి మావాహయామి స్థాప
 యామి ప్రణతాయాహిలోకేఽస్మిన్ పుత్రతుష్టిసుఖప్రదా భక్తేభ్య
 శ్చాపివరదా విద్యుజ్జ్వాలార్కకుండలా || ఓం తత్త్వయామి బ్రహ్మ
 గ్రావందమానస్తదశాస్తే యజమానోహవిభిః || అహేడ మానో
 వ్యరుణేహబోధ్యరుశగ్ం సమాన ఆయుః ప్రమోషీః || (14) తత్రైవ
 పుష్టిమావాహయామి స్థాపయామి ఆవాహయామి తాం తుష్టిం సర్వ
 లోకేషు పూజితాం సంతోష భావనాదీనాం రక్షణా యాధ్యరేమమ్ ||

ఓం బృహస్పతే పరిదీయారధేనరక్షోహమిత్రాన్ అపరాధ
మానః ప్రభంజితేనాః క్రమృణో యుధాజయన్నస్యాకమేధ్య వితా
రథానామ్॥ (15) (నైర్భత్యే) తుస్త్విమావాహయామి స్థాపయామి
తామాత్మాదిహితాం దేవీం సర్వకామఫలప్రదాం వంశరక్షాకరీం
గోత్రీం దేవీమావాహయామ్యహం॥ ఓం ప్రాణాయస్వాహ అపానాయ
స్వాహ వ్యానాయస్వాహ॥ అంబీ అంబికే అంబాలికే నమానయతి
కశ్చన స సస్త్వశ్వకః సుభద్రికాం కాంవీలవాసినీమ్॥ (16) (మధ్యమే
ఈశాన్యకోష్ఠే) ఆత్మకులదేవీ మావాహయామి స్థాపయామి మనో
జూతీతి ప్రతిష్ఠా గణపతిసహిత గౌర్యాది షోడశమాతృభ్యోనమః
పాద్యమర్ఘ్యమాచమనీయం స్నానం వస్త్రం గంధం పుష్పం ధూపం
దీపం నైవేద్యం తాంబూలం పూగీఫలం దక్షిణాద్రవ్యం అబీరం
సిందూరం ఆరార్చికం పుష్పాంజలిం ఋతుఫలం చ సమర్పయేత్॥
కృతానేన పూజనేన గౌర్యాది షోడశమాతరః ప్రీణంతు పూజితా
వరదాభవంతు ఏవం గోధూమపుంజేషువా రక్తతండులపుంజేషు
మాతృకాః సంపూజయేత్॥ తద్యథా॥ బ్రాహ్మీమాహేశ్వరీచైవ
కామారీషైష్టవీతథా॥ వారాహీచతధేంద్రాణి చాముండాసప్తమాత
రః॥ మనోజూతిరితి ప్రతిష్ఠాప్య పాద్యాదిభిః సంపూజ్య నతిం
కుర్యాత్॥ అథఘృతమాతృకా పూజనమ్॥ కుడ్మలాగ్రావసోధారాః
పంచధారాఘృతేనతు కారయేత్సప్తధారావానాతినీ చానచోచ్చి
తాః॥ కీర్తిర్లక్ష్మీర్ధృతిరేథా సిద్ధిః క్రజ్జా సరస్వతీ మాంగత్యేషు
ప్రపూజ్యాశ్చ సప్తైతాఘృతమాతరః॥ ఓం వసోః పవిత్రమసి
శతధారః వసోః పవిత్రమసి సహస్రధారం॥ దేవస్తాన్ సవితా
పునాతువసోః పవిత్రేణ శతధారేణ సుప్త్యాకామఘక్షః॥

(1) అనేనమంత్రేణ భిత్తైరక్తదోరకోపరి ఉత్త్రోత్తర
 క్రమేణసప్తఘృతధారాదద్వాత్ ॥ ఓం భూభువస్వః ఘృతమా
 తృకా ఆవాహయామి మనోజాతిరితి ప్రతిష్ఠాపయామి ఆవాహనాది
 పంచోపచారైః సంపూజ్య అనయాపూజయా సర్వామాతరః
 ప్రీయంతాం ॥ తతోసీరాజనం పుష్పాంజలిం నతించ కుర్యాత్ ॥
 అథాభ్యుదయిక శ్రాద్ధప్రయోగః ॥ తత్రదక్షిణోత్తర క్రమేణ
 ద్వాదశస్థానేషు ప్రత్యేకమాసాది తద్రవ్యం జ్వలిత ప్రదీపం చ
 స్థాపయేత్ ॥ ఆచమ్య దేశకాలా సంకీర్త్య ప్రాఙ్మూల ఉదఙ్మూల
 వోపవిశేత్ ॥ సవ్యేన సర్వం కర్మకర్తవ్యం ॥ బూజవ ఏవకుశాః
 తిలకార్యేయవాః కర్తవ్యాః ॥ తతః “ఓం అపవిత్రః పపిత్రోవా
 సర్వావస్థాంగతోఽపివా.యః స్మరేత్పుండరీకాక్షం న బాహ్యభ్యంత
 రత్ర శ్శుచిః ॥ ఓం పుండరీకాక్షః పునాశు ఇతిశ్రాద్ధీయ ద్రవ్యాణి
 కుశోదకేన సింహేత్ ॥ తతః కుశయవజ్జలాన్యాదాయ సంకల్పం
 కుర్యాత్ ॥ పూర్వోచ్ఛ్వాసితైవం గుణవిశేషణ విశిష్టాయాం శుభ
 తిథౌ అద్యకర్తవ్య ప్రతిష్ఠాయజ్ఞకర్మణి శిఖ్యాని దేవతాప్రీతయే
 ప్రధాన దేవతాప్రీతయే అద్యాముక గోత్రాణాం మాతృపితామహీ
 ప్రపితామహీనామము కాముక దేవీనాం నాందీముఖీనాం తథాముక
 గోత్రాణాం పితృపితామహా ప్రపితామహానామము క శర్మాణాం
 నాందీముఖానాం తథాముక గోత్రాణాం మాతామహాప్రమాతా
 మహావృద్ధప్రమాదా మహానామముకాముక శర్మాణాం నాందీ
 ముఖానా మూర్ఖుదయిక శ్రాద్ధమహం కరిష్యే. ఇతి సంకల్పయేత్ ॥

తతో గాయత్రీం త్రిర్జపిత్యా “ఓం దేవతాభ్యః పితృభ్యశ్చ
 మహాయోగిభ్య ఏవచనమః స్వాహాయై స్వధాయై నిత్యమేవ నమో
 నమః “ఇతి త్రిర్జపేత్ ॥ తతః ఓం అద్యాముక గోత్రాణాం మాతృపితా
 మహీప్రపితామహీనామము కాముక దేవీనాం నాందీముఖీనా మూర్ఖుద
 యిక శ్రాద్ధసంబంధినో విశ్వేదేవా ఇదమాసనం వోనమః ఇతి కుశత్రయ

రూపం సయవమాసనం దక్షిణత ఆరభ్య ఉత్పత్తే "ఏవం యథో
 త్తరం ॥ ఓం అద్యాముక గోత్రాణాం పితృపితామహప్రపితా మహా
 నామముకాముక శర్మణాం నాందీముఖానామాభ్యుదయిక శ్రాద్ధసం
 బంధినో విశ్వేదేవా ఇదమాసనం వోనమః ॥ ఓం అద్యాముక గోత్రా
 ణాం మాతామహప్రమాతామహవృద్ధ ప్రమాతామహానామము
 కాముక శర్మణాం నాందీముఖానామాభ్యుదయిక శ్రాద్ధసంబంధినో
 విశ్వేదేవా ఇదమాసనం వోనమః ॥ ఓం అద్యాముక గోత్రే మాతర
 మున దేవినాందీముఖ ఆభ్యుదయిక శ్రాద్ధే ఇదమాసనంతే నమః ఏవం
 పితామహీప్రపితామహీభ్యామాసనం దద్యాత్ ॥ ఓం అద్యాముక
 గోత్ర పితరముక శర్మ న్నాందీముఖాభ్యుదయిక శ్రాద్ధే ఇదమాసనం
 తేనమః ఏవం పితామహప్రపితామహ యోరపి ॥ ఓం అద్యాముక
 గోత్రమాతామహాముక శర్మన్నాందీ ముఖాభ్యుదయిక శ్రాద్ధే ఇద
 మాసనంతేనమః ఏవం ప్రమాతామహవృద్ధ ప్రమాతామహ
 యోరపి "తతః ఆవాహనం ॥

ఓం విశ్వాన్ దేవానహమావాహయిష్యే ఇత్యుక్త్వా ॥ ఓం
 విశ్వేదేవాసు ఆగత శృణు తామః ఇమగ్ంహవం "ఏదం బర్హిర్నిర్హీ
 దత ॥ ఉపయామగ్మహీతోసి విశ్వేభ్యస్తా దేవేభ్యః పితౄతే యోని
 ర్విశ్వేభ్యస్తా దేవేభ్యః ఇత్యావాహ్య ఓం యవోసియవయా
 న్మద్దేహి యవయారాతీర్తి వేత్వాం తరితాయత్వా పృథివ్యైతాన్
 శుంధంతాం లోకాః పితృషదనాః పితృషదనామసి ॥ ఇతి దేవచాత్రే
 యవాన్ వికీర్య ఓం విశ్వేదేవాన ఆగతశృణు తామః ఇమగ్ంహవం ।
 ఏదం బర్హిర్నిర్హీదత ఉపయామగ్మహీతోసి విశ్వేభ్యస్తా దేవేభ్యః

ఓషతే యోనిర్విశ్వేభ్యస్తాదేవేభ్యః॥ ఓం విశ్వేదేవాః శృణుతేమం
 హవంమేయే అంతరిక్షేయ ఉపద్యవిష్ట॥ యేఅగ్నిజిహ్వః ఉతవాయ
 జత్రాః అసద్యాస్మిన్ బర్హిషీమాదాయధ్వం॥ ఆగచ్ఛంతు మహా
 భాగా విశ్వేదేవామహాబలాః యే అత్ర యోజితాః శ్రాద్ధే సావ
 ధానాభవంతుతే ఇతి పఠేత్ ఓం నాందీముఖాన్ పితౄనహమావా
 హయిష్యే ఇత్యుక్త్వా ఓం ఉశంతస్తా నిధీమహ్యు శంతః సమిధీ
 మహి॥ ఉశన్నుశతః ఆవహపితౄన్ హవిషే అత్తవే॥ ఇతి పితౄ
 నావాహ్య॥ ఓం అపహతాః అసురారక్షాగ్ం సివేదిషదః॥ ఇతి
 మాత్రాదిపాత్రేయవాన్ వికీర్య॥ ఓం ఆయాంతునః పితరః సోమ్యా
 సోఽగ్నిష్వాతాః పథిబిర్దేవయానైః॥ అస్మిన్ యజ్ఞేస్వధయామదం
 తోఽధిబ్రువంతుతేనతిత్వస్మాన్॥ ఇతి పఠిత్వా తతోఽర్ఘ్యకరణం
 తత్రదేవపూర్వకం సర్వేష్వర్ణపాత్రేషు పవిత్రాణిధృత్వా॥ ఓం
 శన్నోదేవీరభీష్టయ ఆపోభవంతు పీతయే శంయోరభీస్రవంతునః॥
 ఇతి దేవార్ణపాత్రేజలంక్షిపేత్ తతో దేవార్ణపాత్రేషు॥ ఓం యవో
 సియవయాస్మద్వేషోయవయారాతీర్దివేత్వాంతరిక్షాయత్వా పృథి
 వ్యైత్వా కుంభంతాంలోకాః పితృషదనాః పితృషదనమసి మాత్రా
 దిపాత్రేషు॥ ఓం యవోసిసోమదైవతో గోసవేదేవనిర్మితః॥ ప్రత్న
 వద్భిఃప్రత్నఃపృష్ఠ్యానాందీముఖాంల్లోకాన్ ప్రీణాహి.నః స్వాహేతి
 మంత్రేణ యవాన్క్షిపేత్॥ తతః ప్రత్యేకం గంధపుష్పేతూక్ష్ణిం

క్షిపేత్ తతః ప్రథమం దేవపాత్రం వామహస్తేకృత్వా తత్రస్థం
పవిత్రం భోజనపాత్రేనిధాయ తనుపరికించిదు డకాంతరందత్వా ।

ఓం యాదివ్యాః ఆపః పృథ్వీ సానంబభూ వుర్యాః అంతరిక్షాః ఇత
పార్థివీర్యాః హిరణ్యవర్ణాయజ్ఞాయాస్తానః ఆపః శివానగం సోమనాః

సుహవాభవంతు ఇతి పఠిత్వా కుశేత్రయ యవజలాన్యాదాయ । ఓం
అద్యాముకగోత్రాణాం మాతృపితామహీ ప్రపితామహీనామముకా
ముక దేవీనాం నాందీముఖినామాభ్యుదయిక శ్రాద్ధసంబంధినో విశ్వే
దేవా ఏషవోహస్తార్హోనమః ఏవమేవ పితౄణాం శ్రాద్ధదేవేభ్యో మాతా
మహాదిదేవేభ్యశ్చ అర్ఘ్యం దద్యాత్ । తతో మాతృరర్ఘ్యమాదాయ
పూర్వవత్కృత్వా । ఓం యాదివ్యా ఇత్యాది పఠిత్వా కుశాదీన్యా
దాయ । ఓం అద్యాముకగోత్రే మాతరిముకీదేవీనాం సీముఖ ఆభ్యు
దయిక శ్రాద్ధే ఏషతేహస్తార్హోనమః । ఏవం పితామహీ ప్రపితా
మహ్యోరపిదద్యాత్ తతః పితౄద్యర్ఘ్యపాత్రమాదాయ సర్వం
పూర్వవత్కృత్వా కుశాదీన్యాదాయ । ఓం అద్యాముకగోత్ర
పితరముకశర్మన్నాందీముఖాభ్యుదయిక శ్రాద్ధే ఏషతే హస్తార్హోనమః
ఏవమేవ పితామహాది పంచభ్యో హస్తార్ఘ్యం దద్యాత్ తతోఽవశిష్ట
జలం పవిత్రయతం ప్రథమం దేవార్ఘ్యపాత్రమాదాయ । ఓం
విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః స్థానమసీతి దేవానన దక్షిణభాగ ఉత్తానం
స్థాపయేత్ ఏవమపర దేవార్ఘ్యపాత్రస్వయం తత్తదానన దక్షిణభాగే
ఉత్తానం స్థాపయేత్ తతః పితామహీ ప్రపితా మహ్యర్ఘ్యపాత్రద్వయ
స్థితం పవిత్రాది మాత్రర్ఘ్యపాత్రేనిధాయ మాత్రర్ఘ్యపాత్రం పితా
మహ్యర్ఘ్యపాత్రో మాత్రానన వామభాగే న్యుంజీకుర్యాత్ ॥ ఏవేవ
పితౄద్యర్ఘ్యపాత్రాణాం మేలనంకృత్వా పితౄననవామభాగే స్వం
పితృభ్యః స్థానమసీతి. పఠితత్పాత్రం ప్రపితామహ్యర్ఘ్యపాత్రోపరి
ధృత్వాదక్షిణేకరణాదాయ ఓం మాతృభ్యః స్థానమసీతి అర్ఘ్య

పాత్రాణి స్వంజీకుర్యాత్ | ఏవమేవ మాతామహార్ఘ్యపాత్రాణాం
 మేలనంకృత్వా మాతామహాసన వామభాగే ఓం మాతామహాప్రమా
 తామహ వృద్ధప్రమాతామహేభ్యః స్థానమనీతి స్వంజీకుర్యాత్ ||
 తతో గంధాదిదానం తత్రక్రమః ఓం అద్యాముకగోత్రాణాం మాతృ
 పితామహీ ప్రపితామహీనామముకాముకదేవినాం నాందీముఖాభ్యు
 దయిక శ్రాద్ధసంబంధినో విశ్వేదేవా ఏతానిగంధపుష్ప ధూపదీప
 తాంబూల యజ్ఞోపవీతవాసాం సిహానమః | ఏవమేవ పిత్రాదిదేవేభ్యో
 మాతామహాది దేవేభ్యశ్చ దద్యాత్ | ఓం అద్యాముకగోత్రే
 మాతరముకీదేవినాందీముఖ అభ్యుదయిక శ్రాద్ధే ఏతాని గంధపుష్ప
 ధూపదీపతాంబూల సిందూరవాసాం సితేనమః | ఏవం పితామహీ
 ప్రపితామహీభ్యాం గంధాదిదానం తతః ఓం అద్యాముకగోత్ర
 పితరముక శర్మన్నాందీముఖాభ్యుదయిక శ్రాద్ధే ఏతాని గంధపుష్ప
 ధూపదీపతాంబూల యజ్ఞోపవీత వాసాం సితేనమః | ఏవం పితా
 మహాది పంచభ్యోఽపి గంధాదిదానం తతోజలేన సర్వాసనాని
 భోజనపాత్ర సహితాని చతుష్కణ మండలేన వేష్టయేత్ | తతః
 సజలపుటకాదౌ హస్తేనైవ సమృతమన్నం ఓం అగ్నేయే కవ్యవాహ
 నాయస్వాహా | ఓం సోమాయ పితృమతేస్వాహా | ఇత్యాహువిద్య
 యంజుహుయాత్ | తతోఽపసవ్యం కృత్వా దక్షిణాముఖః పాదిత
 వామజానుర్వృట్క తిలజలాన్యాయ ఓం ఇదమన్నమే తద్భూ
 స్వామి పితృభ్యోనమః ఇతి భూస్వామినే కించిదన్నం దద్యాత్ ||
 తతః సవ్యం కృత్వా ప్రాజ్ఞుఖ ఉదజ్ఞుఖోవాహుతశేషమన్నం దేవ
 పూర్వకపాత్రేషుకిం చిద్గత్వా పిండార్థం కించిదవశేషయేత్ | తతో
 ఽన్యదన్నం యథాసంభవం సర్వత్ర పరివిష్యఘృతంజలం తత్రోప
 నీయపాత్రమాలభేత్ || తత్రక్రమః ఉత్తానపాణిభ్యాం దేవపాత్రం
 స్పృష్ట్యా ఓం పృథివీతేపాత్రం ద్యౌరపిధానం బ్రాహ్మణస్యముఖే
 అమృతే అమృతం జుహోమిస్వాహా || ఇతి పఠిత్వా | ఓం ఇదం

విష్ణుర్విచక్రమేత్రేధా నిదధేపదం సమూఢమన్యపాగ్ం సురేస్వాహా॥
కృష్ణహవ్యమిదం రక్షమదీయం ।

ఇతి పఠిత్యా ఓం ఇదమన్నమిత్యన్నే ఇమా ఆపః ఇవిజలే
ఇదమాజ్యమితిఘృతే ఇదం హవిరితి పునరన్నే ఇతి దక్షిణాంగుష్ఠ
మారోఽప్య ॥ ఓం యవోఽసి యనయాస్మద్వేషో యవయారాతీః ।
దివేత్వాంత రిక్షాయత్వా పృథివ్యైత్వాశంధంతాం లోకాః పితృ
షదనాః పితృషదనమసి ॥ ఇతియవాన్ ప్రక్షిప్య కుశాదీన్యాదాయ ।
ఓం అద్యాముకగోత్రాణాం మాతృపితామహీ ప్రపితామహీనామ
ముకాముక దేవీనాం నాందీముఖేనామాభ్యుదయిక శ్రాద్ధసంబంధినో
విశ్వేదేవా ఇదమన్నం సోపకరణంతో నమః యదైకపాత్రం భవతి
తదావామేన పాణినాపాత్ర మత్యజన్నేవ ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే ఇతి
పఠిత్యా యవప్రక్షేపపర్యంతం కృత్వా కుశాదీన్యాదాయ పితృ
ద్యులేఖేన పితృదిదేవేభ్యోఽపి అన్నముత్సృజేత్ ॥ ఏవమేవ
మాతామహాదిదేవేభ్యః భిన్న భిన్న పాత్రపక్షే । ఓం పృథివీతే
పాత్రమిత్యాదీనాం సర్వేషామావృత్తిః తతో మాతృపాత్ర ముత్రా
నాభ్యామేవకరాభ్యాం స్పృష్ట్వా ఓం పృథివీతేపాత్రమిత్యాది ఇదం
విష్ణురితిపఠిత్యా ఓం కృష్ణకన్యమిదం రక్షమదీయం । ఓం ఇదమన్న
మిత్యన్నే ఓం ఇమా ఆపఇతిజలే ఓం ఇదమాజ్యమితిఘృతే ఓం
ఇదంహవిరితి పునరన్నేదక్షిణకరాంగుష్ఠ మారోఽప్య ఓం అపహతా
అసురారక్షాగ్ంసి వేదిషదః । ఇత్యన్నోపరియవాన్ ప్రక్షిప్య ఓం
అద్యాముకగోత్రే మాతరముకీదేవి నాందీముఖాభ్యుదయికశ్రాద్ధే
ఇదమన్నం సోపకరణంతేనమః । ఏవం పాత్రాలంభనాదికం కృత్వా
ప్రత్యేకం పితామహీ ప్రపితామహీభ్యామపిదద్యాత్ । ఏవం పితృ
పాత్రమాలభ్య ఓం పృథివీతే పాత్రమిత్యాది పఠిత్యా పూర్వ

వత్సర్వంకృత్వా ఓం అద్యామకగోత్ర పితరముః శర్మన్నాందీమః ఖా
భ్యదయిశ్రాద్ధే ఇదమన్నంసోఽకరణంతేనమః ఇతి పితౄణ్మ
ముత్సృజేత్ ఏవం పితామహాదిభ్యః సంచభ్యోఽపి ప్రత్యేకమన్న
ముత్సృజేత్ తతః ప్రాంజలిః ।

ఓం అన్నహీనం క్రియాహీనం విధిహీనంచ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వమచ్ఛిద్రమ స్త్వితిజపేత్ ॥ దర్భేషూ పవిత్ర్యగాయత్రీం త్రిర్జ
పిత్వా । ఓం మధుమద్ధ్వితిజపేత్ । ఓం మధువాతాఽముతాయతే
మధుక్షరంతి సింధవః । మాధ్వీర్నః సంతోషధీః ॥ మధున క్తముతో
పసో మధుమత్స్వార్థవగ్ం రజః । మధుద్యౌరస్తునః పితా । మధుమా
నో వనస్పతిర్మధుమాం అస్తుసూర్యః । మాధ్వీర్గావోభవంతునః ।
ఇత్యాదిముచః పఠిత్వా అన్యానపితృమం తాన్ ఉదీరతామవర
ణ్యతాదీన్ జపేత్ । అన్యాపిపురుషసూక్తాదీని పవిత్రాణి జపేత్ తతః
ప్రాగగ్రకుశత్రయం భూమాతాస్తీర్యజలేన ప్రోక్ష్యజల ప్రోక్షితన
యవఘృతమన్నం కుశాదీంశ్చదాయ ॥ ఓం అగ్నిదగ్ధాశ్చయే
జీవాయేఽప్యదగ్ధాః కులేమమ భూమాదత్తేన తృప్తుంతు తృప్తా
యాంతు పరాంగతిం ॥ ఇతిమంత్రేణ కుశోపరివికిరేత్ తత ఆచమ్య
హరిం స్మృత్వా గాయత్రీం త్రిర్జపేత్ చతురస్రాం పిండయోగ్యాం
భూమిం పరిష్కృత్య ఉత్తరోత్తరక్రమేణ స్థానప్రయే ప్రాదేశ
మాత్రం పరిమాయతతః ప్రాగగ్రాం రేఖాం నర్భపింజలీమూలేన ॥
ఓం అపహతాఽ అసురా రక్షాగ్ంసి వేదివదః । ఇతి కుర్యాత్ ।
తతః ప్రత్యేకం రేఖాత్రయోపరి ॥ ఓం యేహాపాణి ప్రతిముంచ
మానా అసురాః సంతః స్వధయోచరంతి పరాపురోని పురోయే

భరం త్యగ్ని ష్టాంబోకాన్ ప్రణదాత్మస్మాత్ । ఇతి మంత్రేణాం
 గారాన్ భ్రామయేత్ తమపరి ప్రత్యేకం కుశత్రయమాస్తీర్య
 ఓం దేవతాభ్యః పితృభ్యశ్చ మహాయోగిభ్య ఏవచ నమః స్వాహాయై
 స్వధాయై నిత్యమేవనమోనమః । ఇతి త్రిర్జపిత్యా ప్రత్యేకమవసే
 జనం దద్యాత్ . తత్రక్రమః యవజలగంధ పుష్పైర్నవపాత్రాణి
 పూరయిత్వా పాత్రమేకం వాయుకరేకృత్వా కుశాదీన్యాదాయ.
 ఓం అద్యాముకగోత్రే మాతరముకీ దేవినాందీముఖ ఆభ్యుదయిక
 శ్రాద్ధ పిండస్థానేఽవసేని క్ష్యతేనమః । ఇతి సర్వదక్షిణకు శత్రయ
 మూలేమాత్రే అవసేజనందద్యాత్ కించిజ్జలమవశేషయేత్ ఏవమేవ
 చాత్రాంతర మాదాయత తుకుశమధ్యే పితామహ్యై తత్కుశత్ర
 యాగ్రే ప్రపితామహ్యై అవసేజనం దద్యాత్ । తతశ్చపరమా
 దాయ కుశాదీంశ్చదాయ । ఓం అద్యాముకగోత్ర పితరముకశర్మ
 న్నాందీముఖాభ్యుదయికశ్రాద్ధే పిండస్థానేఽవసేని క్ష్యతే నమః । ఇతి
 మధ్యస్థితకుశత్రయమూలే పిత్రేఽవసేజనం దద్యాత్ .

ఏవం తత్కుశత్రయమధ్యాగ్రయోః పితామహప్రపితామహ
 ప్రపితామహ యోరవసేజనం దద్యాత్ । తతః సప్తమపాత్ర
 మాదాయకుశాదీంశ్చదాయ । ఓం అద్యాముకగోత్ర మాతామహ
 ముకశర్మన్నాందీముఖాభ్యుదయికశ్రాద్ధే పిండస్థానే అత్రావసే
 ని క్ష్యతే నమః ఇత్యపరకుశత్రయమూలే మాతామహాయావసేజనం
 దద్యాత్ ॥ ఏవం ప్రమాతామహ వృద్ధప్రమాతా మహాయోరపి.
 తతో యవదధి బదరఘృత మిశ్రితాన్నవ పిండాన్నిధాయ ఏకం
 పిండం కుశాదీంశ్చదాయ । ఓం అద్యాముకగోత్రే మాతరముకీ
 దేవినాందీముఖ ఆభ్యుదయికశ్రాద్ధే ఏవతే పిండోనమః । ఇతి తదవసే
 జనస్థానే పిండం దద్యాత్ । ఏవమేవ పితామహీప్రపితామహీభ్యాం
 స్వీయస్వీయావసే జనస్థానే పిండం దద్యాత్ । తతశ్చతుర్థ పిండ

మాదాయః । ఓం అద్యాముకగోత్ర పితరముకశర్మన్నాందీ ముఖాభ్యుదయికశ్రాద్ధే. ఏష తే పిండోనమః ।

ఇత్యవనే జనస్థానే పిత్రేపిండం దద్యాత్ । ఏవమేవ పితా మహాది పంచభ్యస్తత్తదవనే జనస్థానేషు ప్రత్యేకం పంచపిండాత్ దద్యాత్. తతో దర్శములేకరం ప్రోక్ష్యాచమ్యహరిం స్మృత్వా ఓం అత్రమాతరోమాదయధ్వం యథాభాగ మావృషాయధ్వం । ఇతి పతిత్వా ఉదఙ్మఘీ భూయశ్వాసం నియమ్యతే నైవపథా పరావర్తయన్ । ఓం అమీమదం తమాతరోయథాభాగ మావృషాయషత । ఇతిజపేత్ ఏవమత్రపితరో మాదయధ్వం యథాభాగ మావృషాయధ్వమితిజపిత్వా ఉదఙ్మఘీ భూయశ్వాసం నియమ్య. తేనైవ యథాపరావర్తనం. ఏవమేవ మాతామహాదిపక్షే మంత్రజపః. తతోఽవనే జనావశిష్టజలేన ప్రత్యవనే జనందద్యాత్ తత్రక్రమః. ఓం అద్యాముకగోత్రే మాతరముకీదేవి నాందీముఖాభ్యుదయికశ్రాద్ధే పిండేప్రత్యవనేనిక్ష్వతే నమః ।

ఇతి తత్పిండోపరి దద్యాత్. ఏవం పితామహీప్రపితా మహీభ్యాం తద్యథా ఓం అద్యాముకగోత్ర పితరముకశర్మన్నాందీముఖాభ్యుదయికశ్రాద్ధే పిండేఽత్రప్రత్యవనేనిక్ష్వతే నమః. ఇతి పిండోపరిప్రత్యవనేజనం దద్యాత్. ఏవమేవ తత్పిండోపరిపితామహాది పంచభ్యో దద్యాత్ । తతోనీవీం విస్రంశ్యాచమ్యహరింస్మృత్వాసూత్రాశ్యాదాయ. ఓం నమోవోమాతరో రసాయనమోవోమాతరః శోషాయనమోవోమాతరో జీవాయనమోవో మాతరః స్వధాయై నమోవోమాతరో ఘోరాయనమోవోమాతరో మన్యవేనమోవో మాతరో మాతరోగృహాన్నో మాతరోదత్త సతోవోమాతరోదేవ్య ఏతర్వో మాతరః. ఇతి మాతృగాం పిండత్రయోపరిసూత్రం దద్యాత్. ఓం నమః పితరో రసాయనమోనః పితరః శోషాయ

నమోహః. పితరో జీవాయనమోహః పితరః స్వధాయైనమోహః
 పితరో ఘోరాయనమోహః పితరో మన్యవేనమోహః పితరః పితరో
 నమోహో గృహాన్నః పితరోదత్తసతోవః పితరో దేష్టైతద్వః
 పితరోవాస ఆధత్త ॥

ఇత్యనేన పిత్రాదిపిండ పటోపరిప్రత్యేకంసూత్రందద్యాత్
 తతః కుశత్రయ యవజలాన్యాదాయ ఓం అద్యాముకగోత్రే మాతర
 ముకీదేవినాందీముఖ ఆభ్యుదయిక శ్రాద్ధపిండే. ఏతత్తే వాసోనమః
 ఇతిసూత్రముత్సృజేత్ । ఏవమేన పితామహీ ప్రపితామహీభ్యాం.
 ఓం అద్యాముకగోత్ర పితరముకశర్మన్నాందీ ముఖాభ్యుదయిక
 శ్రాద్ధపిండే ఏతత్తే వాసోనమః ఏవం పితామహాది పంచభ్యః
 సూత్రం దద్యాత్ తతో గంధపుష్ప ధూపదీప తాంబూలాదిభిః
 ప్రత్యేకపిండమభ్యర్చ్య । ఓం శివా ఆహః సం త్వితీజలం ॥ ఓం
 సౌమనస్య మస్త్వితీ పుష్పం. ఓం అక్షతం చారిష్టమస్త్వితీ తండు
 లాన్ ప్రత్యేకం పాత్రేషు నిక్షిప్య కుశాసీన్యాదాయ ఓం అద్యాముక
 గోత్రాముకదేవినాందీముఖ ఆభ్యుదయికశ్రాద్ధే దత్తైతదన్నపానాది
 భిః ప్రీయతామిత్యక్షయ్యోదక ముత్సృజేత్ ॥ ఏవం పితామహ్యాః
 ప్రపితామహ్యాశ్చక్షయ్యోదకం దద్యాత్ । తథాహ్యముకగోత్రః
 పితాముకశర్మానాందీముఖః ఆభ్యుదయికశ్రాద్ధే దత్తైతదన్న
 పానాదిభిః ప్రీయతామితిప్రీతే అక్షయ్యోదకం । ఏవం పితామహా
 దిపంచభ్యః అక్షయ్యోదకం దద్యాత్ ॥ తతః ఓం అఘోరా
 మాతరః సంత్వితీ మాతృపిండ త్రయోపరిపూర్వాగ్రాం జలధారాం
 దద్యాత్. తతః ఓం గోత్రం నోవర్ధతాం దాతారోనోభివర్ధంతాం

వేదాః సంతతిరేవచ శ్రద్ధాచనోమావ్య గమద్బహు దేయంచనో
 స్త్వితీ ॥ అన్నంచనో బహుభవేదతి ధీంశ్చలభేమహి । యాచితా
 రశ్చనః సంతుమాచ యాచిష్కంంచన ఏతాః సత్యా ఆశిషః సంతు ॥

ఇత్యాశీః ప్రార్థయేత్ । తతః సపవిత్రకుశేత్రయాణి ప్రత్యేకం
 మూత్రాది పిండశ్రయే పిత్రాదిపిండశ్రయే మాతామహాది
 పిండశ్రయే చఫృత్వా, ఓం ఊర్జం వహం తీరమృతం ఘృతం పయః
 కీలాం పరిస్రవతం । స్వధాన్తర్వయతమే పితౄన్ ఇతి మూత్రాది
 పిండోపరిజలధారాం దద్యాత్ । తతస్తథైవ । ఓం ఊర్జం వహం
 తీరమృతం. ఇత్యాది పఠిత్వా పిత్రాదిపిండ వహ్ని-పరిజలధారాం
 దద్యాత్. తతః పిండానాఘ్రాయ ఉత్థాప్య పిండాధారకుశానుల్ము
 కంచవహ్నా క్షిపేత్ । అథపాత్రాణ్యుత్తానానికృత్వా దక్షిణాం
 దద్యాత్ । దక్షిణాద్రవ్యం ఫలమూలే ఫలంమూలంవా ప్రత్యేకం
 తత్రక్రమః । ఓం అధ్యాముకగోత్రాణాం మాతృపితామహీ ప్రపితా
 మహీ నామముకామః కదేవీనాం నాందీముఖీ నామాభ్యుదయికశ్రాద్ధ
 సంబంధినాం విశ్వేషాందేవనాం కృతైతదాభ్యుదయికశ్రాద్ధ ప్రతి
 స్థార్థమిదం సువర్ణమగ్ని దైవతమిమే ఫలమూలేచ వనస్పతి దైవతే
 యథా నామగోత్రాయ బ్రాహ్మణాయ దక్షిణాం దాతుమహ
 ముత్సృజే । ఏవం పిత్రాది శ్రాద్ధసంబంధి విశ్వేదేవ శ్రాద్ధసంబంధి
 దక్షిణాం మాతామహాది శ్రాద్ధసంబంధి విశ్వేదేవశ్రాద్ధ దక్షిణాం
 చ దద్యాత్ । ఓం అధ్యాముకగోత్రాయా మాతృరముకీదేవ్యా
 నాందీముఖాః కృతైతదాభ్యుదయికశ్రాద్ధ ప్రతిస్థార్థమిదం సువర్ణ
 మగ్నిదైవతమిమే ఫలమూలేచ వనస్పతిదైవతే యథానామ
 గోత్రాయ బ్రాహ్మణాయ దక్షిణాం దాతుమహముత్సృజే ఇత్యాది
 ఏవం పితామహీ ప్రపితామహ్యపరి । ఓం అధ్యాముకగోత్రస్య
 పితృరముకశర్మణో నాందీముఖస్య కృతైతదాభ్యుదయికశ్రాద్ధ ప్రతి
 స్థార్థమిదం సువర్ణమగ్ని దైవతమిమే ఫలమూలే వనస్పతి దైవతే

యథా నామగోత్రాయ బ్రాహ్మణాయ దక్షిణాం దాతుమహ
ముత్స్యజే । ఏవం పితామహాదిశార్థ దక్షిణాం దద్యాత్ ।

ఓం వాజేవాజీవతవాజినో నోధనేషువ్విప్రాఽ అమృతాఽ

ఋతజ్ఞః । ఆస్యమధ్వః పిబతమాదయధ్వం తృప్తాయాత పథిబిర్దేవ
యోనః ॥ ఏవం వాతేవాత ఇత్యాది నామాత్రాది విసర్జనం ॥ ఓం
విశ్వేదేవాః ప్రియంతామితి దేవవిసర్జనం । తతో దేవతాభ్య ఇతి
త్తిర్జనః ॥ దీపనిర్వాపణం । ఆచమనం ప్రమాదాతుర్వృతాం కర్మ
ప్రచ్యవేతాధ్వరేషుయత్ । స్మరణాదేవత ద్విష్టాః సంపూర్ణం స్యాది
తిశుతిః శ్రాద్ధీయవస్తుని బ్రాహ్మణాయ ప్రతిపాదయేత్ ।

ఇతి ఆభ్యుదయికశ్రాద్ధపద్ధతిః సమాప్తా॥ అథమండపపూజనం
అథప్రదక్షిణత పాణిపాదః శిఖాం బధ్వా ఆచమ్య కుశోత్తరేయజ్ఞ
యదారుమయే ఆసనే ఉపవిశ్య సంకల్పం కుర్యాత్ తద్యథా ॥ ఓం
శ్రీమద్భగవతో మహాపురుషస్య విష్ణోరాజ్ఞాయా ప్రవర్తమానస్య
బ్రహ్మణో ద్వితీయపరాధే శ్రీశ్వేతవరాహకల్పే వైవస్వతమన్వంత
రే అష్టావింశతీతమే కలియుగే కలిప్రథమచరణే జంబూద్వీపే భరత
వర్షే భరతఖండే బౌద్ధావతారే వర్తమానే యథానామ సంవత్సరే
అముకాయనే అముకఋతో అముకమాసే అముకపక్షే అముకతిథౌ.
అముకవాసరే అముకనక్షత్ర యోగకరణముహూర్త వర్తమానా
యామేవం గుణవిశేషణవిశిష్టాయాం శుభశిథౌ అద్యాముకగోత్రస్య
మమ సకుటుంబస్య సపరివారస్య సర్వారిష్ట ప్రశాంత్యాయురారో
గైశ్చైర్వృషభశ్రీ ప్రాప్త్యర్థం పుత్రపౌత్ర ధనధాన్యాది సంపత్తృ
వృద్ధయే అభిలషిత మనారథానాం సిద్ధయే అస్యాం శాలారచనా
యాం అస్మిన్ ప్రదేశేవృక్షచ్ఛేదన క్రిమికీటాది హింసాజనిత సర్వ
దోషోపశాంతయే శుభకారక శిఖ్యాదిదేవతాప్రీతయే భూమి
శుద్ధిపూర్వవేష్టకానాం ప్రార్థనాపూజన పూర్వక షోడశ స్తోత్ర

స్థాపనపూర్వకం త త్తత్ స్తంభేషు త త్తన్మంత్రైర్యథా విహితస్వత్తో
 దతంబరవటాశ్వత్థ చూతతోరణానాం స్థాపనం తథాచ పతాకాధ్వ
 జానాం స్థాపనం మహాధ్వజాస్థాపనః తదనంతరమేకాశతపదే వాస్తు
 మండలే ప్రధానదేవతా పూజనపూర్వకం సర్వతోభద్ర మండలే
 నవగ్రహస్థాపన పూర్వకేంద్రాది దశదిక్పాలకానాం అధిదేవతా
 ప్రత్యధిదేవతానాం స్థాపనం పూజనం చ తదనంతరముచితాహవ
 నీయవిధా అగ్నిస్థాపనం త త్తన్మంత్రైః అధిదేవతాప్రత్యధి దేవతా
 సహితవాస్తు దేవతాయాః హవనం తదనంతరం యోగినీస్థాపనం
 ద్విపంచాశద్భైరవ సహితైకోన పంచాశన్మగుద్గణానాం స్థాపనం
 పూజనంచ తతః సాపఘటదాన పూర్వకచ్చా యాపాత్రాదిదానైః
 కృతశుద్ధతనుః ఆదా కర్మాంగత్వేన ప్రాప్తం మండపపూజనమహం
 కరిష్యే ॥ ఇతి ప్రతిజ్ఞా సంకల్పః ॥

ఆచమనం ప్రాణాయామం గణపతిపూజా రక్షాతిలకాదికం
 కుర్యాత్ । అథ ఛాయాపాత్రదానం అముకవారనక్షత్ర యోగకరణ
 ముహూర్తవర్తమానా యామముకగోత్రోత్పన్నస్య మమ సర్వా
 పచ్చాంతి పూర్వక విపులధనధాన్యకీర్తి యశోలాభప్రాప్త్యర్థం
 కృతైతత్ప్రతిష్ఠానిమిత్తకజ్ఞాతాజ్ఞాతజన్య పాపక్షయార్థం సువర్ణఘృత
 యుతం ఛాయాపాత్ర మముకగోత్రాయాముక శర్మణే బ్రాహ్మణా
 యదాతుమహముత్సృజే । తతోయజమానః మండపస్య పశ్చిమ
 ద్వారభాగే ప్రాఙ్ముఖ ఉపవిశ్య గురుగణపతి శివాన్ సత్వాదేశ
 కాలా సంకీర్త్య మండప స్తంభ ద్వారతోరణ త్రిశూల దిక్పాల
 ధ్వజపతాకావేది స్తంభానాం స్థాపనప్రతిష్ఠా పూర్వకపూజనమహం
 కరిష్యే । తతో మధ్యవేద్యాం ఆగ్నేయాది స్తంభ చతుష్టయేషు
 తథాబాహ్యవేద్యాం ఆగ్నేయాది ద్వాదశ స్తంభేషు సోనావృధి
 వీతిఖననం ॥

ఓం స్తోనాపృథివిన్ భవాన్మక్షరా నివేశనీ యచ్ఛానః
 శర్మస్తప్రథాః | తతః సింఛంతీత్యనేన జలానేకః || ఓం సింఛంతి పరి
 పింఛత్యుత్సించంతి పునంతిచ | సురాయై బ్రథ వేమదే క్రింతోవదతి
 క్రింత్యః || దధిక్రాన్త ఇతిదధి నేచనం || ఓం దధిక్రాన్తో అకారిషం |
 జిహ్వారశ్వస్య వాజినః సురభిన్ ముఖాకరత్స్నణ ఆయుగ్ం పితారి
 షత్ || తతః ధానావంతం ఇతి యవప్రక్షేపః || ఓం ధానావంతం
 కరంభిణమ పూపవంత ముక్థినం | ఇంద్రప్రాతర్జ్వషస్వనః || హిరణ్య
 గర్భ ఇతి హిరణ్యం || ఓం హిరణ్యగర్భః సమవర్తతాగ్రే భూతస్య
 జాతః పతిరేక ఆశీత్ | సదాధార పృథివీం ద్యాముతేమాంకస్మై
 దేవాయహవిషా విధేమ | కాండాత్కాండాదితిదూర్వాప్రక్షేపః ||
 ఓం కాండాత్కాండా త్ర్యోహంతీ పరుషః పరుష స్పరి | ఏవానో
 మార్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేనచ | ఊర్ధ్వ ఊషణః ఇతి స్తంభ
 రోపణం ||

ఓం ఊర్ధ్వ ఊషణః ఊతయే తిష్ఠాదేవోన సవితా | ఊర్ధ్వో
 వాజస్య సనితాయదంజిభిర్వా ఘృద్భిర్త్విహ్వాయామహే | వసోః
 ఐవిత్రమసీతి స్తంభేనూత్రబంధనం || ఓం వసోః పవిత్రమసి శతధా
 రం వసోః పవిత్రమసి సహస్రధారం || దేవస్త్యా సవితా పునాతు
 వసోః పవిత్రేణ శతధారేణ సుప్త్యాకామధుక్షః | ఏవం సర్వేషాం

ఊడశ స్తంభానాం స్థాపనం॥ తతో మధ్యస్తంభ చతుష్టయ మాగ్నే
 య్యాదిక్రమేణ తత్తున్నామభిః స్థాపయామి । ఆగ్నేయ్యాం
 విజయం స్థాపయామి. నైర్వత్యాం కేదారం స్థాపయామి
 వాయవ్యాం శ్రీమంతం స్థాపయామి విశాన్యాం సుభద్రం
 స్థాపయామి శాహ్యవేద్యా మాగ్నేయాది క్రమేణైవ స్థాపనం
 ఆగ్నేయ్యాం ధనదం స్థాపయామి కల్యాణం స్థాపయామి శుభం
 స్థాపయామి శాంతం స్థాపయామి, మనోరమం స్థాపయామి, ఋద్ధిం
 స్థాపయామి, సిద్ధిం స్థాపయామి, విచిత్రం స్థాపయామి, మహాయశం
 స్థాపయామి, మంగలం స్థాపయామి, గుణం స్థాపయామి, జయం
 స్థాపయామి, ఏవం ఊడశ స్తంభాన్ సంస్థాప్య తతః అగ్నిమీశే ఇతి
 మంత్రేణ బహుమంగళనామానం పూర్వద్వారం స్థాపయామి. ఓం
 అగ్నిమీశే పురోహితం యజ్ఞస్య దేవమృత్విజం హోతారం రత్న
 ధాతమం ॥ ఇషేత్వేతి మంత్రేణ ధర్మిష్ఠానామానం దక్షిణద్వారం
 స్థాపయామి ।

ఓం ఐషేత్వోజ్జేత్వా వ్వాయవస్థదేవోవః సవితా ప్రావర్ష
 యతుశ్శేషతమాయ కర్మణా ఆప్యాయధ్వ మగ్ధ్వా ఇంద్రాయ
 భాగం ప్రజావతీరనమీవా అయత్క్రామావస్తేన ఈశత మాఘ
 శగ్ం సోధ్రువా ఆస్మిన్ గోపతే స్యాత బహ్వీర్య జమానస్య పశూన్
 పాహి । అగ్న ఆయాహివీతయే ఇతి మంత్రేణ జయాభిధం పశ్చిమ
 ద్వారం స్థాపయామి ॥ ఓం అగ్న ఆయాహి వీతయే గుణానోహవ్య
 దాతయే । నిహోతా సత్సిబ్ధ్రిషి । శన్నో దేవీతి మంత్రేణ కల్యాణ
 నామానముత్తరద్వారం స్థాపయామి । ఓం శన్నోదేవీరభిష్టయ.

ఆపోభవంతు పీతయే శంయోరభి స్రవంతునః । ఏవం ద్వారాణి
సంస్థాప్య । ఏభిరేవ మంత్రైశ్చ తుర్దిక్షుతోరణాని స్థాపయేత్ ।
పూర్వస్యాం సుదృఢనామకం పక్షంతోరణం స్థాపయామి । తస్య
మస్తకే మంగళాఖ్యవైష్ణవం త్రిశూలం స్థాపయామి ఏవం దక్షిణ
స్యాం వికటాఖ్యమా దుంబరం తోరణం స్థాపయామి । తస్యమస్తకే
శత్రుఘ్ననామకం చాద్రం త్రిశూలం స్థాపయామి । పశ్చిమస్యాం
భీమాఖ్యం వటంతోరణం స్థాపయామి । తస్యమస్తకే పుత్రప్రదనా
మానం బ్రాహ్మం త్రిశూలం స్థాపయామి । ఉత్తరస్యాం సుప్ర
భాఖ్య మాశ్వత్థం తోరణం స్థాపయామి । తస్యమస్తకే ఉత్తమా
భిదం సామ్యం త్రిశూలం స్థాపయామి । ఏవం తోరణాని సంస్థాప్య
వేదీనాం స్థాపనంకుర్యా న్నైధ్యవేదిం శివప్రదాం । ఏవమేవా పరవేదీ
నామపి స్థాపనం జ్ఞేయం । అనంతరం పూర్వాదిదిక్షు బ్రహ్మ విష్ణు
రుద్రదేవాంశ్చ పూజయేత్ । పూర్వస్యాం బ్రహ్మజ్ఞానమితి
మంత్రేణ బ్రహ్మణమావాహ్య పూజయేత్ ॥

ఓం బ్రహ్మజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమతః సురుచో
వ్యేనఽ ఆవః॥ సబుధ్న్య ఉప్రమా అస్యవిష్టాః సతశ్చయోని మస
తశ్చవివః ॥ దక్షిణస్యామిదం విష్ణురితి మంత్రేణ విష్ణుమావాహ్య
పూజయేత్ ॥ ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమేత్రేధానిదధేప్రదం । సమూఢ
మన్యసాగం సురేస్వాహా ॥ పశ్చిమస్యాం స్త్ర్యంబక మితిమంత్రేణ
రుద్రమావాహ్య పూజయేత్ ॥ త్ర్యంబకం య్యజామహే సుగంధిం
పుష్టివర్ధనం ॥ ఉర్వారుకమివబంధనాన్మృతో ర్ముక్తీయ మామృ
తాత్ ॥ ఏవం రుద్రం సంపూజ్య ప్రార్థయేత్ । పంచవక్త్ర వృషా

రూఢ త్రిలోచన సదాశివ । చంద్రమాలే మహాదేవ మమస్వస్తి
కరోభవ ॥ తతోదేవ మంత్రేణ దేవానావాహ్య పూజయేత్ । తతః
ఆధారః ఇతి మంత్రేణ ఆప ఆవాహ్య పూజయేత్ । ఆధారః సర్వ
భూతానామాహో జీవనహేతవః । ప్రవర్తతే శుభం యాభ్యస్తా
దేవ్యః శుభదాః సదా । తతః ఇష్టకాస్థాపనం ఇష్టకాదేవతా
ఆవాహ్యపూజయేత్ । వాసామభిధానాని । పూర్వస్యాం శివాం
స్థాపయామి ఇంద్రదాయనమః । ఆగ్నేయాంగంగాం స్థాపయామి ।

అగ్నయేనమః దక్షిణస్యాం మహాపుణ్యాం స్థాపయామి ।
యమాయనమః నైర్వత్యాం విశాలాం స్థాపయామి నిర్వతయేనమః
పశ్చిమస్యాం సరస్వతీం స్థాపయామి వరుణాయనమః వాయు తుష్టిం
స్థాపయామి వాయుతేనమః । ఉదీచ్యాం పుష్టిం స్థాపయామి కుబేరా
యనమః ఐశాన్యాం బుద్ధిం స్థాపయామి ఈశాయనమః ఏవం సాం
గం మండపస్థాపనకృత్వా ఋత్విశ్విరాచార్యేణచ సహితోయజ
మానోఽర్ఘ్యహస్తః శాంతిసూక్తం పఠన్ పశ్చిమద్వారేస్థిత్యా ॥
చతుర్భుజాం శుక్లవర్ణాం కూర్మపృష్ఠోపరిస్థితాం । పద్మశంఖచక్ర
శూలధరాం సుప్రసన్నాం పృథివీం ధ్యాత్వా ॥ ఆగచ్ఛ సర్వ
కల్యాణి వసుధలోకధారిణి పృథివిబ్రహ్మదత్తాసి కాశ్యపేనాభి
వందితా ఉద్ధృతాసివరాహేణ కృష్ణేన శతబాహునా దంష్ట్రాగ్రే
వీలయాదేవి యజ్ఞారం ప్రణమామ్యహం ఇత్యర్ఘ్యం దత్వా కలశం
గృహీత్వా గీతవాద్యాదినాసహ భద్రంకర్ణేభిరిత్యాది మంత్రంపఠన్
మండపం ప్రదక్షిణీ కృత్యతేనైవ పశ్చిమద్వారేణ మండపే ప్రవి
శేత్ ॥ ఓం భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామదేవాభద్రం పశ్యేమామ్
భిర్యజత్రాః ॥ స్థిరైరంజైః స్తుష్టువాగ్ం సస్తనూభిర్వ్యశే మహిదేవహీ
తం యదాయుః । తతః శిల్పచార్యః సర్వ సానాదాయ అపక్రామంతం
భూతాని విశాచాః సర్వతోదిశం సర్వేషామ విరోధేన వాస్తుకర్మ
సమారభే । పూర్వేరక్షతు గోవింద ఆగ్నేయాం గరుడధ్వజః

యూమ్యాంరక్షతు వారాహోనారసింహస్తు నైర్వతే వారుణ్యాం
కేశవోరక్షద్వాయవ్యాం మధుసూదనః ఉత్తరే శ్రీధరోరక్షదీశానే
తుగదాధరః । ఊర్ధ్వంగోవర్ధనోరక్షీదధస్తాచ్చ త్రివిక్రమః ।

ఏవం దశదిశోరక్షద్వాసుదేవో జనార్ధనః । శంఖోరక్షతు
యజ్ఞాగ్రే పృథ్వీఖడ్గస్తథైవచ వామసార్వే గదారక్షీద్దక్షిణేతు సుద
ర్శనః బ్రహ్మణంమాధవోరక్షీతాచార్యః పాతుమాధవః । అచ్యుతోఽ
వతుః క్వేదం । యజుర్వేదమసోక్షజః కృష్ణశ్చ సామగం రక్షేదాధర్వ
కంచ మాధవః ఉపదేష్టాతు యోవిప్రస్తంరుద్రోఽవతు సర్వదాయజ
మానంతపన్నీకంకమలాక్షాయరక్షతు రక్షాహీనంతుయత్ స్థానంతత్స
ర్వంరక్షతాంహరిః వేదమంత్రైశ్చ కర్తవ్యారక్షాసూత్రైశ్చ సర్వపైః ॥
ఓం గణానాం త్వాగణపతిగం హవామహే ప్రియాణాం త్వా ప్రియ
పతిగం హవామహే నిధీనాం త్వా నిధిపతిగం హవామహే వ్యసోమమ
ఆహమజాని గర్భధమాత్వమ జాసిగర్భధం ॥

ఓం జాతవేదనే సునవామ సోమమరాతీయతో నిదహతి వేదః ॥
సనః పర్వదతిదుర్గాణి విశ్వానాదే సింధుందురితాత్వగ్నిః ॥ ఇత్యుక్త్వా
సర్వపాన్ వికీర్య । దేవా ఆయాంతు యాతుధానా
అపయాంతు విష్ణోదేవయజనం రక్షత్వేతిరక్షాం కృత్వా పంచ
గవ్యేన మండపప్రోక్షణం కుర్యాత్ తత్రక్రమః ప్రథమం గాయ
త్ర్యాగో మూత్రేణ ప్రోక్షణం ॥ ఓం భూర్భువస్వః తత్స వితుర్వ
శేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ।
గంధద్వారామితి గోమయేన ప్రోక్షణం ॥ గంధద్వారాం దురాధ
ర్షాం నిత్యపుష్టాంకరీషిణీం ॥ శుశ్వరీం సర్వభూతానాం తామి
హోపహ్వా యేశ్రియం ॥ ఆప్యాయస్వ విక్షీరేణ ప్రోక్షణం ॥

ఓం ఆస్మాయస్వ సమేతుతే విశ్వతః సోమవృష్ట్యం । భవా
 వాజస్య సంగః । దధిక్రావ్త ఇతి దధ్నప్రోక్షణం । దధిక్రావ్తో
 అకారిమం జిహ్వోరశ్వస్య వ్యాజినః । సురభిన్ ముఖాకరత్వణ ఆయా
 గం పితారిషత్ ॥ శుక్రమసీత్యాజ్యేన ప్రోక్షణం ॥ శుక్రమసిచంద్ర
 మస్య మృతమసి వైశ్వదేవమసి । దేవస్య త్వేతి కుశోదకేన ప్రోక్ష
 ణం ॥ ఓం దేవస్య త్వాసవితుః ప్రసహేష్వీనో రాబహుభ్యాం
 పూష్ణోహస్తాభ్యాం ॥ సరస్వత్యై వాచోయంతు ర్యంత్రేణాగ్నేః
 సామ్రాజ్యే నాభిసింహమి । తతోఽంజతా పుష్పాణ్యాదాయ ।
 బ్రహ్మద్యాః స్తంభదేవాయే ద్వారతోరణ సంస్థితాః । పతాకాసు
 చయేదేవా ధ్వజాగ్రేషుచ సంస్థితాః । ఆవాహయామి తాన్
 సర్వాన్ యజ్ఞరత్నార్థహేతవే । గృహ్లాంతు పూజనం సర్వేక్రతుం
 రక్షంతు సర్వతః । ఇతిమంత్రం పఠిత్వా । అథపోడశస్తంభ పూజాం
 కుర్యాత్ । తత్ర యజమానః । పాఙ్ముఖ ఉపవిశ్య ప్రాణానాతుమ్య
 దేశకాలాన్మృత్వా అద్యాముకగోత్రస్య మమ సకటుంబస్య ఆయు
 రారోగ్యైశ్వర్య సుఖశ్రీ పుత్రపౌత్ర ధనధాన్యాదిసం పత్ర
 వృద్ధయే అస్యాం భూమావృక్షచ్ఛేదనాదిదోషోపశాంత్యర్థం వాస్తు
 దేవప్రీతయే మండపస్తంభ దేవానాం ద్వారతోరణ త్రిశూలా
 పవాకాధ్వజ సహితానాం దిక్పతీనాంచ పూజనమహం కరిష్యే ।
 ఇతి సంకల్పః ।

మధ్యవేద్యా ఈశానస్తంభే । ఏహ్యేహి విప్రేంద్ర పితా
 మహేశ హంసాధిరూఢ త్రిదశైకవంద్య శ్వేతోత్పలాభాసకు
 శాంబుహస్త గృహాణపూజాం భగవన్నమస్తే ॥ హంసపృష్ఠ సమా
 రూఢ దేవతాగణపూజిత ఈశకోణస్థితం స్తంభ మలంకురు జగత్పతే ।

ఓం భూర్భువస్వః బ్రహ్మన్నిహగచ్ఛ । బ్రహ్మజ్జ్ఞానమిత్యనే నైవ
 మంత్రేణ బ్రహ్మణః స్థాపనః బ్రహ్మణేనమః ఇహతిష్ఠ । ఓం బ్రహ్మ
 జ్జ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమతః సురుచ్ఛోవ్యేనఽఆవః । సబుధ్వాన్య
 ఉప్రమా అస్య వ్యిష్టాః సతశ్చయోనిమసతశ్చవివః । ఓం బ్రహ్మణే
 స్నానం వస్త్రం గంధం పుష్పం ధూపం దీపం నైవేద్యం । ఏతాని
 గంధపుష్ప ధూపదీపనైవేద్యాంతాని బ్రహ్మణేనమః । ఏవం
 సంపూజ్య ప్రార్థయేత్ । వేదాధారాయ దేవాయ జ్ఞానగమ్యాయ
 సూరయే కమండల్వక్ష మాలాస్రక్ । స్రువహస్తాయతే నమః ।
 కృష్ణాజినాం బరధర పద్మాసన చతుర్ముఖ జటాధర జగద్ధాతః ।
 ప్రసీద కమలోద్భవ సావిత్త్యేనమః వాస్తుదేవతాయేనమః బ్రాహ్మ్యై
 నమః గంగాయేనమః స్తంభమాలభ్య ఊర్ధ్వఊషుణ ఇతిమంత్రం
 పఠేత్ ॥

ఊర్ధ్వఊషుణ ఉతయే తిష్ఠాదేవోనసవితా । ఊర్ధ్వేవాస్వస్య సనితా
 యదంజ భిర్వాషుద్భిర్విహ్వాయామహే । స్తంభశిరసి నాగమాత్రే
 నమః । అయం గౌరితిమంత్రేణ శాఖాబంధనాని పూజయేత్ ॥ ఓం

అయం గౌః పృశ్నిరక్రమీదసదన్మాతరం పురః । పితరంచ ప్రియం
 త్వ్యః । అథ ఆగ్నేయమధ్యస్తంభే । ఆవాహయేత్తం గరుడోపరిస్థితం
 రమార్థదేహం సురరాజవందితం దైత్యాంతకం చక్రగదాబ్జహస్తం ।
 భజామిదేవం వసుధైకనాథం పద్మాసన హృషీకేష దుష్టదానవ
 మర్దన । ఆగచ్ఛ భగవన్ విష్ణో స్తంభేఽస్మిన్ సన్నిహోభవ । ఓం
 భూర్భువస్వః విష్ణో ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । ఇదం విష్ణురితియజుః ।
 ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రైధానిదధేపదం సముథ మస్యపాగ్ం సురే

స్వాహా॥ నమస్తే సర్వదేవేశ నమస్తే పురుషోత్తమ నమస్తే సర్వ
లోకాయ విష్ణవేతే నమోనమః । ఇతి సత్వాపాద్యాదిభిః విష్ణుం
పూజయేత్ తతః ప్రార్థనా దేవదేవ జగన్నాథ విష్ణోయజ్ఞపతేవిభో
సాహిదుఃఖాంబుధే రస్మాద్భక్తానుగ్రహకారక ॥

లక్ష్మ్యైశ్వర్యమః ఆదిత్యసందాయైశ్వర్యమః వైష్ణవ్యైశ్వర్యమః తతో నిర్మతి
మధ్యస్తంభే॥ ఏ హ్యేహిగారీశ పినాకపాణే శశాంకమాళే వృషభాధి
రూఢ దేవాధిదేవేశ మహేశనిత్యం గృహాణపూజాం భగవన్నమస్తే॥
గంగాధరమహాదేవ పార్వతీ ప్రాణవల్లభ ఆగచ్ఛ భగవన్నీశ
స్తంభేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ ॥ ఓం భూరుభువస్వః శంకర ఇహగచ్ఛ
ఇహతిష్ఠ పరినోరుద్రస్యేతిఋక్ ॥ ఓం పరినోరుద్రస్య హేతిర్వృ
ణక్తు పరీత్యేషస్యదుర్మతి రఘూయోః । అవస్థిరామ ఘవదభ్యస్త
నుష్ఠ్య మీఢ్వస్తాకాయ తనయాయమృణయ ॥ నమః శంభవాయ
చేతియజుః ॥

ఓం నమః శంభవాయచ మయోభవాయచనమః శంకరా
యచ మయస్కరాయచ నమః శివాయచ శివతరాయచ ॥ ఆవోతా
జేతిసామ నమస్తే స్వామితే ఇతిస్థాపనం శంకరాయనమః ఇతి
పాద్యాదిభిః పూజయేత్ । అథనమస్కారః ॥ వృషవాహనాయ
దేవాయ పార్వతీ పతయేనమః వరదాయార్థకాయాయ నమశ్చం
ద్రార్థమాశయే ఇతి నమస్కారః తతః ప్రార్థనా ॥ పంచవక్త్ర
వృషాధూఢ త్రిలోచన సదాశివ చంద్రమాళే మహాదేవ మమస్వస్తి
కరోభవ ॥ శార్వైశ్వర్యమః మాహేశ్వర్యైశ్వర్యమః శోభనాయైశ్వర్యమః ।
తతో వాయవ్య మధ్యస్తంభపూజా । ఏ హ్యేహి వృత్రఘ్న గజాధి

రూఢ సహస్రనేత్ర త్రిదశైకరాజ శచీపతే శక్రసురేశ నిత్యం ।
గృహాణపూజాం భగవన్నమస్తే ॥ శచీపతేమహాబాహో సర్వా
భరణభూషిత ఆగచ్ఛ భగవన్నింద్ర స్తంభేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ ॥

ఓం భూర్భువస్వః ఇంద్ర ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । త్రాతార
మింద్రమితిఋక్ । ఓం త్రాతార మింద్రమవితార మింద్రగం హవే
హవే సుహవగ్ం శూరమింద్రం ॥ హ్వయామిశక్రం పురుహూత
మింద్రగం స్వస్తి నోమఘవాధాత్వింద్రః ॥ మహం ఇంద్రో వజ్ర
హస్త ఇతియజుః ॥ ఓం మహంఽ ఇంద్రోవజ్రహస్తః షోడశీశర్మ
యచ్ఛతు ॥ హంతుపాష్మానం యోస్మాన్ ద్వేష్టి । ఉపయామ
గృహీతోసి మహేంద్రాయ త్వేషతే యోనిర్మహేంద్రాయత్వా ॥
ఇంద్రంనార ఇతిసామ ॥ ఇంద్రమహం వణిజమితి మంత్రేణ ఇంద్ర
స్థాపనం । ఇంద్రాయనమః సాద్యాదిభిః ఇంద్రం పూజయేత్ ।
తతో నమస్కారః ॥ పురందర నమస్తేఽస్తు వజ్రహస్తనమోఽస్తుతే
శచీప్రియ నమస్తుభ్యం నమస్తే మేఘవాహన ॥

ఇతి నమస్కారః తతః ప్రార్థనా దేవదేవ గజారూఢ పురందర
శతక్రతో వజ్రహస్తమహాబాహో వాంఛితార్థప్రదోభవ ఇంద్రాణ్యై
నమః ఆనందాయై నమః విభూత్యై నమః ఇతి మధ్యవేదిస్తంభ
చతుష్టయపూజా ॥ తతోబాహ్య ద్వాదశస్తంభేషు ఈశానకోణా
దారభ్య ద్వాదశస్తంభాన్ పూజయేత్ । అథ ఈశానకోణస్తంభ
పూజా ఆవాహయేత్తం ద్విభుజం దినేశం సప్తాశ్వవాహం ద్యుమణిం
గ్రహేశం సిందూరవర్ణం ప్రతిభావభానం భజామిసూర్యం కులవృద్ధి
హేతోః ॥ పద్మహస్త మహాబాహో సప్తశ్వేతాశ్వవాహన ఆగచ్ఛ

భగవన్ భానో స్తంభేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ ఓం భూద్యువస్వః సూర్య
ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ చిత్రం దేవానామితి ఋక్ ॥

ఓం చిత్రం దేవానాముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యా
గ్నేః ఆప్రాద్యావాపృథివీ అంతరిక్షగం సూర్య అత్మా జగత్సు
స్థుషశ్చస్వాహా ॥ ఆకృష్ణేన రజనీతియజుః । ఓం ఆకృష్ణేనరజనా
వర్తమానో నివేశ యన్నమృతం మర్త్యంచ హిరణ్యయేన సవితా
రథేనా దేవోయాతి భువనానివశ్యన్ ॥ ఉదుత్యమితిసామ ॥ ఓం
ఉదుత్యం జాతవేద సందేవం వహంతి కేతవఃదృశే విశ్వాయసూర్య
గం స్వాహా ॥ అదృశమస్య కేతవఇత్యనేన స్థాపనం । ఓం అదృశ్య
మస్యకేతవో విరశ్యయోజనాగమన్ ॥ భ్రాజంతో అగ్నయో యథా ॥
ఉపయామగ్మహీతోసి సూర్యా యత్వా భ్రాజాయ్మేషతే యోనిః
సూర్యాయత్వా భ్రాజాయ ॥ సూర్యభ్రాజప్తభ్రాజప్తస్త్వం దేవేష్వ
స్త్రిభ్రాజిష్టో హమ్మనుష్యేషు భూయాసం సూర్యాయనమః పాద్యాది
భిః సూర్యం పూజయేత్ । అథ నమస్కారం కృత్వా ప్రార్థయేత్ ॥

సమః సవిత్రే జగదేకచక్షుషే జగత్ప్రసూతి స్థితినాశహేతవే
త్రయీమయాయ త్రిగుణాత్మధారిణే విరంచి నారాయణ శంక
రాత్మనే ॥ పద్మహస్తరథారూఢ పద్మాసన సుమంగళ కృపాంకురు
దయాళోత్వం గ్రహరాజ నమోఽస్తు తే ॥ గౌర్యేనమః భూమ్యేనమః
సావిత్ర్యేనమః మంగళాయేనమః అథ ఈశాన పూర్వయోరంత
రాశ స్తంభపూజా ఆవాహయేత్తం గణరాజదేవం రక్షోత్పలాభా

సమశేషవంద్యం విఘ్నాంతకం విఘ్నమారంగణేశం భజామిరౌద్రం
సహితం చ సిద్ధ్యా॥ లంబోదరమహాకాయ గజవక్త్ర చతుర్భుజ
ఆగచ్ఛత్వం జగన్నాథ స్తంభేఽస్మిన్ సన్నిహోభవ॥ ఓం భూర్భు
వస్వః గణేశ ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ గణానాంత్యా ఇతిఋక్॥

ఓం గణానాం త్యాగణపవిగ్ం హవామహే ప్రియాణాంత్యా
ప్రియపతిగ్ం హవామహే నిధీనాంత్యా నిధిపతిగ్ం హవామహే
వసోమమ॥ ఆహమజాని గర్భధూ త్వమజాసిగర్భధం॥ అనేన
గణపతి స్థాపనం ఓం గణపతయేనమః పాద్యాదిభిః గణేశం పూజ
యేత్॥ అథ నమస్కారః॥ లంబోదర మహాకాయ సతతం మోదక
ప్రియ శారీసుత గణేశత్వం విఘ్నరాజప్రసీదమే॥ తతఃప్రార్థనా॥
నమస్తే బ్రహ్మరూపాయ విష్ణురూపాయతేనమః నమస్తే రుద్ర
రూపాయ కరిరూపాయతేనమః సరస్వత్యైనమః విఘ్నహరిత్యై
నమః జయాయైనమః తతః పూర్వాగ్నేయో రంతరాలస్తంభ
పూజా ఏహ్యేహి దండాయుధ ధర్మరాజ కాలాంజనాభాన విశాల
నేత్ర విశాలవక్షస్థలరుద్రరూప గృహాణ పూజాం భగవన్నమస్తే॥
చిత్రగుప్తాది సంయుక్త దండముద్గరధారక ఆగచ్ఛ భగవన్ధర్మ
స్తంభేఽస్మిన్ సన్నిహోభవ॥

ఓం భూర్భువస్వః యమ ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ యస్మిన్
వృక్షేతిఋక్॥ యమాయత్వా ఇతియజుః॥ యమాయత్వా మఘా
యత్వా సూర్యస్యత్వా తపసే దేవస్త్వా సవితామధ్వానక్తు పృథి
వ్యాఃసగ్ం స్పృశస్సాహి॥ అర్చిరసి శోచిరసి తపోసి॥ నామేసుపర్ణ
ఇతిసామ॥ యమోమృత్యు రథమారా ఇతిస్థాపనం యమాయనమః
పాద్యాదిభిః యమం పూజయేత్॥ అథ నమస్కారప్రార్థనా॥ ఈష

త్వీన నమస్తేఽస్తు దండహస్త నమోఽస్తుతే మహిషస్థ నమస్తేఽస్తు
 ధర్మరాజ నమోఽస్తుతే ॥ ధర్మరాజ మహాకాయ దక్షిణాధిపతయే
 నమః రక్తేక్షణ మహాబాహో మమసీదాం నివారయ ॥ పూర్వ
 సంధ్యాయైనమః జన్యైనమః కూరాయైనమః నియంత్రైనమః అథ
 బాహ్యగ్నికోణస్తంభ పూజా ॥ ఏహ్యేహి నాశేంద్రధరాధరేశ ।
 సర్వామరైర్వందిత పాదపద్మ నానాఫణామండల రాజమాన
 గృహాణపూజాం భగవన్నమస్తే ॥ ఆశీవిషసమోపేత నాగకన్యా
 విరాజిత । ఆగచ్ఛ నాగరాజేంద్ర స్తంభేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ ॥

ఓం భూర్భువః స్వఃనాగరాజ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ॥ కాలికో
 నామసర్ప ఇతిఋక్ । నమోఽస్తు సర్పేభ్య ఇతి యజుః ॥ నమో
 ఽస్తు సర్పేభ్యో యేకేచపృథివిమను । యే ఆంతరిక్షేయేది వితేభ్యః
 సర్పేభ్యోనమః ॥ అభాయిమాహే ఇతి సామ ॥ స్వప్నం స్వప్నేభి
 కర్ణే ఇతి స్థాపనం నాగరాజాయనమః పాద్యాదిభిః నాగరాజం
 పూజయేత్ । తతో నమస్కార ప్రార్థనా నమః ఖేటకహస్తేభ్య
 స్త్రిభోగేభ్యోనమోనమః నమోభీషణదేహేభ్యః ఖడ్గధృగ్భ్యోనమో
 నమః ఖడ్గఖేటధరాః సర్పాః ఫణామండలమండితాః ఏకభోగాఃసాక్ష
 సూత్రావరదాః సంతుషేసదా మధ్యసంధ్యాయైనమః ధరాయైనమః
 పద్మాయైనమః మహాపద్మాయైనమః అథాగ్నేయదక్షిణయోరంత
 రాలస్తంభపూజా ఆవాహయామిదేవేశం పణ్డుఖంకృత్తికాసుతం ।
 రుద్రతేజః సముత్పన్నం దేవసేనా సమన్వితం మయూరవాహనం
 శక్తి పాణింవై బ్రహ్మచారిణం ఆగచ్ఛ భగవన్ సకంద స్తంభేఽస్మిన్
 సన్నిధోభవ । ఓం భూర్భువః స్వః సకంద ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ॥
 బలిస్థాపర్వతానా మితిఋక్ ॥

యదక్రంద ఇతి యజః || యదక్రందః ప్రథమం జాయమాన
ఉద్యం త్సముద్రాదుతవాపురీమాత్ శ్రేయస్యప్రత్యాహరణస్య బా
హూఽఉపస్తుత్యం మహిజాశంతే అర్వన్ || రాజాన ఇతినామ ||
అగ్నిరీవమన్య ఇత్యనేన స్కందస్థాపనం స్కందాయ నమః పాద్యా
దిభిః స్కందం పూజయేత్ అథనమస్కారః నమః స్కందాయ
శైవాయ ఘంటాకుక్కుటధారితే పతాకాశక్తిహస్తాయ మణ్ము
ఖాయ నమోనమః || తతః ప్రార్థనా || మయూరవాహనస్కంద
గారీమతపడానన కార్తికేయ మహాబాహూ దయాంకురు దయానిధే
పశ్చిమసంధ్యాయై నమః అథ దక్షిణనైరృత్యాం తరాలస్తంభ
పూజా ఆవాహయామి దేవేశం భూతానాం దేహధారిణం సర్వా
భారం మహావేగం మేఘవాహన మీశ్వరం గంధర్వైః సహగం
తారం త్రైలోక్యాంతరచారిణం ఆగచ్ఛథగవన్ వాయో స్తంభేఽ
స్మిన్ సన్నిధోభవ || ఓం భూర్భువః స్వః వాయో ఇహగచ్ఛ
ఇహతిష్ఠ || వాయవాయాహి ఇతిఋక్ || తవవాయవృతస్పతే ఇతి
యజః || తవవాయ వృతస్పతే త్వష్టర్జామాతరద్భుత | అవాగ్ం
స్యావృణీమహే || వాత ఆవతు ఇతినామ || ఆనోని యుద్భిరితి
స్థాపనం ||

ఆనోనియుద్భిః శతినీభిరధ్వరగ్ం సహస్రణీ భిరుపయాహి
యజ్ఞం | వాయోఽ అస్మింత్సవనే మాదయస్వయూయం పాత
ప్రసిద్ధిః సదానః || వాయవేనమః పాద్యాదిభిః వాయుం పూజయేత్
అథనమస్కారః నమోధరణిపృష్ఠస్థ సమీరణనమోఽస్తుతే ధూమ్ర
వర్ణ నమస్తేఽస్తు శీఘ్రగామిన్నమోఽస్తుతే తతః ప్రార్థనా యావ
ధరణిపృష్ఠాయ ధ్వజహస్త సమీరణ దండహస్తమృగారూఢ వరం

దేహివరప్రదః॥ వాయవ్యైనమః గాయత్ర్యైనమః మధ్యసంధ్యామైనమః
అథ నిర్మతిస్తంభపూజా ఆవాహయామి దేవేశం శశాంకం రజనీపతిం
క్షీరోదధిసముద్భూతం హరమాలి విభూషణం సుధాకరం ద్విజాధీశం
త్రైలోక్య స్నేహకారకం ఔషధ్యాప్యాయనకరం సోమంకం దర్శ
వర్ధనం ఆగచ్ఛ భగవన్ సోమ స్తంభేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ ॥

ఓం భూర్భువః స్వః సోమ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ॥ ఆప్యాయ
స్వేతియుక్ ॥ ఆప్యాయస్వ సమేతుతే వ్విశ్వతః సోమవృక్ష్యం ॥ భవా
వాజస్య సంగధే ॥ ఇయమేవ ఇతి యజః ॥ చంద్రమా ఆఋచా
ఇతిసామ ॥ ఇమందేవా అనపత్నమితి స్థావనం । ఓం ఇమందేవా
అనపత్నగం సువధ్వం మహతేక్షత్రాయమహతే జ్యేష్ఠాయమహతే
జానరాజ్యాయేంద్రస్యేంద్రియాయ । ఇమమ్ ముష్యపుత్ర మముష్యై
పుత్రమ్ స్యై వ్విశవేషవో మీరాజాసోమోఽస్మాకం బ్రాహ్మణానాగం
రాజా ॥ సోమాయనమః పాద్యాదిభిః సోమం పూజయేత్ । అథ
నమస్కారః అత్రిపుత్రనిశానాథ ద్విజరాజ నిశాకర సోమత్వం
సౌమ్యభావేన గ్రహపీఠాం నిరాకురు తతః ప్రార్థనా అత్రిపుత్ర
నమస్తేఽస్తు నమస్తేశశలాంఛన శ్వేతాంబర నమస్తేఽస్తు తారా
ధిపనమోఽస్తుతే ॥ సావిత్రైన్యనమః అమృతకలశాయైనమః విజ
యాయైనమః పశ్చిమ సంధ్యాయైనమః । ఇతి కలాపూజనం । అథ
నిర్మతి పశ్చిమయోర్మధ్యస్తంభపూజా ఆవాహయామి దేవేశం ।
సలిలస్యాధి పంప్రభుం శంఖపాశధరం సౌమ్యం వరుణం యాదసాం
పతిం । కుంభీరథ సమారూఢం మణిరత్న సమన్వితం ఆగచ్ఛ దేవ
వరుణస్తంభేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ ।

ఓం భూర్భువః స్వః వరుణ ఇహోగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ || తత్త్వా
 యామితి ఋక్ || ఓం తత్త్వా యామి బ్రహ్మణా వందమాన స్తదా
 శాస్తే యజమానోహవిర్భిః అహేడ మానో వరుణేహబోధ్యురుశగం
 సమాన ఆయుః ప్రమోషీః || ఇమం మే వరుణేతియజః || ఓం ఇమం
 మేవరుణశ్రుధీహవ మద్యాచమృడయ | త్వామప్తస్యరాచకే ||
 యదాకరా ఇతి యజః || తత్త్వాయామితి స్థాపనం || ఓం తత్త్వా
 యామి బ్రహ్మణా వందమాన స్తదాశాస్తే యజమానోహవిర్భిః |
 అహేడమానోవరుణేహబోధ్యురుశగం సమాన ఆయుః ప్రమోషీః ||
 వరుణాయనమః పాద్యాదిభిః వరుణం పూజయేత్ | అథ నమస్కా-
 రః వరుణాయ నమస్తేఽస్తు నమః స్ఫటికనీప్తయే నమస్తే శ్వేతహ-
 రాయ జవేశాయనమోనమః | తతః ప్రార్థనా శంఖస్ఫటికవర్ణాభ
 శ్వేతహారాంబరావృత పాశహస్త మహాబాహోదయాం కురుదయా
 నిధే | వారుణ్యేనమః పాశదారిణ్యేనమః బృహస్పతయేనమః
 అథ పశ్చిమవాయవ్యాం తరాలస్తంభపూజా తత్రాష్టవసూనావాహ
 యేత్ | ద్రువోఽధ్వరశ్చసోమశ్చ ఆపశ్చైవనిలోఽనలః ప్రత్యూ
 షశ్చప్రభాసశ్చ వసవోఽష్టౌ ప్రకీర్తితాః ఆవాహయామి దేవే
 శాన్ వసూనష్టౌ మహాబలాన్ సౌమ్యమూర్తి ధరాన్
 దేవాన్ దివ్యాయుధ కరాన్ద్వితాన్ శుద్ధస్ఫటిక సంకాశా స్నానా
 వసువిరాజితాన్ అశ్వరూఢాన్ దివ్యవస్త్రాన్ సర్వాలంకారభూషి
 తాన్ ఆవాహయామి స్తంభేఽస్మిన్ వసూనష్టౌసుఖావహాన్ ||

ఓం భూర్భువః స్వః వసవఇహోగచ్ఛ ఇహతిష్ఠత సుగావో
 దేవా ఇతి ఋక్ || సుగావోదేవాః సదనా అకర్మయ ఆజగ్మేదగం

స¹వ¹సం జు¹షా¹ణాః భ¹ర¹మా¹తా వ¹హ¹మా¹నా¹హ¹వీ¹గ్ం ష్య¹మ్యే¹ధంత¹వ
 స¹వో¹వ¹సూ¹ని¹స్వా¹హ¹ । వ్య¹స¹వ¹స్త్వా¹కృ¹ణ్వంతు ఇ¹తి¹య¹జః ॥ వ్య¹స¹వ¹
 స్త్వా¹కృ¹ణ్వంతు గా¹య¹త్రే¹ణ ఛ¹ంద¹సా¹గి¹ర¹స్వ ద¹ధ్ను¹వా¹సి పృ¹థి¹వ్య¹
 సి¹ధా¹ర¹యా¹మ¹యి ప¹్ర¹జా¹గ్ం రా¹య¹స్సో¹షం గౌ¹ప¹త్య¹గ్ం సు¹వీ¹ర్య¹గ్ం
 స¹జా¹తా¹న్య జ¹మా¹నాయ¹రు¹ద్రా¹స్త్వా¹కృ¹ణ్వంతు త్రే¹ష్ఠ¹భే¹న ఛ¹ంద¹సా¹
 గి¹ర¹స్వ¹ద్ధ్ను¹వా స్యం¹తరి¹క్ష¹మ¹సి¹ధా¹ర¹యా¹మ¹యి ప¹్ర¹జా¹గ్ం రా¹య¹స్సో¹
 షం గౌ¹ప¹త్య¹గ్ం సు¹వీ¹ర్య¹గ్ం స¹జా¹తా¹న్య జ¹మా¹నాయా¹ది¹త్యా¹స్త్వా¹
 కృ¹ణ్వంతు జా¹గ¹తే¹న ఛ¹ంద¹సా¹గి¹ర¹స్వ¹ద్ధ్ను¹వా¹సి¹దా ర¹సి¹ధా¹ర¹యా¹మ¹యి
 ప¹్ర¹జా¹గ్ం రా¹య¹స్సో¹షం గౌ¹ప¹త్య¹గ్ం సు¹వీ¹ర్య¹గ్ం స¹జా¹తా¹న్య
 జ¹మా¹నాయా¹ది¹త్యా¹స్త్వా¹కృ¹ణ్వంతు జా¹గ¹తే¹న ఛ¹ంద¹సా¹గి¹ర¹స్వ¹ద్ధ్ను¹
 వా¹సి¹ద్యా¹ర¹సి¹ధా¹ర¹యా¹మ¹యి ప¹్ర¹జా¹గ్ం రా¹య¹స్సో¹షం గౌ¹ప¹త్య¹గ్ం
 సు¹వీ¹ర్య¹గ్ం స¹జా¹తా¹న్య జ¹మా¹నాయ¹ వ్వి¹శ్వే¹త్వా¹దే¹వా వ్వి¹శ్వా¹న¹రాః
 కృ¹ణ్వం¹త్వా¹ను¹ష్ఠ¹భే¹న ఛ¹ంద¹సా¹గి¹ర¹స్వ¹ద్ధ్ను¹వా¹సి ది¹శో¹సి¹ధా¹ర¹యా¹మ¹యి
 ప¹్ర¹జా¹గ్ం రా¹య¹స్సో¹షం గౌ¹ప¹త్య¹గ్ం సు¹వీ¹ర్య¹గ్ం స¹జా¹తా¹న్య
 జ¹మా¹నాయ ॥

ఇ¹దం¹వ¹సా¹ఉ ఇ¹తి¹సా¹మ¹మం¹తః । వ¹సోః ప¹వి¹త్ర¹మి¹తి మం¹త్రే
 ణా¹ప్త¹వ¹సూ¹నాం స్థా¹ప¹నం ॥ ఓం వ¹సోః ప¹వి¹త్ర¹మ¹సి శ¹త¹ధా¹రం వ్య¹సోః
 ప¹వి¹త్ర¹మ¹సి స¹హ¹స్ర¹స¹ధా¹రం దే¹వ¹స్త్వా సి¹వి¹తా¹పు¹నా¹తు వ¹సోః ప¹వి¹త్రే¹ణ

శతధారేణ సుస్వాకామధుక్షః ॥ వసుభ్యోనమః ఇతి పాద్యాదిభిః
 వసూన్ పూజయేత్ ॥ అథ నమస్కారః నమస్కరోమి దేవేశా
 నాన్నావసు విరాజతాన్ శుద్ధస్ఫటిక సంకాశాన్ దివ్యాయుధ
 కరాన్వసూన్ ॥ తతః ప్రార్థనా దివ్యవస్త్రాదివ్యదేహాః పుష్పమాలా
 విభూషితాః వసవోఽప్తేమహాభాగా వరదాః సంతు మేసదా॥వినతా
 యోనమః అణిమ్నోనమః భూత్యైనమః గరిష్ఠేనమః అథ వాయవ్యకోణే
 స్తంభపూజా ॥ ఆవాహయామిదేవేశం ధనదంపద పూజితం మహా
 బలం దివ్యదేహం నరయానగతం విభుం దివ్యమాలాంబరధరం
 గదాహస్తం మహాభుజం ఆగచ్ఛయ క్షరాజత్వం స్తంభేఽస్మిన్
 సన్నిధోభవ ॥ భోధనద ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ॥ సోమోధేనురితిః ॥

సోమోధేనుగ్ం సోమో అర్చంత మాశుగ్ం సోమో వీరం
 కర్త॥ణ్యం దదాతి ॥ సాదన్న్యం విదత్త్యగ్ం సభేయం పితృశ్రవణం
 యోదదాశదస్యై ॥ ఇదమేవయజాః హగ్ంస ఇతినామ॥ ఓం హగ్ం
 సః శుచి పద్వసురంతరిక్షసద్ధోతావేది పదతిథి ర్దురోణసత్ నృప
 ద్వర సదృత సద్వ్యో మసదనైగోజాఋతజా అది॥జాఋతం బృహ
 త్ ॥ వయగ్ం సోమవ్రతే ఇత్యనేన స్థాపనం ॥ ఓం వయగ్ం సోమ
 వ్రతే తవమనస్తనూమబిభ్రతః ప్రజావంతః సచేమహి॥ ధనదాయ
 నమః పాద్యాదిభిః ధనదం పూజయేత్ ॥ అథ నమస్కారః యక్షరాజ
 నమస్తేఽస్తు నమస్తేనరయానగ వీతాంబర నమస్తేఽస్తు గదాపాణే
 నమోఽస్తుతే ॥ తతః ప్రార్థనా ॥ దివ్యదేహధనాధ్యక్ష వీతాంబర
 గదాధర ॥ ఉత్తరేశ మహాబాహో వాంఛితార్థ ఫలప్రద ఆదిత్యై
 నమః లఘిమ్నోనమః సిసీవాల్యైనమః అథవాయవ్యోత్తర యోరంత

రా లేస్థితస్య స్తంభస్యపూజా ఆవాహయామి దేవేశం గురుంత్రీ
దశపూజితం హేమగోరోచనావర్ణం వీనస్కంధం సువక్షసం శంఖంచ
కలశంచైవ పాణిభ్యామిహబిభ్రతం బృహస్పతే సమాగచ్ఛ స్తంభే
స్మిన్ సన్నిధోభవ ॥ భోబృహస్పతే ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । ఇంద్ర
ఆసానేతా ఇతిఋక్ ॥

ఓం ఇంద్ర ఆసానేతా బృహస్పతి ర్దక్షిణాయజ్ఞః పుర ఏతు
సోమః దేవనేనానామభిభంజతీనాం జయంతీనాం మరుతోయం
త్వశ్రం ॥ బృహస్పతే అతియదర్య ఇతియజః బృహస్పతే అతియద
ర్యో అర్హద్యు మద్విభాతి క్రతుషుజ్జనేషు । యహీదయచ్ఛవస
ఋతప్రజాతతదస్మాఘద్రవిణంధేహిచిత్త్రం । ఉపయామగృహీతోసి
బృహస్పతయే త్వేషతే యోనిర్బృహస్పతయేత్వా । అర్యమణం
బృహస్పతి మిత్యనేన మంత్రేణ బృహస్పతేః స్థాపనం బృహస్పతయే
నమః । పాద్యాదిభిః బృహస్పతిం పూజయేత్ అథ నమస్కారః ।
బ్రహ్మపుత్ర నమస్తేస్తు వీతధ్వజనమోస్తుతే త్రిదశార్చిత దేవేశ
సింధూద్భవనమోస్తుతే । తతః ప్రార్థనా పూజతోసి యథాశక్త్యా
దండహస్త బృహస్పతే క్రూరగ్రహాభిభూతస్య శాంతిం దేవగురో
కురు పూర్ణమాస్యైనమః సావిత్ర్యైనమః అథ ఉత్తరేశానయో
రంతరా లేస్థితస్య స్తంభపూజా । ఆవాహయామి దేవేశం విశ్వ
కర్మాణ మిశ్వరం మూర్తామూర్తకరందేవం సర్వకర్తార మిశ్వ
రం త్రైలోక్య సూత్రకర్తారం ద్విభుజం సర్వదర్శినం ఆగచ్ఛ విశ్వ
కర్మంత్వం స్తంభేస్మిన్ సన్నిధోభవ ॥ ఓం భూర్భువః స్వః విశ్వ
కర్మన్ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । విశ్వకర్మన్ హవిషా ఇతిఋక్ ॥

ఓంవిశ్వకర్మన్ హవిషావ్వర్ధనేన త్రాతారమింద్రమ కృణో
 రవభ్యం తస్మైవిశేణేః సమనమంత పూర్వీరయముగ్రో విహవ్యో
 యథాసత్ । ఇదమేవ యజః ॥ ఉపయామ గృహీతో నీతిస్థాపనం ॥
 ఉపయామగృహీతో నీంద్రాయత్వా విశ్వకర్మణ విషతేయోని
 రింద్రాయత్వా విశ్వకర్మణే ॥ విశ్వకర్మణేనమః విశ్వకర్మాణం
 పాద్యాదిభిః పూజయేత్ । అథ నమస్కారః నమామి విశ్వకర్మాణం
 ద్విభుజం సర్వదర్శినం త్రైలోక్య సూత్రకర్తారం మహాబలపరాక్ర
 మం । తతః ప్రార్థనా ప్రసీద విశ్వకర్మం స్త్వం శిల్పశాస్త్రవిశారద
 సదండపాణే ద్విభుజ తేజోమూర్తిధరప్రభా॥ సిసీవార్యైనమః వాస్తు
 దేవతాయైనమః సావిత్త్యైనమః తతః పూర్ణాంజలిం గృహీత్వా॥ఓం
 అఘోరేభ్యో ధఘోరేభ్యో ఘోరఘోరేతరేభ్యః సర్వేభ్యసర్వశర్వే
 భ్యోనమస్తే అస్తురుద్రూపేభ్యః ఇతిమంత్రేణ మండపే పుష్పాంజలిం
 వికిరేత్ । ఇతి షోడశస్తంభపూజా ఓం నాగమాత్రేనమః ఇతి
 వలికాకాష్ఠాని పూజయేత్ । ఓం నమః సర్వేభ్యః ఇతి శాఖోద్బంధ
 నాని పూజయేత్ । తతః పశ్చిమద్వారేణవిగ్రత్య పూర్వదిక్ప్రభృతి
 ద్వారతోరణ పూజామారభేత్ । అథ ద్వారతోరణపూజా మండ
 పస్య పురస్తాద్వారాద్ధస్త మాత్రోపరిస్యస్తతోరణస్య పార్శ్వే
 యథావిధినా కలశద్వయం సంస్థాప్యకయానశ్చిత్ర ఇతి మంత్రేణ
 తత్ర రాహుమావాహయేత్ । ఓం కయానశ్చిత్ర ఆభవదూతీ
 సదావృధఃసఖా । కయాశచిష్టయావృతా ॥ బృహస్పతే అతియదర్య
 ఇతి మంత్రేణ బృహస్పతి మావాహయేత్ । ఓం బృహస్పతే అతి

యద్యోఽలహ్లాద్య మద్విభాతిక్రతుఃప్రజ్ఞనేషు । యద్దీదయచ్చనసఽ
 ఋతప్రజాత తదస్మానుద్రవిణం ధేహీచిత్తం ఉపయామగృహీతోసి
 బృహస్పతయే త్వేషతే యోనిరబృహస్పతయే త్వా॥ బృహస్పతయే
 నమః రాహవేనమః । ఇతి చందనాదిభిః సంపూజ్య కలశేధ్రువాద్యో
 రితిమంత్రేణ ధ్రువమావాహయేత్ ధ్రువాయనమః ఇతి ధ్రువం
 పూజయేత్ । అథ పూర్వద్వారతోరణస్యా వాహనం ప్రాచీదిశం
 నమాశ్రిత్య సుదృఢం నామతోరణం మహావీర్యం మహాకాయ
 మింద్రదాయధనమప్రభం అస్మిన్మహాత్మవేయజ్ఞే క్రతునాం ప్రవరే
 శుభే ఏహ్యేహిష్టక్షణుగ్వేదాధిస్థిత ఇంద్రదైవత్య మహతోరణ
 వనం యజ్ఞంరక్ష సర్వవిఘ్నాన్నివారయ అథ తోరణధ్యానం ।
 పూర్వస్యాందిశి యజ్ఞస్య సుదృఢం నామతోరణం శుక్లవస్త్రం
 పరిచ్ఛన్నం శుక్లమాల్య విభూషితం మహావీర్యం మహాకాయం
 సిందూర సదృశం ప్రభుం । ఇతి ధ్యాత్వా సుదృఢ తోరణాయనమః
 ఇతి పాద్యాదిభిః పూజనం తతః కృతయుగాయనమః । ఇతి కృత
 యుగ మావాహ్య పూజయేత్ । అగ్నిమీశే ఇతి మంత్రేణ
 ఋగ్వేదమావాహ్య పూజయేత్ । ఓం అగ్నిమీశే పురోహితం
 యజ్ఞస్య దేవమృత్విజం హోతాశం రత్నధాతమం । ఋగ్వేదః
 పద్మపత్రాక్షోగాయత్రీః సోమదైవతః । అత్రిగోత్రస్తు విప్రేంద్ర
 ఋత్విక్ త్వంమేమఖేధవ ॥ ఇతి ధ్యానం దక్షిణశాఖాయాం ధాత్రే
 నమః ఇత్యావాహ్య పూజయేత్ । ఉత్తరశాఖాయాం విధాత్రే
 నమః ఇత్యావాహ్య పూజయేత్ । ఊర్ధ్వం గణేశాయనమః ఇత్యా
 వాహ్య పూజయేత్ । అథోదేహాల్యాం ద్వారశ్రియైనమః ఇత్యా
 వాహ్య పూజయేత్ । దేహలీమధ్యభూమా వస్తుపురుషాయనమః

ఇతి వాస్తుపురుషమావాహ్య పూజయేత్ । తత్రైవతాతార మితి
మంత్రేణ ఇంద్రమావాహ్య పూజయేత్ ॥

ఓం త్రాతారమింద్రమింద్రగంహవేహవేసుహవగంశూర
మింద్రం హ్వయామిశక్రం పురుహూతమింద్రగం స్వస్తిసోమషువా
ధాత్వింద్రః ॥ అథ త్రిశూలపూజా మంగళాభి ధత్రిశూలాయ విష్ణు
దేవతాయనమః । ఇదం విష్ణురితిమంత్రేణ విష్ణుమావాహ్య పూజ
యేత్ । ఓం ఇదం విష్ణుర్విచక్రమేత్రేథానిదధేపదం । సమూఢమస్య

పాగం సురేస్వాహా । అథ త్రిశూలశృంగేషు ప్రదక్షిణక్రమేణ
దేవతాన్యాసః ప్రథమేశృంగే ఇంద్రం ద్వితీయే శృంగేథాతారం
తృతీయేశృంగేభగం । ఏవం సంపూజ్య ప్రార్థయేత్ పూజయామి
హదేవేశ శివోభవ వరప్రద రిషాన్నివారయాశుత్వం యజ్ఞరక్షా
కరోభవ ॥ ఇతి పూర్వతోరణపూజా అథ దక్షిణతోరణపూజా ।
తత్రకలశద్వయం సంస్థాప్య తత్రస్యోనా పృథివీతి మంత్రేణ పృథివీ
మావాహ్య పృథివై నమః । ఇతి పూజయేత్ ॥

ఓం స్యోనా పృథివినోభవాస్పక్షరానివేశనీ । యచ్ఛాన్తగః
శర్మ సప్రప్రథాగః ॥ ఆక్రష్టేనేతి సూర్యమావాహ్య పూజయేత్ ।
ఓం ఆక్రష్టేనరజపా వ్యర్తమానో నివేశయన్నమృతం మర్త్యంచ ।
హిరణ్యయేన సవితారథేనా దేవోయాతి భువనానిపశ్యన్ ॥ అగ్ని
ర్ముర్ధాదివ ఇతి మంత్రేణ మంగళ మావాహ్య పూజయేత్ ॥
ఓం అగ్నిర్ముర్ధాదివగః కకుత్స్థతిః పృథివ్యాఽ అయం । అసాగం
రేతాగంసి జన్వతి । ఇంద్రస్య త్వోజసా సాదయామి ॥ అథ రణభో

ధ్యానం । దక్షిణాం దిశమాశ్రిత్య వికటం నామతోరణం । మహా
 వీర్యం మహాకాయం భిన్నాం జననమప్రభం । ఏహ్యేహ్యస్మి
 న్నాదుంబరతోరణ యజ్ఞం రక్ష సర్వవిఘ్నాన్నివారయ ఇత్యా
 వాహ్య ఇషేత్వేతి మంత్రేణ తోరణమాలభ్య వికటతోరణాయనమ
 ఇతి పూజయేత్ ॥ ఓం ఇషేత్వోర్జేత్వావ్యాయవస్థదేవోపః సవితా
 ప్రార్పయతు శ్రేష్ఠతమాయ కర్మణః ఆప్యాయధ్వమఘ్నయ
 ఇంద్రాయభాగం ప్రజావతీరనబావాః అయక్మామావస్తేనః ఈశత
 మాఘశక్ం సోదధువాః ఆస్మిన్ గౌపతౌ స్యాతబ్రహ్మీర్వజమా
 నస్య ప్రశూన్ పాహి । వింధ్యాద్రయేనమః । శ్రేతాయుగాయనమః
 యమాయత్వేతి మింత్రేణ యమ మావాహ్య పూజయేత్ ॥

ఓం యమాయత్వా మఖాయత్వా సూర్యస్యత్వాతపసే ।
 దేవస్త్వా సవితా మధ్వానకు పృథివ్యాగః సగః స్పృశస్వాహి ।
 ఆర్చిరసిశోచిరసి తపోసి ॥ దక్షిణశాఖాయాంనమః వామశాఖాయాం
 విధాత్రేనమః ఉత్తరాంగే గణేశాయనమః అథోదేహల్యాం ద్వార
 శ్రియేనమః దేహళీమధ్యభూమా వాస్తుపురుషాయనమః అథ
 త్రిశూలపూజా శత్రుఘ్ననామ్నే రుద్రదైవతాయ త్రిశూలాయ
 నమః మానస్తోక ఇతిమంత్రేణ రుద్రమావాహ్యపూజయేత్ ॥

ఓం మానస్తోకే తనయేమాన ఆయుషీమానో గోఘమానో
 అశ్వేషురీరిషః । మానోష్విరా రుద్రభామినో వృధీర్హవిష్మంతగః
 సదమిత్వాహ వామహే ॥ త్రిశూలశృంగేషు ప్రదక్షిణక్రమేణ
 పూజ్యేనమః । మిత్రాయనమః వరుణాయనమః । ఇత్యాదిత్యన్యాసః

ఏవం సంపూజ్య ప్రార్థయేత్ । వృషస్కంధ సమారూఢ శూల
హస్తవరప్రద యజ్ఞఘ్నాన్ వారయాశుత్వం పూజతోఽసిమయా
ప్రభో ॥ ఇతి దక్షిణతోరణపూజా అథ పశ్చిమద్వారతోరణపూజా
తత్రకలశద్వయం సంస్థాప్య అన్నాత్పరిస్రుత ఇతి మంత్రేణ ప్రథమ
కలశే శుక్రమావాహ్య పూజయేత్ । ఓం అన్నాత్పరిస్సుతోరసం
బ్రహ్మణా వ్యపిబత్ క్షత్రిం పయగః సోమం ప్రజాపతిగః ।
ఋతేన సత్యమింద్రియం వివిషానగం శుక్రమంధస ఇంద్రస్యేం
ద్రియమిదం పయోమృతంమధు ॥ ఉద్బుధ్యస్య ఇతి మంత్రేణ
ద్వితీయేకలశే బుధమావాహ్య బుధం పూజయేత్ ।

ఓం ఉద్బుధ్య స్వాగ్నే ప్రతిజాగృహీత్వా ॥ మిష్టాపూరే
నగం సృజేధామయంచ । అస్మిం త్సధనేఅధ్యుత్తరస్త్రిన్విశ్వేదేవా
యజమానశ్చసీదత ॥ అథధ్యాన మావాహనంచ ॥ ప్రతీచీం దిశ
మాశ్రిత్యసుకీమం నామతోరణం, మహావీర్యం మహాకాయం సువర్ణ
సదృశప్రభం ॥ ఏష్యేహిసామవేదాధిష్ఠిత వటతోరణ వరుణ
దైవత్య ఏనం యజ్జంరక్ష సర్వవిఘ్నాన్ని వారయ అగ్న ఆయాహీతి
మంత్రేణ తోరణాలంభః ॥ ఓం అగ్న ఆయాహి వీతయే గృణానోహ
వ్యదాతయే । నిహోతా సత్సిబ్ధ్రిషి ॥ భీమాఖ్యతోరణాయనమః
పాద్యాదిభిః తోరణం పూజయేత్ । ఇతిపూజనం హేమకూటాచలా
యనమః । ద్వాపరయుగాయనమః దక్షిణశాఖాయాం ధాత్రేనమః ।
వామశాఖాయాం విధాత్రేనమః । ఉత్తరాంగే గణేశాయనమః అథో
దేహల్యాం ద్వారత్రయేనమః దేవావీమధ్యే వాస్తుపురుషాయనమః
అథ త్రిశూలపూజా పుత్రప్రదాభిధ బ్రహ్మదేవతాయ త్రిశూ

లాయనముః త్రిశూలశృంగేషు ప్రదక్షిణక్రమేణ ఆదిత్యాన్ పూజ
యేత్ । ఓం అర్యష్టేనముః ఓం అంశవేనముః ఓం వివస్వతేనముః
బ్రహ్మజజ్ఞానమితీమంత్రేణ బ్రహ్మణమావాహ్యపూజయేత్ ॥

ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్ద్విసీమతః సురుచోవ్యే
నఽఆవగ్ః । సబుద్ధ్యాఽ ఉపమాఽ అన్యవిష్టాగ్ః సతశ్చ
యోనిమ సతశ్చవివః ॥ ఏవం బ్రహ్మణం సంపూజ్యసార్థయేత్ ॥
హంసపృష్ఠ సమారూఢ కమండలుధరప్రభో యజ్ఞఘ్నాన్ వారయా
శుత్వం పూజితోఽసిమయాప్రభో ఇతి పశ్చిమతోరణపూజా అఘో
త్తరతోరణపూజా తత్రకలశద్వయం సంస్థాప్య ప్రథమకలశే ఇమం
దేవా ఇతి మంత్రేణ సోమమావాహ్య పూజయేత్ ॥ ఓం ౩ మం
దేవాఽ అసపత్నాగ్ం సువద్ధ్యం మహాతేక్షత్రాయమహాతేజ్జ్యాయ
మహాతేజానరాజ్ఞాయేంద్ర స్యేంద్రియాయ । ఇమమముష్య పుత్రః
ముష్యై పుత్రః స్యేత్విశఽ ఏషవోమీరాజాసోమోస్మాకం బ్రాహ్మ
ణానాగ్ం రాజా ॥ ద్వితీయేకలశే శన్నోదేవీతి మంత్రేణ శనిమా
వాహ్య పూజయేత్ ।

ఓం శన్నోదేవీరభిష్టయఽ అపోభవంతు పీతయే । శంయో
రభిప్రసవంతునగః । అథ తోరణధ్యాన మావాహనం పూజనంచ ।
ఉత్తరాందిశమాశ్రిత్య సుప్రభం నామతోరణం మహావీర్యం
మహాకాయం శుద్ధస్ఫటిక సన్నిధం ఏహ్యేహ్యధర్వాధిష్ఠిత అశ్వత్థ
తోరణ ! సోమదైవత ! ఏనం యజ్ఞం రక్ష సర్వవిఘ్నాన్నివారయ ।
శన్నోదేవీతి మంత్రేణ తోరణాలంభః । ఓం శన్నోదేవీరభిష్టయఽ

అపోభవంతు పీతయే శంయోరభి స్రవంతునః । సుప్రభతోరణాయ
నమః । ఇతి పాద్యాదిభిః సంపూజయేత్ । ఇతిపూజనం.

హిమాచలాయనమః కలియుగాయనమః సోమాయనమః
దక్షిణశౌఖాయాంధ్రాత్రే నమః వామశౌఖాయాంవిధాత్రే నమః
ఉత్తరాంగే గణేశాయనమః అథోదేహల్యాం ద్వారశ్రియైనమః
దేహవిమగ్ధే వాస్తుపురుషాయనమః అథత్రిశూలపూజా ఉత్తమ
నామ్నే సోమదైవతాయ త్రిశూలాయనమః త్రిశూలశృంగేషు ప్రద
క్షిణ క్రమేణ సోమమావాహ్యపాద్యాదిభిః పూజయేత్ ॥

ఓం హ్రీం సగః శుచిషద్వసురంతరిక్షసద్ధోతావ్యేదిషదతిథి
ర్ద్వరోణసత్ । వృషద్వరసదృత సద్వోషసదజ్జాగోజాఘాతజాఽ
అద్విజాఽఋతం బృహత్ । ఏవం సంపూజ్య ప్రార్థయేత్ । నరయాన
సమారూఢ గదాహస్తవరప్రద విఘ్నాన్ని వారయాశుత్వం పూజ
తోఽసిమయాప్రభో । దేవాస్తోరణమాపేణ సంస్థితాయజ్ఞమండలే
విఘ్నవిధ్వంసనార్థం వైరక్షార్థం త్వద్వరస్యచ । ఇతి సంప్రార్థ్య
నమస్కుర్యాత్ ।

ఇతితోరణపూజా అథ సదిక్పాలద్వారపూజా అథ పూర్వ
ద్వారదేవతావాహనం ఆయాహివజ్ర సంఘాత పూర్వద్వారం
కృపాధిప ఋగ్వేదాధిపతేనామ్నా సుశోభన సమోఽస్తుతే ద్వార
శౌఖయోర్ధ్వప మద్వరంచేతి వసుద్వయమావాహ్య పూజయేత్ ।
శృంగేషుశౌఖయోశ్చవస్త్రాణి బధ్వాశౌఖా మూలయోర్ధాన్యపుం
జోపరివారి పూర్ణై ప్రశాంత శిశిరనామానాజాత బీజాంకుర శరాప
సహితౌ కలశౌ అజిఘ్నేతి మంత్రేణ ప్రతిష్ఠాప్య గంధాదినా
పూజయేత్ । ఐరావతాయనమః ద్వారదేశే ఇంద్రమావాహ్య
పూజయేత్ । ఇంద్రః సురపతిఃశ్రేష్ఠో వజ్రహస్తో మహాబలః ।

సత్యయజ్ఞాధిపో దేవస్తస్మై నిత్యం నమోనమః ॥ ఇంద్రాయాహి
చిత్రభానో ఇతి మంత్రేణవీతాం పతాకాం వీతం ధ్వజం చ ఆలభ్య
త్రతాతార మింద్రమితి మంత్రేణ తోరణోపరినిధానం ॥

ఓం ఇంద్రాయాహి చిత్రభానో సుతాఽఽమేత్వాయవః ।
అఽఽభిస్తనాపూతాసః । ఓం త్రాతారమింద్రమ వితారమింద్రగ్ం
హవేహ వేసుహవగ్ం తారమింద్రం హ్వయామిశక్రం పురుహూత
మింద్రగ్ం స్వస్తి నో మఘవాధాత్వింద్రః । యోమేదండ ఇతి
సర్వత్ర దండోచ్చయణం యోమేదండః పరాపతద్వైహాయసోఽభి
భూమ్యాం తమహం పునరావద ఆయుషే బ్రహ్మణే బ్రహ్మవర్చ
సాయ । సుమంగళనామ్నే గణేశాయ పూర్వద్వారాధిష్ఠితాయ
నమః శాఖయోర్గంగాయై నమః యమునాయై నమః ద్వారశాఖయో
రేవ భూలోకాయనమః భువర్లోకాయనమః ఆదిత్యాయనమః
సోమాయనమః దక్షిణశాఖాయాం ధాత్రేనమః వామశాఖాయాం
విధాత్రేనమః ఉత్తరాంగే గణేశాయనమః అథోదేహల్యాం ద్వార
శ్రీయై నమః దేహవీమధ్యే వాస్తుపురుషాయనమః ధ్వజేకుముదాయ
నమః పతాకాయాం హేతుకాయనమః క్షేత్రపాలాయనమః తత్రైవ
బ్రహ్మణేనమః రుద్రాయనమః దేవేభ్యోనమః సిద్ధేభ్యోనమః విద్యా
ధరేభ్యోనమః పన్నగేభ్యోనమః ద్వారశాఖయోర్నందినేనమః మహా
కాలాయనమః ఇతిద్వారయోః ఏవంద్వారం సంపూజ్య శ్వారస్థిత
కలశేద్వారేవా ఇంద్రమావాహయేత్ ॥ ఏహ్యేహి సర్వామరసిద్ధ
సాధ్యైరభిష్టుతోపజఘరో మహేశః సంవీజ్యమానోఽస్సరసాంగణేన
రక్షాధ్వరంనో భగవన్నమస్తే । భో ఇంద్ర ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ
ఇత్యావాహ్య ॥

ఓం ఇంద్రం పరేవశేమధ్యమాన ఇంద్రయాంతో వసితాన
ఇంద్రం ఇంద్రం క్షిప్రంత ఉతయుధ్యమానా ఇంద్రన్నరోవాజ
యంతో హనంతే । ఇత్యనేన ఇంద్రసన్నిధానం । తతః త్రాతార
మింద్రమితి మంత్రేణ ఇంద్రదాయ సామగాయత ఇతి మంత్రేణవా
ఇంద్రస్య సర్వోపచారైః పూజనం॥ ఓం త్రాతారమింద్ర మవితార
మింద్రగం హవేహవే సుహవగం శూరమింద్రం । హ్వయామి
శక్రం పురుహూతమింద్రగం స్వస్తిసో మశువాధాత్వింద్రః ॥
ఇంద్రదాయసామగాయత విప్రాయబృహతే బృహత్ । ధర్మకృతే
విప్రశ్చితే వనస్యవే ॥

అథ బలిదానం ఇంద్రదాయసాంగాయ సపరివారాయ సశక్తి
కాయ ఇమం ఘృతౌదన బలిం సమర్పయామి భో ఇంద్ర అస్య యజ
మానస్య సకుటుంబస్య సపరివారస్య యజ్ఞే ఆయుఃకర్తా క్షేమకర్తా
తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ ఇతి బలిం సమర్ప్య ఆచమేత్ । అథ
సమస్కారః ఇంద్రః సురపతిః శ్రేష్ఠో వజ్రహస్తో మహాబలః । శత
యజ్ఞాధిపోదేవ స్తస్మై నిత్యం నమోనమః ఇతి నత్వా ప్రార్థయేత్
శచీపతేగజారూఢ నజ్రహస్త సురాధిప పూర్వావకాశో యష్మాభీ
రక్షణీయం ప్రయత్నతః ఇతి ప్రార్థనం । అగ్నిమీశే ఇతి మంత్రేణ
ఋగ్వేదమావాహ్య పూజయేత్ ॥ ఓం అగ్నిమీశే పురోహితం
యజ్ఞస్య దేవమృత్విజం । హోతారం తత్సాధాతమం ॥ ఋగ్వేదః
పద్మప్రతాప్తో గాయత్రీః సోమదైవతః అతిగోతస్తు విప్రేంద్ర
ఋత్విక్త్యం మేమభేధవ ॥ ఇతి ధ్యానం ఋగ్వేదప్రతినిధిత్వేన

ఋగ్వేదీయం బ్రాహ్మణం గంధాధినా పూజయేత్ తత్రపూర్వ
ద్వారి । శ్రీసూక్తం పానమానం చ సోమసూక్తం చ మంగలం
పారుషం రుద్రసూక్తం చ వామదేవ్యం తథైవచ । ఇతి బ్రాహ్మణ
ద్వయకర్తృకోద్వారపాలజపః ॥ ఇతి పూర్వద్వారపూజా । అథా
గ్నేయకోడేగత్వా తత్రకలశం సంస్థాప్య పుండరీకాయనమః ఇతి
సంపూజ్య భాగస్థమగ్నిం రక్తవర్ణంధ్యాత్వాకలశే ఆవాహయేత్ ॥

సహ్యేహి సర్వామరహవ్యవాహ మునిప్రవర్త్యై రభితోఽభి
జప్త తేజోవిధేలోకగణేనసార్థం మమాధ్వరం పాహిక వేనమస్తే ॥ భో
అగ్నే ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఇత్యావాహ్య అగ్నిస్తిగ్మేతి మంత్రేణ
అగ్నిం ప్రపూజయేత్ ॥ ఓం అగ్నిస్తిగ్మేన శోచిషాయాస్తద్విశ్వ
స్త్వైత్రిణం । అగ్నిరోన్ననతేరయిం । అథ నమస్కారః సర్వదేవ
మయోదేవో రక్తోవహ్నిర్మహాబలః సప్తజిహ్వో మహావీర్యస్తస్మై
నిత్యం నమోనమః । ఆగ్నేయః పురుషోరక్తః సర్వదేవమయోఽవ్య
యః । ధూమ్రకేతురజోధ్యక్ష స్తస్మై నిత్యం నమోనమః । ఇతి
నమేత్ । తత్ర అగ్న ఆయాహీతి మంత్రేణ రక్తధ్వజ పతాకాలంభః
త్వన్నో అగ్నే ఇతి మంత్రేణ ధ్వజపతాకోచ్ఛాయః ॥

ఓం అగ్నై ఆయాహి వీతయే గృణానో హవ్యదాతయే ।
నిహోతాసత్నిబర్హిషీ । ఓం త్వన్నో అగ్నేర్వరుణస్య విద్వాన్
దేవస్య హేడోఽ అవయాసిస్తీషాః । యజ్ఞోవ్వహ్ని తమః శోశు
చానో విశ్వాత్వా ద్వేషాగ్ంసి ప్రముముఘ్యస్మత్ । ధామంతే ఇతి
మంత్రేణ ధ్వజపతాకయోః పూజనం ॥ ఓం ధామంతే విశ్వం
భువనమధిశ్రితమంతః సముద్రే హృద్యతరాయషి అవామనీకే సమి

ధేయ² ఆభృతస్త మశ్యామ మధుమంతం² ధౌర్నిం || ధ్వజేకుము
దాయనమఃయోమేదండ ఇతి మంత్రేణ దండాలంభః | త్రిపుర
ఘ్నాయ క్షేత్రపాలాయనమః నమస్తే త్వగ్నిరూపాయ పింగలాయ
మహాత్మనే చండాయ చండరూపాయ రక్షత్వం హవ్యవాహన|| ఇతి
సత్వా అగ్నింమాతమితి మంత్రేణ ఘృతౌదనబలిదానం ||

ఓం అగ్నిం మాతం పురోదధే హవ్యవాహ ముపబ్రువే |
దేవాః ఆసాదయాదిహ | అగ్నయే సాంగాయ ఇమంబలిం సమర్ప
యామి | భో అగ్నేదిశం రక్షబలింభక్ష అస్యయజమానస్య సకుటుం
బస్య సపరివారస్యయజ్ఞే ఆయుఃకర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా
వరదోభవేత్యుక్త్వా ఆచమ్య దక్షిణద్వారం పూజయేత్ ఇత్యా
గ్నేయకోణపూజా అథ దక్షిణద్వారపూజా నమస్తే ధర్మరాజాయ
త్రేతాయుగాధిపాయచ | యజుర్వేదాధిదేవాయ సుభద్రద్వార
దక్షిణే | ఇత్యనేన ద్వారదేవతావాహనం ధర్మిష్ఠాభిధానాయ
శ్రీధాత్ర్యధిష్ఠితాయ దక్షిణద్వారాయనమః శాఖయోర్వస్త్రాణి
బన్వాశాఖామూలయోర్ధాన్య పుంజోపరి పర్జన్యాశోకనామానా
కలశౌ పూర్వవత్సంస్థాప్య పాద్యాదిభిః పూజయేత్ తత్రైవవామ
నాయనమః గోదావర్యైనమః కృష్ణాయైనమః రుద్రాయనమః ద్వార
శాఖయోః మహర్లోకాయనమః భూమాయనమః ధ్రువాయనమః
ఊర్ధ్వం యజుర్వేదాయనమః దక్షిణశాఖాయాం చండాయనమః
వామశాఖాయాం ప్రచండాయనమః తత్రైవధాత్రేనమః విధాత్రే
నమః ఉత్తరాంగే గణపతయేనమః అథోదేహల్యాం ద్వారశ్రియై
నమః దేహవీమధ్యేవాస్తు పురుషాయనమః తత్రైవగాయత్రైవనమః
శ్రియైనమఃసరస్వత్యైనమః దక్షిణవామశాఖయోః గణేశాయనమః
వృషభాయనమః ఆగ్నేయ్యాం స్వక్షేత్రపాలాయనమఃఏవం ద్వారం
సంపూజ్య ద్వారదేశేయశుం శ్యామదండహస్తం మహిషరూఢం

ధ్యాత్వా ఆవాహయేత్ । ఏ హ్యేహి వై వన్వత ధర్మరాజ సర్వా
మరై రర్చిత ధర్మమూర్తే శుభాశుభానంద శుచామధీశ రక్షాద్వి
రంనో భగవన్నమస్తే । భోయసు ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠే త్యావాహ్య
యమాయత్వేతి మంత్రేణయమం సర్వోపచారైః పూజయేత్ ॥

యమాయత్వా మఖాయత్వా సూర్యస్య త్వాతపసే । దేవ
స్త్వా సవితా మధ్వానకుః పృథివ్యాః సగం స్పృశస్వాహి ఆర్చిరసి
శోచిరసితపోసి ॥ ఆనేనైవమంత్రేణ శ్యామద్వజ పతాకాలంభః ।
యమాయత్వాంగిర స్పతే ఇతి మంత్రేణ తోరణోపరినిధానం ।
ఓం యమాయత్వాంగిరస్వతే పితృమతేస్వాహా ॥ స్వాహా ధర్మా
యస్వాహా । ధర్మఃపితే) । యోమేనండ ఇతిదండాలంభః యోమే
దండః పరాపతద్వైహాయసోఽధిభూమ్యాం । తమహం పునరాదన
ఆయుషే బ్రహ్మణే బ్రహ్మవర్చసాం ॥ దండహస్తాయమోదేవో
ధర్మరాజో మహాబలః ఆవాహయేద్ధర్మరాజం తస్మైవిత్వం సమో
నమః ఇతినత్వా ప్రార్థయేత్ । మహామహిషమారూఢ దండహస్త
మహాబల ఆవాహయామి యజ్ఞేఽస్మిన్ పూజేయం ప్రతిగృహ్యతాం
ఇతి ప్రార్థ్య సుగన్నః పంథామితిగృహ్య సూత్రమంత్రేణ మాష
భక్తబలిదానం ॥

ఓం సుగన్నః పంథాం ప్రదిశన్నఽ ఏహిజ్యోతిష్కథేహ్య
జరన్న ఆయుః । అపైతుమృత్యురమృతం మఽఆగ్రాద్వైవ స్వతో
నోఽఅభయంకృణోతుస్వాహా । ఇతి పతిత్వాయ మాయసాంగాయ
సాయుధాయ సశక్తికాయ ఇమంబలిం సమర్పయామి । ఇత్యుక్త్వా

భోయమదిశంరక్ష అస్యయజమానస్య సకుటుంబస్య సపరివారస్య
యజ్ఞే ఆయుఃకర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ
ఇత్యుక్త్వా ప్రార్థయేత్ వై వస్వత మహాదేవ నమస్తే ధర్మసాక్షీక
శివాజ్ఞాపిహితోదేవదిశం రక్షభవానిహ । ఇతి సంప్రార్థ్య ఆచా
మేత్ । తతః ఇషేజ్వేతి మంత్రేణ యజుర్వేదం పూజయేత్ ॥ ౬౦

ఇషేత్వోల్లేత్వా వ్యా యవస్థదేవోవః సవితాప్రసూర్యతు శ్రేష్ఠత
మాయ కర్మణః ఆప్యాయద్ధ్యమఘ్నూః ఇంద్రాయ భాగం ప్రజా
వతీరనమీవాః అయత్నమావస్తేనః ఈశతమాఘశగ్ం సోమ్య

వాః జన్మిన్తోఽతస్మాత బహ్వేర్యజమానస్య ప్రశూన్ పాహి । ఇతి
పఠిత్వా యజుర్వేద ప్రతినిధిత్యేన యజుర్వేదీయం బ్రాహ్మణం
గంధాదినా పూజయేత్ అథ యజుర్వేదధ్యానం కాలరాత్నో యజు
ర్వేదస్త్రిమృభోవిష్ణుదైవతః । కాశ్యపేయస్తు విప్రేంద్ర ఋత్విక్త్వం
మేమభేభవ ॥

ఇతి యజుర్వేదధ్యానం తత్ర ఆనోభద్రాసువాకశ్చ ఆశః
శిశానకస్తథా యదేవాస్త్రీణిచ పతేత్తతోఽష్టౌచ పునంతుమాం ॥
ఇత్యాద్యష్ట మంత్రాన్ పఠేత్ । అభిదా అసిస ప్తమంత్రాన్ । దీర్ఘా
యుస్త్యేకం మంత్రంపఠేత్ । ఆప్యాయస్వేతిపత్ హంత్రాన్ పఠేత్
సమోస్తు స ర్భేభ్యస్త్యేకం మంత్రంపఠేత్ ఆకృష్ణేనేత్యేకం మంత్రం
పఠేత్ । సమః శంభవాయచేత్యేకం మంత్రం పఠేత్ । అగ్నిర్దేవతా
ఇత్యాదిమంత్రంపఠేత్ । త్రాతారమింద్రమిత్యేకం మంత్రంపఠేత్ ।
సోమరాజాన మిత్యేకం మంత్రంపఠేత్ । అభయంతే మహా ఇంద్ర
ఇత్యేకం మంత్రంపఠేత్ । ఋచంవాచం సమగ్రంపఠేత్ । అథేమే
మంత్రాః శ్రమేణ ప్రదర్శ్యంతే ॥

ఓం ఆనోభద్రాః క్రతవోయంతు విశ్వతోదభాసోఽ
 అపరీతాసఽ ఉద్భిదః । దేవానోయథాసదమిద్వృధేఽ అసన్న
 ప్రాయువోరక్షితారో దివేదివే ॥ ఓం ఆశుగః శిశానోవ్యవభో
 నభీమోఘనాఘనః ధోభణశ్చర్షణీనాం । సంక్రందనోనిమిషఽ
 ఏకవీరః శతగం సేనాఽ అజయత్ సాకమింద్రః ॥ అథయద్దేవా
 ఇత్యాదయస్త్రయోమంత్రాః ॥ ఓం యద్దేవా దేవహేడనం దేవా
 సశక్తమావ్యయం । అగ్నిర్మాతస్మాదేనసోవ్యిశ్వాన్ముంచత్వగ్ం
 హసగః ॥ యదిదివాయదిస కమేనాగ్ం సిచక్తమావ్యయం వ్యాయు
 ర్మాతస్మాదేనసోవ్యిశ్వాన్ముంచత్వగ్ంహసః ॥ యదిజాగ్నిద్యదిస్వప్న
 ఽవనాగ్ం సిచక్తమావ్యయం । సూర్యోమా తస్మాదేనసోవ్యిశ్వా
 న్ముంచత్వగ్ంవృసః ॥

అథ పునంతు మేత్యాదయోఽమ్రేమంత్రాః । ఓం పునంతు
 మాదేవజనాః పునంతు మనసాధియః ॥ పునంతువ్యిశ్వా భూతాని
 జాతవేదః పునీహిమా ॥ పవిత్రేణ పునీహిమా ॥ శుక్రేణదేవదీ
 ద్యత్ ॥ అగ్నేకత్వాక్రతూః ఽరసు ॥ యత్తే పవిత్ర మర్చిషి ॥ అగ్నేవ్య
 తతమంతరా ॥ బ్రహ్మణేన పునాతుమా ॥ పవమాసఃసో ఆద్యసః ॥
 పవిత్రేణ వ్యిచర్షణిః ॥ యఃపోతానపునాతుమా ॥ ఉభాభాభ్యందేవ
 సవితః ॥ పవిత్రేణ సవేసచ ॥ మాంపునీహి విశ్వతః ॥ వైవ్విశ్వదేవీ

పునతీదేవ్యాగాద్యస్యామిమా బహ్వతస్సోవీవీతప్తపాః ॥ తయా
 మదంతః సధమాదేషువ్వగ్ం స్యామపతయోరయూణాం ॥ యేసమా
 నాః సమనసః పితవో యమరాజ్యే ॥ తేహం ల్లోకగః స్వధానమో
 యజ్ఞోదేవేషు కల్పతాం ॥ యేసమానాః సమనసోజీ వాజీవేషుమా
 ముకాః ॥ తేహగ్ం శ్రీర్మయికల్పతా మస్మింల్లోకేశతగ్ం సమాః ॥
 అథ అభిధా అసిగత్యాదయః సప్తమంత్రాః ॥ అభిధా ౨ అసిభువన
 మసి యంతాసి ధర్తా ॥ సత్వమగ్నిం వైశ్వానరగ్ం సప్రథసంగచ్ఛ
 స్వాహా కృతః ॥ స్వగాత్వాదే వేభ్యః ప్రజాపతయే బ్రహ్మన్న
 శ్వం భన్త్యామి దేవేభ్యః ప్రజాపతయే తేనరాధ్యాయం ॥
 సంభాన దేవేభ్యః ప్రజాపతయేతే నరాద్రధ్నుహి ॥ ప్రజాపతయే
 త్వాజుప్తం ప్రోక్షామింద్రాగ్నిభ్యంత్యాజుప్తం ప్రోక్షామివాయశే
 త్వాజుప్తం ప్రోక్షామివిశ్వేభ్యస్త్యా దేవేభ్యోజుప్తం ప్రోక్షామి
 సర్వేభ్యస్త్యా దేవేభ్యోజుప్తం ప్రోక్షామి ॥

యో ౨ అర్వంతం జహూగ్ం సతితమభ్యమితివ్యరుణః పురో
 మర్తః పురఃశ్వా ॥ అగ్నేస్వాహా సోమాయస్వాహా సామ్నో
 దాయస్వాహా సవిత్త్రేస్వాహా ॥ వాయవేస్వాహా విష్ణవేస్వాహేం
 దాయస్వాహా బృహస్పతయేస్వాహా మిత్రాయస్వాహా వ్యరణాయ

స్వాహా ॥ హింకారాయస్వాహా హింకృతాయస్వాహా క్రందతే
 స్వాహా వక్త్రందాయస్వాహా ప్రోథతేస్వాహా ప్రప్రోథాయస్వాహా
 గంభాయస్వాహా ఘృతాయస్వాహా నివిష్టాయ స్వాహా పవిష్టాయ
 స్వాహా సందితాయస్వాహా వల్లతేస్వాహా సీనాయస్వాహా శయా
 నాయస్వాహా స్వపతేస్వాహా జాగ్రతేస్వాహా కూజతేస్వాహా ప్రబు
 ధాయస్వాహా విజృంభమాణాయస్వాహా విచ్ఛృతాయస్వాహా
 సగంహనాయస్వాహా పశితాయస్వాహా యనాయస్వాహా ప్రాయ
 గాయనాహా ॥ యతేస్వాహా భావతేస్వాహా ద్ద్రవాయస్వాహా
 ద్రుతాయస్వాహా శూకారాయస్వాహా శూకృతాయస్వాహా నిషణ్ణాయ
 స్వాహా తిథాయస్వాహా జవాయస్వాహా బలాయస్వాహా వివర్తమా
 నాయస్వాహా వివృతాయస్వాహా విధూన్వానాయస్వాహా విధూ
 తాయస్వాహా శశ్రూషమాణాయస్వాహా శృణ్వతేస్వాహేక్షమా
 నాయస్వాహేక్తితాయస్వాహా వీక్తితాయస్వాహా నిమేషాయస్వాహా
 యదతితస్మైస్వాహా యతిబతితస్మైస్వాహా యన్మూత్రం కరోతి
 తస్మైస్వాహా కుర్వతేస్వాహా కృతాయస్వాహా ॥ తత్సవితుర్వరేణ్యం
 భర్గోదేవస్యధీమహి ॥ ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥ అథ దీర్ఘా
 యుస్తత్యాదేకమంత్రం పఠేత్ ॥ ఓం దీర్ఘాయుస్త ॥ ఓం ధే ఖనితా
 యస్తేచత్వా ఖనామ్యహం ॥ అఘోర్వం దీర్ఘాయుర్భూత్వాశత

వల్పాన్విరోహతాత్ ॥ అథ ఆప్యాయస్వేత్వాది షణ్మంత్రాః ॥
 ఓం ఆప్యాయస్వసమే తుతేవ్విశ్వతః సోమవృష్ణం ॥ భవావాజస్య
 సంగధే ॥ సంతేపయాగం సిసముయంతు వ్యాజాగః సంవృష్ట్యా
 న్యభిమాతిమాహః ॥ ఆప్యాయమానోఽ ఆమృతాయ సోమదివి
 శ్రవాగం స్యుత్తమానిధిష్వ ॥ ఆప్యాయస్వ మదింతమసోమ విశ్వే
 భిరగంశుభిః ॥ భవానః సప్రపథస్తమః సఖావృధే ॥ ఆతేవ్వతో
 మనోయమత్తరమాచ్చిత్ తస్థస్థాత్ ॥ అగ్నేత్వాం కామయా
 గిరా ॥ తుభ్యంతాఽ ఆంగిరస్తమన్విశ్వాగః సుక్షీతయగః పృథక్ ॥
 అగ్నే కామాయేమిరే ॥ అగ్నిగః ప్రియేషుధామసుకామోభూతస్య
 భవ్యస్త ॥ సంత్రూడోవ్యిరాజత ॥ అథ నమోస్తుసర్వేభ్య
 ఇతి మంత్రః ॥

ఓం నమోస్తుసర్వేభ్యో యేకేచ పృథివీమను ॥ యేఽ అంత
 రిక్షే మేదివితేభ్యః సర్వేభ్యోనమః ॥ అథ ఆకృష్టేన ఇత్యాది
 మంత్రః ॥ ఓం ఆకృష్టేన రజసావృత్తమానో నివేశయన్నమృతం
 మర్త్యంచ ॥ హిరణ్యయేన సవితారథే నాదేవోయాతి భువనాని
 పశ్యన్ ॥ అథ నమః శంభవాయచేత్యే కోమంత్రః ॥ ఓం నమః
 శంభవాయచ మయోభవాయచనమః శంకరాయచ మయస్కరా
 యచ నమః శివాయచ శివతరాయచ ॥ అథాగ్నిర్దేవతా ఇత్యాది

మంత్రం పఠేత్ ॥ అగ్నిదేవతావ్యాతోదేవతా సూర్యదేవతా
 చంద్రమాదేవతా వ్యసనోదేవతా రుద్రాదేవతా॥ ఆదిత్యాదేవ
 తామరుతోదేవతా వ్యిశ్వేదేవాదేవతా బృహస్పతిర్ దేవ
 తేంద్రోదేవతా వ్యరుణోదేవతా॥ అథ త్రాతారమింద్ర మిత్యాది
 మంత్రం పఠేత్ ॥

ఓం త్రాతారమింద్ర మవితార మింద్రగ్ం హవేహవే సహ
 వగ్ం శూరమింద్రం ॥ హ్వయామిశ్రోకం పురుషాత మింద్రగ్ం
 స్వస్తిసోమఘవాధాత్వింద్రః ॥ అథ సోమగ్ం రాజానమితి మంత్రం
 పఠేత్ ॥ ఓం సోమగ్ం రాజాన మవనేగ్ని మన్నాస్వరభామహే ॥
 ఆదిత్యాన్నిష్ఠుగ్ం సూర్య బ్రహ్మణం చ బృహస్పతిగ్ం
 స్వాహా ॥ అథ మహాఇంద్ర ఇతి మంత్రం పఠేత్ ॥ ఓం మహా
 ఇంద్రో వజ్రహస్తః షోడశీశర్మయచ్ఛతు ॥ హంతుపాస్మానం
 యోస్మాన్ దేవేః ॥ ఉపయామ గృహీతోసి మహేంద్రాయ త్వేషతే
 యోసిర్ మహేంద్రాయ త్వా ॥ అథ ఋచం వాచమిత్యాదీన్
 సమగ్రాంశ్చ తుర్వింశతి మంత్రాన్ పఠేత్ ॥

ఓం ఋచం వాచం ప్రపద్యే మనోయజుః ప్రపద్యే సామ
 స్వాగ్ం ప్రపద్యే చక్షుః శ్రోత్రం ప్రపద్యే ॥ వాగోజః సహశాజో

మయి ప్రాణాపానా ॥ యన్ స్మే చ్చిద్రం చక్షుషో హృదయస్య
మనసోవాతిత్పణం బృహస్పతిర్ మేతద్దధాతు ॥ శనోభనతు
భువనస్య యన్ పృతిః ॥ ఓం భూర్భువః స్వస్తత్సవితుర్ వ్వరేణ్యం
భర్గోదేవస్యధీమహి ॥ ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥ కయాన
శ్చిత్తృఽతభువ దూతీనదావృధః సఖా ॥ కయాశచిష్టయావృతా ॥
కస్తావ్ సత్వో మదానామ్నోగ్ం హిస్తోమత్సదంధసః ॥ దృఢా
చిద్రుజేవ్సు ॥ అభీషుణః సఖీనామవితాజరి త్యాణాం ॥ శతంభవా
న్యూతిభిః ॥ కయాత్వన్నఽఽత్యాభి ప్రమందసే వ్యవన్ ॥
కయాస్తోతృభ్యఽతభర ॥ ఇంద్రో విశ్వస్యరాజతి ॥ శనోఽ
అనుద్విషదేశం చ తుష్పదే ॥

శన్నోమిత్త్రీగ్ః శం వ్యరుణగ్ః శన్నోభవత్వర్యమా ॥
 శన్నుఇంద్రో బృహస్పతిగ్ః శన్నోఽవిష్ణు రురుక్రమగ్ః ॥ శన్నో
 వ్యాతః పవతాగ్ం శన్నస్తపతుసూర్యః ॥ శన్నగ్ః కనికరదద్
 దేవగ్ః పర్జన్యోఽభివర్షతు ॥ అహనిశం భవంతునగ్ః శగ్ః
 రాత్రీః ప్రపతిధీయతాం ॥ శన్నోఽఇంద్రాగ్గ్రి భవతా మహాభిగ్ః
 శన్న ఇంద్రావరుణారాతహవ్వ ॥ శన్న ఇంద్రాపూషణా వ్యాజ
 సాతౌశమింద్రా సోమాసువితాయ శంయోగ్ః ॥ శన్నో దేవీర
 భిష్టయఽ ఆహాభవంతు పీతయే ॥ శంయోరభి స్రవంతునః ॥ స్యోనా

పృథివీనోభవాన్మక్షరానివేశనీ || యచ్ఛానః శర్మస్సప్రథాః ||
 ఆపోహిష్టామయోభువస్తానఽఘోరజ్జేదధాతన || మహేరణాయచ
 క్షనే || యోవః శివతమోరసస్తస్య భాజయతేహనః || ఉశతీరివ
 మాతరః || తస్మాదరం గమామవోయస్య క్షయాయజిన్వ్యథ ||
 ఆపోజన యథాచనః || ద్యౌః శాంతిరం తరిక్షగం శాంతిః పృథివీ
 శాంతిరాపః శాంతిరోవథయః శాంతిః || న్వనస్పతయః శాంతిర్
 వ్విశ్వేదేవాః శాంతిర్ బ్రహ్మశాంతిః సర్వగం శాంతిః శాంతి
 రేవశాంతిః సామాశాంతిరేధి || దృతేదృగం హమామిత్రస్య
 మాచక్షుషాసర్వాణి భూతాని సమీక్షంతాం || మిత్రస్యాహంచ
 క్షుషాసర్వాణి భూతాని సమీక్షే || మిత్రస్యచక్షుషాసమీక్షామహే ||
 దృతేదృగం హమాత్రయోక్తే సందృశిజీవ్యాసంజ్యోక్తేనన్ దృశి
 జీవ్యాసం ||

సమస్తే హరసే శోచిషే సమస్తే అస్వర్చిషే || అన్య
 స్తే అస్మత్తపంతుహేతయః పావకోఽ అస్మద్భ్యగం శివోభవ ||
 సమస్తే అస్తు విద్యతే సమస్తే స్తనయిత్నవే || సమస్తే భగవన్నస్తు
 యతః స్వః సమీహసే || యతోయతః సమీహస్తే తతోనోఽ
 లభయంకురు || శన్నఃకురు ప్రజాభ్యోభయంనః పశుభ్యః || సుమి
 త్రియానఽ ఆనఽ ఓషధయః సంతదుర్ మ్మిత్రాయస్తస్మై సంతు

యోస్మాన్ ద్వేష్టియంచ వ్యయంద్విష్కృ॥ తచ్చక్షుర్ ద్వేషహితం
పురస్తాచ్చక్రముచ్చరత్ ॥ పశ్యేమశరదః శతం జీవేమశరదః శతం
శృణుయామ శరదః శతః ప్రబ్రవామ శరదః శతమదీనాః స్యామ
శరదః శతంభూయశ్చ శరదః శతాత్ ॥

ఇతి దక్షిణద్వారపూజా ॥ అథ నైరృత్యాంగ త్వాత్రతకలశం
సంస్థాప్యపాద్యాదిభిః పూజయేత్ ॥ కుముదాయనమః ఇతినంపూజ్య॥
నరారూఢం ఖడ్గహస్తం నిర్మతి మసున్వంతమ యజమానమితి
మంత్రేణ వాహయేత్ ॥ ఓం అసున్వంత మయజమానమిచ్ఛస్తే

నస్త్యత్యా మన్విహితస్కరస్య ॥ ఆస్యమసీ మ్మదిచ్ఛసాత ఇత్యా
నమోదేవి నిర్మతే త్తభ్యమస్తు ॥ ఏహ్యేహి రక్షోగణనాయక స్త్వం
విశాలవేతాలవిశాచ సంఘైః మమాధ్వరం పాహి విశాచనాథ
లోకేశ్వర స్త్వం భగవన్నమస్తే ॥ భో నిర్మతే ఇహోగచ్ఛ ఇహతిష్ఠే
త్యావాహ్య నిర్మతయేనమః ఇతి సంపూజ్య నమస్కారం కుర్యాత్ ॥
సర్వప్రేతాధిసో దేవో నిర్మతిగ్నీలలోహితః కరేఖడ్గధరో నిత్యం
నైరృతాయనమోనమః ॥ అథ వ్రార్థనా ॥ నిర్మతిం ఖడ్గహస్తంచ
సర్వలోకైక పాపనం ఆవాహయామి యజ్ఞేఽస్మిన్ పూజేయం ప్రతి
గృహ్యతాం ॥ యంతేదేవీ నిర్మతి రితిమంత్రేణ కృష్ణధ్వజ పతా
కాలంభః ॥ ఏవ తే నిర్మతేభాగ ఇతి మంత్రేణ ధ్వజపతాకోచ్చ
యః ॥ ఓం యంతే దేవీనిర్మతిరా బ్రబంధపాశం గ్రీవాస్వవ్విచ్ఛ
త్వం ॥ తంతేవ్విష్ మామ్యాయుషో నమద్భ్యదధైతం పితృమధ్వి

ప్రసూతః ॥ సమోభూత్యేయేదం చకార ॥

ఓం ఏష తే నిర్మతే భాగస్తంజ్జవస్త్వ స్వాహాగ్ని సేత్రేభ్యో వేవే
భ్యః పురః సద్భ్యః స్వాహా యమసేత్రేభ్యో దేవేభ్యో దక్షిణా సద్భ్యః
స్వాహా వ్యిశ్శ్వదేవసేత్రేభ్యో దేవేభ్యః పశ్చాత్ తద్భ్యః స్వాహా
మిత్రావరుణసేత్రేభ్యో వామరుసేత్రేభ్యో వా దేవేభ్యః ఉత్తరా
సద్భ్యః స్వాహా సోమసేత్రేభ్యో దేవేభ్యః ఉపరిసద్యో దువస్వ
ద్భ్యః స్వాహా ॥ మోక్షాణ ఇంద్రదేతి మంత్రేణ కృష్ణప్రహ్వన్నం
ఘృతసహితబలిం దద్యాత్ ॥ ఓం మోక్షాణ ఇంద్రాత్రపత్సుదే
వై రస్తి హిష్మాతే శుష్మిన్నవయాః ॥ మహశ్చిద్యస్య మీధుషోయ
వ్యాహ విష్కతో మరుతో వ్యందతేగీః ॥ ఇతి మంత్రం పఠిత్యా నిర్మతయే
సాంగాయ సశక్తికాయ సాయుధాయేమం బలిం నమర్పయామి భోని
ర్మతే దిశంరక్ష బలిం భక్ష అస్య యజమానస్య సకుటుంబస్య సపరి
వారస్య ఆయుఃకర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవేత్పు
క్త్వా ఆచామేత్ ॥ ధ్వజేవామనాయనమః యోమేదండ ఇతి దండా
లంభః ॥ అగ్నిజిహ్వో యక్షేత్రపాలాయనమః ॥ అథ ప్రార్థయేత్ ॥ రాక్ష
సేభ్యోహి రక్షార్థం భవానత్ర ప్రతిష్ఠితః ॥ నిర్బాధం యజ్ఞభూమిం
త్వం కురుష్వశవవాహన ॥ ఇతి నైర్మత్య దిక్పత్యం అథ పశ్చిమ
ద్వారపూజా సమోస్తు కామరూపాయ పశ్చిమద్వారపాయచ
సామవేదాధిపత్యం హి నామూకల్యాణ కారకః ॥ అనేన ద్వార
దేవతా వాహనం ॥ ద్వారశాఖయోః అనిలాయనమః అనలాయ
నమః ఇతి వసుద్వయం సామమంత్రైః పూజయేత్ ॥ శృంగేషు శాఖ

యోర్వస్త్రాణి బధ్వాశాఖామూల యోర్ధాన్య పుంజోపరిభూత
సంజీవనామృత నామానా కలశౌ పూర్వవత్సంస్థాప్య అంజనాయ
నమః కలశద్వయే రేవామైనమః తాపైస్సనమః ఇతి సంపూజ్య
జయాభిధాయ అచ్యుతాధిష్ఠితాయ పశ్చిమద్వారాయనమః ఇదం
విష్ణురితి మంత్రేణ విష్ణుం తత్ర తావాహ్య పూజయేత్ ॥

ఓం ఇదం విష్ణుర్వి చక్రమే త్రైధానిద ధేపదం ॥ సమూ ధమస్య
పాగ్ం సురేస్వాహా॥ ద్వారశాఖ యోర్ధాత్రేనమః విధాత్రేనమః కిరీటి
నేనమః ఓం స్కందాయనమః ఇతి ద్వారయోః ద్వారశాఖయోరేన
జనలోకాయనమః ఓం తపో లోకాయనమః బృహస్పతయేనమః
శుక్రకాయనమః ఊర్ధ్వం సామవేదాయనమః ద్వారశాఖయోరేవ
ఓం సర్మదాయనమః ఓం గోదావరైస్సనమః ఉత్తరాంగే గణేశాయ
నమః అథోదేహల్యాం ద్వారశ్రేయైనమః దేహవీమధ్యే వాస్తు
పురుషాయనమః ఏవం సంపూజ్య ॥ పాశహస్తం శుక్లవర్ణం కిరీటినం
వరుణం ధ్యాత్వాకలశే ఆవాహయేత్ । పాశహస్తాత్మకో దేవో
జలరాశ్యధిపోమహాన్ నిమ్నగామీతి లిఖ్యాతో వరుణాయనమో
నమః । ఏష్యేహి యాదోగణవారిధీనాం గణేశపర్జన్య సహస్సరో
భిః । విద్యాధరేంద్రదామరగీయమాస పాహిత్యమస్మాన్ భగవన్న
మస్తే ॥ భోవరుణ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఇత్యావాహ్య తత్త్వాయా
మీతి మంత్రేణ వరుణం సర్వోపచారైః ప్రపూజయేత్ ॥

ఓం తత్త్వాయామి బ్రహ్మణావందమానస్త దాశాస్తే యజ
మానోహవిర్భిః॥ అహేడమానో వ్వరుణేహబోద్ధ్యరుశగ్ం సమానఽ
ఆయుః ప్రమోషీః ॥ అనేనైవ మంత్రేణ శ్వామధ్వజ పతాకాలం
భః ॥ ఉదుత్తమం వరుణేతి మంత్రేణ తోరణోపరినిధానం॥ ఉదుత్త

మం వ్యరుణపాశమస్మదవా ధమం విమధ్యమగ్ం శ్రద్ధాయ ॥
 అభావ్యయమాదిత్యవ్యక్తే తవాసాగస్తోఽదితయేస్యామ ॥ త్వస్మో
 అగ్నే ఇతిమంత్రేణ నవనీతోదనబలిదానం ॥ త్వస్మోఽగ్నే వ్యరుణస్య
 విద్వాన్ దేవస్య హేడోఽవయాసిసీమః ॥ యజ్ఞస్తోవ్యహిన్
 తమః శోశుచాన్ విశ్వాద్వేషాగ్ం సీప్రముముగ్ధ్యస్మత్ ॥ ఇతి
 పఠిత్యా వరుణాయ సాంగాయ సశక్తికాయ సాయుధాయ ఇమం
 నవనీతోదనబలిం సమర్పయామి ఇత్యుక్త్వా భో వరుణ దిశం రక్ష
 బలింభక్ష అస్యయజమానస్య సకుటుంబస్య సపరివారస్య ఆయుఃకర్తా
 క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తావరదోభవేతిపఠిత్యా ఆచమ్య వరుణం
 ప్రార్థయేత్ । పాశహస్తంచ వరుణ మర్చనాంపతి మీశ్వరం ।
 ఆవాహయామి యజ్ఞేఽస్మిన్ వరుణాయ నమోనమః ॥ ఇతి సంపా
 ర్ధ్యధ్వజేశంకు కర్తాయనమః యోమేదండ ఇతి శ్వేతపతాకాధ్వజ
 దండాలంభః ॥ యోమేదండః పరాపత ద్వేహాయసోధి భూమ్యాం
 తమహం పునరాదదే ॥ ఆయుషే బ్రహ్మణే బ్రహ్మవర్చసాయ ॥
 ధ్వజేకాలాయక్షేత్రపాలాయనమః ఇతి నామమంత్రేణ సంపూజ్య
 అగ్న ఆయాహీతి మంత్రేణ సామవేదం పూజయేత్ ॥

అగ్న ఆయాహీ వీతయే గృణానో హవ్యదాతయే ॥ నిహో

తాసత్ని బర్హిషి ॥ సామవేదస్తు పింగాక్షో జాగతః శుక్రదైవతః
 భారద్వాజస్తు విప్రేంద్ర ఋత్విక్ త్వంమే మభేభవ ఇతిపఠిత్యా
 సామవేద ప్రతినిధిత్వేన సామవేదీయం బ్రాహ్మణం గంధాదినా
 పూజయేత్ తత్రబ్రాహ్మణ ద్వయకర్తృకోమంత్రపాఠః ఇంద్రాయ
 సామగాయత ఇత్యేకః ॥ అహమస్మిన్నితి ద్వితీయః ॥ ప్రథమజా
 ఇతి తృతీయః ॥ నేతుస్తర ఇతిచతుర్థః ॥ స్వాధిష్ఠాయా ఇతి పంచమః ॥

గాయంతిత్వా గాయత్రిణ ఇతి వృత్తః ॥ జ్యేష్ఠమాస ఇతి సప్తమః ॥
 అగ్రే ఇమే మంత్రాః క్రమేణ ప్రదర్శ్యంతే ॥ ఇతి పశ్చిమద్వార
 కృత్యమ్ ॥ అథ వాయవ్యకోణకృత్యమాహ । తత్రకలశం సంస్థాప్య
 తస్మిన్ కలశే పుష్పదంతాయ నమః ఇతి సంపూజ్య ఆనోనియుద్భి
 రిత్యావాహనం ॥ ఆనోనియుద్భిః శతినీభికధ్వరగ్ం సహస్రిణీ భిరుప
 యాహీయజ్ఞం ॥ వ్యాయోఽఅస్మిన్ నవనే మాదయ స్వయూయం
 పాతస్వస్తిభిః సదానః ॥ ఇతిపరిత్యా మృగాధిరూఢం ధూమ్రవర్ణం
 వాయుంధ్యాత్వా ఆవాహయేత్ ఏహ్యేహీయజ్ఞే మమరక్షణాయ
 మృగాధిరూఢః సహసిద్ధ సంఘైః ప్రాణాధిపః కాలకవేః సహాయో
 గృహాణపూజాం భగవన్నమస్తే ॥ భోవాయో ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ
 ఇత్యావాహ్యావాయాయేతే ఇతి మంత్రేణ ధూమ్రధ్వజపతాకాలం
 భనం కుర్యాత్ ॥

వ్యాయోయేతే సహస్రిణోరథా సస్తాభ రాగహి ॥ నియుత్వాన్
 త్సోమపీతయే ॥ తవనాయేతి మంత్రేణ ధ్వజపతాకోచ్చయః ॥
 తవనాయవృతన్ పుతేత్వబ్జుర్జామాతరద్భుత ॥ అవాగ్ం స్యావృణీ
 మహే ॥ ఆనోనియుద్భిరితి మంత్రేణ పూజయేత్ ॥ ఆనోనియుద్భిగః
 శతినీభికధ్వరపూం సహస్రిణీభిరుపయాహీయజ్ఞం వ్యాయోఽఅస్మిన్
 త్సవనేమాదయస్వయూయం పాతస్వస్తిభిః సదానః ॥ ఇతి సంపూజ్య
 నమస్కారం కుర్యాత్ । సర్వప్రాణత్మకోనిత్యం సర్వప్రాణాయ
 నమః ॥ ధ్వజహస్తే మహాప్రాణస్తస్మై ప్రాణత్మనేనమః ॥ అనా
 కారోమహాజశ్చ పశ్చాద్ దృష్టిర్గతిర్దివి । తస్మైపూజ్యాయమహాతే
 వాయవేతే నమోనమః ॥

ఇతి సత్త్వా ధ్వజేపుష్పదంతాయనమః యోమేదండ ఇతి
 దండారోపణం యోమేదండః పరాపత ద్వైహాయసోధి భూమ్యాం
 తమహం పునరాదదే || దండే సర్వనేత్రతాయ క్షేత్రపాలాయనమః
 ఇతి సత్త్వాయ వౌదనేబలిం దద్యాత్ | వాయవేనాంగాయ సాయ
 ధాయ సశక్తికాయేమం యవౌదనబలిం సమర్పయామి భోవాయో
 దిశంరక్షబలిం భక్షఅస్య యజమానస్య సకుటుంబస్య సపరివారస్య
 ఆయుఃకర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదో భవేత్పుక్తా
 చమ్యో ప్రార్థనాం కుర్యాత్ || ప్రాణినాం ప్రాణరూపోయో మహా
 బలపరాక్రమః మహావేగ సమూహాధదిశం రక్షప్రభంజన || ఇతి
 వాయవ్యదిక్క్రత్యం అథోత్తరద్వార పూజామాహ || నమస్తే దివ్య
 రూపాయ త్వధర్వాధిపతే ప్రభో కలేరధిపతిర్నామ్నా మంగళ
 శ్చోత్తరాననః || ఇతి ద్వారదేవతామానాహ్య కల్యాణాభిధాయ
 ప్రద్యుమ్నాధిష్ఠితాయ చోత్తర ద్వారాయనమః ఇతి గంధాదిభిః
 పూజయేత్ ||

ప్రద్యుమ్నాయనమః ద్వారశాఖయోః ఓం ప్రత్యూషాయ
 నమః ఓం ప్రభాసాయనమః ఇతి వసుద్వయం నామమంత్రాభ్యాం
 పూజయేత్ | శృంగేషుశాఖయోర్వ స్త్రాణిబద్ధ్యా శాఖామూల
 యోర్థాన్య పుంజోపరిధనద శ్రీప్రదనామానౌకలశౌ పూర్వవత్సం
 స్థాప్య పూజయేత్ | ధనదాయనమః శ్రీప్రదాయనమః సార్వభౌ
 మాయనమః ఇతి దిగీశం సంపూజ్యకలశేవేద్యైనమః ఇతి సంపూజ్య
 కల్యాణాభిధాయ ప్రద్యుమ్నాధిష్ఠితా యోత్తర ద్వారాయనమః
 ప్రద్యుమ్నాయనమః శాఖయోర్ద్వయాయనమః విజయాయనమః
 పునఃధాత్రేనమః విధాత్రేనమః ఓం సత్యలోకాయనమః ఓం ధ్రువ
 లోకాయనమః పునః శనైశ్చరాయనమః రాహవేనమః ఊర్ధ్వం
 అధర్వవేదాయనమః ద్వారశాఖయోరేవవేద్యైనమః పయోజ్యై
 నమః ఉత్తరాంగే గణేశాయనమః అథోదేహల్యాం ద్వారశ్రియే

పరిత్యా ఆచమ్య సోమంనమేత్ ॥ నక్షత్రాణాం చ సర్వేషాం
సోమారాజా ప్రకీర్తితః రత్నాంగాయన భోగాయ సోమరాజా
యతేనమః ॥ ఇతి నత్వాపార్థయేత్ సర్వనక్షత్రమధ్యేతు సోమో
రాజావ్యవస్థితః తస్మై సోమాయదేవాయ నక్షత్రపతయేనమః ॥
ఇతినత్వా శన్నోదేవీరితి మంత్రేణ అధర్వణేదం పూజయేత్ ॥
శన్నోదేవీరభిష్టయ ఆపోభవంతు పీతయే ॥ శంయ్యోరభిసనంతునః ॥
సువర్ణన యనోఽథర్వా నుష్టుప్ ఛందః పురందరః వేదోపైఖాన
గోత్రస్తు ఋత్విక్ త్వం మేమభేభవ ఇతిధ్యాత్వా అధర్వణవేద
ప్రతినిధిత్యేన అధర్వణవేదీయం బ్రాహ్మణం గంధాదినా పూజ
యేత్ ॥ తతోబ్రాహ్మణ ద్వయకర్తృకోద్వారపాల మంత్రపాఠః ॥
అథర్వాంగిరసంచైవ అథర్వ శిరసంతిథా దేవీం చ మధుసూక్తిం చ
రోధ సంశాంతిమేవచ ॥

అథర్వాణాం ద్వారపాలా పఠేతాముత్తరస్థితౌ ఇత్యుత్తర
ద్వారపూజా॥అథ ఈశానకోణకృత్యమాహ విశానేకలశం సంస్థాప్య
తత్ర సుప్రతీకాయనమః ఇతి సంపూజ్య తస్మిన్కలశే వృషారూఢం
త్రినేత్రం శుక్లవర్ణమీశానం ధ్యాత్వా ఆవాహయేత్ ॥ ఏహ్యేహి
యజ్ఞేశ్వర నస్త్రిశూల కపాలఖట్వాంగ గణేనసార్థం లోకేశయజ్ఞే
శ్వర యజ్ఞ సిద్ధేగృహాణపూజాం భగవన్నమస్తే ॥ భో ఈశాన
ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఇతి సంస్థాప్య తమీశానం ఇత్యావాహ్య
అభిత్వాశూరేతి మంత్రేణేశానం పూజయిత్వా నమస్కారం
కుర్యాత్ ॥ అభిత్వాశూరనోస్తు మోదుగ్ధాఽభవధేనవః ॥ ఈశాన
మన్య జగతః స్వర్ద్వైశమీశాన మింద్రతస్థుపః ॥ సర్వవిద్యాధిపోదేవ
ఈశానోనామనామతః శూలపాణే మహాదేవ త్రైలోక్యపతయే

నమః శంభవాయచేతి మంత్రేణ రక్తధ్వజ పతాకాలంభః నమః
 శంభవాయచ మయోభవాయచనమః శంకరాయ చ మయస్క-
 నాయచనమః శివాయ చ శివతరాయ చ॥ తమిశానమితి మంత్రేణ
 ధ్వజపతాకోచ్ఛయః ॥ తమిశానం జగతస్థుషన్పృతింధియం
 జన్న్వమవసేహామహేతయః ॥ పూషానోయథా వేదసామనద్వృధే
 రక్షితాపాయరదభః స్వస్తయే ॥ పతాకాయాం పుష్టైనమః ధ్వజే
 సముఖాయనమః సుప్రతిష్ఠితాయనమః క్షమాయ క్షేత్రపాలాయ
 నమః యోమేదండ ఇతి దండాలంభః ॥ యోమేదండః పరాపత
 ద్వైహాయ సోధిభూమ్యాం తమహం పునరాదదే॥ పునః నమస్కా-
 రః రక్షణం కురుమేదేవ త్రినేత్రాయ త్రిశూలినే వృషధ్వజాయ
 యజ్ఞాయ నమస్తుభ్యముమాపతే ॥ వృషస్కంధ సమారూఢ
 శూలహస్తత్రిలోచన ఆవాహయామి యజ్ఞేఽస్మిన్ పూజేయం
 ప్రతిగృహ్యతాం ॥

సద్వాధిపో మహాదేవః కృతానుః శక్రఈశ్వరః శూలపాణి
 ర్విరూపాక్ష స్తస్మైనిత్యం నమోనమః ॥ తతః గోధూమగవేదుర్బ
 లిండద్యాత్ ఈశానాయ సాంగాయ సాయుధాయ సశక్తికాయ
 సపరివారా యేమంబలిం సమర్పయామి భో ఈశానదిశం రక్షబలిం
 భక్ష అస్యయజమావస్య నకుటుంబస్య సపరివారస్యయజ్ఞేఆయుఃకర్తా
 క్షేమకర్తాతుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవేత్పుక్త్వా ఆచామేత్ ॥ ఇతి
 ఈశానదిక్పూత్యం అథ నిర్పతి పశ్చిమయోర్మధ్యే అనంతాయ
 నమః అనంతమావాహ్య పూజయేత్ ॥ అనంతం శయనీయే సమా
 సీనం నీలవర్ణం ధ్యాత్వాపహ్నిపాతాలధరామరేంద్ర నాగాంగనా
 కిన్నర గీయమాన రక్షో రగేంద్రామరలోక సంఘై రనంతరక్షా

ధ్వరమస్మదీయం || భో అనంత ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఇత్యావాహ్య
 అనంతాయనమః ఇత్యనంతం సర్వోపచారైః పూజయేత్ | తతో
 నమస్కారః || పన్నగాధి పతిర్దేవ స్త్వనంతో నామనామతః
 పాతాలే వసతేనిత్యం నాగరాజాయతేనమః సమోస్తు సర్వప్రభవ్య
 ఇతి మంత్రేణ మేఘవర్ణ ధ్వజపతాకాలంభః సమోస్తు సర్వప్రభవ్య
 యేకేచప్రధివీమను || యేఽంతరిక్షే యేదివితేభ్యః సర్వేభ్యోభ్యవమః ||
 తద్విష్ణోరితి మంత్రేణ ధ్వజపతాకోచ్ఛయః తద్విష్ణోః పరమం
 పదగం సదా పశ్యంతి సూరయః || దివీవచక్షరా తతం || యోమే
 దండ ఇతి దండాలంభః యోమేదండః పరాపతద్వైహాయ సోధి
 భూమ్యాం తమహం పునరాదదే || ధ్వజేభైరవాయ క్షేత్రపాలాయ
 నమః విష్ణోర్నుకమితి మంత్రేణ ధ్వజపతాకయోః పూజనం పాయస
 బలిదానం చ కుర్యాత్ ||

ఓం విష్ణోర్నుకం వీర్వీర్వయాణీ ప్రవోచం య్యః పార్థివాని
 విష్ణుమేరజాగ్ంసి || యోఽలస్క భాయ దు త్రరగం సద్ధన్తం విచక్ర
 మాణ స్త్రిభోదుగ్రా యోవిష్ణవేత్వా అనంతాయ సాంగాయసాయ
 ధాయసశక్తీకాయసపరివారాయేమం బలింసమర్పయామిభో అనంత
 దిశం రక్షం బలింభక్ష అస్యయజమానస్య సకుటుంబస్యసపరివారస్య
 యజ్ఞే ఆయుః కర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవే
 త్యుక్త్వా ఆచమ్య ప్రార్థయేత్ || అనంతత్వా దనంతస్త్వం ఫణీం
 ద్రాధిపతేహరే త్వయాత్ర రక్షణం కార్యం కృష్ణనేత్రాయతేనమః ||
 యోఽసావనం తయాపేణ బ్రహ్మాండం సచరాచరం పుష్పవద్ధార
 యేన్ముద్ధి తస్మైనిత్యం నమోనమః || ఇతి నైరృతి పశ్చిమ

యోర్ధ్వధ్యకృత్యం అథైశాన్య పూర్వయోర్ధ్వగేర్ధ్వగత్వా తత్ర
 బ్రహ్మణేనమః బ్రహ్మణ మావాహ్యపూజయేత్ హంసన్థం రక్త
 వర్ణం బ్రహ్మణంధ్యాత్వా ఏ హ్యేహి సర్వాధిపతేసురేంద్ర లోకేన
 సార్థం పితృదేవతాభిసర్వ స్యధాతాఽస్య మితప్రభావో విశాధ్వరం
 నః సతతః శుభాయభో బ్రహ్మన్ సర్వలోకస్య సుఖాయాథ హితా
 యచ పద్మయోనిశ్చ తుమ్మూర్తి ర్వేదమూలః పితామహః॥ ఆయాహి
 సత్యలోకాత్త్వం తస్మై బ్రహ్మశ్మనేనమః ॥ ఇత్యావాహ్య బ్రహ్మ
 జిజ్ఞానమితి మంత్రేణ బ్రహ్మణం పూజయేత్ ॥

ఓం బ్రహ్మజిజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్ద్వి నీమ తగః సురుచో
 వ్యేన ఆవగః॥ సబుధ్న్యై ఉప్రమాఽతస్య విష్టాగః సతశ్చ
 యోనియ సతశ్చవ్యవః॥ యద్దేవేతి మంత్రేణ రక్తధ్వజపతాకాలం
 భః॥ ఓం యద్దేవాదేవహేడనన్ దేవాసశ్చకృమావ్యయం ॥
 అగ్నిర్ముత స్మాదేనస్తో విశ్వాన్ స్థూచత్త్వగం హసగః॥
 బ్రహ్మజిజ్ఞానమితి మంత్రేణ ధ్వజపతాకోచ్చయః ఓం బ్రహ్మ
 జిజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్ద్వి నీమతః సురుచో వ్యేనఽఆవగః ॥

సబుధ్న్యై ఉప్రమాఽతస్యవిష్టాగః సతశ్చయోని మసతశ్చవ్యవః॥
 గాయత్రీనమః ఇతిపతాకం సంపూజ్య సుప్రభాయనమః
 ఇతి ధ్వజం సంపూజ్య బ్రహ్మణం నమేత్ ॥ పద్మ
 యోనిశ్చతుమ్మూర్తి ర్వేదావాసః పితామహః యజ్ఞాధ్యక్షశ్చ
 తుర్వక్ర) తస్మై నిత్యం నమోనమః ॥ ఇతి సత్వాధ్వజే సుప్ర
 భాయనమః భూతనాథా యక్షేత్ర పాలాయనమః ॥ యోమేదండ

ఇతి దండాలంభః॥ యోమేదండః పరాపత ద్వైహాయ సోధిభూ
మ్యాం తమహం పునరాదదే॥ తతః ససోభువనస్య ఇతి మంత్రేణ
పాయసబలిం దద్యాత్॥

ఓం ససోభువనస్యపతే ప్రృజాపతేయస్యతః ఉపరిగృహ
యస్య వేహ॥ ఆన్ మై బ్రహ్మణేన్ మైక్షత్రాయ మహిశం
మ్మయచ్చ స్వాహా॥ ఇతి పఠిత్వా బ్రహ్మణేసాంగాయ సాయుధాయ
సశక్తి కాయేమం బలిం సమర్పయామి॥ భో బ్రహ్మన్ దిశం రక్ష
బలిం భక్ష అస్యయజమానస్య సకుటుంబస్య సపరివారస్య యజ్ఞే
ఆయుకర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవేత్యుక్త్వా
అచమ్య బ్రహ్మణం ప్రార్థయేత్॥ పితామహ జగత్సప్తే కృణే
శవ్యోమరూపిణే వ్యోమస్థాయనమస్తుభ్యం రక్ష స్వేదం మహాప్రభో॥
అథ మండపమధ్యే బ్రహ్మజజ్ఞానమితి మంత్రేణ మహాధ్వజం
సంపూజ్య పంశే కిన్నరేభ్యోనమః ఇతి పూజయిత్వా ఇంద్రస్య
వృష్టో ఇతి మంత్రేణ స్థాపయేత్॥

ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీ చుతః సురుచో
వ్వేనఽఆవగోః॥ సబుధ్న్యః ఉపమాఅస్య విష్ణుః సతశ్చయో
నిమసతశ్చవివః॥ ఇంద్రస్య వృష్టో వరుణస్య రాజ్ఞాఅదిత్యానాం
సురుతాగ్ం శంధః ఉగ్రం॥ మహామనసాంభువనచ్చృవానాం ఘోషో
దేవానాంజయతాముదన్తేత్॥ తతః ప్రాచ్యాంగణానాం త్వేతిమం
త్రేణ గణపతిం పూజయేత్॥ తతః సమోస్తురుదేభ్య అస్మేరుదా
ఇతి మంత్రద్యయేన మండపబాహ్య దిగ్విదిక్షురుద్రాన్ సంస్థాప్యతే

భ్యో బలిం దద్యాత్ ॥ ఓం నమోస్తుత దేభ్యో యేదివియేషాం
 వ్యవమిషవః ॥ తేభ్యోదశప్రాచీర్ దశదక్షిణాదశప్రతిచీర్ దశో
 దీచీర్ దశోద్ధావః ॥ తేభ్యోనమోఽస్తుతేనోవంతు తేనోమృడ
 యంతుతేయం ద్విష్మమ్మోయశ్చ చ్చనో ద్వేష్టితమేషాం జంభేదధ్ధః ॥

ఓం ఆస్తేరుద్రామేహనా పర్వతాసో వ్యత్రహత్యే
 భరహూతో సజాహః ॥ యః శగ్ం సతేస్తువతేధాయప్రజఽ ఇంద్ర
 జ్యేష్ఠాఽ ఆస్మాః అవంతు దేవాః ॥ అథ సర్వభూతేభ్యో బలిదానం॥
 అథశ్చైవతుయేలోకా అసురాశ్చైవపన్నగాః సపత్నీపరివారాశ్చ
 ప్రతిగృహ్ణంత్యిమంబలిం ॥ నక్షత్రాధి పతిశోచ్యర్థం నక్షత్రైః
 పరివారితః స్థానంచైవ పితౄణాంతు సర్వేగృహ్ణంత్యిమంబలిం ॥
 ఈశానోత్తరయోర్మధ్యే క్షేత్రపాలో మహాబలిః । కీమనామా
 మహాదంష్ట్రః సర్వేగృహ్ణంత్యిమంబలిం ॥ యేకేచిదిహలోకేతు
 ఆగతాబలికాంక్షిణః తేభ్యోబలిం ప్రయచ్ఛామి నమస్కృత్య
 పునః పునః బలిం గృహ్ణంత్యిమేదేవా ఆదిత్యా వసవస్తథా మరు
 తోప్యశ్వినౌరుద్రాః సుపర్ణాః పన్నగాగ్రహాః అసురాయాతుధా
 నాశ్చ పిశాచామాతరోగణాః శాకిన్యోయక్షవేతాలా యోగిన్యః
 పూతనాః శివాః జృంభకాః సిద్ధగంధర్వా మాలావిద్యాధరానరాః
 దిక్పాలా లోకపాలాశ్చయేచవిఘ్న వినాయకాః సామ్యాభవంతుమే
 తృప్తా దేవాసురగణాస్తథా ॥

ఇతి ఈశానభాగేబలిం దద్యాత్ । తతో మండపాత్పుర్వ
 న్యాందిశి కించిద్భూమి సమాలిప్యతత్రోపః ॥ త్రైలోక్యేయాని

భూతాని స్థావరాణి చరాణిచ బ్రహ్మవిష్ణు శివైఃసార్థం రక్షాకుర్వం
తుతానిమే । దేవదానవగంధర్వా యక్షరాక్షస పన్నగాః ఋష
యోమునయోగావో దేవమాతర ఏవచ సర్వేమమాధ్యరేరక్షాం
ప్రకుర్వంతు సదాఽన్వితాః ॥ బ్రహ్మ విష్ణుశ్చరుద్రశ్చ త్తేత్రపాల
గణైఃసహ । రక్షంతు మండపంసర్వే ఘ్నంతు రక్షాంసి సర్వతః ॥
ఏవం సంప్రార్థ్య శ్లోకోక్తాన్ దేవాన్ నామమంత్రైః స్తస్యామేవ
భూమా పూజయేచ్ఛందనాదిభిః ॥ త్రైలోక్యస్థేభ్యః స్థావరేభ్యో
భూతేభ్యోనమః త్రైలోక్యస్థేభ్యశ్చ రేభ్యో భూతేభ్యోనమః బ్రహ్మణే
నమః విష్ణవేనమః శివేభ్యోనమః దానవేభ్యోనమః గంధర్వేభ్యో
నమః యక్షేభ్యోనమః రాక్షసేభ్యోనమః పన్నగేభ్యోనమః ఋషి
భ్యోనమః గోభ్యోనమః దేవమాతృభ్యోనమః ఏవం ప్రక్షేపం
సంపూజ్య ఏత్రేవ నామమంత్రైః స్తస్యాం భూమాతేభ్య ఏవబలిం
దద్యాత్ త్రైలోక్యస్థేభ్యః స్థావరేభ్యో భూతేభ్య ఇమం బలిం
సమర్పయామి త్రైలోక్యస్థేభ్యశ్చ రేభ్యో భూతేభ్య ఇమం బలిం
సమర్పయామి ।

బ్రహ్మణేనమః ఇమం బలిం సమర్పయామి విష్ణవేనమః
ఇమంబలిం సమర్పయామి రుద్రదాయనమః ఇమంబలిం సమర్పయామి
దేవేభ్యోనమః ఇమంబలిం సమర్పయామి దానవేభ్యోనమః ఇమం
బలిం సమర్పయామి గంధర్వేభ్యోనమః ఇమంబలిం సమర్పయామి
యక్షేభ్యోనమః ఇమంబలిం సమర్పయామి రాక్షసేభ్యోనమః
ఇమంబలింసమర్పయామి పన్నగేభ్యోనమః ఇమంబలిం సమర్పయామి
ఋషిభ్యోనమః ఇమంబలిం సమర్పయామి గోభ్యోనమః ఇమంబలిం
సమర్పయామి దేవమాతృభ్యోనమః ఇమంబలిం సమర్పయామి
ఇతిబలిం దత్వాపాణిపాదం ప్రక్షాళ్యయజమానః ప్రార్థ్యారేణ సము
త్త్విక్ మండపంప్రవిశ్య వాస్తుదేవ సమీపమాగత్య ఉపవిశ్య
పూజాపరిపూర్ణతాం ప్రార్థయేత్ । అద్య పూర్వోచ్ఛరితైవం

గ్రహగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ మండప స్తంభ దేవా
నాం తోరణద్వార త్రిశూలపతాకాధ్వజానాం కృజపూజనస్య
విధేర్యస్నాన్యనమతిరిక్తం తత్సర్వం శ్రీవాస్తు దేవాదిదేవస్య
ప్రసాదాత్ తత్సన్నిధిస్థానాం బ్రాహ్మణానాం ప్రసాదాత్పురి
పూర్ణమస్తు । ఏవం సాంగం మండపం సంపూజ్యాత్మానం కృతార్థం
మన్వీత ఇతి మండపపూజా ।

అథవాస్తు మండలచతుః కోణేషు లోహశంకు చతుష్టయం
ఈశానాది ప్రదక్షిణక్రమేణ రోపయేత్ । తత్రమంత్రాః విశంతు
భూతలే నాగాలోక పాలాశ్చ సర్వతః అస్మిన్ యజ్ఞేచ తిష్ఠంతు
ఆయుర్బలకరాః సదా ॥ అనేస మంత్రేణ సర్వత్ర శంకుమారోప
యేత్ తతః శంకూనాం పార్శ్వేరోపణక్రమేణ మాషభక్తదధ్యో
దనేన బలిదానం తత్రమంత్రాః ఐశానేబలిం దత్వా రుద్రదేభ్య
శ్చైవసర్వేభ్యో యేచాన్యే తత్సమాశ్రితాః బలింతేభ్యః ప్రయ
చ్ఛామి గృహ్లాంతు సతతోత్సుకాః ॥ ఆగ్నేయే బలిందత్వా
అగ్నిభ్యశ్చాభ సర్వేభ్యో యేచాన్యే తత్సమాశ్రితాః తేభ్యోబలిం
ప్రయచ్ఛామి పుణ్యమోదనముత్తమం ॥ నైరృత్యేబలిందత్వా ॥
నైరృత్యాధి పతిశ్చైవ నైరృత్యాం యేచరాక్షసాః బలింతేభ్యః
ప్రయచ్ఛామి సర్వేగృహ్లాంత్విమం బలిం వాయవ్యే బలిందత్వా
వాయవాధి పతిశ్చైవ వాయవ్యాం యేచరాక్షసాః బలింతేభ్యః
ప్రయచ్ఛామి పుణ్యమోదనముత్తమం ॥ తతోవాస్తుపీతే కుంకుమా
దినా సువర్ణ రజతాది శలాకయా అంగులద్వయాంతరా దశ రేఖాః
కార్యాః శాంతాయశోపతీకాంతా విశాలాప్రాణవాహినీ సతీచ
సుమనానందా సుభద్రాసురధాతథా ॥

ఇత్తోకారాది సమాంతైర్నామభిః పశ్చాదారంభాః
ప్రాగంతాః దక్షిణోత్తర సమాశ్రితా అంగులద్వయాంతరాదశ
రేఖాః కృత్వాపునః హిరణ్య సువ్రతాలక్ష్మీ ర్విభూతిర్ని మలా

ప్రియా! జయాజ్వాలా విశోకాచ విశదానామభిస్తథా || ఏతా
దక్షిణారంభా ఉదగంతాః ప్రాకస్సం స్థారేఖాః కృత్వాతా అపి
గంధాదిభిః పూజయేత్ | ఏవమేకాశీతిపదం వాస్తుమండలంభవతి |
ఏతద్యజ్ఞ వాస్తుమండలం వాస్తుమండల సోత్తరదిశికుంజే స్థండిలేవా
పంచభూసంస్కారాన్ కృత్వా అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య పూజయేత్ ||
తద్యథా దర్భైః పరిసమూహ్యాతానీశాన్యాం పరిత్యజ్య గోమయేనో
పలిప్య స్రువేనో త్రో త్రరక్రమేనో ల్లిఖ్యోల్లేఖన క్రమేనానామికాం
గుఢాభ్యాం మృదముద్భృత్య జలేనాభ్యుక్ష్య సుముహూర్తే శుభేలగ్నే
కుంజేవహ్నిం స్థాపయేత్ || తత్రమంత్రతాః ||

ఓం అగ్నిమ్మూర్ధాదినః క్షకుత్స్పతిః పృథివ్యాఽ ఆయం ఆవా
గ్ం రేతాగ్ంసి జన్వతి ఇంద్రస్య త్వేజసాసాదయామి అథ ప్రార్థనా
త్వమగ్నిః సర్వయజ్ఞానాం యథోక్తఫలకారకః బ్రహ్మద్యైలోక
పాలైశ్చ త్వయాగృహ్యేణగృహ్యతే || దేవదేవ జగన్నాథ యజ్ఞా
నాంపతయేనమః తవపూజాం కరిష్యామి కుండస్థపరమేశ్వర ||
ఏవం సంప్రార్థ్య తత్సదితి కాలజ్ఞానం కుర్యాత్ మమ సకుటుంబస్య
సపరివారస్య విఘ్నేన కర్మణావాస్తు ప్రతిష్ఠా సిద్ధ్యర్థం సకల
మంగళావాప్తయే అగ్న్యైవాహన ప్రతిష్ఠాద్యర్చన మహంకరిష్యే
ఇతి సంకల్పః ఓం జష్టోదమూనా ఇత్యస్య ఆశ్రేయో వసుశుతోఽ
గ్నిత్రిష్టవ్ ఛందోఽగ్న్యైవాహనే వినియోగః ||

ఓం జష్టోదమూనా అతిథిర్దరోణ ఇమంనోయజ్ఞ ముపయాహి
విద్వాన్ || విశ్వాఅగ్నే అభియుజోవిహత్యా శత్రుయతామా
భరారాభోజనాని || ఏహ్యగ్న్ ఇత్యస్య మంత్రస్య రాహుగణోగౌతమ
ఋషిః అగ్నిర్దేవతా త్రిష్టవ్ ఛందః అగ్న్యైవాహనే వినియోగః ||

ఓం ఏహ్యగ్న ఇహహోతానిషీదాదభః సుపుర ఏతాభవానః ||
 అవతాంత్యా రోదనీ విశ్వమిన్ద్రే యజామహేసా మనసాయదేవాన్ ||
 ఇత్యక్షతై రావాహ్య సమస్త వ్యాహృతీనాం పరమేష్ఠీ ప్రజాపతిః
 ప్రజాపతి ర్బృహతీ అగ్నిప్రతిష్ఠాపనే వినియోగః || ఓం భూర్భువః
 స్వరోమిత్యగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య మనోజూతిరితి మంత్రం పఠేత్ | చత్వారి
 శృంగా ఇత్యస్య గౌతమోవామ దేవోఽగ్ని స్త్రిష్ఠుష్ అగ్నిమూర్తి
 ధ్యానే వినియోగః || ఓం చత్వారిశృంగాత్రయో అస్యపాదాద్వే
 శీరేసప్రహస్తాసో అస్య || త్రిధాబద్ధోవృషభోరోంవీతి మహాదేవో
 మర్యాం ఆవివేశ || సప్తహస్తశ్చతుశ్శృంగః సప్తజహ్వో ద్విశీర్షకః
 త్రిపాత్ప్రసన్నవదనః సుఖానీనః శుచిస్మితః || స్వాహాంతు దక్షిణే
 పార్శ్వే దేవీం వామేస్వధాంతథా బిభ్రద్దక్షిణహస్తైస్తు శక్తిమన్నం
 స్రుచంస్రువం తోమరంవ్యజనం వామైర్ముతపాత్రం చ ధారయన్
 ఆత్మాభిముఖమానీన ఏవం రూపోహుతాశనః || కాలీకరాలీతేజస్వీ
 ధూమ్రవర్ణాజ్వలన్ముఖే | పింగలా రోహితాక్షాచ సప్తజహ్వః
 ప్రకీర్తితాః ||

ఆవాహ్యదేవం పురుషం మహాంతం సురాసురై రర్చితపాద
 పద్మం ఇంద్రదాదయోయస్య ముఖేవసంతి విశాద్యకుండే సురలోక
 నాథ || ఏషాహిదేవః ప్రదిశోనుసర్వాః పూర్వోహిజాతః సక్షగర్భే
 ఆంతః | సవిజాయమానః సజనిష్యమాణః ప్రతిష్ఠాజ్ఞుః స్తిష్ఠతి విశ్వ
 తోముఖః || అగ్నేవై శ్వానరశాంశిల్య గోత్రమేషధ్వజప్రాజ్ఞుః
 మమసంముఖోవరదోభవ | ఓం అగ్నయేనమః పాద్యం సమర్ప
 యామి అర్ఘ్యం సమర్పయామి ఆచమనీయం సమర్పయామి స్నానం
 సమర్పయామి వస్త్రం యజ్ఞోపవీతం గంధాక్షతం పుష్పం ధూపం

దీపం నై వేద్యం తాంబూలం పూగీఫలం కరోద్వర్తనం దక్షిణాం
సమర్పయామి అథ గంధమాత్రేణైకోస పంచాశదగ్ని నామపూజా
ఓం పావకాయనమః ॥

- 1) ఓం పావమఃనాయనమః 2) అగ్నయేనమః 3) వై శ్వా
- నరాయనమః 4) వహ్నయేనమః 5) వీతిహోత్రాయనమః 6)
- ధనంజయాయనమః 7) కృషీటయోనయేనమః 8) జ్వలన్నేత్రాయ
- నమః 9) జాతవేదనేనమః 10) తనూనపదేనమః 11) బర్హిషే
- నమః 12) శుష్మణేనమః 13) కృష్ణవర్తనేనమః 14) శోచిషే
- శాయనమః 15) ఉషర్భుధాయనమః 16) వసుత్రపాయనమః
- 17) ఆశ్రయాశాయనమః 18) బృహద్భానవేనమః 19) కృశానవే
- నమః 20) అనలాయనమః 21) రోహితాశ్వానయనమః 22) స్వాశా
- యనమః 23) శిఖివాహనాయనమః 24) ఆశుశుక్లణయేనమః
- 25) హిరణ్యరీతనేనమః 26) హుతభుజేనమః 27) దహనాయ
- నమః 28) హవ్యవాహనాయనమః 29) సప్తార్చిషేనమః 30)
- కాలాయనమః 31) కరాలినేనమః 32) మనోజవాయనమః 33)
- సులోహితాయనమః 34) ధూమ్రవర్ణాయనమః 35) స్ఫులింగాయ
- నమః 36) విశ్వదాసాయనమః 37) సప్తజిహ్వాయనమః 38)
- 40) చిత్రభానవేనమః 41)
- 43) విభావనేనమః 44)
- 46) జఠరాగ్నయేనమః 47)
- పతయేనమః 49) అథాంగ
- యనమః శిరఃపూజయామి ।
- రూమి ఓం వై శ్వానరాయ
- నమః నాసికాం పూజయామి
- యూమి ఓం ధనంజయాయ

నమః ముఖంపూజయామి ఓం కృపీతీయోనయేనమః కంఠం పూజ
యామి ఓం జ్వలన్నేత్రాయనమః గ్రీవాం పూజయామి ఓం జాత
వేదనేనమః భుజౌపూజయామి ఓం తనూనపదేనమః స్తనౌ పూజ
యామి ఓం బర్హిషేనమః కుక్షింపూజయామి ఓం శుష్మణేనమః
నాభింపూజయామి ఓం కృష్ణవర్తనేనమః మేధ్రంపూజయామి
ఓం శోభిష్మేతాయనమః కటిం పూజయామి ఓం ఉపర్బుధాయ
నమః ఊరూపూజయామి ఓం పానకాయనమః జానునీ పూజయామి
ఓం కృశానవేనమః గుత్థాపూజయామి ఓం రోహితాశ్వాయనమః
చరణౌపూజయామి ॥ అధస్తుతిః ఓం ఆగ్నిం దూతం పురోదధే
హవ్యవాహుః పబ్రువే ॥ దేవాః ఆసాదయాద్దిహ ॥ అగ్నిర్ముర్ధా
ఇతి మంత్రం పఠేత్ ద్యాః శాంతిరితి మూర్ధాభిషేచనం ॥

కాలజ్ఞానంకృత్వా మమ సకలాభీష్టకామనాసిద్ధ్యర్థం సకల
దురితోపద్రవ శాంతిపూర్వక ధనధాన్యాయురారోగైశ్వర్యయశో
వృద్ధ్యర్థం చ మమ సపరివారసోపర్యగ్ని దేవప్రీతయే నిర్విఘ్న
పూర్వకప్రతిష్ఠాయజ్ఞ సిద్ధికామనయా యత్పుజనం కృతుతేన
శ్రీమానగ్నిదేవః ప్రీతాతుపూజతో వరదోభవతు అధస్తుతిః
మఖాధిపనమస్తుభ్యం సర్వవైరినిమూదన పవిత్రంకురుమే యజ్ఞం
త్వదృతేనైవసిద్ధ్యతి జ్ఞానతోఽజ్ఞానతోవాపి యావద్విధిరనుష్ఠితః
తత్సర్వంత్వత్ప్రసాదేన సంపూర్ణం భవతుప్రభో ॥ కృతాంజలిపుటే
భూత్వా ఇమం మంత్రముదీరయేత్ । ప్రసాదం కురుమే దేవ ఆగచ్ఛ
యజ్ఞమండపే అభ్యర్థితోమయాభక్త్యా పరివారసమన్వితః సాన్నిధ్యం
కురుమే దేవ పవిత్రేహ్యత్రమండపే ॥ ఏవమామంత్రదేవేశం నమ
స్కృత్య పునఃపునః ॥ తతోయజమానఃహస్తే నాగ్నికుంజడంస్పృశేత్
పురుషసూక్తాధ్యాయః పఠనీయః ॥ ఇత్యగ్నిపూజా సమాప్తా తతః
ఈశానే గ్రహవేద్యా మధిదేవ ప్రత్యధిదేవ సహితాన్ గ్రహాన్

సంస్థాప్య తదీశాన్యాం యథోక్తమంత్రైః పూర్వోక్త ద్రవ్య
సహితం కలశం స్థాపయేత్ సంకల్పః ॥

ఓం శ్రీ మద్భగవతో మహాపురుషస్య విష్ణోరాజ్యాయా ప్రవర్త
మానస్య బ్రహ్మణో ద్వితీయపరాధే శ్రీ శ్వేతవారాహకల్పేవైవ
స్వతమన్వంతరే అష్టావింశతితమే కలియుగే కలిప్రథమచరణే జంబూ
ద్వీపే భరతవన్దే భరతఖండే జాధావతారేన ర్తమాన యథానామ
సంవత్సరే అముకముతే అముకమాసే అముకపక్షే అముకతిథౌ
అముకవాసరే అముకనక్షత్రయోగకరణ ముహూర్తవర్తమానా
యాం అముకరాశిస్థితేచంద్రే అముకరాశిస్థితేసూర్యే అముకరాశి
స్థితే దేవగురౌ శేషేషు యథాయథా రాశిస్థానస్థితేషు గ్రహేషు
ఏవం గుణవిశేష విశిష్టాయాం శుభపుణ్యతిథౌ పరమేశ్వరాజ్ఞానూప
సకలశాస్త్ర ప్రతిస్మృతి పురాణోక్త ఫలప్రాప్తికామః అముక
గోత్రోత్పన్నస్య మమలోకేవాసభాయాం రాజద్వారేవా సర్వత్ర
యశోవిజయ లాభాదిప్రాప్త్యర్థం ఇహజన్మ నిజన్మాంతరే సర్వపాప
క్షయార్థం తథా మమ సభార్యస్యసపుత్రస్య సఖాంధవస్యస పశోః
సమస్తభయవ్యాధి జరాపీడా పరిహారద్వారా ఆయురారోగ్యై
శ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం తథా మమజన్మరాశీః సకాశాద్యేకేచిద్విరుద్ధ
చతుర్థాష్ట మద్వాదశేస్థాన స్థితకూరగ్రహాస్తైః సూచితంసూచ
యిష్యమాణం చ యత్సర్వారిష్టం తద్విनाశద్వారా ఏకాదశేస్థాన
స్థితశుభఫలప్రాప్త్యర్థం పుత్రపౌత్రాది సంతతేర విచ్ఛిన్నవృద్ధ్యర్థం
ప్రతిష్ఠాయజ్ఞ కర్మాంగతయా సూర్యాదీనామధిదేవతా ప్రత్యధి
దేవతాసహితా నామావాహన ప్రతిష్ఠాద్యర్చనం తథా చ స్నాన
నిమిత్త కమార్జనార్థమిశానకోణే కలశస్థాపన ప్రతిష్ఠాపూజన
మహం కరిష్యే ॥ ఇతి సంకల్పః ॥

ఓం సుముఖశ్చేతి స్మరణాంతే ఓం భూర్భువః స్వర్గణవతే
 సవాహన సపరివార అష్టశక్తిసహిత ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ మమ
 పూజాం గృహణ ॥ గణానాంత్యేతి మంత్రేణ ఆవాహనం ఓం
 మనోజాతిరితి మంత్రేణ ప్రతిష్ఠాం కృత్వా । ఓం గణపతయేనమః
 ఇతి మూలమంత్రేణ పాద్యాదిభిః పూజయేత్ । తతః వక్రతుండేతి
 ప్రార్థనా కృతేనానేన పూజనేన శ్రీమాన్ గణేశః ప్రీణాతుపూజతో
 వరదోభవతు । తతి ఈశానకోణే వరుణపూజనం ॥ అన్రణం కలశ
 మక్షతవిభూషితం సంస్థాప్య భూమిస్పర్శనమంత్రః ॥ భూరసిభూమిరస్య
 దితిరసి విశ్వధాయావిశ్వస్య భువనస్యధర్మీ ॥ పృథివీం యచ్ఛ పృథివీం
 దృగ్ం హపృథివీం మాహిగ్ం నీః ॥ ధాన్య మనీతిధాన్యం ।
 ధాన్యమసిధిసుహిదేవాన్ ప్రాణాయత్వోద్ధానాయత్వా వ్యవనాయ
 త్వా ॥ దీర్ఘామనుప్రసీతిమాయుషేధాం దేవోవః సవితాహిరణ్య
 చాఃః ప్రతిగృణ్ణాత్వచ్చిద్రేణ ప్రాణినాచక్షుషేత్వా మహీనాం
 పయోసి ॥ వరుణస్యేతి మంత్రేణోదకం క్షిపేత్ ॥ వరుణస్యోత్తం
 భనమసి వరుణస్యేత్యాది వసోః పవిత్రేతి కంఠేవస్త్రం వేష్టయేత్ ॥
 వ్యసోః పవిత్రమసి శతధారంవసోః పవిత్రమసి సహస్రధారమిత్యాది
 యాఃఫలీతి పూగీఫలంయాః ఫలీనీర్యాఽఅఫలాఽ అపుష్పాయాశ్చ
 పుష్పిణీః । బృహస్పతి ప్రసూతాస్తానోముంచం త్వగ్ం హసః ॥
 పంచరత్నానికలశే నిక్షిపేత్ । కనకం కులిశంనీలం పద్మరాగం చ
 మాక్రికం । ఏతాని పంచరత్నాని పరివాజేతి నిక్షిపేత్ ॥

పరివాజపతిః కవిరగ్నిర్నవ్యాన్య క్రమిత్ దధద్రత్నానిదా
 శుషే॥ హిరణ్యగ ర్భేతిదక్షిణాం హిరణ్యం వాకలశేక్షి పేత్ । గంధద్వా
 రేతి మంత్రేణ కలశేగంధం క్షి పేత్ । యాఽఽవదీరితసర్వాపధీః కలశే
 క్షి పేత్ ॥ యాఽఽవదీః పూర్వాజా తాదేవేభ్య స్త్రియుగం పురా ।
 మనై నుబ్రుభూణా మహాగం శతం ధామానిసప్తచ॥ తతోఽస్మిన్
 కలశే । అశ్వస్థా నాద్గజస్థానాద్వల్మీకాత్సంగమాద్ధృదాత్ । దేవ
 ద్వారాద్గోకులాశ్చమృదమానీయ స్యోనాపృథివీతి మంత్రేణ నిక్షి
 పేత్ ॥ స్యోనా పృథివివోభవాస్మక్షరానివేశసి । యచ్ఛాపః శర్మ
 సప్రథాః ॥ కాండాదితి మార్వాః ॥ కాండాత్కాండా త్రస్రో
 హంతిపురుషః పరుషస్పరి । ఏవాహూర్వే ప్రతను సహానేణ
 శతేనచ ॥ చూతాశ్వత్థేస్యగ్రోదో మంబరప్లక్షేతి పంచపల్లవాన్ ॥
 అశ్వత్థేహోనిషదనం పల్లవోవసతిష్కృతా । గోభాజ ఇత్కిలానధ
 యత్ సనచధపూరుషం॥ పవిత్రేస్థోఽతిమంత్రేణ కలశేపవిత్రాణిక్షి పేత్ ॥
 పవిత్రేస్థో వైష్ణవ్యాసవితుర్వః ప్రసవ ఉత్పన్నామ్యచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ
 సూర్యస్యర్శ్మిభిః । తస్యతేపవిత్ర పశేపవిత్ర పూతస్యయతామః
 పునేతచ్ఛకేయం । కలశే పూర్ణాదర్వీతి పూర్ణపాత్రం ॥ పూర్ణాదర్వి
 పరాపత సుపూర్ణాపునరాపత । వస్సేవవ్యక్తీణావహోఽగ్రమూర్జగం
 శతకతో ॥

శ్రీశ్చతే ఇతి శ్రీఫలం కలశేని దధ్యాత్ మనోజూతిరితి

ప్రతిష్ఠా । ఏష నై ప్రతిష్ఠానామ యజ్ఞోయతైతేన యజ్ఞేనయజంతే
తేనసర్వమేవ ప్రతిష్ఠితం భవతి॥ తత్త్వాయామీతి వరుణమావాహ్య
ఓం భూర్భువః స్వఃభోవరుణ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ పోడశోపచారైః
వరుణం పూజయేత్ । కలశేగంగామావాహ్య । సర్వే సముద్రాః
సరిత స్తీర్థానిజలదానదాః ఆయాంతు యజమానస్య దురితక్షయ
కారకాః ॥ కలశాభిమంత్రణం । కలశస్యముఖేవిష్టుః । కంఠేదుద్రః
సమాశ్రితః మూలేతప్తస్థితోబ్రహ్మ మధ్యేమాత్మగణాః స్మృతాః
కుక్షాతుసాగరాస్సప్త సప్తద్వీపావసుంధరా ఋగ్వేదోఽథ యజు
ర్వేదః సామవేదోహ్య ధర్మణః అంగైశ్చ సహితాః సర్వేకలశంతు
సమాశ్రితాః ॥ తతః ప్రార్థనా దేవదానవ సంవాదే మధ్యస్థానే
మహోదధౌ ఉత్పన్నోసి యదాకుంభ విధృతోవిష్టునా స్వయం
త్వత్తః సర్వాణి తీర్థాని దేవాః సర్వేత్వయిస్థితాః త్వయితిష్ఠంతి
భూతాని త్వయిప్రాణాః ప్రతిష్ఠితాః ॥ శివః స్వయం త్వమేవాసి
విష్టుస్త్వంచ ప్రజాపతిః ఆదిత్యావసనోరుద్రా విశ్వేదేవాః సప్తై
తృకాః త్వయితిష్ఠంతి సర్వేపి యతఃకామఫలప్రదాః త్వత్ప్రసా
దాదిమంయజ్ఞం కర్తృమీహేజలోద్భవ సాన్నిధ్యం కురుమేదేవ
ప్రసన్నోభవసర్వదా ఇతివరుణపూజా అథమధ్యవేద్యా ముదగ్గాగ్రే
సర్వతోభద్ర మండలమధ్యే వర్తులాకారే చక్రేరక్త పుష్పాక్షతైః
సూర్యమావాహయేత్ ॥

ఓం దివాకరం సహస్రాంశుం సురాసుర నమస్కృతం లోక
నాథం విశ్వనేత్రం సూర్యమావాహయామ్యహం ॥ ఓం ఆక్షప్తే నర
జనా వర్తమానో నివేశయన్నమృతం మర్త్యం చ హిరణ్యయేన
సవితారథేనా దేవోయాతి భువనానిపశ్యన్ ఓం భూర్భువః స్వః
కలింగదేశోద్భవ కాశ్యపగోత్రభానో ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ అథ

ఆగ్నేయా మర్ధచంద్రాకారే శ్వేతపుష్పాక్ష తైశ్చంద్ర మావాహ
యేత్ । హిమరశ్మిం నిశానాథం తారకాభిః సమన్వితం ఓషధీ
నాంతం రాజానం సోమమావాహయామ్యహం ॥ ఓం ఇమం దేవా
అసపత్నగ్ం సువర్ధ్వం మహాతేక్షత్రాయ మహాతే జ్యైష్ఠ్యా
మహాతే జాననాజ్యాయేంద్రస్యేంద్రియాయ ॥ ఇమమముష్య పుత్ర
మముష్యై పుత్రమస్యై విశిషవహామీ రాజాసోమోస్మాకం
బ్రాహ్మణానాగ్ం రాజా ॥ ఓం భూర్భువః స్వః యమునాతీర దేశోద్భవ
అత్రేయస గోత్ర చంద్ర ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ॥ అథ యామ్యాం
త్రికోణేరక్త పుష్పాక్షతైః భౌమ మావాహయేత్ । ధరణీగర్భ
సంభూతం లోహితాంగం సువర్చసం । కుమారం క్రూరకర్మాణం
భౌమమావాహయామ్యహం ॥

ఓం అగ్నిర్ముర్ధాదివః కకుత్స్థతిః పృథివ్యా అయం ॥ అపా
గ్ం రేతాగ్ంసి జన్వతి ॥ ఓం భూర్భువః స్వః అవంతిదేశోద్భవ
భారద్వాజస గోత్రభౌమ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ॥ విశాన్యాం ధనువా
కారే వీతపుష్పాక్షతైర్బుధ మావాహయేత్ బుధంబుద్ధి ప్రదా
తారం సోమవంశ వివర్ధనం । యజమాన హితార్థాయ బుధమావా
హయామ్యహం ॥ ఓం ఉద్భుధ్యస్వాగ్నే ప్రతిజాగృహీత్వ మిష్టా
పూర్తేనగ్ం సృజేథామయంచ । అస్మిన్ సధస్థే అధ్యుతరస్మిన్
విశ్వేదేవాయజమానశ్చనీదత ॥ ఓం భూర్భువః స్వః మగధదేశో
ద్భవ అత్రేయసగోత్ర సింహస్థబుధ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ తతః

ఉత్తరే పంకజాకారేపీత పుష్పాక్షతైః గురుమావాహయేత్ ।
బుద్ధిశ్రేష్ఠోఽంగిరః పుత్రో దేవానాం యోగురుః స్మృతః తమింద్ర
మంత్రిణం భక్త్యాగురు మావాహయామ్యహం ॥

ఓం బృహస్పతే॥ అత్యుదయో॥ అర్హద్యు మద్విభాతిక్రతు
మజ్జనేషు ॥ యద్దీదయచ్చవస॥ ఋతప్రజాతతదస్మా సుద్రవిణం
ధేహిచిత్రం । ఉపయామగృహీతోసి బృహస్పతయే త్వేషతేయోని

ర్బృహస్పతయేత్వా । ఓం భూర్భువః స్వః సింధుదేశోద్భవ ఆంగి
రసగోత్ర బృహస్పతే ఇహగచ్చ ఇహతిష్ఠ పూర్వేచతుః కోణచక్రే
శ్వేతపుష్పాక్షతైః భృగుమావాహయేత్ ॥ ప్రవిష్టోజర రేశం
భోర్నిః స్మృతః పునరేవయః । తంసురారిగురుంభక్త్యా శుక్రమావాహ

యామ్యహం । ఓం అన్నాత్పరి స్రుతోరసం బ్రహ్మణా వ్యపిబత్
క్షుత్రం పయః సోమం ప్రజాపతిః । ఋతేనసత్య మింద్రియం వివా
నగ్ం శుక్రమంధస॥ ఇంద్రస్యేంద్రియ మిదం పయోమృతం మధు॥

ఓం భూర్భువఃస్వః భోజకటక దేశోద్భవ భార్గవసగోత్రశుక్ర
ఇహగచ్చ ఇహతిష్ఠ । పశ్యేమేదండాకార మండలే కృష్ణపుష్పాక్షతైః
శనిమావాహయేత్ । ధర్మరాజాసుజందేవం । భిన్నాంజనసముద్భవం
ఛాయామూర్తాండ సంభూతం శనిమావాహయామ్యహం ॥ ఓం

శన్నోదేవీరభిష్టయ॥ ఆపోభవంతు పీతయే । శంయ్యోరభిసవంతు
నః ఓం భూర్భువఃస్వః సారాష్ట్రదేశోద్భవకాశ్యపసగోత్రశనే ఇహ
గచ్చ ఇహతిష్ఠ । తతోనైరృత్యాం మకరాకృతిచక్రే ధూమ్ర
పుష్పాక్షతైః రాహుమావాహయేత్ । చక్రేణచ్ఛిన్నమూర్ధానం
విష్ణునాపరిరక్షితం సైంహికేయం మహాకాయం రాహుమావాహ
యామ్యహం । ఓం కయానశ్చిత్ర॥ ఆభువదూతీ సదావృధః సఖా

కయూశచిష్టయావృతా । ఓం భూర్భువః స్వః రాతినాపూర్వోద్భవ
పైతీననగోత్ర రాహో ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ॥ తతోవాయత్వాం
భద్రాకారమండలే ధూమ్రపుష్పాక్షతైః కేతుమావాహయేత్ ।
అంజనాభం మహారౌద్రం బహుమాపం మహాగ్రహం క్రూరకర్మ
మహాకాయం కేతుమావాహాయామ్యహం ॥

ఓం కేతుం కృణ్వన్న కేతవే పేశోమర్యాఽ అపేశనే । సము
షద్భిరజాయథాః । ఓం భూర్భువః స్వః అంతర్వేది సముద్భవ పైతీన
నగోత్రకేతో ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఏవంగ్రహానావ హ్య ఓం మనో
జూతిర్జషతామితి ఏషవై ప్రతిష్ఠానామయజ్ఞో యత్యైతేనేతిచ
మంత్రాభ్యాం ప్రతిష్ఠాంకృత్వా పూర్వోక్తవత్పాద్యాదిభిః పూజ
యేత్ । అనేన పూజనేనైక తంత్రాత్మకేనపూజతా నవగ్రహః
సుతుష్టాః ప్రీణాంతు యోయన్యాదిదేవతా యశ్చయస్య ప్రత్యధి
దేవతా ససతత్సమీపే స్థాపనీయోవక్ష్య మాణమంత్రైః । అథాధి
దేవతానామావాహనం మధ్యస్థరవిదక్షిణ పార్శ్వేశ్వేత పుష్పాక్ష
తైః రుద్రమావాహయేత్ ॥ ఓం త్ర్యంబకం యజామహేసుగంధిం
పుష్టివర్ధనం ఉర్వారుకమివ బంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయ మామృ
తాత్ ॥ త్ర్యంబకం యజామహేసుగంధిం పతినేదనం ఉర్వారుక
మివబంధనాద్వితోముక్షీయ మాముతః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః శంభో
ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ అగ్నేయాం చంద్రస్య దక్షిణేరక్త పుష్పాక్ష
తైః ఉమామావాహయేత్ ॥

ఓం అంబేఽ అంబికేఽం గాలికేన మానయతికశ్చ ససస్య

శ్వేతః సుభద్రికాం కాంపీల వాసినిం ॥ ఓం భూర్భువః స్వః ఉమే
 ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ యామ్యాం భౌమస్య దక్షిణే వీతపుష్పాక్షతైః
 స్కందమావాహయేత్ ॥ ఓం యదక్రందః ప్రథమం జాయమాన
 ఉద్యన్నముద్రాదుతవాపురీషాత్ ॥ శ్వేతస్యప్రక్షాహరిణస్య బాహూ
 ఉపస్తుత్య మృహిజాతంతేఽ అర్చన్ ॥ ఓం భూర్భువః స్వః స్కంద
 ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఈశాన్యాం బుధస్య దక్షిణే వీతపుష్పాక్షతైః
 విష్ణుమావాహయేత్ ॥ ఓం ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధాని దధే
 పదం । సమూఢమస్యపాగ్ం సురే ॥ ఓం భూర్భువః స్వః విష్ణో
 ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఉత్తరేగురౌర్దక్షిణేశ్వేత పుష్పాక్షతైర్బ్రహ్మణ
 మావాహయేత్ ॥ ఓం బ్రహ్మజ్జ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమతః
 సురుచోవేన ఆవః సబుద్ధ్యాఽఉపమాఽఅస్యవిష్ణాః సతశ్చయోని
 మసతశ్చవివః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః బ్రహ్మన్నిహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ।
 పూర్వేశుక్రస్య దక్షిణే వీతపుష్పాక్షతైః ఇంద్రమావాహయేత్ ॥

ఓం త్రాతారమింద్ర మవితార మింద్రగ్ం హవేహవే
 సుహవగ్ం శూరమింద్రం । హ్వయామిశక్రం పురుహూతమింద్రగ్ం
 స్వస్తి నోఽఘనాధాత్వింద్రః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః ఇంద్ర ఇహ
 గచ్ఛ ఇహతిష్ఠ పశ్చిమేశనేర్దక్షిణేశ్వర్ణపుష్పాక్షతైర్య మమావాహ
 యేత్ ॥ ఓం యమాయత్వా ప్రభాయత్వా సూర్యస్యత్వా తపసే ।
 దేవస్త్వా సవితా మధ్యానక్తు పృథివ్యాః సగ్ం స్పృశస్సాహి ॥

అర్చిరసి శోచితసితహాసి || ఓం భూర్భువః స్వః యమ ఇహగచ్ఛ
ఇహతిష్ఠ | నైరృత్యాం రాహోర్దక్షిణభాగే ధూమ్రపుష్పాక్షతైః
కాలమావాహయేత్ || ఓం కార్షిరసి సముద్రస్య త్వాక్షీత్వా

ఉన్నయామి సమాహృతే అద్భిరశ్మతసమోషధీభిరోషధీః || ఓం
భూర్భువః స్వః కాల ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ వాయవ్యాంకేతో
ర్దక్షిణేరక్త పుష్పాక్షతైః చిత్రగుప్త మావాహయేత్ || ఓం చిత్రా
వసో స్వస్తితే పారమశీయ || ఓం భూర్భువః స్వః చిత్రగుప్త ఇహ
గచ్ఛ ఇహతిష్ఠ | ఏవమథి దేవానావాహ్య ప్రతిష్ఠాం చ కృత్వా
సాద్యాదిభిః పూజయేత్ | కృతేనానేన పూజనేన సుతుష్ఠాః అథి
దేవాః ప్రీణంతు పూజితాః వరదాభవంతు | అథ ప్రత్యధిదేవానా
వాహ్యనం | మధ్యస్థ సూర్యస్యవామేరక్త పుష్పాక్షతైః అగ్ని
మావాహయేత్ || అగ్నిం దూతం పురోదధేహవ్యవాహ ముప
బ్రువే | దేవాః ఆసాదయాదిహ |

ఓం భూర్భువః స్వః అగ్నే ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఆగ్నే
య్యాం చంద్రస్య వామపార్శ్వేశ్వేత పుష్పాక్షతైర్దల మావాహ
యేత్ || ఓం ఆపోహిష్ఠామద్రాభవస్తాన ఉర్ద్వేదధాతన | మహేరణా
యచక్షనే | ఓం భూర్భువః స్వః ఆప ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ త దక్షిణే
భామస్య వామపార్శ్వేరక్త పుష్పాక్షతైః భూమిమావాహయేత్ ||
ఓం సోమనాపృథివినోభవాన్మక్షరా నివేశసి || యచ్ఛానః శర్మస
ప్రధాః || ఓం భూర్భువః స్వః పృథ్వీ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ |
ఈశాన్యాం బుధస్యవామే శీతపుష్పాక్షతైర్విష్ణుమావాహయేత్ ||

ఓం ఇదం విష్ణుర్విచక్రమేతే॥ ధానిదధేపదం సమూఢమస్య
 చాగ్ం సురే॥ ఓం భూర్భువః స్వః విష్ణో ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ।
 ఉత్తరే గురోర్వామే వీతపుష్పాక్షతైః ఇంద్ర మావాహయేత్ ॥
 ఓం త్రాత్రామింద్ర మవిత్రామింద్రాగ్ం హవేహవే సుహవగ్ం
 శూరమింద్రం । హ్వయామిశేక్రం పురుషూతమింద్రాగ్ం స్వస్తిసో
 మఘవాధాత్విందః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః ఇంద్ర ఇహగచ్ఛ ఇహ
 తిష్ఠ పూర్వే శుక్రస్య వామేవీత పుష్పాక్షతైః ఇంద్రాణి మావా
 హయేత్ ॥ ఓం అదిత్యైరాస్మానీంద్రాణ్య ఉష్ణీషః । పూషాసి
 ఘర్మాయదీష్వ । ఓం భూర్భువః స్వః ఇంద్రాణి ఇహగచ్ఛ ఇహ
 తిష్ఠ । పశ్చిమేశనే ర్వామేశ్వేతపుష్పాక్షతైః ప్రజాపతి మావాహ
 యేత్ । ఓం ప్రజాపతేనత్వ దేతాన్యన్యో విశ్వరూపాణి పరితా
 బభూవ । యతామాస్తే జహుమస్తన్నో అస్తువయగ్ం స్వామ
 పతయోరయీణాం ॥ ఓం భూర్భువః స్వః భోః ప్రజాపతే ఇహ
 గచ్ఛ ఇహతిష్ఠ నైర్వత్యాం రాహోర్వామే కృష్ణపుష్పాక్షతైః
 నాగమావాహయేత్ ॥

ఓం నమోస్తు సర్వేభ్యో యేకేచపృథివీమనుయే అంతరిక్షే
 యేదివితేభ్యః సర్వేభ్యోనమః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః అష్టేనాగా
 ఇహగచ్ఛత ఇహతిష్ఠత వాయవ్యాం కేతోర్వామేశ్వేత పుష్పాక్ష
 తైః బ్రహ్మణ మావాహయేత్ ॥ ఓం బ్రహ్మజ్జ్ఞానం ప్రథమం
 పురస్తాద్విసీమతః సురుచోవేనఆవః । సబుధ్నాఽఉపమాఽఅస్య

విష్ణాః సతశ్చ యోనిమసతశ్చవివః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః బ్రహ్మ
 నిహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । ఏవం ప్రత్యధిదేవా నావాహ్య ప్రతిష్ఠాంచ
 కృత్వా పాద్యాదిభిః పూజయేత్ । అనేన పూజనేన పూజితాః
 ప్రత్యధిదేవతాః ప్రీయంతాం యజమానస్యా భయం కుర్వంతు
 అథ పంచలోక పాలానా మావాహనం । తతోనైర్మత్యాం రాహో
 రుత్తరేపీతపుష్పాక్షతైః గణపతి మావాహయేత్ ॥ ఓం గణానాం
 త్వేతి । ఓం భూర్భువః స్వః గణపతే ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ పశ్చిమే
 శనే రుత్తరే రక్తపుష్పాక్షతై ర్దుర్గామావాహయేత్ ॥ ఓం జాత
 వేదసేసునవామసోమ మరాతీయతోనిదహతివేదః । సనః పర్షదతి

దుర్గాణివిశ్వా నావేవసింధుం దురితాత్యగ్నిః । ఓం భూర్భువః స్వః
 శ్రీపార్వతి ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ మధ్యస్థసూర్య స్యోత్తరే పీతపుష్ప
 ష్పతై ర్వాయు మావాహయేత్ ॥ ఓం వాతోవామనోతౌ గంధ
 ర్వాః సప్తవిగ్ంశతిః । తేఽలక్రగేశ్వమాయుంజస్తే అస్మిన్ జవమా
 దధుః । ఓం భూర్భువః స్వః వాయో ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । పూర్వే
 శుక్రస్యోత్తరే నీలపుష్పాక్షతై రాకాశ మావాహయేత్ ॥

ఓం ఊర్ధ్వాలస్య సమిధోభవం త్యూర్ధ్వ శుక్రాశోచీగ్ం
 వ్యగ్నేః । ద్భువత్తమాసు ప్రతీకస్య సూనోః ॥ ఓం భూర్భువః
 స్వః ఆకాశ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ వాయవ్యాం కేతోరుత్తరేశ్వేత
 పుష్పాక్షతైః అశ్వినా వావాహయేత్ ॥ ఓం యావాంకశా మధు
 మత్యశ్వినాస్తామృతావతీ । తయాయజ్ఞం మిమిక్షతం ॥ ఓం భూర్భు
 వః స్వః అశ్వినౌ ఇహగచ్ఛతా మిహతిష్ఠతాం । ఏవం పంచలోక

చాలానావాహ్య ప్రతిష్ఠాం కృత్వా సాద్యాదిభిః పూజయేత్ కృతే
నానేన పూజనేన సుపూజితాః పంచలోకపాలాః ప్రేమంత
అథ దశదిక్పాలానా మావాహనం । పూర్వే ఇంద్రమావాహయేత్ ।
ఏహ్యే హి సర్వామరసిద్ధసాధ్యై రభిష్టుతో వజ్రధరో మహేశః ।
సంవీజ్యమానోఽపరసాంగణేన రక్షాధ్వరంనో భగవన్నమస్తే ॥

ఓం త్రాతార మింద్రమ వితారమింద్రగం హవేహవే
సుహవగం శూరమింద్రం హ్వయామి శక్రం పురుహూతమింద్ర
గం స్వస్తి నామఘ వాధాత్వింద్రః । ఓం భూర్భువః స్వః ఇంద్ర
ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । ఆగ్నేయ్యా మగ్ని మావాహయేత్ । ఏహ్యే
హి సర్వైశ్చ మరుద్గణైశ్చ మునిప్రవీరై రభితోఽభిజుప్తః తేజోబలా
లోకబలేన సార్థం రక్షాధ్వరంనో భగవన్నమస్తే ॥ ఓం అగ్నిందూతం
పురోదధే హవ్యవాహముపబ్రువే । దేవాం ఆసాదయాదిహ ।
ఓం భూర్భువః స్వః ఆగ్నే ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । యామ్యే యమ
మావాహయేత్ । ఏహ్యే హితైవస్వత ధర్మరాజ సర్వామరై రర్చిత
ధర్మమూర్తే శుభాశుభానాంచ విచారకర్తా రక్షాధ్వరంనో భగవ
న్నమస్తే ॥ ఓం అసియమో అస్యాదిత్యో అర్వన్నసి త్రితో
గుహ్యేన వ్రతేన । అసిసామేన సమయా విష్ణుక్త అహుస్తే త్రిణిదివి
బంధనాని ॥

ఓం భూర్భువః స్వః ధర్మరాజ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । నైర్మ
త్యాం నిర్మతి మావాహయేత్ । ఏహ్యే హి రక్షో గణనాయక స్త్వం ।
విశాలవేతాల విశాచసంఘైః మమాధ్వరం చాహి శుభాధినాథం ।

లోకేశ్వరం త్వాం ప్రణమామితి॥ ఓం అసున్న్వంతమయజ
మాన మిచ్చస్తే సస్యే త్యామ స్విహితసరస్య । ఆనయస్మదిచ్చ
సాతఽత్యానమోదేవి నిర్మతేతుభ్యమస్తు । ఓం భూర్భువః స్వః
నిర్మతే ఇహగచ్చ ఇహతిష్ఠ । పశ్చిమే వరుణ మావాహయేత్ ।
ఏహ్యేహి యాదోగణవారిధీనాం గణేన మేఘేన సహస్యరోషీ ।
విద్యాధరేంద్రామరగీయమాన పాహిత్యమస్మాన్ భగవన్నమస్తే॥
ఓం ఇమంమేవరుణ శ్రుధీహవ మద్యాచమృడయ । త్యామవస్య
రాచకే॥ ఓం భూర్భువః స్వః వరుణ ఇహగచ్చ ఇహతిష్ఠ । వాయవ్యే
వాయు మావాహయేత్ ॥

ఏహ్యేహియజ్ఞే మమరక్షణాయ మృగాధిరూఢః సురసిద్ధ
సంఘైః ప్రాణాధిపోహవ్యభుజః సహాయో గృహాణపూజాం భగవ
న్నమస్తే॥ ఓం వాతోవామనో వాగంధర్వాః సప్తవిగ్ం శతిఃతే
అగ్రేశ్వమాయం జంస్తే అస్మిన్ జవమాదధుః॥ ఓం భూర్భువః
స్వః భోవాయో ఇహగచ్చ ఇహతిష్ఠ । ఉత్తరేకుబేర మావాహ
యేత్ । ఏహ్యేహి యజ్ఞేశ్వరయజ్ఞరక్షాం విధత్స్వ నక్షత్రగణేనసార్ధం
సర్వాపధీ భర్ద్రవిణైః సహైవ । గృహాణపూజాం భగవన్నమస్తే॥
ఓం కువిదంగయవ మంత్రోయతం చిద్యథా దాంత్యను పూర్వం
వియూయ । ఇహేహైషాం కృణుహిభోజనాని యేబర్హిషోనమ ఉక్తిం
యజంతి॥ ఓం భూర్భువః స్వః కుబేర ఇహగచ్చ ఇహతిష్ఠ । ఏశాన్యా
మిశాన మావాహయేత్ । ఏహ్యేహి విశ్వేశ్వర నస్త్రిశూల కపాల

ఖట్వాంగవరేణసార్థం లోకేశభూతేశ్వర యజ్ఞసంధౌ గృహాణ
పూజాం భగవన్నమస్తే ||

ఓం త్ర్యంబకం యజామహే సుగంధిం పుష్టివర్ధనం ఉర్వారు
కమివబంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయ మామృతాత్ | ఓం భూర్భువః
స్వః ఈశాన ఇహోగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ | నిర్వతి వరుణ యోర్మగ్ధ్యే
అనంత మావాహయేత్ | ఏహ్యేహి పాతాలధరామరేంద్ర | నాగా
ధిప కిన్నరగీయమాన రక్షోరగేంద్రా మరలోకసార్థ మనంతరక్షా
భ్వరమస్మదీయ || ఓం నమోస్తు సర్వభ్యో యేకేచ సృష్టివీమను |
యే అంతరిక్షే యేదివితేభ్యః సర్వభ్యోనమః | ఓం భూర్భువః స్వః
అనంత ఇహోగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఈశానపూర్వయోర్మగ్ధ్యే బ్రహ్మాణ
మావాహయేత్ | ఏహ్యేహి విశ్వాధిప తే మునీంద్ర లోకేన సార్థం
పితృదేవతాభిః సర్వస్య ధాతాత్వమనంతకీర్తి | తక్షాభ్వరంసః
సతతం శివాయ || ఓం బ్రహ్మజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమతః
సురుచోనేన ఆవః సబుద్ధ్యాఽ ఉపమాఽఅస్య విష్ణాః సతశ్చ
యోనిమసతశ్చవివః ||

ఓం భూర్భువః స్వః భోబ్రహ్మస్నిహోగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ | ఏవం
దిక్పాలా నామావాహ్య ప్రాణప్రతిష్ఠాం కృత్వా పాద్యాదిభిః
పూజయేత్ | అనేన పూజనేన పూజితాః దిక్పాలాః ప్రీణంతు
వరదాభవంతు అథ సర్వతోభద్రమండల దేవపూజా విస్తృత
కర్మణి సర్వతో భద్రమండల దేవతానామావాహనం తథాహి
మండలమధ్యకలశే | ఓం బ్రహ్మజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్వి

యాం వాయు మావాహయేత్ । ఓం వాయోశతం హరీణాం యవ
 స్వపోష్యాణాం । ఉతవాతే సహస్రిణోరథ ఆయాతుపాజసా ।
 భోవాయో ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । తతః ఉత్తరవాప్యాం సోమ
 మావాహయేత్ । ఓం ఆప్యాయస్వసమేతుతే విశ్వతః సోమవృష్ణ్యం
 భవవాజస్య సంగధే । సోమ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । తతః ఈశాన
 శృంఖలాయా మిశాన మావాహయేత్ । ఓం అభిత్వాదేవ సవిత
 రీశానం శార్యాణాం । సదావన్ భాగమీమహే । భోఈశాన
 ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । తతోవాయు సోమయోర్మధ్య వల్ల్యాం అష్ట
 వసూనా వాహయేత్ ।

ఓం జ్యాయా ఆత్రీవసవోరంతిదేవా ఉరావంతరిక్షే మర్జ
 యంతః శుభ్రాః । అర్వాకృథ ఉరుజయః కృణుధ్వం శ్రోతో
 దూతస్య జగ్ముహోహస్య ॥ ఇత్యష్టపసూ నావాహయామి స్థాప
 యామి తతః సోమేశానయోర్మధ్యవల్ల్యా మేకాదశరుద్రా నావాహ
 యేత్ । ఓం ఆరుద్రాసః ఇంద్రవంతః సజోషసో హిరణ్యరథాః
 సువినాయగం తనః ఇయంగో అస్మత్ప్రతిహర్యతే మతిస్తృష్ణజేనదివ
 ఉత్సాఉదన్యవే । ఏకాదశరుద్రా నావాహయామి స్థాపయామి ।
 ఈశానేంద్ర యోర్మధ్యవల్ల్యాం ద్వాదశాదిత్యా నావాహయేత్ ।
 ఓం త్యాం నుక్షత్రియాం అవ ఆదిత్యా న్యాచిషామహే । సుమృతీ
 కాం అభిష్టయే । ఇతి ద్వాదశాదిత్యా నావాహయామి స్థాపయామి
 తతః ఇంద్రాగ్న్యోర్మధ్యవల్ల్యాం అశ్వీ నావాహయేత్ । ఓం అశ్వీ
 నావర్తిరస్మదాగ్మధస్రాహిరణ్యవత్ । అర్వాగ్రథం సమనసాని
 యచ్ఛతం । అశ్వీనావా వాహయామి స్థాపయామి అగ్నియమ
 యోర్మధ్యవల్ల్యాం విశ్వేదేవా నావాహయేత్ । ఓం ఓమాససశ్చ

క్షణిధృత్యో విశ్వేదేవాన ఆగత । దాశ్వాంసాదాశుషః సుతం ।
విశ్వాన్ దేవానావాహయామి స్థాపయామి యమ నిర్మతి మధ్య
వల్ల్యం సప్తయత్నానావాహయేత్ ।

ఓం అభీత్యం దేవం సవితారమోణ్యః కవిక్రతు మర్చమి
సత్యసవం రత్నధామభిప్రీయం మతిం కవిమూర్ధ్వాయస్యామతిర్భా
అదిమ్యతత్సవీమసి హిరణ్యపాణి రమిమీత సుక్రతుః కృపాస్వః ॥
సప్తయత్నా నావాహయామి స్థాపయామి । నిర్మతి వరుణమధ్య
వల్ల్యం సర్పా నావాహయేత్ । ఓం అయంగాః పృశ్నిర క్రమిజ
సదన్ మాతరం పురః । పితరం చ ప్రీయన్ త్వః । సర్పా నావాహ
యామి స్థాపయామి । వరుణవాయోర్మధ్యవల్ల్యం గంధర్వా
స్సరస ఆవాహయేత్ । ఓం అస్సరసాం గంధర్వాణాం మృగాణాం
చరణేచరన్ । కేశీకేశస్య విద్వాస్సఖా స్వాపుర్మదింతమః ॥ గంధర్వా
స్సరస ఆవాహయామి స్థాపయామి । బ్రహ్మసోమయోర్మధ్య
పరిధ్యం స్కంద మావాహయేత్ । ఓం యదక్రందః ప్రథమం
జాయమానః ఉద్యస్సముద్రాదుతతా పురీషాత్ । శ్వేతస్య పతా
హారిణస్యభౌహూ ఉపస్తుత్యం మహిజాతంతే అర్వన్ । స్కంద
మావాహయామి స్థాపయామి । బ్రహ్మేశాన యోర్మధ్య పరిధ్యం
దక్ష మావాహయేత్ ।

ఓం అదితిహ్యజనిష్ట దక్షయాదురితాతవ । తాన్ దేవా అన్వ
జాయంత భద్రా అమృతబంధవః ॥ దక్ష మావాహయామి ।
స్థాపయామి । బ్రహ్మేంద్ర యోర్మధ్య పరిధ్యం దుర్గా మావాహ
యేత్ । ఓం తామగ్నివర్ణాం తపసాజ్వలంతీం వైరోచనీం కర్మఫలే

ఘృజ్ఞామ్ । దుర్గాం దేవీం శరణమహం ప్రపద్యే సుతరసితరసేనమః ।
 దుర్గామావాహయామి స్థాపయామి । బ్రహ్మగోర్వ్యర్థ్య పరిధ్యాం
 స్వధా మావాహయేత్ । ఓం ఉదీరతామవర ఉత్పరాస ఉన్మధ్యమాః
 పితరః సోమ్యాసః అసుం యవ్వాయురవృకాబుతుజ్ఞాన్తే సోవంతు
 పితరో హవేషు । స్వధా మావాహయామి స్థాపయామి । బ్రహ్మ
 యమ యోర్థ్య పరిధ్యాం మృత్యురోగా నావాహయేత్ ।

ఓం పరం మృత్యో అనుపరేహిపంథాం యస్తే ఆన్య ఇతరో
 దేవయానాత్ । చక్షుష్మతే శృణ్వతే తే బ్రవీమిమానః ప్రజాంరీరి
 షోమోతవీరాన్ । మృత్యురోగా నావాహయామి స్థాపయామి ।
 బ్రహ్మనిర్వృత్యర్థ్య పరిధ్యాం గణపతి మావాహయేత్ । ఓం
 గణాంత్యా గణపతిగ్ం హవామహేకవింకవీ నాముపమశ్రవస్తమం ।
 త్ర్యేష్టరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్తత ఆనః శృణ్వన్నూతిభిః
 నీదసాదనం । గణపతి మావాహయామి స్థాపయామి । బ్రహ్మవరుణ
 యోర్థ్యపరిధ్యామాప ఆవాహయేత్ । ఓం శన్నోదేవీరభిష్టయ
 ఆపోభవంతు వీతయే । శంయోరభిస్రవంతునః । ఆపఆవాహయామి
 స్థాపయామి । బ్రహ్మవాయోర్థ్య పరిధ్యాం మరుత మావాహ
 యేత్ । ఓం మరుతోయన్య హిక్షయేప్రాథాదివోవిమహనః । నసు
 గోపాతమోజనః । మరుత మావాహయామి స్థాపయామి । బ్రహ్మణః
 పాదమూలే కర్ణికాధః పృథివీ మావాహయేత్ । ఓం స్యోనా

పృథివీభవా నృక్షరానివేశనీ । యచ్ఛానః శర్మస్త ప్రధాః । పృథివీ
 మావాహయామి స్థాపయామి । పునర్బ్రహ్మణః పాదమూలపార్శ్వే
 నవనదీః ఆవాహయేత్ । గంధేచ యమునే కృష్ణే గోదావరి
 సరస్వతి నర్మదే సింధుకావేరి గౌతమి స్థాపయామిహ । నవనదీరా
 వాహయామి పునర్బ్రహ్మణః సమంతాత్ సప్తసాగరాన్ నామ
 మంత్రేణ స్థాపయేత్ । త్వరసాగర మావాహయామి స్థాపయామి ।
 క్షీరసాగర మావాహయామి స్థాపయామి । దధిసాగర మావాహ
 యామి స్థాపయామి । మధుసాగర మావాహయామి స్థాపయామి ।
 ఘృతసాగరమాశాహయామి స్థాపయామి । ఇక్షుసాగర మావాహ
 యామి స్థాపయామి । సురాసాగర మావాహయామి స్థాపయామి ।
 స్వామీదకసాగర మావాహయామి స్థాపయామి । పునః బ్రహ్మణః
 పూర్వేమేరుం ప్రణవాది సమంతానామమంత్రేణ వాహయేత్ ।

తస్మిన్ మేరుమూర్ధ్ని ప్రధానావాహనమగ్రే సమస్తదేవతా
 వాహనాంతే వక్ష్యామః పునరీశానే శ్వేతేంద్రా నామమంత్రేణ
 ఋగ్వేద మావాహయామి స్థాపయామి । ఆగ్నేయేంద్రా యజుర్వేద
 మావాహయామి స్థాపయామి । నైర్మజ్యేంద్రా సామవేద మావా
 హయామి స్థాపయామి । వాయవ్యేంద్రా అధర్వణవేద మావాహ
 యామి స్థాపయామి । అశ్విన్యాది సప్తనక్షత్రాణి పూర్వస్యాం వామే
 భద్రదే ఆవాహయామి స్థాపయామి । పూర్వస్యాందక్షిణే విష్కంభాది
 సప్తయోగానా వాహయామి స్థాపయామి । దక్షిణస్యాం వామేభద్రదే
 పుణ్యాది సప్తభాని ఆవాహయామి స్థాపయామి । దక్షిణస్యాం
 దక్షిణే భద్రదేధృత్యాది సప్తయోగా నావాహయామి స్థాపయామి ।
 పశ్చిమాయాం వామేభద్రదే స్వాత్యాది సప్తనక్షత్రాణ్యా వాహ
 యామి స్థాపయామి । పశ్చిమాయాం దక్షిణేభద్రదే వజ్రాది సప్త
 యోగా నావాహయామి స్థాపయామి । ఉత్తరస్యాం వామేభద్రదేఅభిజి

దాది సప్తభాన్యా వాహాయామి స్థాపయామి । ఉత్తరస్యాం దక్షిణే
భద్రదేసాధ్యాది షడ్యోగాన్ ధ్రువంచ ఆవాహయామి స్థాపయామి ।
మండలవాహ్యాపరిధౌసోమోత్తరేగ దామావాహయామి స్థాపయామి ।
ఈశానాద్బాహ్యా పరిధౌ త్రిశూల మావాహయామి స్థాపయామి ।
ఇంద్రాత్పూర్వపరిధౌ వజ్రమావాహయామి స్థాపయామి ।

అగ్నే రాగ్నేయ పరిధౌశక్తి మావాహయామి స్థాపయామి ।
యమాద్బాహ్యాపరిధౌ దండ మావాహయామి స్థాపయామి ।
నిరృతేర్నైరృత పరిధౌ ఖడ్గ మావాహయామి స్థాపయామి ।
వరుణాద్వారుణ పరిధౌ పాశ మావాహయామి స్థాపయామి ।
వాయోః వాయుపరిధౌ అంకుశ మావాహయామి స్థాపయామి ।
ఏతాని నామమంత్రేణ వాహ్యాతతోఽస్మా ద్వితీయపరిధౌ ఉత్తరే
గాతమ మావాహయామి స్థాపయామి । ఈశానేభరద్వాజమావాహ
యామి స్థాపయామి । పూర్వే విశ్వమిత్ర మావాహయామి స్థాప
యామి । ఆగ్నేయ్యాం కశ్యప మావాహయామి స్థాపయామి ।
దక్షిణే జమదగ్ని మావాహయామి స్థాపయామి । నైరృత్యాం వసిష్ఠ
మావాహయామి స్థాపయామి । పశ్చిమే అత్రి మావాహయామి
స్థాపయామి । వాయవ్యా మరుంధతీ మావాహయామి స్థాపయామి ।
తద్బాహ్యా తృతీయపరిధౌ పూర్వాది క్రమేణాష్టశక్తి రామ
మంత్రేణ వాహయేత్ । పూర్వే ఇంద్రీ మావాహయామి స్థాప
యామి । ఆగ్నేయ్యాం కౌమారీ మావాహయామి స్థాపయామి ।
దక్షిణస్యాం బ్రాహ్మీ మావాహయామి స్థాపయామి । నైరృ
త్యాం వారాహీ మావాహయామి స్థాపయామి । పశ్చిమస్యాం
చాముండా మావాహయామి స్థాపయామి । వాయవ్యాం వైష్ణవీ
మావాహయామి స్థాపయామి । ఉత్తరస్యాం మాహేశ్వరీ మావాహ
యామి స్థాపయామి ।

విశాన్యాం వారాహీ మావాహయామి స్థాపయామి ।
తతస్తృతీయ పరిధౌ ఉత్తరస్యాం పంచమహాభూతాని నామ

మంత్రేణ వాహయేత్ । పూర్వస్యాం విశ్వకర్మాణ మావాహయేత్
 దక్షిణస్యామగస్త్య మావాహయేత్ । పశ్చిమస్యాం పితౄణా
 వాహయేత్ । ఉత్తరస్యారుష్టకుః పర్వతానావాహయేత్ ।
 తత్రైవ సిద్ధాంశ్చ వాహయేత్ । ఏనం మండలే దేవానావాహ్య
 ఓం మనోజాతిరితి ఏషవై ఇతిచ మంత్రాభ్యాం ప్రాణప్రతిష్ఠాం చ
 కృత్వా సాద్యాదిభిరేక మంత్రేణ మండలే ఆవాహనాదితాభ్యో
 దేవతాభ్యః ఆసనార్థమక్షతాన్ సమర్పయామి । ఇత్యాదిప్రకారేణ
 పూజయేత్ సతింకుర్యాత్ । పునః తద్దక్షిణభాగే వాస్తుదేవతా
 శిఖపర్జన్య జయంతాదీ నావాహ్య ప్రతిష్ఠాం చ కృత్వా పూజ
 యేత్ । తతోవా యవ్యాంచతుః పశ్చిమోగినీ రావాహ్య ప్రతిష్ఠాం
 కృత్వా పూజయేత్ । నైరృత్యాం భైరవక్షేత్రపాలాన్ మరుద్గ
 ణాంశ్చ పూజయేత్ । పూజనప్రకారంతు అగ్రేవక్ష్యామః । అథ
 బ్రహ్మపార్శ్వేమేకా ప్రధాన మావాహయేత్ ।

తత్రాదౌ ప్రథమం సర్వతో భద్రమండలమధ్యే తామ్రాది
 కలశస్థాపనం భూరసీతి భూమిస్సర్పనం । భూరసి భూమిరస్య దితిరసి
 విశ్వధాయా విశ్వస్య భువనస్య ధర్మీ । పృథివీయచ్ఛపృథివీదృగ్ం
 హపృథివీం మాహిగంసీః । ఇతి మానస్తోక ఇతిగోమయ స్సర్పః ।
 మానస్తోకే తనయేమాన ఆయుషీమానోగోమ యానో అశ్వేషు
 రీరిషః । యానోష్విరాన్ రుద్రభామినోవధీర్హవిష్కంతః సదమిత్వా
 హవామహే ॥ ఆజిఘ్నేతి కలశస్థాపనం ॥ ఆజిఘ్నకలశం మహ్యత్వా
 విశంతిష్విడ వః । పునరుజ్జా నివర్తస్వసానః సహస్రం దుశ్శ్రుధా

రాపయస్వతీ పునర్మావిశతాద్రయిః ॥ ఓం వరుణస్యోత్తమితికలశే
జలం పూజయేత్ ।

ఓం వరుణస్యోత్తం భనమసి వ్వరుణస్య సహంభసర్జనీస్థా
వ్వరుణస్యఽఋతసదస్యసి వ్వరుణస్యఽఋత సదనమసి వ్వరుణస్యఽ
ఋత సదనయాసీద । వసోః పవిత్రేతికంఠే వస్త్రవేష్టనం । ఓం
వ్వసోః పవిత్రమసి శతధారంవసోః పవిత్రమసి సహస్రధారం ।
దేవస్త్వా సవితా పునాతువ్వసోః పవిత్రేణ శతధారేణ సుప్తాకా
మధుక్షః । యాః ఫలిసీరితిపూగీఫలం ॥ యాః ఫలిసీర్యాఽ అఫలా
అపుష్పాయాశ్చ పుష్పిణీః । బృహస్పతి ప్రసూతాస్తా నోముంచం
త్వగ్ం హసః పరివాజేతి పంచరత్నాని పరివాజ పతిః కవిరగ్నిర్హ
వ్యాన్యం క్రమిత్ । దధద్రత్నానిదాశుషే ॥ యాఽఽవధీరితి సర్వా
వధీః । యాఽఽవధీః పూర్వాజాతాదేవేభ్యస్త్రీయగంపురా మనైను
బ్రభూణా । మహాగ్ం శతంధాయానిసప్తచ గంధద్వారా మితిగంధం
గంధద్వారాం దురాధ్వాం నిత్య పుష్టాంకరీషిణీం । ఈశ్వరీం సర్వ
భూతానాంతా మిహోపహ్వయే శ్రియం । కాండాత్ ఇతి దూర్వా
ప్రక్షేపః కాండాత్కాండా త్ప్రసోహంతీ పరుషః పరుషస్పరి ।
ఏవానోదూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేనచ । ఆశ్వత్థేవోసీతి పంచపల్ల

వాః॥ అశ్వత్థేవోనిషదనం పర్ణేవోపసతి మృతా । గోభాజ ఇతిగ్రలా
 సథ యత్సనవథ పూరుషం । న్యోనాపృథివీ ఇతి సప్తమృదః ॥
 న్యోనాపృథివివోభవా నృక్షరానివేశసి . యచ్ఛానః శర్మ సప్రథాః ।
 హిరణ్యగర్భ ఇతి మంత్రేః కలశే హిరణ్యం దద్యాత్ ॥

హిరణ్యగర్భః సమవర్త తాగ్రేభూతస్యజాతః పతిరేక ఆసీత్
 సదాధార పృథివీంద్యాముతేయాంక స్నేదేవాయహ విషావిధేమ ।
 ధాన్యమసీతికలశే సప్తధాన్యాని ధాన్య మసిధిసుహిదేవా న్నాణా
 యత్వోదానాయత్వా త్యానాయత్వా దీర్ఘామసుప్రసీతియాయుషే
 థాందేవోవః సవితా హిరణ్యపాణిః ప్రతిగృహ్లాత్వచ్ఛిద్రేణ ప్రాణినా
 చక్షుషేత్వా మహీనాం పయోసి శ్రీశ్చతే ఇతి పుష్పం కలశే
 నిక్షిపేత్ । ధూరసీతిధూపం అగ్నిర్జ్యోతిరితిదీపం పూర్ణాదర్శ్య ఇతి
 మంత్రేణకలశే తండుల పరితమాస్మత పీతాంబరం పూర్ణపాత్రం
 స్థాపయేత్ । తస్యోపరిస్వర్ణ నిర్మితలక్ష్మ సహవిష్ణు ప్రధానమూర్తి
 మగ్నూత్తరణం కృత్వా స్థాపయేత్ । అన్యాయమూర్తౌ అవఘాతాది
 దోషపరిహారార్థ మగ్నూత్తరణ మంగన్యాసం దేవతా సాన్నిధ్య
 ర్థం ప్రాణప్రతిష్ఠాంచ కరిష్యే । ఇతి సంకల్పః ప్రథమం మూర్తిం
 తామ్రపాత్రే స్థాప్యతదుపరి దుగ్ధధారాం జలధారాం చ దదత్
 అగ్నిసూక్తం పఠేత్ । తద్వహ్నిసూక్త పఠనమే వాగ్నూత్తరణం॥

ఓం సముద్రస్యత్వావకయాగ్నే పరివ్యయామసి ప్రావకో
 అస్మభ్యగ్ం శివోభవ ॥ హిమస్యత్వా జరాయుణాగ్నే పరివ్యయా

మసి పావకో అస్మభ్యగ్ం శివోభవ ॥ ఉపజ్మన్నప వేతనేవ తర
న్నదీప్వా । అగ్నే సి త్తమపామసి । మండుాకి తాభిరాగహినేమం
నోయజ్ఞం పావకవర్ణగ్ం శివంకృధి ॥ అపామివనన్యాయనగ్ం సము
ద్రస్య నివేశనం । అన్యాయస్తే అస్మత్తపంతు హేతయః పావకో
అస్మభ్యగ్ం శివోభవ ॥ అగ్నే పావకరోచిషా మంద్రయాదేవ
జిహ్వయా । ఆదేవాన్ వక్షియక్షిచ ॥ సనః పావకదీప్వోగ్నే
దేవాః ॥ ఇహావహ । ఉపయజ్ఞం హవిశ్చనః ॥ పావకయా యశ్చిత
యంత్యా కృపాక్షామనురుచ ఉపసోవభానునా ॥ తూర్వన్నయా
మన్నేతశస్య నూరణ ఆయోఘృణేన తత్పరాణో అజరః ॥ నమస్తే
హరనే శోచిషే నమస్తే అస్వర్చిషే । అన్యాయస్తే అస్మత్తపంతు
హేతయః పావకో అస్మభ్యగ్ం శివోభవ ॥ ప్రాణదా అపానదా
వ్యానదా సంప్రదావవారివోదాః ॥ అన్యాయస్తే అస్మత్తపంతు
హేతయః పావకో అస్మభ్యగ్ం శివోభవ ॥

ఇత్యగ్న్యైతారణ మంత్రాన్ వారద్యయం పఠన్
దుగ్ధదారాం జలభారాంచ పాతయేత్ । తతః పురుషసూక్తేనాంగ
శన్యాసః ॥ కరయోః పాదయోర్దానునోః కట్యోర్నాభౌ హృది
క్రమాత్ । కంఠే గాహోర్మథేనేత్రే । మూర్ధ్నివా మాంగతోన్యసే
దితిక్రమః । ఏవం దేహే దేవేచాంగన్యాసం కృత్వా పంచా
మృతేన స్నాపయేత్ తస్మంత్రాః ॥ ఓం సయః సృధివ్యా పయ

ఓషధీషు పయోదివ్యం తరిక్షే పయోధాః । పయస్వతీః ప్రదిశః
 సంతమహ్యం । ఇతిపయసాన్నానం । ఓం దధిక్రావ్యోఽ అకారిషం
 జిహ్వారశ్వస్య వాజినః । సురభినోముఖాశరత్ప్రణఽ ఆయుగ్ంషితారి
 షత్ । ఇతి డధ్నాన్నానం । ఓం ఘృతం ఘృతపావానః పిబతవ్వ
 సాం వసాపావానః పిబతాంతరిక్షస్య హవిరసి స్వాహా ॥ దిశః
 ప్రదిశఽ అదిశోఽవ్విదిశ ఉద్దిశో దిగభ్యః స్వాహా । ఇతి ఘృత
 స్నానం । ఓం మధువాతాఽఋతాయతే మధుక్షరంతి సింధవః ।
 మాధ్వర్షః సంతోష్వధీః । ఇతి మధునాన్నానం । ఓం అపాగ్ంరస
 ముద్వయసగ్ం సూర్యేసంతగ్ం సమాహితం । అపాగ్ంరసస్యయోర
 సస్తంవో గృహ్ణోమ్యుతమ ముపమమ గృహీతో నీంద్రాయత్వా
 జాప్తం గృహ్ణోమ్యేషతే యోనిరింద్రాయత్వాజుష్టతమం । ఇతి శర్క
 రయాన్నానం । తతః శుద్ధస్నానం । ఓం ఆపోహిస్తామయోభువస్తాస
 ఉర్జేదధాతస । మహేరణాయచక్షసే ॥ యోవః శివతమో రసస్తస్య
 భాజయతేహనః । ఉశతీరివమాతరః ॥ తస్మా అరంగమామవోయస్య
 క్షయాయజస్వధ ॥ ఆపోజన యథాచనః । ఇతి శుద్ధోదకేనస్నాత్వా
 కలశోపరి సంస్థాప్య ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ।

అస్యప్రాణ ప్రతిష్ఠా మంత్రస్య బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరా
 ఋషయః ఋగ్వజః సామాధర్వాణి ఛందాంసి క్రియామ యవపుః
 ప్రాణాఖ్యా దేవతాః అంబీజం హ్రీం శక్తిః క్రౌం కీలకం ।

అస్యాంమూర్తౌ ప్రాణప్రతిష్ఠాసనే వినియోగః ఓం ఆం
 హ్రీం క్రౌం అం యం రం లం వం శంషం సం హం శంక్షం అః
 క్రౌం హ్రీం ఆం హం సః సోహం । అస్యాం మూర్తౌ ప్రాణా ఇహ
 ప్రాణా స్తిష్ఠంతు । పునర్నంత్రం పఠిత్వా అస్యాం మూర్తౌ జీవ
 ఇహ స్థితః పునః అస్యాం మూర్తౌ సర్వేంద్రియాణి వాఙ్మనస్త్యక్షచ
 త్సుః శ్రోత్రజిహ్వఘ్రాణ చాణిపాద వాయూపస్థానీహగత్య స్వస్తి
 సుఖం చిరం తిష్ఠంతు స్వాహా । ఏనం ప్రాణప్రతిష్ఠాం కృత్వా
 షోడశోపచారైః పూజయేత్ । ఓం సహస్రశీర్షా పురుషః సహ
 స్రాక్షః సహస్రపాత్ । సభూషం విశ్వతో వృత్వా అత్యతిష్ఠ
 ద్దశాంగులం ఇత్యావాహనం ఓం పురుష ఏవేదగం సర్వం
 యద్భూతం యచ్ఛభవ్యం । ఉతామృతత్వ స్వేశానోయదన్నేనా
 తిరోహతి । ఇత్యాసనం । ఓం ఏతావాసస్య మహిమా అత్రోజ్ఞా
 యాగంశ్చ పూరుషః । పాదోస్య విశ్వా భూతాని త్రిపాదస్యా
 మృతం దివి । ఇతి పాద్యం ఓం త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః
 పాదోస్యేహ భవత్పునః । తతో విష్వజ్వక్రకామత్ సాశనానశనే
 ఆభి ఇత్యర్ఘ్యం ।

ఓం తస్మాద్విరాడజాయత వివిరాజో అథిపూరుషః సజాతో
 అత్యరిచ్యత పశ్చాద్భూమిమథోపురః । ఇత్యాచమనీయం । ఓం
 తస్మాద్విజ్ఞాత్సర్వహుతః సంభృతం పృషద్రాజ్యం । పశూగం
 స్తాగం శ్చక్రేవాయవ్యాన్ ఆరణ్యాన్ గ్రామ్యాశ్చయే । ఇతి

స్నానం । ఓం తతో వీర్వరాడజాయత వీర్వరాజో అధిపూరుషః ।
 సజాతో అత్యరిచ్యత పశ్చాద్భూమిమథోపురః । ఇతి స్నానాంతే
 ఆచమనం । ఓం తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుత ఋచః సామావిజజ్ఞరే ।
 ఛందాం సిజజ్ఞరేతస్మాద్యజ్ఞాత్సన్మాదజాయత । ఇతి సప్తం । వస్త్రాంతే
 ఆచమనం । ఓం తస్మాదశ్వా అజాయంత యేకేచోభయాదతః । గావో
 హజజ్ఞరేతస్మాత్తస్మాజ్జాతా అజావయః ఇత్యుపవీతం । ఉపవీతాంతే
 ఆచమనం । ఓం తం యజ్ఞం బర్హిష్ప్రేక్షాక్షన్ పురుషం జాతమగ్రతః
 తేనదేవా అయజంత సాధ్యాఋషయశ్చయే ॥

ఇత్యనువేపనం । ఓం యత్పురుషం వ్యదధుః కతిధావ్యకల్ప
 యన్ । ముఖంకీమస్యకౌ బాహూకాపూరూపాదా ఉచ్యేతే । ఇతి
 పుష్పంతులనీపత్రం । ఓం బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖమానీత్ బాహూ
 రాజన్యః కృతః । శ్చూరూతదస్యయద్వైశ్యః పద్భ్యాగ్ం శూద్రో
 అజాయత । ఇతిధూపం ఓం చంద్రమామససో జాతశ్చక్రోః సూర్యో
 అజాయత । ముఖాదిం ద్రశ్చాగ్నిశ్చ ప్రాణద్వాయురజాయత ।
 ఇతిదీపం ఓం నాభ్యా ఆనీదంతరిక్షగ్ం శీరోద్భ్యాః సమవర్తత ।
 పద్భ్యాం భూఃప్రదీశః శ్రోత్రాత్తథాలోకాగ్ం అకల్పయన్ । ఇతి
 నైవేద్యం । నైవేద్యాంతే ఆచమనం । ఓం ప్రాణాయస్వాహా । అపా
 నాయస్వాహా । వాయనాయస్వాహా । ఉదానాయస్వాహా । సమానాయ

స్వాహా । హస్తప్రక్షాళనం ముఖప్రక్షాళనం మధ్యేమధ్యే ఆచమ
నీయం పూగీఫలం సకర్పూరం తాంబూలం సుమనోహరం పవిత్రీ
కరణం నిత్యం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం ఇతి తాంబూలం
ఋతుఫలంచ సమర్పయామి । ఓం యత్పురుషేణ హవిషాదేవా
యజ్ఞమతన్వత । వసంతో అస్యాస్తీదాజ్యం గ్రీష్మధృః శరధవిః ।
ఇతి సమస్కారః । ఓం సప్తాస్యాసన్ పరిధయస్త్రిః సప్తసమిధః
కృతాః । దేవాయద్యజ్ఞంతన్వానా అబధ్నం పురుషం పశుం ఇతి
ప్రదక్షిణా । ఓం యజ్ఞేనయజ్ఞమయజంతదేవా స్తానిధర్మాణి ప్రధ
మాన్యాసన్ । తేహనాకం మహిమానః స చంతేయత్ర పూర్వే
సాధ్యాః సంతిదేవాః । ఇతి దక్షిణా । తతః ఆచార్యకం పుష్పాంజలిం
నతీం చ కుర్యాత్ । శిరస్త్యత్పాదయోః కృత్వా బాహుబ్యాం చ
పరస్పరం ప్రపన్నం సాహిమామీశభీతం మృత్యుగ్రహార్ణవాత్ ।
ఇతి స్తుతిః । కృతేనానేన ప్రధానవిష్ణు పూజనేన శ్రీమాన్ విష్ణుః
ప్రీణాతుపూజతో వరదోభవతు । ఏవం ప్రధానపూజనం । తతో
నైర్మత్యాం చతుఃషష్టియోగినీః వాయవ్యాం ద్విపంచాశద్భైర
వానేకోన పంచాశన్మితాన్ మరుద్గణాన్ స్థాపయేత్ సంకల్పః ।
ఓం తత్సదితి కరిష్యమాణ ప్రతిష్ఠాయజ్ఞ శుభసంపాదక వాస్తు
శాంతికర్మణి దుష్టబాధాప్రశమనార్థం గజాననాది మృగలోచనాం
చతుఃషష్టిదేవీనాం ద్విపంచాశద్భైరవాణాం ఏకోన పంచాశన్మ
రుద్గణానా మావాహనస్థాపన పూజనమహం కరిష్యే హస్తే అక్ష
తాన్ గృహీత్వా ।

ఓం గజానన మావాహయామి స్థాపయామి, సింహముఖి
మావాహయామి స్థాపయామి, గృధ్రాస్యా మావాహయామి స్థాప

యామి, కాకతీుండికామావాహయామి స్థాపయామి, ఉష్మగ్రీవా
 మావాహయామి స్థాపయామి, హయగ్రీవా మావాహయామి స్థాప
 యామి, వారాహీ మావాహయామి స్థాపయామి, శిరభాననా
 మావాహయామి స్థాపయామి, ఉల్ముకీ మావాహయామి స్థాప
 యామి, శివా మావాహయామి స్థాపయామి, మయూరీ మావాహ
 యామి స్థాపయామి, వికటాననా మావాహయామి స్థాపయామి,
 అష్టవక్త్రా మావాహయామి స్థాపయామి, కోటరాక్షీ మావాహ
 యామి స్థాపయామి, కుబ్జా మావాహయామి స్థాపయామి, వికట
 లోచనా మావాహయామి స్థాపయామి, శుష్కోదరీ మావాహ
 యామి స్థాపయామి, లలజ్జిహ్వ మావాహయామి స్థాపయామి,
 శ్వేదంష్ట్రా మావాహయామి స్థాపయామి, వానరాననా మావాహ
 యామి స్థాపయామి, ఋక్షాక్షీ మావాహయామి స్థాపయామి,
 కేకరాక్షీ మావాహయామి స్థాపయామి, బృహతుండా మావాహ
 యామి స్థాపయామి, సురాప్రియా మావాహయామి స్థాపయామి,
 కపాలహస్తా మావాహయామి స్థాపయామి, రక్తాక్షీ మావాహ
 యామి స్థాపయామి, శుకీ మావాహయామి స్థాపయామి, శ్యేనీ
 మావాహయామి స్థాపయామి, కపోతీకా మావాహయామి స్థాప
 యామి, పాశహస్తా మావాహయామి స్థాపయామి, దండహస్తా
 మావాహయామి స్థాపయామి, ప్రచండా మావాహయామి స్థాప
 యామి, చండవిక్రమా మావాహయామి స్థాపయామి, శిశుఘ్నీ
 మావాహయామి స్థాపయామి, పాపహంత్రీ మావాహయామి
 స్థాపయామి, కాలీ మావాహయామి స్థాపయామి, రుధిరపాయినీ
 మావాహయామి స్థాపయామి, వసాధయా మావాహయామి స్థాప
 యామి, గర్భభక్షా మావాహయామి స్థాపయామి, శవహస్తా
 మావాహయామి స్థాపయామి, అంత్రమాలినీ మావాహయామి స్థాప
 యామి, సూలకేశీ మావాహయామి స్థాపయామి, బృహతుక్షీ

మావాహయామి స్థాపయామి, సర్వాస్యా మావాహయామి స్థాప
యామి, ప్రేతవాహనా మావాహయామి స్థాపయామి, దండశూక
కరా మావాహయామి స్థాపయామి, క్రౌంచీ మావాహయామి
స్థాపయామి, మృగశీర్షా మావాహయామి స్థాపయామి, వృషాననా
మావాహయామి స్థాపయామి, వ్యాతాస్యా మావాహయామి స్థాప
యామి, ధూమనిశ్వాసా మావాహయామి స్థాపయామి, వ్యోమైక
చరణా మావాహయామి స్థాపయామి, ఊర్ధ్వదృష్టి మావాహ
యామి స్థాపయామి, తాపినీ మావాహయామి స్థాపయామి, శోషిణీ
దృష్టి మావాహయామి స్థాపయామి, కోటరీమావాహయామి స్థాప
యామి స్థూలనాసికా మావాహయామి స్థాపయామి, విద్యుత్ప్రభా
మావాహయామి స్థాపయామి, బలాకాస్యా మావాహయామి స్థాపయామి
మాధ్వారీ మావాహయామి స్థాపయామి, కటపూతనా మావాహయామి
స్థాపయామి, అట్టాట్టహాసా మావాహయామి స్థాపయామి, కామక్షీ
మావాహయామి స్థాపయామి, మృగాక్షీ మావాహయామి స్థాపయామి,
మనోజూతిరితిప్రతిష్ఠాం కృత్వా సాద్యాదిభిః పూజయేత్ భోదేవ్యః
గజాననాది మృగలోచనాంతాః చతుః షష్టియోగినీ దేవతాః
సాద్యాదిభిః సుపూజితాః సాయుధాః సవాహనాః సపరివారపుత్ర
పౌత్రకలత్రాదియుతస్య మమ శాంతికర్త్ర్యః పుష్టికర్త్ర్యః సుప్ర
సన్నాః వరదాః భవంతు ।

ఇతి నతంకుర్యాత్ । అథ వాయువ్యాం ద్విపంచాశ్చద్భైరవాన్
పూజయేత్ హస్తే అక్షతాన్ గృహీత్వా ఆవాహయేత్ । ఓం
అజరాయనమః అజర మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం ఇంద్ర
చోరాయనమః ఇంద్రచోర మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం
వ్యాపకాయనమః వ్యాపక మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం ఇంద్ర
మూర్తయేనమః ఇంద్రమూర్తి మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం
మృత్యుయనమః మృత్యు మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం కూష్మాం

డాయనము: కూమ్మండ మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం వరుణాయ
 నమః వరుణ మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం వాముకాయనమః
 వాముక మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం విముక్తాయనమః విముక్త
 మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం సప్తకాయనమః సప్తక మావాహ
 యామి స్థాపయామి, ఓం లీలాలోపాయనమః లీలాలోప మావాహ
 యామి స్థాపయామి, ఓం ఏకదంష్ట్రాయనమః ఏకదంష్ట్ర మావాహ
 యామి స్థాపయామి, ఓం ఐరావతాయనమః ఐరావత మావాహ
 యామి స్థాపయామి, ఓం ఓషధీమ్నాయనమః ఓషధీమ్న మావాహ
 యామి స్థాపయామి, ఓం బంధనాయనమః బంధన మావాహయామి
 స్థాపయామి, ఓం దివ్యకరాయనమః దివ్యకర మావాహయామి స్థాప
 యామి, ఓం కంబలాయనమః కంబల మావాహయామి స్థాపయామి,
 ఓం క్షోభణాయనమః క్షోభణ మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం
 గవయనాయనమః గవయవ మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం
 కాలాయనమః కాలమావాహయామి స్థాపయామి, ఓం బలధరాయ
 నమః బలధర మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం మణివేనమః మణి
 మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం చంద్రబాణాయనమః చంద్రబాణ
 మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం ఫటాటోపాయనమః ఫటాటోప
 మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం జటిలాయనమః జటిల మావాహ
 యామి స్థాపయామి, ఓం ఋతవేనమః ఋతు మావాహయామి స్థాప
 యామి, ఓం ఘంటేశ్వరాయనమః ఘంటేశ్వర మావాహయామి స్థాప
 యామి, ఓం వికటాయనమః వికట మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం
 మణిమాయనమః మణిమ మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం గుణ
 బంధాయనమః గుణబంధ మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం డామ
 రాయనమః డామర మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం రంథపణాయ
 నమః రంథపణ మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం స్థవిలాయనమః
 స్థవిల మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం దంతురాయనమః దంతుర

మావాహయామి స్థాపయామి, స్థాపయామి ఓం ధనదాయనమః ధనద
మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం నాగకర్ణాయనమః నాగకర్ణమావాహ
యామి స్థాపయామి, ఓం భోక్త్రాయనమః భోక్త్ర మావాహయామి
స్థాపయామి, ఓం మహాదలాయనమః మహాదల మావాహయామి స్థాప
యామి ఓం చీరకాయనమః చీరక మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం
సింహాయనమః సింహమావాహయామి స్థాపయామి, ఓం మృగాయ
నమః మృగమావాహయామి స్థాపయామి, ఓం యక్షాయనమః యక్ష
మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం మేఘవాహనాయనమః మేఘ
వాహన మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం తీక్ష్ణాప్తాయనమః తీక్ష్ణాప్త
మావాహయామి స్థాపయామి, ఓం అనలాయనమః అనల మావాహ
యామి స్థాపయామి, ఓం సుక్రతవేనమః సుక్రతు మావాహయామి
స్థాపయామి, ఓం పుంధాపాయనమః పుంధాప మావాహయామి
స్థాపయామి, ఓం వక్రకాయనమః వక్రక మావాహయామి స్థాప
యామి, ఓం తాతాయనమః తాత మావాహయామి స్థాపయామి,
ఓం యాపనాయనమః యాపన మావాహయామి స్థాపయామి,
ఓం బటుకాయనమః బటుక మావాహయామి స్థాపయామి,

ఓం భైరవాయనమః భైరవ మావాహయామి స్థాపయామి,
మనోజాతిరితి ప్రతిష్ఠాప్య పాద్యాదిభిః పూజయేత్ భోద్విపంచాశ
ద్భైరవాః పాద్యాదిభిః సుపూజితాః సుప్రసన్నాః వరదాః భవంతి
ఏవం పాద్యాదిభిః ఏకోన పంచాశన్మరుద్గణాన్ పూజయేత్ ఏకోన
పంచాశన్మరుద్గణేభ్యః పాద్యం అర్ఘ్యం ఆచమనం స్నానం వస్త్రం
గంధం పుష్పం ధూపం దీపం నైవేద్యం ఆచమనీయం ఫలం
దక్షిణాం సమర్పయామి ఏవం పాద్యాదిభిరేకోన పంచాశన్మరుద్గణాః
సుపూజితాః వరదాః భవంతి పశ్చాద్వాస్తు మండలంగత్వా ఏకా
తీతపదంవాస్తుం లిఖిత్వా కుంకుమేన చ దేవతాః స్థాపయేత్తత్రక్షా
ల్పితైః శుభ్రతండులైః వీతం సంపూజ్య ఓం సర్వజ్ఞాన క్రియాశక్తి

కమలాసనాయ యోగవీరాయనమః । ఇతి వీరోపరిపుష్పాక్షత చంద
నాని పక్షిపేత్ । తత్ర ఈశాన కోణాదారభ్య ప్రదక్షిణ క్రమేణ
ప్రతిమాసుతండుల పుంజేషువా శిఖ్యాది పంచచత్వారింశ ద్వేవతాః
స్వస్వపదేషు ప్రణవవ్యాహృతిభిః తత్తన్నామ్నా ఆవాహ్య
ప్రతిష్ఠాప్యపాద్యా చమనాదిభిః పూజయేత్ । తద్యథా । తత్రేశాన
కోణాదారభ్య వాస్తుపురుషశిరఃస్థానే ఈశానకోణపదే కర్పూరధవ
శం వృషవాహనం శిఖినమేకపద మావాహయేత్ । ఆవాహయామి
దేవేశం శంకరం శిఖిరూపిణం చతుర్హస్తంత్రి నేత్రంచ స్రుక్
శూలం దక్షిణేకరే । డమరుం స్రువకంవామే స్వాహామానహితం
విభుం ఆగచ్ఛత్వం శిఖిన్ దేవ త్క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిహోభవ ॥

ఓం నమః శంభవాయచ మయోభవాయచనమః శంకరా
యచమయస్కరాయచనమః శివాయచ శివతరాయచ ॥ ఇత్యా
వాహ్యభోశిఖిన్ ఇహాగచ్ఛ । శిఖికర్పూరధవశస్త్రీ నేత్రోపృష
వాహనః వరత్రిశూలహస్తశ్చవాస్తోః శిరసిసంస్థితః ॥ ఓం తమీ
శానం జగతస్తస్థుషస్పతిం ధియంజిన్వమవసే హూమహేవయం ।

పూషాస్తోయథా వేదసామసద్వృధేరక్షితాపాయరదభ్యః స్వస్తయే ।
ఓం భూర్భువః స్వః శిఖిన్నిహతిష్ఠ ఓం శిఖినేనమః ॥ 1) తద్దక్షిణపదే
ధామంనేత్రోకపదేపర్జన్య మావాహయేత్ । ఆవాహయామిపర్జన్యం
యాదసాంముఖ్యనాయకంకుంభీరధసమారూఢం పాశహస్తంవరప్రదం
ఓం శస్త్రోవాతః సర్వతాగ్ం శస్త్రస్తపతుసూర్యః । శస్త్రః కనిక్ర
దద్దేవః పర్జన్యోఽభివర్షతు ఇత్యావాహ్యభోః పర్జన్య ఇహాగచ్ఛ ।
నౌఘస్తటిత్వాన్పర్జన్యో నానావర్ణ పరిప్లుతః జ్యోతిర్భూతాంబు

వాహత్యావాస్తోర్వామద్యశేస్థితః । ఓం మహాః ఇంద్రోవజ్రహస్తః
 షోడశీ శర్మయచ్ఛతు । హంతుపాపానం యోఽస్మాన్ ద్వేష్టి ।
 ఉపయామగృహీతోసి మహేంద్రాయ త్వేషతే యోనిర్మహేంద్రా
 యత్వా ।

ఓం భూర్భువః స్వః పర్జన్య ఇహతిష్ఠ పర్జన్యాయనమః ॥
 (2) తద్దక్షిణపదేతదధః పదేచశ్రోతేద్విపదం జయంతం ధ్యాత్వా
 ఆవాహయేత్ । ఆవాహయామితందేవం సప్తారం కశ్యపం ప్రభుం
 దండవ్యాఘ్రూజనోపేతం కమండల్వక్ష సూత్రభృత్ । యోగానన
 స్థితంమానిం । జయంతం పూజయామ్యహం । ఓం మర్మాణితేవర్మణా
 చ్ఛాదయామి సోమస్త్వారాజా మృతేనానువస్తాం । ఉరోర్వరీయో
 వరుణస్తోకృణోతు జయంతం త్వానుదేవామదంతు భోజయంత ఇహ
 గచ్ఛ ॥ జటిలః శృశులః శ్రాంతః । కమండల్వక్ష సూత్రభృత్ ।
 జయంతోఽబ్జాసన్ గౌరోవాస్తోర్వామశ్రవః స్థితః ॥ ఓం ధన్వనాగా
 ధన్వనాజిహ్వోజయేమ ధన్వనా తీతాః సమదోజయేమ । ధనుః శత్రో
 రపకామం కృణోతి ధన్వనాసర్వాః ప్రదిశోజయేమ ॥

ఓం భూర్భువః స్వః జయంత ఇహతిష్ఠ జయంతాయనమః ॥
 (3) తద్దక్షిణ పదద్వయే కంఠమూలే కులిశాయుధం ధ్యాత్వా
 ఇంద్రమావాహయేత్ । ఏహిదేవ సహస్రాక్ష దేవావీబలసూదన
 విరావత సమారూఢ శచీహృదయనందన । వజ్రహస్తం సురాధ్యక్ష
 మింద్రమావాహయామ్యహం । ఓం ఆయాత్వింద్రోవస ఉపనక్ష హస్త

తః సధమాదస్తు శూరః । వావృధాన స్తవిషీర్యస్య పూర్వీర్యైర్వ
క్షుత్రమభీభూతిపుష్పాత్ ॥ భో ఇంద్ర ఇహాగచ్ఛ । ఇంద్ర విరావతా
యాథః వీతోదేత్యవిమర్దకః । కులిశాక్షకరోవాస్తోః కంఠస్థలసమాశ్రి
తః ॥ ఓం ఇంద్రశ్చన్త్రమాడ్ వరుణశ్చరాజా తౌజేభక్షం చక్రశ్చురగ్ర
వితం । తయోరథా మనుభక్షం భక్షయామి వాగ్దేవీ జుషాణా
సోమస్యతృప్యతు సహస్రప్రణేన స్వాహా ॥

ఓం భూర్భువః స్వః ఇంద్ర ఇహతిష్ఠ ఇంద్రదాయనమః । (4)
తద్దక్షిణపదద్వయే వామబాహౌ సూర్య మావాహయేత్ ॥ ఆవాహ
యామి దేవేశం భాస్కరం తిగ్మతేజసం । కలింగం కాశ్యపం రక్తం
సప్తాశ్వం సప్తరజ్జకం । ద్విభుజం పద్మహస్తంచ త్రైలోక్య తిమి
రావహం । సర్వసౌఖ్య ప్రదాతారం కర్మసాక్షిణ మీశ్వరం ।
ఆగచ్ఛ భగవన్ సూర్యం క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ ఓం బల్లహం
అసిసూర్య బడాదిత్యపుహం అసి । మహస్తే సతోమహిమాపనస్యతేద్ధా
దేవమహాః అసి ॥ భో సూర్య ఇహాగచ్ఛ । సూర్యోరక్తో గ్రహాధ్యక్షో
ధృతాబ్జోద్విభుజః ప్రభుః । సప్తాశ్వరథ గోభాస్వాన్ వాస్తోర్వాహం
స సంస్థితః । ఓం సూర్యరశ్మిర్వరికేశః పురసాత్సవితాజ్జ్యోతిరుదయా
అజ్రసం । తస్యపూషాప్రసవేయాతి విద్వాన్తన్తం పశ్యన్ విశ్వాభువ
నానిగోపాః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః సూర్య ఇహతిష్ఠ । ఓం సూర్యాయ
నమః ॥ (5) తద్దక్షిణ పదద్వయే వామప్రగండే సత్య వాహ
యేత్ । ఆవాహయామి తం సత్యం పుణ్యాయుక్తమకల్మషం పద్మ
హస్తం మహాబాహుం వరదం నిర్మలం శుభం జ్ఞానముద్రాధరం

దేవం చింతితం బ్రహ్మకేవలం| ఆగచ్ఛ దేవసత్యత్వం క్షేత్రేఽస్మిన్
సన్నిహోభవ ||

ఓం స్రజేస దీక్షామాప్నోతి దీక్షామాప్నోతి దక్షిణం ।
దక్షిణయాశ్రద్ధామాప్నోతి శ్రద్ధయాసత్యమాప్యతే । భోః సత్య
ఇహగచ్ఛ సత్యోభూతహితోధర్మో వరదాభయపాణిః ప్రసన్నా
జ్జుభోవాస్తోర్వామబాహుశా చ సంస్థితః । ఓం సత్యంచమే శ్రద్ధా
చమే జగచ్ఛమే ధనంచమే యజ్ఞేన కల్పంతాం ॥ ఓం భూర్భువః
స్వః సత్య ఇహతిష్ఠ ఓం సత్యాయనమః ॥ (6) తద్దక్షిణపద
ద్వయే వామకూర్పరేభ్యశ మావాహయేత్ । ఆవాహయేఽహం
భృశమాదిదేవం । సంచారశీలం భవనత్రయేఽపి । ఏకేనహస్తేన
వరందధాన మభీష్టదానం త్వపరేణతేన ।

ఓం ఆత్వాహర్షమం తరభూర్భువ స్తిష్ఠా విచాచలిః । విశస్త్యా
సర్వావాంఛంతు మాత్వద్రాష్టమధిభ్రశత్ । భో భృశఇహగచ్ఛ
భృశః పుష్పవిమానస్థః సపుష్పేషుధనుః కరః । గౌరోనాదరతః
కామియోవాస్తోర్వామబాహుగః । ఓం భాయేదార్వాహారం
ప్రభాయా అగ్నేధం బ్రధ్నస్య విష్టపాయాభిషేక్తారం వర్షిష్ఠాయనా
కాయ పరివేష్టారన్ దేవలోకాయ పేశితారం మనుష్యలోకాయ
ప్రకరితారగం సర్వేభ్యోలోకేభ్య ఉపసేక్తార మవఙ్ముత్యైవభాయో
పమంధితారం మేధాయవాసః పల్పాలీం ప్రకామాయరజయిత్రీం ॥
భద్రంకర్ణేభిః శ్రుణుయామదేవాః భద్రం పశ్యేమాః ఖిర్యజత్రాః ।

స్థిరైరంగైస్తుష్టువాగ్ం సస్తనూభిః వ్యసేమ దేవహితం యదాయః॥
 ఓం భూర్భువః స్వః భృశ ఇహతిష్ఠ ఓం భృశాయనమః ॥ (7)
 తద్దక్షిణపదే వామప్రకోష్ఠే ఆకాశమేకపద మావాహయేత్ ।
 ఆవాహయే తమాకాశం విష్ణోఃపదమనంతకం యత్రదేవాస్తథా
 యత్రా గ్రహాః సర్వే ప్రతిష్ఠితాః । ఆగచ్ఛత్వం మహాకాశ ఙ్క్షేత్రే
 స్మిన్ సన్నిధోభవ ॥

ఓం యావాంకశామధుమత్యశ్వినా సూనృతావతీ । తయా
 యజ్ఞం మిమిక్షతం । ఉపశూమగృహీతోఽస్య శ్వభ్యాం తైషతే
 యోనిర్మాధ్వభ్యాంత్యా ॥ భో ఆకాశ ఇహగచ్ఛ శంఖ చక్రధరం
 దేవ మసితం స్వస్తికాశనం । సశబ్దం సర్వగంవ్యోమ ప్రకోష్ఠేచైవ
 సంస్థితం ఓం ఘృతం ఘృతపావానః విబతువసాం వసాపావానః
 విబతాం తరిక్షస్యహ విరసిస్వాహా । దిశః ప్రదిశ అదిశోవిదిశ ఉద్దిశో
 దిగ్భిః స్వాహా । వయగ్ం సోమవ్రతే నవమనస్తనూషు బిభ్రతః ।
 ప్రజావం తస్యచేమహి ॥ ఓం భూర్భువః స్వః ఆకాశ ఇహతిష్ఠ ఓం
 ఆకాశాయనమః ॥ (8) తద్దక్షిణపదే ఆగ్నేయకోణే వామప్రకోష్ఠే
 అగ్నిమేకపద మావాహయేత్ । ఆవాహయామి దేవేశం సురాసుర
 నమస్కృతం । ఆగచ్ఛ భగవన్నగ్నే ఙ్క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిధోభవః ।
 ఓం అగ్నిం దూతం పురోదధే హవ్యవాహముపబ్రువే । దేవాం
 ఆసాదయాదిహం ॥

భో అగ్నే ఇహగచ్ఛ । ఏహ్యేహి సర్వైశ్చమరుద్గతైశ్చ
 మునిప్రవీరైరభితోఽభిజుప్తః । తేజోబలాలోక బలేనసార్థం రక్షా

ధ్వరం నో భగవన్నమస్తే ॥ ఓంఃగ్నిర్మూర్ధాదివః కకుత్స్థతిః పృథివ్యా
అయం అపాగ్ంరేతాగ్ంసి జన్వతి ఇంద్రస్య త్వోజసాసాదయామి ॥
ఓం భూర్భువః స్వః అగ్నే ఇహతిష్ఠ ఓం అగ్నయేనమః ॥ (9)
మండలదక్షిణభాగే అగ్ని పదాధః పదేమణిబంధే పూషాణమేకపద
మావాహయేత్ । ఆవాహయామిదేవేశం । పద్మహస్తం వరప్రదం
రక్తవస్త్రపరీధానం విద్యుద్వర్ణం మహాబలం । ఆగచ్ఛ భగవన్
పూషన్ క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిహోభవ ।

ఓం పూషం తవవ్రతేవయం సరిష్యే మకదాచన! స్తోతారస్త

ఇహస్మసి ॥ భోః పూషన్నిహగచ్ఛ! మహాస్వనః శోణవర్ణో ద్విభు
జాబ్జ కమండలుః । పూషాగజాసనః శుభ్రో మణిబంధ సమాశ్రితః ।
ఓం స్వయం భూరసి శ్రేష్ఠోరశ్మిర్వర్షోచా అసివర్షోవ్యేదేహి ।
సూర్యస్యా వృత్తమన్వావరే ॥ ఓం భూర్భువః స్వః పూషన్ని
హతిష్ఠ ఓం పూష్టేనమః ॥ (10) తదధః ద్విపదేవామపార్శ్వే వితథ
మావాహయేత్ । ఆవాహయేత్తం వితథం పురాణం ద్యావాపృథి
వ్యంతరచారిణం చ । గృహాణ పూజాం చణకౌదనాఖ్యాం బలిం చ
గృష్ణాన్ భగవన్నమస్తే ఓం తతూస్సర్యస్య దేవత్వం తస్మహిత్వం
మధ్యాకర్తృర్వితతగ్ం సంజభార । యదేదయు క్రహరితః సథస్థా భో
వితథ ఇహగచ్ఛ దాద్రాత్రివాసస్తనుతేసి మస్మై ॥ కృష్ణవర్ణస్తు
వితథః కలేరవ్రతిమాసనః మద్యమాంసాలయోరక్త కరశ్చాలఫ
పార్శ్వగః ఓం సవితావ్రథమేహన్నగ్నిర్ద్వితీయే వాయుస్తృతీయః

ఆదిత్యశ్చతుర్థే చంద్రమాః పంచమయుతుః షష్ఠీ మనుతః సప్తమే
 బృహస్పతిరష్టమే । మిత్రోనవమే వరుణోదశమ ఇంద్రవకాదశే
 విశ్వేదేవాద్వాదశే । ఓం భూర్భువః స్వః వితథ ఇహతిష్ఠ ఓం విత
 థాయనమః ॥ (11) తదథః పదద్వయే వామపార్శ్వే గృహక్షతం
 ద్విపద మావాహయేత్ । ఆవాహయామి మిత్యాం దేవ గృహక్షతి
 సమాఖ్యక । పూజాంగృహాణదేవేశ । మమస్వస్తి కరోభవ ।

ఓం అక్షన్నమీ మదంత హ్యవప్రియా అధూపత । అస్తో
 షత స్వభానవో విప్రానవిష్టయామతీ । యోజాన్విందతేహరీ । భో
 గృహక్షత ఇహాగచ్ఛ గృహక్షతః పాతిలాంగోగదాసివరచర్మభృత్
 పంచాస్య వాహనః క్రూరో వాస్తోర్వామ కటిస్థితః ఓం సవితాత్వా
 సవానాగ్ం స్తువతామగ్నిర్గృహపతీనాం । వృషస్పతిర్వాచ ఇంద్రో
 జ్యైష్ఠ్యాయదుద్రః పశుభ్యో మిత్రససతోవ వరుణో ధర్మపతీనాం ॥
 గృహమావిభీతమావేయధ్వమూర్జం బిభ్రత ఏమసి । ఊర్జం బిభ్ర
 ద్యః సుమనాః సుమేధాగృహాన్దేమి మనసామోదమానః ॥

ఓం భూర్భువః స్వః గృహక్షత ఇహతిష్ఠ ఓం గృహక్షతాయనమః ॥
 (12) తదథః పదద్వయే వామోరుభాగే ద్విపదం యమమావాహ
 యేత్ । ఆవాహయామి దేవేశం దక్షిణాం దిశమాశ్రితం । మహిషేచ
 సమారూఢ మంజనాద్రి సమప్రభం । చిత్రగుప్త సహాయంతం దండ
 ముద్గరధారిణం సప్తర్షిభిః సమాయుక్తం ధర్మాధర్మ ప్రవర్తకం లోక
 సంయమనార్థాయ కింకరైః పరివారితం । ఆగచ్ఛభగవన్ ధర్మక్షేత్రే
 స్మిన్ సన్నిహోభవ ॥ ఓం యమాయత్వాం గిరస్వతే శిత్రమతే

స్వాహా । స్వాహా ధర్మాస్తు స్వాహా ధర్మః పిత్రే ॥ భోయమ ఇహా
గచ్ఛ । రక్తాక్షో మహిషాసూక్ష్మో దండపాశధరోయమః । కర్మజ్ఞో
ఽం జనసంకాశోవాస్తోర్వామ సమాశ్రితః । ఓం యమాయత్వా
మఖాయత్వా సూర్యస్య త్వాహవనే । దేవస్త్వా సవితా మధ్వానకు
స్పృశివ్యాః సగం స్పృశస్సహి । ఆర్చిరసి శోచిరసితపోసి ॥

ఓం భూర్భువః స్వః యమ ఇహతిష్ఠ ఓం యమాయనమః ॥
(13) తదధః పదద్వయే వామజానుప్రదేశే గంధర్వం ద్విపద
మావాహయేత్ । ఆవాహయామి గంధర్వం పద్వింశద్రాగతత్పరం
వీణాం గృహీత్వాహస్తేన తద్వాదనరతం విభుం । అప్సరోగణ
సంకీర్ణం నానాగంధైశ్చ చర్చితం । గంధర్వ త్వమిహగచ్ఛ పూజే
యం ప్రతిగృహ్యతాం । ఓం గంధర్వస్త్వా విత్వాననుః పరిదధాతు
విశ్వస్యారిష్ట్యై యజమానస్య పరిధిరస్యగ్నిరిడ ఈశితః । మిత్రా
వరుణౌ త్యోతరతః పరిధతాం ధృవేణ ధర్మణా విశ్వస్యారిష్ట్యై
యజమానస్య పరిధిరస్యగ్నిరిడ ఈశితః । భోగంధర్వ ఇహగచ్ఛ ।
సుప్తవేషః శేఘ్రసారోగంధర్వోధ్యాన వచ్చుచిః । వీణాకమండలు
ధరోవాస్తోశ్చ వామజానుగః ఓం ప్రతద్విష్ణుస్తవతే వీర్యాయ ॥

ఓం ఋతాపాడ్ ఋతధాహగ్ని గంధర్వస్త స్వాపదయో
ప్సరసోముదోనామ । సనతదం బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతస్మై స్వాహా
వాత్ తాభ్యః స్వాహా । ఓం భూర్భువః స్వః గంధర్వ ఇహతిష్ఠ
ఓం గంధర్వాయనమః ॥ (14) తదధః పదద్వయే వామజంఘాయాం

భృంగరాజం ద్విపదమావాహయేత్ । ఆవాహయామి తందేవం
 భృంగరాజం మహాబలం నిర్మతి ప్రియపుత్రంతం ఖడ్గఖేటధరం విభుం
 రక్షోధీశత్వమాగచ్ఛ క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిహోభవ ఓం సారీబలాకా
 తార్గాః సృజయః శయాకన్తేమైత్రాః సరస్వత్యైశారీః పురుషవాక్
 శ్వావిద్భామీ శాస్త్రాలోపకః పృథాకున్తేమన్యవే సరస్వతేశుకః
 పురుషవాక్ । భో భృంగరాజ ఇహగచ్ఛ । సుసీంగాగో మహాకాయః
 కుంకుమాగరు విగ్రహః । ఖడ్గఖేటధరో వాస్తోర్వామ జంఘాసమా
 శ్రితః ఓం సుపర్ణః పర్జన్య ఆతివాహసోదర్శి విదాతేవాయవే బృహ
 స్పతయే వాచస్పతయే పంగరాజోలజ అంతరిక్షః ప్లవోమదూగుర్మ
 త్యైస్తే నదీపతయేద్యావా పృథివీయః కూర్వః ॥

యమాయత్వాం గిరస్వతే పితృమతే స్వాహా । స్వాహా
 ధర్మాయస్వాహా ధర్మః పితృః ఓం భూభువః స్వః భృంగరాజ
 ఇహతిష్ఠ ఓం భృంగరాజాయనమః । (15) తదధః పదేవామపార్జ్వ
 ప్రదేశే మృశమేకపద మావాహయేత్ । కృష్ణవర్ణం చతుర్బాహుం
 పీతాంబరధరం విభుం । శంఖచక్రగదాఖడ్గ ధారిణం శేషశాయినం ।
 భగవన్ మృశ ఆగచ్ఛ క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిహోభవ ॥ ఓం ప్రత్య
 ద్విష్ణు స్తవతే పీఠ్యేణ మృగేన భీమః కుచరో గిర్జిష్ఠాః । యస్తోరుషా
 త్రిషువిక్రమణేష్వధిక్షీయంతి భువనానివిశ్వా । భోమృశ ఇహగచ్ఛ
 మృశః కృష్ణోభూషితాంగో వరదాభయముద్రకః అనంతస్థో పద్మ
 శేత్రోవాస్తోః పార్జ్విసితః ప్రభుః । ఓం తద్విష్ణోః పరమం పదం
 సదాపశ్యంతి సూరయః । దిదీవచక్షురాతతం । తద్విప్రాసోవిపన్యవో
 జాగృవాగ్ం సస్సమింధతే విష్ణోయత్పరమంపదం ॥

ఓం పురుషమ్మృగశ్చంద్ర మసోగోధాకాలకాదార్యాఘాటస్తే
 వసస్సతీనాం కృకవాకుః సావిత్రోహం సోవాతస్యన క్రోమకరః
 కుశీరయస్తే కూపారన్యేంద్రియై శల్యకః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః
 మృశ ఇహతిష్ఠ ఓం మృశాయనమః ॥ (16) తదధః పదేనైర్వృత్వ
 కోణేపాదయోః పితృగణమేకపద మావాహయేత్ । పితృనావాహ
 యిష్యామి సోమపాసీననుక్రమాత్ పింగాక్షాన్ కపిలజటాన్ హస్తే
 కుశకమండలూన్ । దధానాన్ సితవాస్త్రాః సితయజ్ఞోపవీతినః ।
 గృప్తీయః కృశరాన్నంచ పితౄన్ సంపూజయామ్యహం । ఓం
 ఉశంతస్త్వానిధీమహ్యశంతః సమిధీమహి ఉశన్తుశత ఆవహపితౄన్
 హవిషే అత్రవే । భోః పితర ఇహగచ్ఛత కుశపిండధరాన్వః స్థాః
 పితరః శ్యామలాంగకాః । మహాదరాః సోమలోక వాసినో వాస్తు
 పాదగాః । ఓం పునంతు మాపితరః సోమ్యాః పునంతు మాపితా
 మహాః పునంతు ప్రపితామహాః । పవిత్రేణశతాయమా । విశ్వ
 మాయుర్వ్యశ్నై ॥ పితృభ్యః స్వధాయభ్యః స్వధానమః పితా
 మహేభ్యః స్వధాయభ్యః స్వధానమః ప్రపితామహేభ్యః స్వధా
 యభ్యః స్వధానమః పాక్షన్ పితరోమీనదంత పితరోతీతృపంతః
 పితరః పితరః శుంధధ్వం ॥

ఓం భూర్భువః స్వః పితర ఇహతిష్ఠత ఓం పితృభ్యోనమః
 (17) అథ మండల పశ్చిమభాగే నిర్మతి కోణోత్తరే దక్షిణపార్శ్వే
 ప్రదేశేదా వారికమేకపదమావాహయేత్ । ఏహ్యేహిదా వారిక
 రక్షణాయ । ద్వారాణి సర్వాణిచ మందిరస్య పైష్ఠం బలిం వాసిత

దంతకాష్ఠం గృహణపూజాం భగవన్నమస్తే । ఓం ద్వేవిరూపే
చరతః స్వధే అన్యన్యవత్సముపధాపయేతే । హరిరన్యస్యాం భవతి
స్వధావాన్ శుక్రోన్యస్యాం దదృశే సువర్చాః ॥ ఓం స్థిరోభవ
వీక్ష్యంగ అశుర్భవవాజ్ఞర్వన్ । పృథుర్భవసుషదస్త్వమగ్నేః పురీష
వాహణః ॥

భోదావారిక ఇహగచ్ఛ దా వారికోవేత్రముద్రాధరోభూతి
విభూషితః । ముక్తాభపాదుకాయాఘో వాస్తోశ్చయామ్యుపార్జితః
ఓం ద్రవిణోదాః వివీషతి జాహౌతప్రచతిష్ఠతనేష్టాదృతుభిరివ్యత ॥
ద్వారోదేవీరన్వస్య విశ్వేవ్రతాదదంతే ఆగ్నేః ఉరువ్యచస్తోధామ్నా
పత్యమానాః । ఓం భూర్భువః స్వః దావారిక ఇహతిష్ఠ ఓం దావారి
కాయనమః ॥ (18) తదుత్తర పదోర్ధ్వపదే దక్షిణ జంఘాయాం
సుగ్రీవం ద్విపద మావాహయేత్ । పద్మాసన స్థాసిత కాయమీశం
సుగ్రీవదేవం మనుమాదిమూర్తిం । స్రుచం స్రుచం ద్వే దధతం
కరాభ్యాం గృహణపూజాం భగవన్నమస్తే । ఓం నీలగ్రీవాః శితి
కంతాదివగ్ం రుద్రా ఉపశ్రితాః । తేషాం సహస్రయోజనేవధ
న్వాని తన్మసి । భోః సుగ్రీవ ఇహగచ్ఛ । పద్మాసనోశ్వేతవర్ణః ।
సుగ్రీవోద్ధ్వరగాత్రభృత్ । ద్విభుజః కామదోవాస్తోర్యామ్య జంఘా
సమాశ్రితః ఓం సుముష్టుః సూర్యరశ్మి శ్చంద్రమాగంధర్వస్తస్య
నక్షత్రాణ్యుప్సరసో జేకురయోనామ । సనత్కదం బ్రహ్మక్షత్రంపాతు
తస్మైస్వాహా వాత్ తాభ్యః స్వాహా ।

ఓం భూర్భువః స్వః సుగ్రీవ ఇహతిష్ఠ ఓం సుగ్రీవాయనమః ॥
 (19) తదుత్తరపదద్వయే దక్షిణ జానుప్రదేశే పుష్పదంతం ద్విపదమావాహయేత్ । ఆవాహయామి దేవేశం పుష్పదంతం వినాయకం । లంబోదరం మహాకాయం గజవక్త్రం చతుర్భుజం । సిద్ధిబుద్ధిసమాయుక్తం । సర్వవిఘ్న వినాశనం పుష్పదంత సమాగచ్ఛ పూజేయం ప్రతిగృహ్యతాం ॥ ఓం సమోగజేభ్యో గణపతిభ్యశ్చవో సమో వ్రాతేభ్యో వ్రాతపతిభ్యశ్చవో సమో సమో గృతేభ్యో గృతపతిభ్యశ్చవో సమో సమో విరూపేభ్యో విశ్వరూపేభ్యశ్చవో సమోనమః । భోః పుష్పదంత ఇహగచ్ఛ పుష్పదంతోఽభ్రసంకాశః । ఖగపక్ష విరాజితః । మహాబలోవ్యాఽలహస్తః వాస్తోర్దక్షిణ జానుగః । ఓం ఓషధీః ప్రతిమోదభ్యం పుష్పవతీః ప్రసూవరీః । అశ్వాఇవసుజిత్వరీ ర్విరుధః పారయిష్ణవః ॥

సక్షత్రేభ్యః స్వాహా సక్షత్రియేభ్యః స్వాహాఽహారాత్రేభ్యః స్వాహాఽర్థమాసేభ్యః స్వాహా మాసేభ్యః స్వాహా ఋతుభ్యః స్వాహార్తవేభ్యః స్వాహా సంవత్సరాయ స్వాహా ద్యావా పృథివీభ్యాగ్ం స్వాహా చంద్రాయస్వాహా సూర్యాయ స్వాహా రశ్మిభ్యః స్వాహా వసుభ్యః స్వాహా రుద్రేభ్యః స్వాహాఽఽ ఆదిత్యేభ్యః స్వాహా మరుద్భ్యః స్వాహా విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః స్వాహా మూలేభ్యః స్వాహా శాఖాభ్యః స్వాహా వనస్పతిభ్యః స్వాహా పుష్పేభ్యః స్వాహా ఫలేభ్యః స్వాహాపదీభ్యః స్వాహా ॥ ఓం భూర్భువః స్వః పుష్పదంత ఇహతిష్ఠ ఓం పుష్పదంతాయనమః । (20) తదుత్తర పదద్వయే దక్షిణోరావరుణం ద్విపద మావాహయేత్ । ఆవాహయామి దేవేశం । వరుణం జలనాయకం । కుంభీరథ సమా

రూఢం శ్వేతాద్రిశిఖిరోపమం పాశహస్తం మహాబాహుం యాదో
గణసమన్వితం ఆగచ్ఛవరుణత్వంహి క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ ।

ఓం ఇమం మేవరుణ శ్రుధీహవ మద్యాచమ్మడయ త్వావన
స్యరాచకే । భోవరుణ ఇహాగచ్ఛ వరుణోయాదసాం నాథో ।
సక్రస్థః పాటలాంశుకః శంఖపాశధరః శుభ్రో వాస్తోర్యామ్యోరు
సంస్థితః । ఓం వరుణస్తోత్తం భనమసి వరుణస్య సంభనస్త్వస్థో
వరుణస్య ఋతసదన్నసి వరుణస్య ఋతసదనమసి వరుణస్య ఋత
సదన మాచీదః ॥ ఓం మిత్రావరుణాభ్యాంతా దేవావ్యం యజ్ఞ
స్వాయుషే గృహ్లామింద్రాయత్వా దేవావ్యం యజ్ఞస్వాయుషే
గృహ్లామిం ద్రాగ్నిభ్యాం తాదేవావ్యం యజ్ఞస్వాయుషే గృహ్లా
మింద్రావరుణాభ్యాం త్వాదేవావ్యం యజ్ఞస్వాయుషే గృహ్లా
మింద్రాబృహస్పతిభ్యాం త్వాదేవావ్యం యజ్ఞస్వాయుషే గృహ్లా
మింద్రావిష్ణుభ్యాం త్వాదేవావ్యం యజ్ఞస్వాయుషే గృహ్లామి ॥

ఓం భూర్భువః స్వః వరుణ ఇహతిష్ఠ ఓం వరుణాయనమః ॥

(21) తదుత్తరపదే దక్షిణపార్శ్వే అసురం ద్విపద మావాహయేత్
అసురత్వం సమాగచ్ఛ రక్షోగణ సమన్వితః శక్తి శూలధరోనిత్యం
రక్తాక్షశ్చమహాబలః హిరణ్యపాశభృద్దేవ పూజాం స్వీకురుమేప్రభో
ఓం యమశ్వినానముచేరాసురాదధిసరస్వత్య సునోదింద్రియాయ ॥

ఇమంతగ్ం శుక్రం మధుమంత మిందుగ్ం సోమగ్ం రాజానమిహ
భక్షయామి ॥ భో అసుర ఇహాగచ్ఛ । అసురో మేచకాభాసః కరాల
స్యోంగవర్జితః । సింహరూఢో నారుణాక్షో వాస్తోర్యామ్య కటిస్థితః ।
ఓం యేరూపాణి ప్రతిముంచమానా అసురాః సంః స్వధయాచ

రంతి । పరాపురోని పురోయేభరంత్యగ్నిస్తాః ల్లోకాత్ప్రణదాత్వ
స్మాత్ । ఓం భూర్భువః స్వః అసుర ఇహతిష్ఠ ఓం అసురాయనమః ।
(22) తదుత్తర పదద్వయేదక్షిణపార్శ్వేశోపం ద్విపదమావాహ
యేత్ । ఆవాహయామి తంశోపం కృష్ణాంజన సమప్రభం దంష్ట్రా
కరాలకంక్రూరం సర్వాభరణ భూషితం భానుపుత్రం మహాకాయం
సర్వలోకభయంకరం శోషత్వం హిసమాగచ్ఛ క్షేత్రేఽస్మిన్
సన్నిభోభవ । ఓం శన్నోదేవీరభిష్టయ ఆపోభవంతు పీతయే । శంయో
రభిస్రవంతునః భోః శోష ఇహగచ్ఛ । శోషః కృష్ణతనుః శూరోవర
శూలేషు చాపభృత్ గృధ్రపక్షః కృశోదీర్ఘవాస్తోర్దక్షిణపార్శ్వగః ।

ఓం అసవే స్వాహా వసవే స్వాహా విభువే స్వాహా వివస్వతే
స్వాహా గణశ్రియే స్వాహా గణపతయే స్వాహాభి భువేస్వాహాభి
పతయే స్వాహా శూరాయ స్వాహా సర్పాయ స్వాహా చందాయ
స్వాహా జ్యోతిషే స్వాహా మలిన్లుచాయ స్వాహా దివాపతయే
స్వాహా ॥ ఓం భూర్భువః స్వః శోష ఇహతిష్ఠ ఓం శోమాయనమః
(23) తదుత్తరోపరిపదాధస్తైకపదే దక్షిణమణిబంధే పాపయక్షాణ
మేకపద మావాహయేత్ । ఆవాహయామి తం పాపం నామ్నా
యక్షేతి విశ్రుతం నిర్మాంసం నిర్ఘృణం చైవ శక్తిసాణిం మహా
బలం । ఆగచ్ఛ భగవన్ పాప పూజామేప్రతిగృహ్యతాం ॥ ఓం
ఏతత్తే రుద్రావసంతేన ప్రరోమూజవతోతీహి । అనతతధన్వాపినాకా
వసః కృత్తివాసా అహిగ్ం సన్నః తివోతీహి । భో యక్షున్నిహ

గచ్చ । పాపయత్నా ఘోమవర్ణో గదావరదముద్రకః । కపాత
వాహనో వాస్తో ర్మణిబంధే సమాశ్రితః ॥

ఓం బట్ సూర్య శ్రవసామహం అసి సత్ర తాదేవమహం అసి ।
మహ్నదేవానా మసూర్యః పురోహితో విభుజ్జ్యోతిరదాభ్యం ॥
ఓం సూర్యస్య రశ్మిర్హరికేశః పురస్తాత్సవితా జ్యోతిరుదయాన్
అజస్రం । తస్య పూషాస్రసవేయాతి విద్వాంత్యం సశ్యన్ విశ్వా
భవనాని గోపాః ఓం భూర్భువః స్వః పాపయత్నా నిహతిష్ఠ ।
ఓం పాపయత్నానేనమః ॥ (24) తదుత్తరతో వాయవ్యకోణపదే
దక్షిణప్రకోష్ఠే మరుతమేకపద మావాహయేత్ । ఆవాహయామి
దేవేనం భూతానాం దేహధారిణం । ఆగచ్ఛత్వం మరుద్దేవ క్షేత్రే
స్మిన్ సన్నిధోభవ । ఓం ఆవాహయాభూషణుచిపా ఉపనః సహస్రం
తేనియుతో విశ్వవార । ఉపాతే అంధోమద్యమయామి యస్య దేవ
దధిషే । పూర్వపేయం వాయవేత్వా ॥ ఓం వాయోయేతే సహస్ర
ణోరథాస స్తేభిరాగహి ॥ నియుత్వాన్ తోస్సమసీతయే ॥ భో మరున్నిహ
గచ్చ మరుత్రినేత్ర ద్విభుజో పాశహస్తో మృగస్థితః । ఘోమవర్ణో
రోగమూలః వాస్తోర్యామ్య భుజస్థితః ॥

ఓం యదేవాదేవ పేదనం దేవాసశ్చకృమావయం । అగ్ని
ర్మాతస్మాదేససో విశ్వాన్మృంచత్వగం హసః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః
మరుదిహతిష్ఠ ఓం మరుతేనమః ॥ (25) అథమండ లోత్తరభాగే
వాయవ్యకోణ పడోర్ధ్వపదే దక్షిణప్రకోష్ఠే అహిమేకపద మావా
హయేత్ । అహిమావాహయిష్యామి త్రైలోక్యాంతర చారిణం
శేషవం శేసముద్యూతం చక్షుః కర్ణమహిశ్వరం ఆగచ్ఛత్వంహి
నాగేంద్ర క్షేత్రేస్మిన్ సన్నిధోభవ । ఓం అహిరివభోగైః పశ్యతి
హ్రాహుం జ్యాయాహేతిం పరిబాధమానః ॥ హస్తఘ్నో విశ్వావ్యయం

నాని విద్వాన్ పుమాన్ పుమాగ్ం సం పరిపాతు విశ్వతః । భో
అహే ఇహగచ్ఛ అహిరాజోఽబ్జనచ్ఛుభ్రః । ఘణామణి విరాజితః
అక్షకుండధరో వాస్తోర్యామ్యభాహశా చ సంస్థితః । ఓం నమోస్తు
సర్వేభ్యో యేకేచ పృథివీమను । యే అంతరిక్షే యే దివితేభ్యః
సర్వేభ్యోనమః । ఓం యా ఇషవోయాతుధానానాం యేవావనస్పతీ
గ్ం రను । యేవావతేషు శేరితే తేభ్యః సర్వేభ్యోనమః ॥

ఓం భూర్భువః స్వః అహే ఇహతిష్ఠ ఓం అహాయేనమః
(26) తమార్థవపదద్వయే దక్షిణకూర్పరేముఖ్యం ద్విపదమావాహ
యేత్ । ఆవాహయామి తంత్రైవం గణానాం ముఖ్యనాయకం, జటా
జాటధరం సౌమ్యం శూలపట్టి శధారిణం । నమస్తే ముఖ్యదేవేశ
క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ । ఓం ఆవతత్యధనుష్ప్వగ్ం సహస్రాక్ష
శతేషుధే । నిశీర్యశల్యానామ్ముఖాశివోనః సుమనాభవ । భో ముఖ్య
ఇహగచ్ఛ । ముఖ్యోపావిశ్వకర్మాతు వాస్తుకుంభాక్ష సూత్రధృక్ ।
నిఘ్నామేఘవాహస్థో వాస్తుయామ్యభుజాశ్రితః । ఓం మానస్తో
కేతనయే మాన ఆయుషిమానో గోఘమానో అశ్వేఘరీరిషః ।
మానోఽవ్వీరాన్ కుద్రభామినో వధీర్హవిష్మంతః సదమిత్యాహవా
మహే । వసవోధిసూరిర్మఘవావస్సుపతేవసుధావన్య యోధాస్స
ద్వేషాగ్ంసి చిశ్వకర్మణే స్వాహా ॥ ఇషేతోఽర్చిత్యా వాయవస్థదే
వావః సవితాప్రార్పయతు శ్రేస్తతమాయకర్మణ ఆప్యాయఘ్
కృగ్ధ్య ఇంద్రాయభోగం ప్రజావతీరనమీవా అయత్కూమావస్తేన

ఈ శతమాఘశగ్ం సోక్రతువా అస్మిన్ గోపతౌ స్యాతవహ్ని ర్యజ మానస్య పశూన్ పాహి ।

ఓం భూర్భువః స్వః ముఖ్య ఇహతిష్ఠ ఓయుఖ్యానమః ॥
 (27) తదూర్ధ్వపదద్వయే దక్షిణప్రగంఢే భల్లాటం ద్విపదమావాహ యేత్ । ఆవాహయామి దేవేశం । భల్లాటం రజసిపతిం । క్షీరోదధి సముద్భూతం । హరమాళి విరాజితం । సుధాకరం ద్విజాధారం త్రైలోక్య ప్రీతికారకం । ఔషధాప్యాయనకరం । సోమం కందర్ప వర్ధనం । భల్లాటత్వమిహగచ్ఛ క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ । ఓం బణ్ణహం అసిసూర్యస్య బడాదిత్య మహం అసి । మహస్తే నతో మహిమాపనస్య తేద్ధా దేవమహా అసి ॥ ఓం ఇమారుద్రద్యయతవసే కప్రద్దినక్షయద్విరాయ ప్రభ రామ హేమతీః యథాశమ సద్విపదేశం చతుష్పదే । విశ్వం పుష్టం గ్రామేఽస్మిన్ననాతురం ॥ భో భల్లాట ఇహగచ్ఛ । భల్లాటశ్చంద్ర నామానో వరముద్రాగదాధరః । అత్రి పుత్రోవాస్తు పుంసో యామ్యుదోర్మూలదేశగః ॥ ఓం ఆప్యాయస్వ సమేతుతే విశ్వతః సోమవృష్ట్యం భవావాజస్య సంగధే । ఓం భూర్భు వః స్వః భల్లాట ఇహతిష్ఠ ఓం భల్లాటాయనమః ॥ (28) తదూర్ధ్వ పదద్వయే దక్షిణ కంఠస్థలే సోమం ద్విపద మావాహయేత్ । ఆవాహయామి దేవేశం పాలస్యం శంకరప్రియం సోమం సరవిమాన స్థం వరహస్తం గదాధరం నిధీశం ధనదాతారం కారవర్ణం మహా దరం । ఆగచ్ఛ భగవన్ సోమక్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ ॥ ఓం సోమోరాజానమవనేగ్ని మన్వారభామహే । ఆదిత్యాన్విష్టుగ్ం సూర్యం బ్రహ్మణం చ బృహస్పతిగ్ం స్వాహా । భోః సోమ ఇహగచ్ఛ సోమోసరవిమానస్తో వరహస్తో గదాధరః గౌరోమహాదరః శ్రీమాన్వాస్తోః కంఠస్థలస్థితః ॥

ఓం వ॒యం॑ సోమ॒వ్రతే॑త॒వ॒న॒స్స॒నూ॒మ॒బి॒భ్రతః॑ । ప్ర॒జా
 వ॑ంతః స॒చేమ॑హి ॥ ఓం భూ॒ర్భువః॑ స్వః సోమ॒ ఇహ॑తిష్ఠ ఓం సోమా
 య॑నమః (29) తదూర్ధ్వ॑పదద్వయే దక్షిణ॑కంఠస్థలే భుజగం ద్విపద
 మావాహ॑యేత్ ఆవాహ॑యామి భుజగం పర్వతానామధీశ్వరం
 వీతాంబర॑ధరంశ్వేతం పాశహస్తం మహాబలం భుజగత్వం సమా
 గచ్ఛ త్కే॒తే॒స్మిన్ సన్నిధో॑భవః ఓం ఉదుత్యం జాతవేదనం దేవం
 హంతి॑కేతవః దృశే॒విశ్వా॑య సూర్యగం స్వాహా ॥ భో భుజగ ఇహ
 గచ్ఛ । భుజగోపర్వతాధీశో వీతాంబరధరః శుచిః । పాశహస్తో
 మహాకాయో వాస్తోః కంఠస్థస్థితః ॥ ఓం విష్ణోర్ముకం వీ॒ర్యా॑ణి
 ప్రవో॑చంయః పార్థి॒వాని వి॒మృమే॑రజాగం సియో॒ఆస్మభా॑యదుత్త
 రగం న॒ద॒స్థం విచ॑క్రమాణ స్త్రో॒హోద॑గాయో విష్ణవేత్వా ॥ ఓం
 ఉరుగం హి రాజా॑వరుణశ్చ॒కార॑ సూర్యా॒య పంథా॑మస్తేత॒వాఉ ॥
 అపదే॑పాదాప్రతిధాతవే కరు తావ॑క్తాహ్మదయా వి॒ధాశ్చిత్ ॥
 నమో॑వరుణాయాభిష్టితో వరుణస్యపాశః ॥

ఓం భూర్భువః స్వః భుజగ ఇహతిష్ఠ ఓం భుజగాయనమః॥ (30)
 తదూర్ధ్వ పదద్వయే దక్షిణశ్రోతే అదితిం ద్విపదా మావాహ
 యేత్ ఆవాహయామి తాందేవీ మదితిం దేవమాతరం ద్విభుజాం
 పద్మహస్తాం చ సర్వాభరణ భూషితాం కశ్యపస్యప్రియాం భార్యాం
 సురూపాం వామలోచనాం సమాగచ్ఛాదితే త్వంహి కే॒తే॒స్మిన్
 సన్నిధో॑భవ ॥ ఓం ఇ॒క్షవ॑హ్య ది॒త వ॑హికామ్యా వ॒త । మయి॑వః

కామధరణం భూయాత్ । భో అదితే ఇహగచ్ఛ సూత్రవజ్రాం
 కుశాభీతి ర్చిభాణాఖ్యాన భాషేతా అదితిశ్చామరాంగీ వాస్తో
 ర్వామశ్రుతిస్థితా ॥ ఓం ఉతనోఽహిర్భుభ్యః శృణోత్వజఽఏక
 పాత్పుథివీ సముద్రః । విశ్వేదేవాఽమృతావృణో హువానాస్తుతా
 మంత్రాః కవిశస్తా అవంతు । ఓం భూర్భువః స్వః అదితే ఇహతిష్ఠ
 ఓం అదితయేనమః ॥ (31) తమార్థ్యపదే దక్షిణనేత్రే దితిమేక
 పదా మావాహయేత్ దితి మావాహయిష్యామి దైత్యానాం చైవ
 మాతరం శుభ్రాంగీం ద్విభుజాంచైవ శూలపట్టి శధారిణీం అత్రా
 గచ్ఛదితేత్వం హి క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిధాభవ, ఓం అదితిర్ద్యౌరదితి
 రంతరిక్ష మదితిర్మాతాసపితాసపుత్రః । విశ్వేదేవా అదితిః పంచజనా
 అదితిర్జాతమదితిర్జనిత్వం । భోదితే ఇహగచ్ఛ దితిస్తుశ్యామలాఖి
 ధారిణీ శూలధారిణీ । వృషాసీనావాస్తు పుంసో యామ్యులోచన
 సంస్థితా । ఓం హిరణ్యరూపా ఉషసో విరోక ఉభావిందా ఉదిధః
 సూర్యశ్చ । ఆరోహతం వరుణమిత్రగర్తం తతశ్చక్షాః క్రామదితిం
 దితించ మిత్రో సిద్ధివ్యరుణోసి ॥

ఓం భూర్భువః స్వః దితే ఇహతిష్ఠ ఓం దితియేనమః ॥ (32)
 తతః శిఖపదాధః స్థితకోణపదే ముఖే ఆపఏకపదా ఆవాహయేత్
 ఆప ఆవాహయిష్యామి సర్వదావరదాః శివాః । అపస్త్యాయాంతు
 సతతం పవిత్రా మంగళావరాః । సమాగచ్ఛంతు ఆపోవై కుర్వంత్య
 స్మిన్ హి సన్నిధిం ఓం ఆపోహిష్ఠామయోభువస్తాన ఊర్జేదభాతన ।

మహారాజాయచక్షుసే । భో ఆప ఇహగచ్ఛత ఆపోసీలాః వీతవస్త్ర
 ఘనగాః పద్మభూషణాః । అక్షాబ్జసాశవా తాణి బిభ్రతోవ్యావాస్తు
 వక్త్రాః । ఓం ఆపో స్సాన్యాతరః శుంధయంతు ఘృతేనో
 ఘృతప్వః పునంతు । విశ్వగ్ం హిరప్రపంసమాంతి దేవీరుదిదాభ్యః
 శుచిరాపూత ఏహి ॥ దీక్షా తపసోస్తనూరసితాసీత్వా శివాగ్ం
 శ్యామాం పరిదధేభద్రం వర్ణపుష్పమ్ ॥ ఓం భూర్భువః స్వః ఆప
 ఇహతిష్ఠత ఓం అదోభ్యసమః (33) ఆగ్నేయపదాథః కోణేపదే
 వామహస్తే సావిత్రమేకపద మావాహయేత్ హేసావిత్రత్వ
 మాగచ్ఛ సర్వధాన్వంతనివారకపూజాం గృహాణదేవేశ మయాభక్త్యా
 సమర్పితాం । ఓం హస్త అధాయసవితా బిభ్ర దభగ్ం హిరణ్మ
 యాం । అగ్నేర్జ్యోతిర్నిచాయ్య పృథివ్యా ఆధ్యాభరదానుష్టుభేన
 ఛందసాంగిరస్వత్ । భోః సావిత్ర ఇహగచ్ఛ శుద్ధస్ఫటిక సంకాశా
 పంచవక్త్రాత్రితోచనా పద్మాసన స్థితాదేవీ ఓంకారస్యాదిరూపిణీ
 వేదమాతాజగత్కర్త్రీ వాస్తోర్వామకరాక్రితా ॥ ఓం ఉపయామ
 గృహీతోసి సావిత్రోసి చనోధాశ్చనోధా అచినోమయిధేహి ।
 జన్వయజ్ఞం జన్వపతిం భగాయదేవాయత్వా సవిత్రే ॥

ఓం భూర్భువః స్వః సావిత్ర ఇహతిష్ఠ సావిత్రాయసమః ॥
 (34) నైర్మతి పితృగణార్ధప్రదేమేధే జయమేకపద మావాహ
 యేత్ ఆవాహయామి తందేవం జయం యష్టివిధారకం జయత్వం
 హి సమాగచ్ఛ క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిహోభవ । ఓం మర్మాణి తేనర్మ
 జాఘాదయామి సోమస్త్యా రాజామృతే నానువస్తాం ఉరోర్వరీయో
 వరుణస్తే కృణోతు జయతన్వాసు దేవామనంతు ॥ భోజయ ఇహ

గచ్చు! జయోకాలాగ్నిరూపశ్చ శక్తిహస్తో మహాబలః । రక్తవర్ణో
మహోగ్రశ్చ సురాసుర నమస్కృతః ॥ ఓం ఆషాఢం యుత్సుప్తత
నాసుపప్రిగ్ం స్వర్ణామప్సాం వృజినస్యగోపాం । భరేషుజాగ్ం సుక్ష్మ
తిగ్ం సుశ్రవసం జయంతంత్యా మనుమదేమసోమ ॥

ఓం భూర్భువః స్వః జయ ఇహతిష్ఠ ఓం జయాయనమః ॥
(35) వాయవ్యకోణోర్ధ్వపదేదక్షిణహస్తే రుద్రమేక పదమవాహ
యేత్ ఆవాహయామి తందుద్రం సర్వదాశంకరం విభుం । ఉమాధి
స్థిత వామాంగం వరదాభయహస్తకం జటాగంగాధరం సౌమ్యం
కర్పూరాద్రి సమప్రభం । ఆగచ్చ భగవన్రుద్ర క్షేత్రేఽస్మిన్
సన్నిధోభవ ॥ ఓం అవరుద్ర మనీమహ్యవదేవం త్ర్యంబకం ।
యథానోవస్య సస్కరద్యధానః శ్రేయస్సస్కరద్యధానోవ్యవసాయ
యాత్ । భోరుద్ర ఇహగచ్చ । రుద్రోగోస్థోజటిత్ర్యక్షోఽరుగ్వరా
భయసూతృధృక్ । శుభ్రః కృత్యం బరోవాస్తోర్యామ్యపాణితలస్థితః ।
ఓం యాతేరుద్ర శివాతనూరఘోరా పాపకాశినీ । తయానస్త
న్వావ్యశం తమయాగిరిశం తాభిచాకశీహి ॥

ఓం భూర్భువః స్వః రుద్ర ఇహతిష్ఠ । ఓం రుద్రాయనమః ॥
(36) తతోమధ్య సంలగ్నో పరిస్థిత పూర్వపదత్రయే వామస్తనే
అర్యమణంత్రిపద మావాహయేత్ అర్యమన్ కురుమేభద్రం సంజ్ఞయా
సహసర్వదా । గృహణే మాంమయాదత్తాం పూజాందేవ నమోఽ
స్తుతే ॥ ఓం యదద్యసూర ఉదితేరనాగామిత్రోఽఅర్యమా । సువాతి
నవితాభా గః । భో అర్యమన్నిహగచ్చ అర్యమార్జునవర్ణస్తు దీప్తి

మాన్ రథ నాహనః | సుపద్మమాలీఖట్వాంగీ | వాస్తోర్వామస్తనస్థితః |
 ఓం అర్చమణం బృహస్పతి మింద్రం దానాయచోదయ | వాచం
 విష్ణుగం సరస్వతీగం సవితారం చ వాజినగంస్వాహా || ఓం భూర్భువః
 స్వః అర్చమన్నిహతిష్ఠ ఓం అర్చమేనమః || (37) తద్దక్షిణాగ్నేయ
 కోణపదే వామహస్తే సవితారమేకపద మావాహయేత్ | ఆవా
 హయే సవితృమండల మధ్యసంస్థం | సప్తాశ్వవాహనయుతం ధృత
 పంకజంత్యాం కేయూరకుండల విధారకదేహీసాఖ్యం | గృహ్నిష్ఠావ్య
 మేఽర్చనమిదం భగవన్నమస్తే | ఓం విశ్వాని దేవసవితర్దురితాని
 పరాసువ | యద్భద్రం తన్న ఆసువ || భోః సవితః ఇహగచ్ఛ |
 సవితాజనితానివిశ్వం | ద్విబాహురతుణచ్చవిః | రథగామీ పద్మ
 పాణి ర్వాస్త్రాదకకరాంగః | ఓం సవిత్రా ప్రసవిత్రాసరస్వత్యా
 వాచాత్వష్ట్రా రూపైః పూష్టాపశుభిరింద్రేణాస్మే బృహస్పతినా
 బ్రహ్మణావరుణే నాజసాగ్నినాతేజసా సోమేనరాజ్ఞా విష్ణునాదశమ్యా
 దేవతయా ససూతః ప్రసర్పామి ||

ఓం భూర్భువః స్వః సవితరిహతిష్ఠ ఓం సవిత్రేనమః || (38)
 తదధోభాగేనై రృత్యకోణే పదాదుపరిపదత్రయే జరరావామభాగే
 వివస్వంతం త్రిపద మావాహయేత్ | ఏష్యేహిదేవ త్రిగుణాత్మ
 కత్వం హేమంత మారుహ్యతమోనుదన్వై హస్తద్వయే వైధృత
 చక్రపద్మ గృహాణ పూజాంభగవన్నమస్తే | ఓం వివస్వన్నాదిత్యై
 షతే సోమప్రీధస్తస్మిన్మత్స్వ | శ్రద్ధస్మైసరోవచ సేదధాతన యదా
 శీర్దాదంపతీ వామమశ్నుతః | పుమాన్ పుత్రోజాయతే విందతేవ్య

స్వధా విశ్వాహారప ఏథతేగృహే । భో వివస్వన్నిహాగచ్ఛ । వివ
స్వాన్ ద్విభుజః శోణమృతిశ్చండశ్చ పంకజీ । కర్మసాక్షి రథీవాస్తో
ర్వామకుక్షి సమాశ్రితః । ఓం మిత్రస్య చక్షుశ్చేన్మతో శ్రవోదేవస్య
సానసి । ద్యుమ్నం చిత్రశ్రవస్తమం ।

ఓం భూర్భువః స్వః వివస్వన్నిహతిష్ఠ ఓం వివస్వతేనమః ॥
(39) తదనోనైర్మత్యకోదైకపదే మేద్రధే విబుధాధిపమేకపద
మావాహయేత్ । ఏహ్యేహివాస్తా విబుధాధిపత్యం । గజాధిరూఢో
మమరక్షణాయ । వరాహస్రోభిశ్చ వివీజ్యమానో గృహాణపూజాం
భగవన్నమస్తే । ఓం ఇంద్రశ్చ స్రమాద్వరుణశ్చరాజా తౌతేభక్షం
చక్రతురగ్ర ఏతం । తయోరహమనుభక్షం భక్షయామి వాగ్దేవీ
జహాణా సోమస్యత్ప్రణు సహస్రాక్షేన స్వాహా ॥ భో విబుధాధిప
ఇహాగచ్ఛ । సహస్రాక్షగజారూఢః వీతాంగో విబుధాధిపః । వజ్రో
త్పలకర శ్రేమాన్ వాస్తోర్మేద్రధే సమాశ్రితః ఓం ఇంద్రః సుత్రా
మాస్వహ ఆతోభిసమ్మడి కోభవతు విశ్వవేదాః । బాధంతాం
ద్వేషో అభయం కృతోతు నువీర్యస్య పతయః స్యామ । ఓం
ఇంద్ర ఆసాంనేతా బృహస్పతిర్దక్షిణాయజ్ఞః పురవతు సోమః । దేవ
సేనానామభి భంజితీనాం జయంతీనాం మరుతోయం త్వగ్రం ॥

ఓం భూర్భువః స్వః విబుధాధిప ఇహతిష్ఠ ఓం విబుధాధి
పతయేనమః (40) తదుత్తరపదత్రయే జఠర దక్షిణభాగే మిత్రం
త్రిపద మావాహయేత్ । మిత్రత్వ మేహ్యేహిత మోపశాంత్యై ।
రత్నాబ్జవజ్రధ్వజయుక్తహస్త శ్యామార్ధ్వభాగేర్థసిత స్వరూపా

యథామనః స్తోభగవన్నమస్తే । ఓం మిత్రోన ఏహి సుమిత్రధ ఇంద్ర
 స్తోరుమావిశదక్షిణ ముశన్నశంతగ్ం స్తోనః స్తోనం । స్వానప్రభాజాం
 ఘోరబంభారేహ స్త సుహస్తకృతానవేతేనః సోమక్రయణాస్తాన్ రక్ష
 ధ్వం మావోదభన్ । భో మిత్ర ఇహగచ్ఛ హలాబ్జధ్వజవజ్రాఖ్య
 హస్తోమిత్రో హరిస్థితః । ఊర్ధ్వాధః శ్యామగౌరవా । వాస్తోర్హ
 స్తాం గుభిస్థితః ॥ ఓం తన్నితస్య వరుణస్యాభిచక్షి సూర్యోరూపం
 కృణుతే ద్యౌరుపథే । అనంత మన్యద్రుశదస్య పాజః కృష్ణమన్య
 ధ్ధరితస్సంభవంతి ॥ ఓం మిత్రస్య చర్షణీధృతో వోదేవస్య సానసి
 ద్యుమ్నం చిత్రశవస్తమం ॥ ఓం భూర్భువః స్వః మిత్ర ఇహతిష్ఠ
 ఓం మిత్రాయనమః (41) తదుత్తరేకపదే దక్షిణమాస్తే రాజ
 యక్షుణ మేకపద మావాహయేత్ । ఆవాహయామి తందేవం
 యక్షుణం రాజసంజ్ఞకం । నానావ్యాధి సమాకీర్ణం రోగైశ్చపరిశో
 భిణం । వామేన నరదంచైవ దక్షిణే నాభయప్రదం । ఆగచ్ఛయక్షున్
 భగవన్ పూజేయం ప్రతిగృహ్యతాం ॥ ఓం అభిగోత్రాణి సహసా
 గాహమానోదయో వీరః శతమన్యరింద్రః ॥ దుశ్శ్యవనః పృతనా
 పాడయుష్యోఽస్మాకగ్ం సేనా అవతు ప్రయత్సు । భోరాజయక్షు
 న్నిహగచ్ఛ । నరశక్తిధరోబ్రహ్మచర్యవాన్ బర్హివాహనః రాజ
 యక్షుచనీలాంగో వాస్తోర్హస్తం సమాశ్రితః ।

ఓం ఇమందేవా అసప్తర్షగ్ం సువధ్వంమహతేక్షత్రాయమహతే
 జ్ఞేష్యాయ మహతేజానరాజ్యాయేంద్రస్యేంద్రియాయ । ఇమమముష్య
 పుత్రమముష్యే పుత్రమస్యే విశ ప్తవో మిరాజాసోమో స్మాకం
 బ్రాహ్మణానాగ్ం రాజా । ఓం భూర్భువః స్వః రాజయక్షున్నిహ

తిష్ఠ ఓం రాజయక్షుజేనమః । (42) తత్రాత్పదత్రయే దక్షిణస్తన
తలే పృథ్వీధరం త్రిపద మావాహయేత్ । పృథ్వీధరత్వం మమ
మండలేఽస్మి న్నాధారభూతో జగతీతలస్థః । గృహేసుఖం దేహి
సుఖ ప్రదత్వం గృహాణపూజాం భగవన్నమస్తే ॥ ఓం పృథివీ
ఛందోఽంతరిక్షం ఛందోద్యాత్మండః సమాచ్ఛందో నక్షత్రాణి
ఛందో వాక్చందో మనశ్చందః కృషిశ్చందో హిరణ్యం ఛందో
గాశ్చందోఽజాశ్చందోఽశ్వరశ్చందః ॥ భోః పృథ్వీధర ఇహాగచ్ఛ ।
సహస్రవదనః శ్రీమాన్ శంఖచక్రాక్షకుంభభృత్ । నీలః పృథ్వీ
ధరోవాస్తోర్దక్షస్తన సమాశ్రితః । ఓం యద్గ్రామే యదరణ్యే
యత్సభాయాం యదిం దియే । యదేనశ్చకృమావయమిదం తదవ
యజామహే స్వాహా ॥

ఓం స్యోనాపృథివినో భవాన్మక్షరా నివేశసీ । యచ్ఛాస్తః
శర్మస్తప్రథాః । ఓం యద్ద్రామే యదరణ్యే యత్సభాయాం య
దింద్రియే । యదేనశ్చ కృమావయ మిదంతరవయజామహేస్వాహా ॥
ఓం భూర్భువః స్వః పృథివీధర ఇహతిష్ఠ పృథివీధరాయనమః ॥
(43) తదుపరి ఏకపదేవక్షఃస్థలే ఆపవత్సమేకపద మావాహయేత్ ।
ఆపవత్సత్వమే హ్యేహి కూర్మసగంధవరప్రదపూజాంగృహాణదేవేశ
కుంభవాస్త నమోఽస్తుతే । ఓం ఆతేవస్తో మనోయమ త్పరమాచ్ఛి
త్సధస్థాత్ । అగ్నేత్వాం కామయాగిరా । భో ఆపవత్స ఇహాగచ్ఛ
ఆపవత్యో మహాతేజా ద్విభుజః సింహవాహనః । వరపాశేధరో గారో
వాస్తోర్దక్షసి సంస్థితః ॥ ఓం భవతన్నస్య మనసౌ సుచేతసావరేపసౌ
మాయజ్ఞగ్ం హిగ్ం సిష్టమాయజ్ఞపతిం జాతవేదసౌ శివౌ భవత
మద్యః నః ॥

ఓం భూర్భువః స్వః ఆపవత్స ఇహత్తిష్ఠ ఓం ఆపవత్సాయ
నమః || (44) మధ్యేనవపదే వాస్తోర్వైర్వదయే బ్రహ్మణం నవపద
మావాహయేత్ ఆవాహయామి దేవేశ మూర్ధ్వభాగే వ్యవస్థితం ।
హంసయోనసమాయాథం సూర్యకోటి సమప్రభం చతుర్ముఖం చతు
ర్బాహుం చతుర్వేద సమన్వితం పుస్తకంచాక్ష సూత్రాది దధా
నంచ కమండలుం విశ్వకర్మాఖ్యనామానం దేవతాగణపూజితం ।
ఆగచ్ఛ భగవన్ బ్రహ్మన్ క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిహితం ।

ఓం ఆబ్రహ్మన్ బ్రహ్మణో బ్రహ్మవర్చసీ జాయతా
మారాప్తే రాజన్యః శూర ఇష్టవ్యోతి వ్యాధీమహారథో జాయతాం
దోగ్ధీ ధేనుర్వ్యాధానద్వానాశుః సస్తిః పురం ధిర్యోమాజిష్ఠూరధేస్థాః
సఖేయోయవాస్య యజమానస్య వీరోజాయతాం నికామేనికామేనః
పర్జన్యోవర్షతు ఫలవత్యోన ఓషధయః పచ్యంతాం యోగక్షేమో
నః కల్పతాం || భో బ్రహ్మన్నిహగచ్ఛ । చతుర్ముఖోఽరుణో
బ్రహ్మ౯క్షమాలా స్రువతోయభృత్ । లంబోదరోహం నతథః
శ్మశ్రులోవాస్తుహృత్థినీతః । ఓం బ్రహ్మజ్జ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా
ద్విసీమతః సురుచోవేన ఆవః । సబుధ్న్య ఉప్రమా అస్యవిష్టాః
సతశ్చ యోనిమనతశ్చ వివః ।

ఓం భూర్భువః స్వః బ్రహ్మన్నిహత్తిష్ఠ । ఓం బ్రహ్మణేనమః||
(45) తతోమండలస్యబాహ్యే ఈశానాదికోణేషుక్రమేణ చరకీం
విదారీం పూతనాం పాపరాక్షసీం పూజయేత్ తద్యథా । అహమా
వాహ యిష్యామి చరకీం నామరాక్షసీం । అంకుశం డమరుం శంఖే

కుండలం చాపిబిభ్రతీం । ఆగచ్ఛ చరకిత్వం హి పూజేయం ప్రతి
గృహ్యతాం । ఓం యంతే దేవీరృతి రాబంధపాశం గ్రీవాస్వ
విచృత్యం । తస్తేవిష్యామ్యాయుషోనమద్ధ్యాదధేతం పితృమద్ధిప్రసూ
తః । నమోభూత్యైయేగం చకార ॥

ఓం భూర్భువః స్వః చరకి ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం చరకై
నమః । ఆగ్నేయ్యాం విదారి మావాహయేత్ । ఆవాహయామితాం
దైత్యాం బిడాలీ సదృశాననాం । విశాలరోమమాం సాధ్యాం
చాపబాణధరాం వరాం విదారిత్వ మిహగచ్ఛ పూజేయం ప్రతి
గృహ్యతాం ॥ ఓం అక్షరాజాయకిత నంకృతాయాది నవదర్శం
త్రేతాయైకల్పినం వ్యాపరాయాధి కల్పినమాస్కందాయ సభా
స్థాణు మృత్యువేగోవ్యచ్ఛ మంతకాయ గోఘాతం క్షుధేయోగాం
విక్రంతంతం బిక్షమాణ ఉపతిష్ఠతి దుష్కృతాయ చరకాచార్యం
పాపృనే సైలగం ॥

ఓం భూర్భువః స్వః విదారి ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం విద్యారై నమః
తతోనైర్మత్యాం పూతనా మావాహయేత్ । పూతనేత్వమిహగచ్ఛ
రాక్షసీగణసంయుతే । మయానివేదితాం పూజాం గృహాణ వరదా
భవ । ఓం ఇంద్రస్య క్రోడోది త్యైపాజస్య ద్విశాం జత్రవోదిత్యై
భాసజ్జీమూతాన్ హృదయా పశేనాంతరిక్షం పురతతానభ ఉదర్యేణ
చక్రవాకౌ మతస్సాభ్యాం దివం వృక్కాభ్యాం గిరిన్ ప్లాభి రుశి
పలాన్ ప్లీన్ హ వల్మీకాన్ క్లోమభిర్గార్భిర్ముహూహ్ని రాభిః స్రవంతీ

స్వర్గదాన్ కుక్షిభ్యాగ్ం సముద్రముదరేణ వై శ్వానరం భస్మనా ॥

ఓం భూర్భువః స్వః పూతనే ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం
 పూతనాయై నమః । అభవా యవ్యే పాపరాక్షసీ మావాహయేత్ ।
 అహమావాహయిష్యామి రాక్షసీం పాపపూర్వికాం రక్తాననాం
 భూమ్రువర్ణాం రాక్షసీగణ సగయుతాం । రాక్షసిత్వ మిహగచ్ఛ
 పూజేయం ప్రతిగృహ్యతాం । ఓం యస్యాస్తే ఘోర ఆనంజ
 హోమ్యేషాం బంధానామ వసర్జనాయ । యాంత్యాజనో భూమిరితి
 ప్రమందతే నిర్మతిన్ త్వాహం పరివేద విశ్వతః ॥ ఓం భూర్భువః
 స్వః పాపరాక్షసి ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ పాపరాక్షస్యై నమః ॥ పూర్వ
 దక్షిణ పశ్చిమోత్తరదిక్షు క్రమేణస్కందం అర్యమణం జృంభకం
 పిలిపిచ్ఛం ఆవాహయేత్ । ఆవాహయామి దేవేశం వణ్ముఖం కృత్తి
 కాసుతం రుద్రతేజస్స ముత్పన్నం దేవసేనా సమన్వితం మయూర
 వాహనం శక్తి పాణిం వై బ్రహ్మచారిణం ఆగచ్ఛ భగవన్ స్కంద
 క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిహోభవ । ఓం యత్ర బ్రాహ్మణాః సంపతంతి కుమారా
 విశిఖా ఇవ । తన్న ఇంద్రో బృహస్పతిరదితిః శర్మయచ్ఛతు విశ్వా
 హశర్మ యచ్ఛతు ॥

ఓం భూర్భువః స్వః స్కంద ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం స్కం
 దాయ నమః దక్షిణే అర్యమణ మావాహయేత్ । ఆవాహయామి
 దేవేశే మర్యమణం పితృనాయకం మహిషం దివ్యమారూఢం దండ
 పాణిం శుభేక్షణం । కర్మణాం ఫలదాతారం । లోకానాం కర్మసాక్షి
 ణం । ఏహిత్వమర్యమన్ దేవక్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిహోభవ ॥ ఓం
 యదద్యసూర ఉదితేరనాగామిత్రోఽలర్యమా । సువతి సవితాభగః ।

ఓం భూర్భువః స్వః అర్యమన్నిహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం అర్య
 స్తేనమః పశ్చిమే జృంభక మావాహయేత్ । ఆవాహయేతం ప్రచు
 రంచముఖ్యం జృంభాయమాణం వరఖడ్గహస్తం ప్రత్యగ్దిశాయాం
 చసురక్షణీయ మత్రైవవాసం కురుజృంభకత్వం॥ ఓం హింకారాయ
 స్వాహా హిం కృతాయస్వాహా క్రందతే స్వాహా వక్రందాయ
 స్వాహా ప్రోథతే స్వాహా ప్రప్రోథాయ స్వాహా గంధాయ స్వాహా
 ఘ్రూతాయ స్వాహా నివిష్టాయ స్వాహా పవిష్టాయ స్వాహా సంది
 తాయ స్వాహా వల్లతే స్వాహా నీనాయ స్వాహా శయానాయ స్వాహా
 స్వపతే స్వాహా జాగ్రతే స్వాహా కూజతే స్వాహా ప్రబుద్ధాయస్వాహా
 నిజృంభ మాయస్వాహా విచృతాయస్వాహా సగంహనాయస్వాహా
 ప స్థితాయస్వాహా యనాయస్వాహా ప్రాయణాయస్వాహా ।

ఓం భూర్భువః స్వః జృంభక ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం జృంభ
 కాయనమః ఉత్తరేపిలిపిచ్ఛ మావాహయేత్ । ఆవాహయేతం
 పిలిపిచ్ఛకంచ మయూర పిచ్ఛాని విధారయంతం వామేతుహస్తే
 ధనురానధానం బాణం దధానంత్వితరేతుహస్తే । ఓం కాస్విదాసీ
 త్పుర్వచిత్తిః కిం స్విదాసీ ద్భ్రహ్మద్యయః । కాస్విదాసీత్పిలిప్తి
 లాకాస్విదాసీ త్పిశంగిలా॥ ఓం భూర్భువః స్వః పిలిపిచ్ఛ ఇహగచ్ఛ
 ఇహతిష్ఠ ఓంపిలిపిచ్ఛాయనమః ఏవం ప్రాగాది దిక్షుగణేశం దుర్గాం
 నాయం బీభత్సం యథానుక్రమేణ స్థాపయేత్ పూర్వే గణేశాయ
 నమః గణేశం స్థాపయామి దక్షిణే దుర్గాయై నమః దుర్గాం స్థాప
 యామి । పశ్చిమే వాయవేనమః వాయుం స్థాపయామి ఉత్తరే

బీభత్సాయనమః బీభత్సం స్థాపయామి ఏవం తథాలోకపాల చతుష్టయం స్థాపయేత్ । పూర్వే ఉగ్రసేనాయనమః ఉగ్రసేనంస్థాపయామి దక్షిణేదామరాయనమః దామరం స్థాపయామి । పశ్చిమే మహాకాలాయనమః మహాకాలం స్థాపయామి ఉత్తరే అశ్వీభ్యాంనమః అశ్వినౌ స్థాపయామి । పూర్వాద్యష్టదిక్షు । ఇంద్రస్త్వగ్నిర్యమశ్చైవ నిరృతిర్వరుణస్తథా । వాయుః సోమశ్చరుద్రశ్చ । ఇత్యష్టేదిశేదేవతాః ॥ తద్యథా । పూర్వే ఇంద్రమావాహయేత్ । చతుర్దంత గజారూఢో వజ్రపాణిః పురందరః ప్రాచీపతిస్తుభ్యాతవ్యో నానాభరణ భూషితః ॥

ఓం త్రాతారమింద్ర మవితారమింద్రగ్ం హవేహవే సుహవగ్ం శూరమింద్రం హ్వయామిశక్రం పురుహూతమింద్రగ్ం స్వస్తి నోమఘవాధాత్వింద్రః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః ఇంద్ర ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం ఇంద్రాయనమః । అగ్నికోణే అగ్నిమావాహయేత్ । పింగలః శ్మశ్రుకేశాక్షః పింగాక్షజటిలోరుణః భాగస్థః సాక్ష సూత్రశ్చ । సప్తారిః శక్తిధారకః । ఓం త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్య హేడోఽవయాసిసీమాః । యజ్ఞోపహీతమః శోశుచానో విశ్వాద్యేషాగ్ంసి ప్రముముగ్ధ్యస్మత్ ॥ ఓం భూర్భువః స్వః ఆగ్నే ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం అగ్నయేనమః ॥ దక్షిణే యమ మావాహయేత్ । ఈషత్పితోయమోధ్యేయో దండహస్తోవిజానతా ఓం యమాయత్వా మఖాయత్వా సూర్యస్యత్వాతపసే । దేవస్త్వా సవితామధ్వానక్తుపృథివ్యాః సగ్ం స్పృశస్వాహి । ఆర్చిరసి శోచిర సితపోసి ॥

ఓం భూర్భువః స్వః యమ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం యమా
 యనమః ॥ అథ నైర్మత్యే నిర్మతి మావాహయేత్ । రక్తదృక్ పాశ
 ధృత్ క్రుద్ధో నిర్మతిర్వికృతాననః । పుంస్థితః ఖడ్గహస్తశ్చ భూత
 వాన్ రాక్షసప్రియః । ఓం అసున్వంత మయఃమాన మిచ్ఛన్తేన
 స్తేత్యా మన్నిష్ఠహితసగరస్య । అన్యమస్మదిచ్ఛసాత ఇత్యానమో
 దేవి నిర్మతే తుభ్యమస్తు । ఓం భూర్భువః స్వః నిర్మతే ఇహగచ్ఛ
 ఇహతిష్ఠ ఓం నిర్మతయేనమః ॥ అథ పశ్చిమేవరుణ మావాహయేత్ ।
 వరుణః పాశభృత్సమ్యః ప్రతీచ్యాం మకరస్థితః । ఆవాహయామి
 వరుణం క్షేత్రేన్ద్రిన్ సన్నిధోభవ । ఓం తత్త్వాయామి బ్రహ్మణా
 వందమానస్తదాశాస్తే యజమానోహవిర్భిః । అహేడమానోవరు
 ణేహ భోధ్యురుశగ్ం సమాన ఆయుః ప్రమోషీః ॥ ఓం భూర్భువః
 స్వః వరుణ ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం వరుణాయనమః ॥ అథ వా
 యవ్యేవాయు మావాహయేత్ । ధావన్తరిణపృష్ఠసో ధ్వజధారి
 సమీరణః । వరదాన కరోధూమ్ర వర్ణః కార్యోవిజానతా ॥

ఓం ఆనోన్తియుద్భిః శతీనీభిరధ్వరగ్ం సహస్రిణీభిరుపయాహి
 యజ్ఞం ; వాయో అస్మిన్సవనే మాదయస్వయూయం పాతస్వస్తిభిః
 సదానః ॥ ఓం భూర్భువః స్వః వాయో ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం
 వాయవేనమః ॥ ఉత్తరే కుబేర మావాహయేత్ । దశాశ్వరథగః
 సోమో గదాధారి నృరూపధృక్ ఉదీచీదికన్ం ప్రవిప్తః కుబేరః
 పాతు సర్వదా ॥ ఓం వయగ్ం సోమవ్రతే తవమనస్తనూమ బిభ్ర
 తః । ప్రజావంతః సచేమహి । ఓం భూర్భువః స్వః కుబేర ఇహ

గచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం కుబేరాయనమః || ఈశానే ఈశాన మావాహ
యేత్ | ఈశానః పంచవక్త్రశ్చ | ఖట్వాంగీ చంద్రశేఖరః | భక్తా
భయప్రదో దేవః పూజాం గృహ్లాతు మత్కృతాం || ఓం తమీ
శానం జగత స్తస్మత్స్వతిం ధియం జిన్వమవనేహగా మహేవయం |
పూషానో యథావేదసామ సద్వృధేరక్షితా వాయురదభ్యస్తస్తయే||

ఓం భూర్భువః స్వః ఈశాన ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం ఈశా
నాయనమః || తతోరుద్రం భూమిం చావాహయేత్ | తత్రేశాన
పూర్వయోర్మధ్యే రుద్రమావాహయేత్ | పంచవక్త్రం దశభుజం |
త్రినేత్రం స్థితసుందరం | కర్పూరగారం చంద్రార్ధ శేఖరం సువి
భూషితం || నీలగ్రీవమనాహారం | వ్యాఘ్రచర్మాంబరావృతం |
కమండల్వక్షస్సూత్రాది | పాశశూలధరం హరం | ఉద్దండ దండ
డమరుం ఖట్వాంగా భయపాత్రకం || ఓం అస్త్యేరుద్రామేహనాపర్వ
తాసోవృత్త్రహత్యే భరహూతౌ సజ్జామాః | యఃశగ్ం సతేస్తువతే
ధాయ ప్రజఽఇంద్రజ్యేష్ఠాఽ అస్మాం అవంతు దేవాః ఓం భూర్భువః
స్వః రుద్ర ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం రుద్రాయనమః | నిర్మతి
పశ్చిమ యోర్మధ్యే భూమి మావాహయేత్ | ససువల్లామహీప్రోక్తా
సర్వాభరణ భూషితా | చతుర్భుజా సౌమ్యవపుశ్చంద్రాంశు సదృ
శాంబరా | రత్న పాత్రం సస్యపాత్రం పాత్ర మాషధి సంయుతం |
పద్మహస్తాం భూమిదేవీ | మిహచావాహయామ్యహం ||

ఓం స్తోనాపృథివినో భవాన్మక్షరానివేశసీ | యచ్ఛానః శర్మ
ప్రపథాః || ఓం భూర్భువః స్వః భూమే ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఓం
భూమ్యేనమః | అత్రబ్రహ్మాది పంచచత్వారిం శత్సురాన్ ప్రత్యేక
మేకత్రవా కాండాను సమయేన పదార్థాను సమయేనవా షోడశోప

చారైః ప్రణవాది సమోంతేన స్వస్వనామ మంత్రేణ పూజయేత్
 తత్రాయం క్రమః । మహాజాతిరితి ప్రతిష్ఠా । మధ్యే బ్రహ్మణేనమః
 ఇదం పాద్యం । ఏషోఽర్చః ఇదమాచమసీయం ఇదం స్నానం ఇదం ।
 వస్తుం ఇదమనువేషనం । ఇమానిపుష్పాణి ఏషధూపః ఏషదీపః
 ఏతాని నానావిధాని నైవేద్యాని ఇదమాచమసీయం ఇదం ఫలం
 ఇదం తాంబూలం ఇయందక్షిణ ఇత్యాది ప్రయోగేణ బ్రహ్మణం
 సంపూజ్య అర్యమాదీన్ సర్వాన్ సంపూజ్య చ అనేన ప్రకారేణ
 స్థాపితక్రమేణవా శిఖ్యాది వాస్తుమండలాన్ పూర్వాదిదిక్షు స్థాపిత
 చతుర్థాం కలశానాం ప్రతిష్ఠా పూజనం చ ప్రత్యేక నామ్నా
 కుర్యాత్ మధ్యాహ్నార్చ్యే అర్యష్టేనమః । మధ్యాహ్నాక్షిణే వివస్వతే
 నమః । మధ్యాహ్నాక్షిణేమిత్రాయనమః । మధ్యాహ్నార్తరే పృథివీధరా
 యనమః । ఐశానే ఆపవత్సాయనమః । ఆగ్నేయే సవిత్రేనమః
 నైరృత్యాం విబుధాధిపతయేనమః । వాయవ్యే రాజయక్షుణేనమః
 ఈశానాదై శాన్త్యే అదోఽభ్యనమః । ఆగ్నేయాదాగ్నేయే సావిత్రా
 యనమః । నైరృత్యానైరృత్యే జయాయనమః । వాయవ్యాద్వాయ
 వ్యేరుద్రాయనమః పూర్వస్థాపిత ఈశానాది క్రమేణద్వాత్రింశత్
 శిఖ్యాది దేవతాః పూజయేత్ । బాహ్యే ఈశాన్యాదిచతుష్కణేషు
 చరక్యాదీక పూజయేత్ పూర్వాదిచతుర్దిక్షుపహందాదీన్ పూజ
 యేత్ । తథా గణేశాదీన్ పూజయేత్ । తద్దేవ ఉగ్రసేనాదీన్
 పూజయేత్ । పూర్వాదిక్రమేణ ఇంద్రాదీన్ పూజయేత్ । ఇత్యా
 దీన్ దేవాన్ సకలోపచారైః సంపూజ్యపాత్రస్థిత నైవేద్యమేకత్ర
 ప్రత్యేకంవా ఉదకఫలతాంబూలాదీన్ నుపచారాన్ సమర్పయేత్ ।
 తదనంతరం మండపమధ్యే వాస్తుశీః ద్వాత్రింశమన్నామభిః పూజ
 యేత్ । ఓం ఏకపద సకలాయనమః ఓం చతుష్పద పంచకాయనమః
 ఓం సవీపద పీతాయనమః ఓం షోడశపద మహాపీతాయనమః ।

ఓం పంచవింశత్పదోప వీఠాయనమః । ఓం షట్త్రింశత్పదోగ్ర
వీఠాయనమః । ఓం ఏకోనపంచాశత్పద స్థంజిలాయనమః । ఓం
చతుఃషష్టిపద మండూకాయనమః । ఓం ఏకాశతిపద పరశాయికాయ
నమః । ఓం శతపద ఆసనాయనమః । ఓం ఏకవింశత్త్రోత్తరశతపద స్థానీ
యాయనమః । ఓం చతుశ్చత్వావింశత్యధికశతపద దేశీయాయనమః ।
ఓం నవశత్యుత్తరశతపదో భయచంజితాయనమః । ఓం చతుమాస
ద్వాశతపదభద్ర మహానవానమః । ఓం నపంచవింశద్విశతపద
షడ్మగర్భాయనమః । ఓం షట్పంచాశదుత్తరద్విశతపద త్రియుతా
యనమః । ఓం ఏకోననవత్యుత్తరద్విశతపద వృత్తభోగాయనమః ।
ఓం చతుర్వింశత్త్రిశతపద కర్ణాష్టకాయనమః । ఓం ఏకషష్ట్యుత్తర
త్రిశతపద గణితాయనమః । ఓం చతుఃశతపద సూర్యవిశాలాయ
నమః । ఓం ఏకచత్వారింశద్యధిక చతుఃశతపద సుసంహితాయ
నమః ।

ఓం చతురశీత్యుత్తర చతుశ్శతపద సుప్రతికాంతాయ నమః ।
ఓం ఏకోన త్రింశత్యధిక పంచశతపద విశాలాయ నమః । ఓం షట్
సప్తత్యుత్తర పంచశతపద విప్రగర్భాయ నమః । ఓం పంచవింశ
త్యుత్తర షట్పతపద విశ్వేశాయ నమః । ఓం షట్సప్తత్యధిక షట్పత
పదవిపులభోగాయ నమః । ఓం నవవింశత్యధిక సప్తశతపద విప్రతి
కాంతాయనమః । ఓం చతురశీమ్యుత్తర సప్తశతపద విశాలాయ
నమః । ఓం ఏకచత్వారింశత్యుత్తరాష్టశతపద విప్రభక్తికాయనమః ।
జేం నవశతపద విశ్వేశసారకాయ నమః । ఓం ఏకషష్ట్యుత్తర నవశత
పద ఈశ్వర కాంతాయ నమః । ఓం చతుర్వింశత్యుత్తర సహస్ర
పదేంద్రకాంతాయ నమః ।

ఇతి వీర దేవతాః సంపూజ్య ఆవాహ్య అనంతరం వాస్తు
 మండలమధ్యే యథావిధిఘటం సంస్థాప్య ప్రధానం వాస్తు పురుషం
 పూజయేత్ । తత్రాదౌ సువర్ణమయం వాస్తుమూర్తిం తామ్రసాత్రే
 సంస్థాప్య అగ్న్యైత్తరణం కుర్యాత్ । ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య
 దేశకాలా సంకీర్త్య ఓం తత్సదితి అస్యాం మూతా అపఘాతాది
 దోషపరిహారార్థమగ్న్యైత్తరణం దేవతాసాన్నిధ్యార్థం ప్రాణప్రతి
 ప్తాంచ కరిష్యే । సముద్రస్య త్వా ఇత్యష్టాభియుగ్భిః ప్రథమావృత్తౌ
 దుగ్ధధారాం ద్వితీయావృత్తౌ జలధారాంచ ప్రతిమాయాం పాత్ర
 స్థితాయాండద్యాత్ । తత్రమంత్రాః । ఓం సముద్రస్య త్వాఽహక
 యాఽగ్నే పరివ్యయామసి । పావకో ఆస్మభ్యగ్ం శివోభవ ॥ (1)
 హిమస్య త్వా జరాయుగాఽగ్నే పరివ్యయామసి । పావకో ఆస్మభ్య
 గ్ం శివోభవ ॥ (2) ఉపజ్మన్నపవేతనేవతరంనదీప్వా । అగ్నేపితృ
 మపామసి మండుకీ తాభిరాగహి నేమన్నయజ్ఞం పావకవర్ణగ్ం
 శివంకృధి ॥ (3) అపామిదన్న్యయనగ్ం సముదస్య నివేశనం ।
 అన్యాంస్తే ఆస్మత్తనంతు హేతయః పావకో ఆస్మభ్యగ్ం శివోభవ ॥
 (4) అగ్నే పావకరోచిషా మంద్రయాదేవజిహ్వయా । ఆదేవాన్వ
 ష్మీయష్మిచ ॥ (5) సనఃపావక దీదివో అగ్నేదేవాం । ఇహావహా ।
 ఉపయజ్ఞగ్ం హవిశ్చనః ॥ (6) పావకయశ్చితయం త్యాక్తపా
 త్నామనరుచఽఉపసోనభానునా । తూర్వన్నయామన్నేత శస్యనూ
 రణఽఆయోఘృణేన తత్ప్రహణో ఆజరః ॥ (7) సమస్తే హరనే

శోచిషే సమస్తే అస్త్వర్చిషే । అన్యోన్తే అస్మత్తపంతు హేతయ ।
చావకో అస్మభ్యగ్ం శివోభవ ॥ (8)

ఇతి పాత్రస్థవాస్తు ప్రతిమోపరి అనేనాగ్నిసూక్తేన సమగ్రేణ
దుగ్ధధారాండద్యాత్ । ద్వితీయావృత్తినూక్తం పఠజ్జలధారాం
దద్యాత్ । ఇతిరీత్యాగ్నృత్తారణం కుర్యాత్ । తతః శుద్ధజలేన
ప్రక్షాళ్య ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ । అస్యశ్రీ ప్రాణప్రతిష్ఠా మం
త్రస్య బ్రహ్మవిష్ణు గుదాఋషయః ఋగ్యజుః సామానిఛందాసి
క్రియామయవపుః ప్రాణాఖ్యాదేవతాః ఓం బీజం క్రౌంశక్తిః ప్రాణ
ప్రతిష్ఠాపనే వినియోగః బ్రహ్మవిష్ణురుద్ర ఋషిభ్యోనమః శిరసిః
ఋగ్యజుః సామచ్చందేభ్యోనమః ముఖే । ప్రాణాఖ్య దేవతాయై
నమః హృది । ఓం బీజాయనమః గుహ్యే క్రౌంశక్త్యైనమః పాద
యోః । ఓం కం ఖం గం ఘం జం అం పృథివ్యస్తేజోనాయ్వాకా
శాత్మనే ఆం హృదయాయనమః । ఓం చం ఛం జం ఝం ఇం ఇం
శబ్ద స్పర్శరూపరస గంధాత్మనే ఈం శిరసే స్వాహా । ఓం టం ఠం
డం ఢం ణం ఊం శ్రోత్రత్వక్పక్షుర్జిహ్వప్రూణాత్మనే ఊం శిఖాయై
వషట్ । ఓం తం థం దం ధం నం ఏం వాక్పాణి పాదపాయూ
పస్థాత్మనే విం కవచాయహుం ఓం పం ఫం బం భం మం ఓం
వచనాదాన వివరణోత్సర్గాసంధాత్మనే బేం నేత్రత్రయాయ
వౌషట్ । ఓం యం రం లం వం శం షం సం హం జ్ఞం క్షం గ్ం
అః మనోబుద్ధ్యహంకారచిదాత్మనే అః అస్రాయఫట్ । ఏవమాత్మ
నిమూర్తాచక్రత్వామూర్తిం స్పృష్ట్యాజపేత్ । ఓం హ్రీం క్రౌం
యం రం లం వం శం షం సం హం దేవస్య ప్రాణా ఇహప్రాణాః ॥
ఓం ఆం హ్రీం హం సః దేవస్య జీవఇహస్థితః ।

ఓం ఆం హ్రీం హం సః దేవస్య సత్వేంద్రియాణి । ఓం ఆం
హ్రీం హం సః దేవస్య వాఙ్మనశ్చక్షుః శ్రోత్రప్రాణప్రాణా ఇహ

గత్యస్వస్తయే సుఖేన సుచిరం తిష్ఠంతు స్వాహా । అర్చాహృద్యం
గుప్తం దత్వా జపేత్ । ఓం అస్మై ప్రాణాః ప్రతిష్ఠంతు అస్మై ప్రాణా
శ్చగంతు చ । అస్మై దేవత్వ మర్చాయై । మామహేతి చ కశ్చన ।
ప్రణవేన సన్నిరుద్ధ్య సజీవం ధ్యాత్వా ధ్రువా ద్యారితి త్ర్యంశ
జపిత్యాకర్ణే గాయత్రీం దేవమంత్రంచ జపేత్ । తతఃకర్తా స్వాగతం
తవదేవేశ మద్భాగ్యాత్త్వ మిహాగతః । ప్రాకృతోఽహం సదాత్వం
మాం బాలవత్సరిపాలయ । ఇతి పఠిత్వా నేత్రాభ్యం జనంకృత్వా
పంచామృతేన స్నాత్వా శుద్ధజలేన ప్రక్ష్యాశ్య పంచోపచారైః
పూజయేత్ । ఏవం వాస్తుపురుష ప్రాణప్రతిష్ఠాం కృత్వా వాస్తు
మండలమధ్యే కలశం స్థాపయేత్ । తస్మిన్ కలశే గంగాద్యావాహ
నం గంగాద్యాః సరితః సర్వాః సముద్రాస్చ సరాంసిచ । ఆయాంతు
యజమానస్య దురితక్షయ కారకాః ॥ తామ్రకలశమగ్ర్యే సంచల్లవ
పంచరత్న ఫలముద్రార్పణ సర్వాషధీః సప్తమృదశ్చక్షిపేత్ । జటీ
మాం నీవచాకుప్తా శైలేయం రజసిద్వయం । శుంఠీచంపకముస్తాచ ।
సర్వాషధిగణః స్మృతః ॥ అశ్వస్థానాద్గజస్థానా ద్వల్మీకాత్సంగ
మాద్ధృదాత్ । గోష్ఠాచ్చతుష్పథా ద్ద్రాహ్మ్యమృద సప్తైవ శాంతికే ॥

తత్రవరుణ మావాహ్య షోడశోపచారైః పూజయేత్ ।
కలశస్యముఖే విష్ణురిత్యాది మంత్రైస్తత్ర తీర్థాన్యా వాహయేత్ ।
ఏవం సర్వకలశేషు మధ్యమకలశో పరిమహావాస్తు పురుషప్రతిమాం
సువర్ణమయీం పట్టవస్త్రైరాచ్ఛాద్య నిధాయతతస్తం సకలదేవతా
ధిష్ఠితావయవముత్తాన మీశానకోణ స్థితశిరసం నైర్మత్యకోణ స్థిత
పాదం చ యథాకారం వాస్తుపురుషం ధ్యాత్వా షోడశోపచారైః
పూజయేత్ ॥ నారదీయే శిల్పశాస్త్రేఽష్టమోధ్యాయే । శతయోజన
మాన్నత్యం త్రింశద్యోజన విస్తృతం శుద్ధస్ఫటిక సంకాశం చతు
ర్వస్తం కిరీటినం వీతాంబరధరం దేవం ముక్తామయ విభూషితం ।
భూతలేన్యస్తముత్తానం శాంతరూపం మహాబలం చంద్రచూడం

త్రినేత్రం చ ప్రసన్న వదనాంబుజం | అంగదాన్ను పురాన్ హారాన్
వలయాం శుభభూషణాన్ దధానం భూతలావాసం సర్వాలంకార
సంయుతం పాదాదికేశ పర్యంతం ఈశానాదిషు యోజయేత్ |
ఏకాశీతి సమాఖ్యాతా దేవతాస్తత్ర నిక్షిపేత్ | పంచవక్త్రేణ
పురుషం ఆకృత్యాకల్పయేద్భుధః | శిల్పినాకుశలేనైవ శాస్త్రజ్ఞేన
విచక్షణః సంప్రదాయేనసిద్ధ్యంతి దేశికైరుపదేశతః ||

ఇత్యాదితోద్యాత్రింశ శ్లోకాఃస్సంతి తత్రాదాభగవంతంవాస్తు
పురుషం ప్రార్థయేత్ భగవన్ దేవదేవేశ బ్రహ్మాది దేవతాత్మక |
తనపూజాం కరిష్యామి ప్రసాదం కురుమేప్రభో || ఇతి ఓం భూర్న
మోవాస్తు పురుష మావాహయామి | ఓం భువో నమోవాస్తు
పురుషమావాహయామి | ఓం స్వర్నమో వాస్తుపురుష మావాహ
యామి | ఓం భూర్భువః స్వః స్వర్నమో వాస్తుపురుష మావాహ
యామి | వాస్తోష్పతే ఇతి మంత్రస్య సుతక్షణుషి స్త్రిషుప్ ఛందో
వాస్తుదేవతా వాస్తుస్థాపనే వినియోగః | ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతిజా
నీహ్యస్మాన్ తస్మివేశో అనమివోభవానః | యత్వేమపేప్రతి
తన్నోజుషస్వ శన్నోభవద్విపదేశం చతుష్పదే | ఓం వాస్తోష్పతయే
నమః వాస్తోష్పతి మావాహయామి | ఓం హ్రీం నమోభగవన్
వాస్తుపురుష మహాబలపరాక్రమ సర్వదేవతాశ్రిత శరీరవిరాట్పురుష
సకలబ్రహ్మాండ ధారీన్ భూమ్యర్పితమస్తక పురపత్తన ప్రాసాద
గృహవాపీకూప ప్రతిమారథ యంత్రోపకరణాభరణ యజ్ఞమండ
పాది సమస్తస్వరూప సన్నివేశసాన్నిధ్యకర విశ్వంభర పరమపురుష
స్వరూప శంఖచక్ర శార్ఙ్గధనుః కరవరదాభయహస్త వాస్తో నమస్తే
నమస్తే | ఏహ్యేహి భగవన్ వాస్తో సర్వదేవైరధిష్ఠిత భగవన్ కురు
కల్యాణం క్షేత్రేఽస్మిన్ సన్నిధోభవ | ఓం వాస్తుపురుష ఇహ
స్వాగతోభవ | సుప్రసన్నోభవ వరదోభవ ఇత్యావాహ్య | ఓం

సహశీర్వేత్యావాహనం । ఓం పురుష ఏవేత్యాననం । ఓం ఏతావా
 నస్యేతి పాద్యం । ఓం త్రిపామార్ధ్య ఇత్యర్ఘం । ఓం తతోవిరాడ
 జాయత ఇత్యాచమనీయం । ఓం తస్మాద్యజ్ఞా దితిస్నానం । ఓం
 తతోవిరాడజాయత ఇతిస్నానాంతే ఆచమనం । ఓం తస్మాద్యజ్ఞా
 త్సర్వ ఇతివస్త్రం । పునర్వస్త్రాంతే ఆచమనం । ఓం తస్మా దశ్వా
 ఇత్యుపవీతం ఉపవీతాంతే ఆచమనం । ఓం తం యజ్ఞ మిత్యను
 లేపనం । ఓం యత్పురుషమితి పుష్పం తులసీపత్రం అశ్రాష్టోత్తర
 శతనామాపూజాంకుర్యాత్ । ఓం బ్రాహ్మహోఽస్య ఇతిధూపం । ఓం
 చంద్రమామనసోజాత ఇతివీపం । ఓం నాభ్యాఇతి నైవేద్యం । నైవే
 ద్యాంతే ఆచమనం । ఓం ప్రాణాయస్వాహా అపానాయస్వాహా
 వ్యానాయస్వాహా ఉదానాయస్వాహా సమానాయస్వాహా హస్త
 ప్రక్షాళనం ముఖప్రక్షాళనం మధ్యేమధ్యే ఆచమనీయం పూగీఫలంస
 కర్పూరం తాంబూలం సుమనోహరం పవిత్రీకరణం నిత్యం తాంబూ
 లం ప్రతిగృహ్యతాం । ఓం యత్పురుషేణ ఇతి తాంబూలముతు
 ఫలంచ సమర్పయామి । ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞమయ జంతదేవాః ఇతి
 దక్షిణాం తతః ఆరార్తికం పుష్పాంజలించ కుర్యాత్ । ఏవంకృతే
 నానేన పూజనేన శ్రీమాన్ వాస్తుదేవః ప్రీణాతు పూజితో వరదో
 భవతు । ఏవం పూజయిత్వా బలిదానం దద్యాత్ । ఓం ఏహ్యేహి
 భగవన్ వాస్తో ఇమం మయోపనీతం బలిం గృహాణమమ యజ్ఞ
 మచ్ఛిద్రం కురు సకలదుష్టగ్రహ భూతపిశాచ వేతాల బ్రహ్మరాక్ష
 సేభ్యో రక్షరక్ష స్వాహా ఇతి మంత్రేణ సతాంబూల దక్షిణాకం
 బలిందత్వా ప్రార్థయేత్ యజ్ఞభాగం ప్రతీక్షస్వ పూజాంచైవ బలిం
 మమ । నమోవమస్తే దేవేశ మమస్వస్తి కరోభవ । ఇతి ప్రార్థ్య
 హస్తా సాదా ప్రక్షాళ్యాసనే ఉపవిశ్యాచమ్య అర్ఘ్యప్రదానం
 కుర్యాత్ । ఓం పూజ్యోఽసి త్రిషులోకేషు యజ్ఞరక్షార్థహేతవే
 త్వద్విదాన చ సిద్ధ్యంతి । యజ్ఞ దానాన్యనేకతః । స్వయంభో భగవన్

వాస్తో ష్పతేదేవేశశాశ్వత । గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం । సర్వే
శ్వర నమోస్తుతే ॥

ఇత్యర్ఘ్యందత్వా ప్రణామం కుర్యాత్ । మంత్రహీనం క్రియాహీనం
భక్తిశ్రద్ధా సమన్వితం యత్పూజితం మయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే
నమస్తే వాస్తుదేవేశ సర్వవిఘ్నహరోభవ కాంతింకరు సుఖందేహి ।
సర్వాన్ కామాన్ ప్రయచ్ఛమే । ఇత్యుక్త్వావాస్తు పురుషం ప్రణ
మేత్ । ఇత్యుక్తప్రకారేణ వాస్తుపురుష సపర్యాం కుర్యాత్ । తతః
యాజుషాధర్వణ మహాశిల్పపనిష ద్విశ్వకర్మోపనిష దాదివేద
మంత్రపాత్రైః స్మత్యగీతాదిభి స్సహప్రతిమాం శకటేస్థిత్యా గ్రామ
ప్రదక్షిణం కృత్వా యజ్ఞమండపే ప్రవేశయేత్ । ఓం సహనావవతు
సహనాభునక్తు సహవీర్యం కరవావహై తేజస్వి నానధీతమస్తు
మావిద్విషావహై । ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః । అథమహాశిల్ప
పనిషదం వ్యాఖ్యాస్యామః । సకల నిగమాగమసార పారగం పరిపక్వ
భావభర మాచార్యం ప్రణమ్య ఛాత్రః పరిపృచ్ఛతి । భగవన్ మే
మహాశిల్ప తత్త్వరహస్యం బ్రూహీతి । తగ్ం సహోవాచ । అణా
రణీయ స్మహతో మహీయదతోనవేది తుగ్ం శిల్పరహస్యగ్ం
శక్నోతి । భవతస్మాత్సావధానః । వాఙ్మనోగోచరాతీతానస్త దివ్య
తేజో మయోనితో నిర్వికల్పో నిరంజనో నిరాఖ్యాదోఽతిశుద్ధో
దేవపకః పరబ్రహ్మ విరాజతే ।

స ఏవాఖిలాండ కోటినాం మూలబీజం భవతి తస్మాన్న
ద్వితీయోఽస్తికశ్చిత్ । స నిరాకారోఽసి సాకారత్వం విధత్తే । నిరా
కార సాకారావస్య నై సర్గికౌవర్తతే । జగదుదయకారణం తస్మనో
జాయతే మనస్సంకల్పాత్సర్వం జగత్సం కల్పితంభవతి । పదైవైవం
పారభ్య తేజగచ్ఛిల్పం । య ఇమావిశ్వాభవనాని జుహ్వద్వప్సిర్వో
తానిషసాద పితానః । స ఆశిషాద్రవిణమిచ్ఛమానః పరమచ్ఛదోవర
ఆవివేశ । విశ్వానిస్పృష్టవన ప్రళయరూపాణి కర్మాణియస్యాసౌ విశ్వ

కర్మాభవతి । యస్మిన్ని దగ్ం సర్వం భవనం జజాన । యస్మాదిదగ్ం సమస్తగ్ం సంకల్పరూపగ్ం శిల్పం ప్రకల్ప్యతే । స విశ్వకర్మా పరమాత్మా భవతి । ఆదిశిల్పకృత్త తస్సభవతి । మనసా యత్స్మ జ్యతే విశ్వకృదస్తత్సర్వగ్ం శిల్పిమేవభవతి । యత్తద్విధాన మను బ్రూహీతి ఛాత్రేణ పృష్టోదేశిక స్సపునరువాచేతి । యదాసపర బ్రహ్మణః సంకల్పో దయోభవతి । తదై వాహం కారః ప్రజాయతే తస్మాత్సంచ భూతాని । భూతేభ్య ఓషధయః సర్వే । తేభ్యోఽన్నం తతః స్థావరజంగమః పంచోభవతి । కారణం భవత్యత్ర చోపాదాన మాకాశాదీని అఖండోఽపిదీప్యతేఽయమేవ హృతోక్తేశ్శు పరి చ్చిన్న జీవత్వేన । వ్యాప్నోతి చాకాశవత్సర్వం । అలంచకార నక్షత్రాదిభి రాకాశం ॥

శైలకాశన ద్రుమాదిభిశ్చ వసుంధరాం నానార్థభాజం వాచ గ్ం శిల్ప విచిత్ర సుందరామకరోత్ ॥ ఏవమేవాలం కృతవాన్ । పదార్థానివై సర్వాణి । సర్వమేతద్భవతి విశ్వకృదశిల్పం । యదా తదాభవ జ్జగద్విజ్ఞాన శూన్యగ్ం సోఽకామయతా త్నానం పంచా స్యం తదైవావిరాసీ త్రవృత్తైః । తస్యైవతేజోఽంశా దభవన్ బ్రహ్మణో మనుర్మయస్తృష్టా శిల్పీ విశ్వజ్ఞ ఇతి పంచ । తానేవగ్ం హోవాచ విశ్వకర్తా ప్రవర్తయతలోకం పంచకర్మభిరితి । ప్రవర్తత ఇత్యేతైః పంచభిరితి ప్రపంచోభవతి । యజ్ఞ ఏవేదం కర్మయజ్ఞః కర్తృవ । శ్రుణుత తద్యథాస్మప్తిస్థితిలయ తిరోధానానుగ్రహరూపా ణీతి । ఏతద్భవత్యేవం విశ్వకర్మణః । కుర్యాదేవమేవచలోకస్య దాతారో భవంతు జ్ఞానస్య విజ్ఞానస్య శిల్పినః । అధిష్ఠాతాహం కర్మణ స్సకలస్య యజ్ఞరూపః । విలసితమేవం మయైవ జగచ్ఛిల్పస్య కౌశలం । గుహ్య మిదమాధ్యాత్మం । రహస్యం భవతి ప్రాణినామ జ్ఞేయం । తదేతద్వివృణుత వివృణుతలోకస్య ప్రకల్పయత యజ్ఞగ్ం శిల్పేన శిల్పేనై వేదము పబ్ధంహితం । యజ్ఞోభవతి లోకానాం

నిశ్చేయసేసిధ్యేరన్ వివిధావ్య వికార్యాణి భవతి చ తన్నానావిధ
 శిల్పబహుళం శిల్పాద్యతే కించిత్సత్రమితిన్ చ్యతేన్ చ్యత ఇతి ।
 తతోఽనశ్యం విస్మజత విస్మజతోఽపకరణాని జ్యేష్ఠాః । అభ్యర్చనీ
 యోఽహం యజ్ఞే నైవలోకస్య తాన్యే వంవేదీ కుండరథ పాత్రా
 దీన్యభ్యాహాయతకారయితాధ్వరాన్ సర్వైరపిలోకైరనుశ్రుతిమితి ।
 ఏకైకస్యైకైకోధ్యక్ష ఇతి వేదస్య తత్రాధర్వణ శిల్పభూయష్ఠ
 మద్యంతం మంత్రేణైవ స్వరూపాణి ప్రకర్తవ్యాని ధ్యానే నైవ
 పశ్యంతి తద్రూపం రూపేణైవధ్యాయంతే తద్దైవతం రూపమేవత
 చ్చిల్పం తాన్యయోదారు శిలాతామ్రహిరణ్య వికారాణి మృదాదీ
 న్యధమాని యద్యస్యోక్తం తద్వికారంతస్య ఆయతనవంతివై సర్వా
 ణ్యపిదైవతాని ఏవమేవాపరాణ్యపి శిల్పవిలసితాని కర్మాణి భవం
 త్యైతానిచ మోక్షప్రదాని సంపద్యేరన్ సర్వకల్యాణానిలోకాః ।
 సంచినుయాత్పుణ్యమేభిఃశిల్పైరితి బ్రాహ్మణానామేవ తద్భవతిశిల్పం
 యద్యబ్రాహ్మణోభవేన్నశిల్పీతి అబ్రవీదేవం పునరాచార్యః సర్వ
 జ్ఞం యదాయదావహీయతే లోకాదస్మాద్ధర్మగ్ం శిల్పరూపం ।
 తదైవావిర్భూయతే భగవాన్ విశ్వకర్మాఽఽత్మనస్తేజసః ప్రకల్పన్య
 కారాన్ తస్మాదేవ ప్రజాపత్యృషయః ప్రజాయంతే శిల్పవిభవః ।
 తేభ్య ఏవపారంపర్యగ్ం సమాగతం భవతి శైలిప్రకమాచార్య
 త్వంచ దేవానామప్యాచార్యాస్త ఏవవిభ్రాజంతే మహాంతః ।

నిరుక్తాస్తేభవంత్యాది కర్తాలోక ప్రవర్తకాః । తద్వివిధ
 మేవగ్ం శిల్పం దైవం మానుషంచేతి నాభానేదిష్ఠాదీన్యత్ర ప్రథ
 మాని అన్యాని మానుషాణి త్యుచ్యంతే దేవమూర్తి దేవాయత
 నేష్ట్యాదికం భవతి సర్వం దైవమితి విచిత్రగ్ం శిల్పం మానుషం
 చైవం భవతి శస్త్రాస్త్ర యంత్ర హలప్రాసాదవాప్యా భరణౌదీనీతి ।
 తయోకేవగ్ం శిల్పయోర్భవంతి వాగీశ్వరీ మేర్వాదీన్య పకరణ

ఏభ్యోదశభ్య ఏవక్రియతే సర్వం వైవిచిత్రగం శిల్పం అత శ్శిల్ప
 మూలాని సర్వాణి పూజనీయాని సర్వేషామతోభవంతి వైశిల్పాని
 ఏభిః సుఖంజీవేయుర్లోకాః ఏభిరాపునూయాన్సిశ్రేయసం ఏభిర్భవంతి
 జగంతి చక్షుష్మంతి ఏభిః పూజ్యంతే^౨ త వేధసః స్థపతయశ్చ ఏభిః
 పూర్ణం భవ త్వానందంచ ఏభిర్ముముక్షవః ప్రాపునంతిమోక్షం ।
 ఇత్యేవం భవతిశిల్పం శిల్పగం హస్తిన్నధిగమ్యతే తస్మాజ్జగత్సర్జనం
 భవతిశిల్పం యజ్ఞోభవతుశిల్పం శిల్పం వైభవతుయజ్ఞః పుణ్యం
 భవతుశిల్పం జ్ఞానంభవతు విజ్ఞానంచ శిల్పం లాకికంభవతు వైదికం
 చాపిశిల్పం బ్రాహ్మణానామేవేదగం శిల్పం భవతు తత్త్వంభవతి
 శిల్పం రహస్యంభవతి శిల్పం జగత్సర్వగం శిల్పమేవభవతి తదేవ
 విశ్వవర్ధకం భవత్వీత్యుపనిషత్ । ఓం సహనావవతు సహనాభునక్తు
 సహ వీర్యం కరవావహై తేజస్వినావధీతమస్తు మావిద్విషావహై
 ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ॥

అథ శ్రీ విశ్వకర్మోపనిషత్ ఓం విశ్వకర్మాదిశాంపతిః సనః
 పశూన్ పాతు సో^౨స్మాన్ పాతు తస్మైనమః ప్రజాపతీరుద్రో
 వరుణో గ్నిర్దిశాంపతిః సనః పశూన్ పాతుసో^౨స్మాన్ పాతుతస్మై
 నమః । అథ పురుషోహవైవిశ్వకర్మణో^౨కామయత ప్రజాః సృజే
 యేతి । విశ్వకర్మణః ప్రాణోజాయతే మనః సర్వేంద్రియాణి చ ।
 ఖంవాయుర్జ్యోతిరాపః పృథివీ విశ్వస్యభారీణీ విశ్వకర్మణో బ్రహ్మ
 జాయతే విశ్వకర్మణోరుద్రోజాయతే విశ్వకర్మణోనారాయణోజాయతే
 విశ్వకర్మణః ప్రజాపతయః ప్రజాయంతేవిశ్వకర్మణో ద్వాదశాదిత్యా
 రుద్రావసవస్సర్వే దేవతాసర్వే ఋషయః సర్వాణి ఛందాగంసి
 సర్వాణి భూతాని వాసముత్పద్యంతే విశ్వకర్మణి ప్రవర్ధంతే విశ్వ
 కర్మణి ప్రలీయంతే । ఓం అథ నిత్యోదేవ ఏకోవిశ్వకర్మా యోదే
 వానాం నామథా ఏకఏవ విశ్వకర్మా విరాడ్విశ్వకర్మా స్వరా
 డ్విశ్వకర్మా సప్రమాడ్విశ్వకర్మా అథరుద్రో విశ్వకర్మా బ్రహ్మవిశ్వ

కర్మా శినశ్చవిశ్వకర్మా విష్ణుశ్చ విశ్వకర్మా శక్రశ్చ విశ్వకర్మా
 ద్యావాప్మణివ్యాచ విశ్వకర్మా కాలశ్చ విశ్వకర్మా దిశశ్చ విశ్వ
 కర్మా దిగంతశ్చ విశ్వకర్మా అగ్నిశ్చ విశ్వకర్మా ఊర్ధ్వశ్చ విశ్వ
 కర్మా అథశ్చ విశ్వకర్మా అవాంతరంచ విశ్వకర్మా అంతర్బహిశ్చ
 విశ్వకర్మా విశ్వకర్మణో నిరాకృతిః విశ్వకర్మణ ఏవేదగ్ం సర్వం
 యుమ్భతం యచ్ఛభవ్యం నిష్కళంకో నిరంజనో నిర్వికల్పో నిరా
 భ్యాతః శుద్ధాద్వంద్వో విశ్వకర్మాన ద్వితీయోఽన్తి కశ్చిత్
 య ఏవంవేద సవిశ్వకర్మాఽరేభవతి సవిశ్వకర్మాఽరేభవతి । ఓమి
 త్యక్రే వ్యాసారేత్ నమ ఇతిపశ్చాత్ విశ్వకర్మణ ఇత్యుపరిష్టాత్
 ఓమిత్యేకాక్షరం నమ ఇతిద్వే అక్షరే విశ్వకర్మణ ఇతిపంచాక్షరాణి।

ఓం విశ్వకర్మణ ఇతి షడక్షరాణి । ఓం నమో విశ్వకర్మణ
 ఇత్యష్టాక్షరంపదం యోహవై విశ్వకర్మణ ఇత్యష్టాక్షరం పదమధ్యేతి
 అనుపబ్రువన్ త్వర్వమాయురేతి వింతే ప్రాజాపత్యం రాయస్సో
 వం గౌపత్యం తతోఽమృతత్వమశ్నుతే తతోఽమృతత్వ మశ్నుత
 ఇతి యఏవంవేద ప్రత్యగానందం బ్రహ్మపురుషం ప్రణవ స్వరూపం
 అకారఉకారో మకార ఇతి తానేకథా సమభరత్తదేతదోమితి
 యముక్త్వా ముచ్యతే యోగీ జన్మసంసార బంధనాత్ । ఓం నమో
 విశ్వకర్మణ ఇతి మంత్రోపాసకః । సాయుజ్యం గమిష్యతి తదిదంపరం
 పుండరీకం విజ్ఞానఘనం తస్మాత్తది తావన్నాత్రం బ్రహ్మణ్యో విశ్వ
 కర్మోం సర్వభూతస్థమేకం విశ్వకర్మాణం । కారణరూప మకార
 పరవిశ్వబ్రహ్మో పదం విష్ణ్వభ్య మితితేపి విశ్వకర్మజ్యోపనిషదం ।
 యోహవై విశ్వకర్మజ్యో పనిషదమధీతే సర్వేభ్యో సాపేభ్యో
 విముక్తోభవతిససర్వేభ్యోవిముక్త స్సర్వాన్ కామానవాప్నోతిబ్రహ్మ
 త్వం చ గచ్ఛతి ఇత్యుపనిషత్ । ఓం సహనావవతు శాంతిః॥మండప
 ప్రవేశశానంతరం కర్మణః పుణ్యాహవాచనం కృత్వా తతోమధ్య
 వేద్యాం ప్రాగ్భాగే ఘటం సంస్థాప్యతత్ర వరుణం ప్రథానదేవంచా

వాహ్యయథావిధి షోడశోపచారైః సంపూజ్యతతః కుశకుండికా తతః
 కృత పంచభూసంసాగరపూర్ణకస్థాపితాగ్నింప్రదక్షిణీకృత్య పుష్ప
 చందనతాంబూలపూగీఫలద్రవ్య వస్త్రాన్యాదాయ అగ్నేర్దక్షిణతో
 వస్త్రాసనాస్తరణం కల్పయిత్వాస్థపతిం పాదప్రక్షాళన గంధ
 మాల్యాదిభిః పూజ్యవాస్తే ధౌతవస్త్రోత్తరీయ కమండలు భూషణాది
 కంగృహీత్వా ఓం అద్యకర్తవ్యప్రతిష్ఠాహవనకర్మణి కృతా కృతా
 వేక్షణరూపం బ్రహ్మకర్మ కర్తుమము కగోత్రమముక శర్మాణం
 బ్రాహ్మణమేభిర్ద్రావ్యాక్షత పూగీఫల వాసాభిర్బ్రహ్మజ్యే నత్వా
 మహం వృణే || ఇతి స్థపతిం వృణుయాత్ | వృతోఽస్మీతి ప్రతివచ
 నం | వ్రతేన దీక్షేతిరక్షాం ఓం యంజం తీతితిలకంచ కృత్వాకర్తా
 శిల్పినం ప్రతియథా విహితం కర్మ కురుఇత్సుక్తే కరవాణీతి స్థపతి
 ర్బూర్బుయాత్ తతోఽస్మిన్ కర్మణి త్వంమే బ్రహ్మభవేత్యభిధాయ
 భవామితి తేనోక్తే అగ్నేర్దక్షిణతః కల్పితా సనోపరి ఉపవేశయేత్
 తతః ప్రణీతాపాత్రం వరుణకాష్ఠమయం ద్వాదశాం గులోచ్ఛం
 చతురంగుళమధ్యఖాతం పద్మాకృతిం పురతః కృత్వా జలేనాపూర్వ
 కుశైరాచ్ఛాద్య బ్రహ్మణోముఖ మవలోక్య అగ్నేరుత్తరతః కుశో
 పరిని దధ్యాత్ తతోఽర్హిషా పరిస్తరణం బర్హిషశ్చతుర్థభాగే నేత్య
 ర్థః ఏకాశీతి దర్భదళాని బర్హిషఃసంతి తేషాం చతురోభాగాన్
 కృత్వా ఏకేనదర్భేణ శూన్యవాస్తోనభవేత్ ప్రథమభాగమూదాయ
 ఆగ్నేయాదీశానాంతం ద్వితీయభాగమూదాయ బ్రహ్మణోఽగ్ని
 పర్యంతం తృతీయభాగమూదాయ నైరృత్యాద్వాయవ్యాంతం
 చతుర్థభాగమూదాయ అగ్నితః ప్రణీవాపర్యంతం పరిస్తరణం
 కుగ్యాత్ |

తతోఽగ్నేరుత్తరతః పశ్చిమదిశి పవిత్రచ్ఛేదనార్థం కుశ
 త్రయం పవిత్రకరణార్థం సాగ్రమనంతర్గర్భంకుశ పత్రద్వయం

ప్రోక్షణీపాత్రం ఆజ్యస్థాలీ చరుస్థాలీ సంమార్జనకుశాః పంచ ఉప
యమనకుశాః సప్తసమిధస్త్రిసః ప్రాదేశమాత్రాః స్రువఃఖాశిరః
ఆజ్యం పట్నంచాశదుత్తర శతద్వయముష్ట్యవచ్ఛిన్నం తండుల
పూర్ణపాత్రం దక్షిణాంవరోవా పవిత్రచ్ఛేదనకుశానాం పూర్వ
పూర్వదిశి క్రమేణైతాన్యా సాదనీయాని అథ త్రిభిః పవిత్రచ్ఛేదన
కుశైర్ద్యో పవిత్రేఛేత్వా సపవిత్రకరేణ ప్రణీతోదకం త్రిః ప్రోక్షణీ
పాత్రే నిధాయప్రోక్షణీపాత్రం వామహస్తేకృత్వా దక్షిణహస్తానా
మికాంగుష్ఠాభ్యాం పవిత్రేగృహీత్వా త్రిరుత్పవనం తతః ప్రోక్షణీ
పాత్రం నిదధ్యాత్ ఆజ్యస్థాల్యామాజ్య నిర్వాపః చరుపాత్రే చరు
ప్రక్షేపః ఆజ్యాధిశ్రయణం తతోజ్జ్వలత్ప్రణమాదాయ ఆజ్యస్థో
పరి ప్రదక్షిణం భ్రామయిత్వా వహ్నాంతప్రక్షేపః తతః స్రువ
ప్రతపనంకృత్వా సంమార్జనకుశైః స్రువసంమార్జనం కృత్వా
మూలేన మూలం మధ్యేనమధ్యం అగ్రేణాగ్రం పునఃప్రతప్య స్రువం
దక్షిణతో నిదధ్యాత్ ।

తత ఆజ్యోత్తరణ మవేక్షణ మపద్రవ్యనిరసనం తతః ఉపయ
మనకుశానాదాయ వామహస్తే నిధాయ అగ్నిపర్యక్షణం కృత్వా
ఉత్తిష్ఠన్ మనసా ప్రజాపతిం ధ్యాత్వా తూష్ణీమగ్నా ఘృతాక్తాః
సమిధస్త్రిసః క్షిపేత్ । ఉపవిశ్య పవిత్రప్రోక్షణ్యుదకేనాగ్నిం పర్య
క్షణీ కృత్య పవిత్రే ప్రణీతాపాత్రే నిధాయ పాతితదక్షిణజానుః
కుశేన బ్రహ్మణాఽన్వారభ్యః సమిద్ధతమేఽగ్నా స్రువేణాజ్యాహుతిం
జుహోతి తత్రాఘోరాదారభ్య ద్వాదశాహుతీషు అనంతరం
స్రువావస్థితశేషఘృతస్య ప్రోక్షణీ పాత్రేప్రక్షేపః । ఇతి కుశకుండికా
విధిః । ఇతి ప్రథమేఽహ నికర్తవ్యం తతఃద్వితీయేఽహని ॥

అథహోమః చతుర్భాగం తిలంకుర్యా త్త్రిభాగం త్వాజ్య
మేవచ శ్వేతాయవాద్విభాగాః స్యుస్తదగ్ధం తండులాః స్మృతాః ।
తదగ్ధం శర్కరాజ్జేయో ముఖవాసం యథేచ్ఛయా ఆయుః క్షయో

యవాధిక్యే యవసామ్యే ధవక్షయః సర్వకామ సమృద్ధిర్థం తిలా
 ధిక్యం సదైవహి ॥ ఓం ప్రజాపతయే స్వాహా ఇదం ప్రజాపతయే
 నమమ । ఓం ఇంద్రదాయ స్వాహా ఇద మింద్రదాయ నమమ । ఓం
 అగ్నయేస్వాహా ఇదమగ్నయే నమమ । ఓం సోమాయస్వాహా
 ఇదం సోమాయనమమ । ఓం భూఃస్వాహా ఇదమగ్నయే నమమ ।
 ఓం భువః స్వాహా ఇదం వాయువేనమమ । ఓం స్వః స్వాహా ఇదం
 సూర్యాయ నమమ । ఏతామహావ్యాహృతయః । యథాబాణప్రహా
 రాణాం కవచం వారణం భవేత్ । తద్వద్భవోప ఘాతానాం శాంతి
 ర్భవతి వారణం । ఓం శాంతిరస్తు పుష్టిరస్తు వృద్ధిరస్తు యత్పాపం
 రోగస్తత్రుతిహతమస్తు ద్విపదేచతుష్పదే సుశాంతిర్భవతు ॥

ఓం ఆయుష్మానగ్నేహవిషా వ్యృథానోఽఘృత ప్రప్రీతోఽఘృత
 యోనిరేధి ఘృతం పీత్వా మధుచారుగవ్యం పితేవ పుత్ర) మభీరక్ష
 తాది మాన్ తస్వాహా । ఇతి ప్రాయశ్చిత్తహోమః । అథ పంచ
 వారుణీ హోమః ॥ ఓం త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్య
 హేడో అవయాసిసీష్ఠాః । యజ్ఞోవహ్నితమః శోశుచానో విశ్వా
 ద్వేషాగ్ంసి ప్రముముగ్ధ్య స్మత్స్వాహా ఇదమగ్ని వరుణాభ్యాం ।
 (1) ఓం సత్వన్నో అగ్నేవమో భవోతీనేదిష్ఠో అస్యా ఉషస్తో
 వ్యష్టే । అవయక్ష్వనో వరుణగ్ం రరాణో వీహిమ్మజీకగ్ం సుహ
 వోన ఏధి స్వాహా ॥

ఇదమగ్ని వరుణాభ్యాం । (2) ఓం అయాశ్చగ్నేస్య సభి
 శస్తి పాశ్చ సత్యమిత్యమయా అసి । అయానోయజ్ఞం వహస్యయానో

ధేహీ భీషజగ్ం స్వాహా॥ ఇదమగ్నయే (3) ఓం యేతేశతం వరు
ణయే సహస్రం యజ్ఞియాః పాశావితతా మహాంతః॥ తేభిర్హి
అద్యసవితోత విష్ణుర్విశ్వే ముంచంతు మరుతః స్వరాః స్వాహా॥
ఇదంవరుణాయ సవితే విష్ణవే విశ్వేభ్యో దేవేభ్యో మరుద్యభ్యః
స్వరేభ్యః॥ (4) ఓం ఉదుత్తమం వరుణ పాశమస్మదవాధమం
విమధ్యమగ్ం శ్రథాయ॥ అథావయ మాదిత్యవ్రతే తవానాగస్తో
అదితయేస్వామ స్వాహా॥ ఇదం వరుణా యాదిత్యాయాదితయే॥

(5) అత్రోదక స్పర్శః॥ ఇతి పంచవారుణీ హోమః॥ ఏవం
స్థండిలే బ్రహ్మోపవేశనాది పాత్రాసాదనం కృత్వా పాత్రాసాదనే
విశేషః గ్రహసమిదతిక్తా బేదుంబరీఖాదిరీ పంచవిల్వఫలాని బీజా
నివాపాయసాది యథాసంభవం బలయః॥ ఆజ్యభాగాంతం సర్వం
నిర్వర్త్య పశ్చాత్ స్రువోమధ్యే చతుర్గ్రహీతమాజ్యం గృహీత్వా
స్తంభస్థానదేశేషు చతుర్షు ఆగ్నేయకోణా దారభ్యహోమః॥ తత్ర
మంత్రః॥ ఓం అమృతాయ భోమాయ స్వాహా॥ తత్ర మంత్రపాఠః॥
ఓం ఇమాముచ్చ్రూమి భువనస్యనాభిం వసోరారాం ప్రతరణీం
వసూనాం॥ ఇహైవద్రువాన్తి మితోమిశాలాం క్షేమేతిష్ఠతు ద్రువ
ముచ్చ్రూమాణా॥ అశ్వినతీగోమతీ సూనృతావతుష్టచ్చ యస్వ
మహాతే సౌభగాయ॥ ఆత్వాశిశురాక్రందత్త్వాగావోవాయూయమా
మాః ఆత్వాకుమారస్తరుణా ఆరతోజగదైఃసహ ఆత్వాపరిసుతః
కుంభ ఆదఘ్నః కలశైరుపక్షేమస్య పత్నీబృహతీసువాసారయిన్నో
ఘేహిసుభగేసువీర్యం॥

అశ్వినద్గోమమార్జస్వత్సూర్ణం వసతే రివాభినః పూర్వతాతం
పిరిదమచుశ్రేయోవత్సనః॥ ఏవంప్రతిస్తంభం సర్వత్ర మంత్రపాఠః॥

పశ్చాదు త్తరత ఉదపాత్రం ప్రతిష్ఠాప్య బ్రహ్మణం మంత్రయతే ।
 బ్రహ్మన్ ప్రవిశామితి । బ్రహ్మణానుజ్ఞాతః ప్రవిశన్ ఋచంప్రపద్యే
 శివం ప్రపద్యే అతఃపరం విధివన్న నగ్రహాణాం హోమం సమిదాజ్య
 చరోహోమః తిలహోమః క్రమేణతు తతః శిఖ్యాది దేవతాభ్యో
 ద్రవ్యోత్సర్గః । తతోయజమాన్ ౭గ్నే ద్దక్షిణతః ఉపవిశ్య సర్వ
 దేవతాద్రవ్యాణి సంకీర్త్యతాభ్య ఏతాన్యత్సృజేనమమ । ఇతి
 ఏకైక దేవత్యత్యాగం కుర్యాత్ । బహుఋత్విజ కర్తృకేహోమే
 ప్రత్యాహుతిత్యాగస్యకర్తు మశక్యత్వాత్ ఏకత్రత్యాగః తద్యథా
 కాలజ్ఞానం కృత్వా ఆద్యకర్తవ్య ప్రతిష్ఠాహవన కర్మణి గణపతి
 విశ్వకర్మగాయత్రి పంచబ్రహ్మ పంచశక్తి పంచవింశద్వ్యుత్తర శివ
 బ్రహ్మర్షి పంచవింశద్వ్యుత్తర శతదేవీ వరుణవసోధారాయోగినీ
 మాతృకాధి ప్రత్యధిదేవతా సహితానాం సూర్యాది నవగ్రహాణాం
 పంచలోకపాలానా మింద్రాది దశదిక్పాలానాం మండలస్థ బ్రహ్మది
 దేవతానాం సచరక్యాది శిఖ్యాది పంచచత్వారింశద్వాస్తు ప్రధాన
 దేవ సహితానాం ప్రీతయే అర్చాది సమిదాజ్యపాయస యవతిల
 చరుశర్కరాబిల్వ బీజఫలగుగ్గుల సుగంధద్రవ్యాది తత్తదేవతా
 మంత్రై ర్ముకగోత్రో ౭ముక శర్మాబ్రాహ్మణద్వారా హోమార్థ
 మహముత్సృజే నమమేతి ద్రవ్యత్యాగం కుర్యాత్ । అథ నవగ్రహా
 ణాం సమిధః । అర్కః పలాశః ఖదిరోహ్యపా మార్గో ౭థ పిప్పలః
 ఔదుంబరః శమీదుర్వా కుశాశ్చ సమిధః క్రమాత్ ॥ ప్రాదేశ
 మాత్రాః సరలాఘృతాక్తాః సమిధోజు హుయాత్ । అథార్క
 సమిధ ఆదాయ ॥

ఓం ఆత్మస్థేనరజసా వర్తమానోనివేశ యన్నమృతం
 మర్త్యంచ హిరణ్యయేన సవితారథే నాదేవోయాతి భువనాని
 పశ్యన్ స్వాహా । ఇదం సూర్యాయ అనేనార్క సమిద్ధోమేన

శ్రీ సవితా దేవతాశ్రీయతాంతేన మమ యజ్ఞేశాంతికర్తా పుష్టికర్తా
తుష్టికర్తా నరదోభవ ఏవం సర్వత్ర ॥ (1) పలాశస ఓం ఇమం దేవా
అసపత్నీగం సువధ్వం మహాక్షేత్రతాయ మహాతేజైస్థాయ మహా
తేజానరాజ్యా యేంద్రస్యేంద్రియాయ । ఇమమమవ్య పుత్రమ
ముప్యై పుత్రమస్యైవిశ ప్తివహో మీరాజాసోమోస్మాకం బ్రాహ్మ
ణానాగం రాజాస్వాహా । ఇదం చంద్రమసే ॥ (2) అథ ఖదిరస -
ఓం క్షిద్ధూర్ధాదివః కకుత్స్థతిః పృథివ్యా ఆయం । క్షపాగం రేతా
గం సిజిన్వతిస్వాహా । ఇదం భౌమాయ । (3) అసామార్గస- ఓం
ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే ప్రతేజాగృహీత్వ మిష్టాపూరేసగం స్పృశేభా
మయంచ । అస్మిన్నధనే అధ్యుత్తరస్మిన్ విశ్వేదేవా యజమానశ్చ
నీదతస్వాహా ఇదంబుధాయ (4) పిప్పలస- ఓం బృహస్పతే అతి
యద్యో అర్హాద్యు మద్విభాతిక్రతు మజ్జనేషు । యద్దీదయచ్ఛవస
ఋతప్రజాత తదస్మా సుద్రవీణంధేహి చిత్రం స్వాహా । ఇదం బృహ
స్పతయే ।

(5) ఉదంబరస- ఓం అన్నాత్పరిస్రుతోరసం బ్రహ్మణాహ్య
పిబత్ క్షత్రం పయః సోమం ప్రజాపతిః । ఋతేన సత్యమింద్రియం
విపానగం శుక్రమంధస ఇంద్రస్యేంద్రియ మిదంపయోమృతం మఘ
స్వాహా । ఇదం శుక్రాయ (6) శమీస- ఓం శనో! దేవీరభిష్టయ

ఆపోభవంతు పీతయే శంయోరభి స్రవంతునః స్వాహా । ఇదంశనైశ్చ
 రాయ (7) దూర్వా- ఓం కయానశ్చిత్ర ఆభవదూతీ సదావృధః
 సఖా కయాశచిష్టయా వృతాస్వాహా । ఇదంరాహవే (8) కుశా-
 ఓం కేతుం కృణ్వన్నకేతవే పేశోమర్యా ఆపేశసే సముషద్భిరజా
 యధాః స్వాహా । ఇదంకేతవే । (9) ఇతి నవగ్రహాణాం హోమః ।
 అథ నవగ్రహాది దేవతానాం హోమః । ఓం త్ర్యంబకం యజామహే
 సుగంధిం పుష్టివర్ధనం ఉర్వారుకమివ బంధనాన్మర్త్యోర్ముక్షీ యమా
 మృతాత్స్వాహా ఇదం త్ర్యంబకాయ । (1) ఓం శ్రీశ్చతేలక్ష్మీశ్చ
 పత్న్య నహోరాత్రేపార్శ్వే నక్షత్రాణి రూఢమశ్వినౌ వ్యాత్రం
 ఇష్టం మనిషాణా అము మనిషాణా సర్వలోకం మనిషాణా స్వాహా ।
 ఇదముమాయై ॥

(2) ఓం యదక్రందః ప్రథమం జాయమానఉద్యస్య సముద్రా
 దుతవాపురీషాత్ । శ్వేనస్య పక్షాహరిణస్యభాహూ ఉపస్తుత్యం
 మహిజాతంతే అర్వన్ స్వాహా । ఇదం సకందాయ । (3) ఓం
 విష్ణోరరాటమసి విష్ణోః శ్వప్రేథోవిష్ణోః స్యూరసివిష్ణో ర్భువోసివైష్ణవ
 మసి విష్ణవేత్వా స్వాహా । ఇదం విష్ణవే (4) ఓం బ్రహ్మ
 జజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమతః సురుచోవేన ఆవః ।
 సబుధ్న్య ఉపమా అస్య విష్ణాః సతశ్చయోని మసతశ్చ విష్ణః
 స్వాహా । ఇదం బ్రహ్మణే । (5) ఓం త్రాతారమింద్ర మవితార
 మంద్రగం హవేహవే సుహవగ్ం శూరమింద్రం హ్వయామిశక్రం

పురుషాత మింద్రగ్ం స్వస్తిహోమ ఘవాధాత్వింద్రః స్వాహా ।
 ఇదమింద్రాయ ॥ (6) ఓం అసియమో అస్యాదిత్యో అర్వన్నసి
 త్రిహోగు హ్యేనవ్రతేన అసిహోమేన సమయా విష్పక్త అహుస్తేత్రీణి
 దివిబంధనాని స్వాహా । ఇదంయమాయ ।

(7) అత్రోదక స్పర్శః । ఓం కార్షిరసి సముద్రస్య త్వాక్షి త్యా
 ఉన్నయామి సమాహ ఆద్భిరగ్మత సమోషధీభిరోషధీః స్వాహా ।
 ఇదం కాలాయ । (8) అత్రాప్యదకస్పర్శః । ఓం ఇంధానాస్త్యా
 శతగ్ం హిమాద్యుమంతగ్ం సమిధీమహి వయస్వంతో వయస్కృత
 గ్ం సహస్రంతః సహస్కృతం అగ్నే సపత్నదంభవ మదభాసో
 అదాభ్యం చిత్రావసో స్వస్తితే పారమశీయ స్వాహా । ఇదం చిత్ర
 గుప్తాయ । (9) ఇతి నవగ్రహాది దేవతానాం హోమ అథ నవగ్రహ
 ప్రత్యధి దేవతానాం హోమః । ఓం అగ్నిం దూతం పురోదధేహవ్య
 వాహ ముపబ్రువే దేవాం ఆసాదయాదిహ స్వాహా ఇదమగ్నయే ॥

(1) ఓం ఆప్స్వంతరమృతమపుభేషజ మపాముతప్రశ స్తిష్వ
 శ్వాభవత వాజినః దేవీరాపోయోవ ఊర్మిః ప్రతూర్తిః కకున్యా
 న్వాజసాస్తేనాయం వాజిగ్ంసేత్ స్వాహా । ఇదమద్భ్యః ॥ (2) ఓం
 సోనాపృథివినో భవాన్మక్షరానివేశసీ యచ్ఛానః శర్మ సప్రధాః
 స్వాహా । ఇదం పృథివ్యై ॥ (3) ఓం ఇదం విష్ణుర్విచక్రమేతే

ధానిదధే పదం సము ధమన్యసాగ్ఽను కే స్వాహా । ఇదం విష్ణవే ॥

(4) ఓం సజోమా ఇంద్ర సగతో మరుద్భిః సోమం విబవృత్రహా
శూరవిద్వాన్ జహితృగ్ం రప్రమృధోషద స్వాహా భాభయం
కృణుహి విశ్వతోనః స్వాహా ఇద మింద్రదాయ ॥ (5) ఓం అదిత్యై

రాస్నాసీంద్రాణ్య ఉష్ణీషః పూషాసి ఘర్మాయదీప్స్వ స్వాహా ।
ఇద మింద్రద్యౌ ॥ (6) ఓం ప్రజాపతేనత్వదేతాన్యన్యో విశ్వో
రూపాణి పరితా బభూవ య త్కామాస్తే జహుమ స్తన్నో అస్తు
వయగ్ం స్యామపతయోర యీణాగ్ం స్వాహా । ఇదం ప్రజాపతయే ॥

(7) ఓం సమోస్తు సర్వేభ్యోయేకేచ పృథివీమను యే అంతరిక్షే
యేదివితేభ్యః సర్వేభ్యోనమః స్వాహా । ఇదం సర్వేభ్యః ॥

(8) ఓం బ్రహ్మజ్జానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమతః సురుచో
వేన ఆతః సబుధ్న్య ఉప్రమా అన్యవిష్టాః సతశ్చయోనిమ సతశ్చ
వివః స్వాహా । ఇదం బ్రహ్మణే ॥ (9) ఇతి నవగ్రహ ప్రత్యధి
దేవతానాం హోమః అథ సంచలోకపాలానాం హోమః । ఓం
గణానాం త్వాగణ పతిగ్ం హవామహే ప్రియాణాంత్వా ప్రియ
పతిగ్ం హవామహేనిధీనాంత్వా నిధిపతిగ్ం హవామహేవ్యసో
మమ । ఆహమజాని గర్భధమాత్వమజాసి గర్భధం స్వాహా ।
ఇదంగణపతయే ॥ (1) ఓం అంబేఅంబికేఽంబాలికేనమానయతి కశ్చన

ససన్త్యశ్శకః సుభద్రికాం కాంపీల వాసినీం స్వాహా । ఇదం దుర్గాయై ॥

(2) ఓం వాతో వామనోవా గంధర్వాః సప్తవిగ్శతిః । తే అగ్రేశ్వరమాయం జంస్తే అస్మిన్ జవమాదధుః స్వాహా । ఇదం వాయవే ॥ (3) ఓం ఊర్ధ్వా అస్యసమిహోభవం త్యూర్ధ్వాశుక్రాశో చీగ్ం ప్యగ్నేః ద్యుమతమా సుప్రతీకస్య సూనోః స్వాహా । ఇద మాకాశాయ ॥ (4) ఓం అశ్వినోర్భైషజ్యేనతేజసే బ్రహ్మవర్చసా యాభిషించామి సరస్వత్యైభైషజ్యేన వీర్యా యన్నాద్యా యాభి షించా మింద్రస్యేంద్రియేణ బలాయశ్రియై యశస్తే భిషించామి స్వాహా । ఇద మశ్వీభ్యాం ॥ (5) ఇతి పంచలోక సాలానాం హోమః । అథదశదిక్పాలానాం హోమః । ఓం త్రాతారమింద్ర మవితారమింద్రగ్ం హవేహవే సుహవగ్ం శూరమింద్రం హ్వయా మిశక్రగ్ం పురుహూతమింద్రగ్ం స్వప్తివో మఘవా ధాత్వింద్రః స్వాహా । ఇద మింద్రదాయనమమ ॥

(1) ఓం అగ్నిం దూతం పురోదధేహవ్యవాహముపబ్రువే । దేవాం ఆసాదయాదిహ స్వాహా । ఇదమగ్నయై ॥ (2) ఓం అసియమో అస్యాదిత్యో అర్వస్తసి త్రితోగుహ్యేన వ్రతేన అసి సోమేన సమయా విప్రుక్త అహుస్తేత్రీణి దివిబంధనాని స్వాహా ।

వేన ఆవః సబుధ్వాన్ ఉప్రమా అస్యవిష్టాః సతశ్చయోని మసతశ్చ
వివః స్వాహా । ఇదంబ్రహ్మణే ॥ (10) ఇతిదశ దిక్పాలహోమః ।

అథమాతృకాహోమః అయంగాః పృశ్నిర క్రమిదసదన్మాతరం
పురః పితరంచ ప్రయన్ స్వః । ఓం గార్వై స్వాహా ॥ (1) ఓం

హిరణ్యరూపా ఉషసోవ్యిరోక ఉభావింద్రా ఉదిభః సూర్యశ్చ ।
ఆరోహతం వరుణమిత్ర గర్తంత తశ్చక్షుధామదితిం దితించ మిత్రో

సివ్వరుణోసి స్వాహా । ఇదం పద్మాయై ॥ (2) ఓం కదాచనస్తరీ
రసి నేంద్రసశ్చసిదాశుషే ఉప్రోపేన్నమఘవన్ భూయఇన్ను తేదానం

దేవస్య పృచ్యతే శచ్యైస్వాహా । ఇదంశచ్యై ॥ (3) ఓం మేధాం
మేవరుణోదదాతు । మేధామగ్నిః ప్రజాపతిః । మేధామింద్రశ్చ

వాయుశ్చ మేధాం ధాతాదదాతుమే స్వాహా । మేధాయైస్వాహా
ఇదం మేధాయై ॥ (4) ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి

ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ సావిత్యై స్వాహా ఇదం సావిత్యై ॥

(5) ఓం విజ్యంధనుః కపర్దిశో విశ్లోబాణవాం ఉత అనే
శన్నస్యయా ఇషవ ఆభరస్య నిషంగధిః విజయాయై స్వాహా । ఇదం

విజయాయై ॥ (6) ఓం యాత్తరుద్ర శివాతనూర ఘోరాపాప
కాశినీ తయానస్తన్వాశంత మయా గిరిశంతాభిచాకశీహి జయాయై

స్వాహా ఇదం జయాయై (7) ఓం దేవానాం భద్రా సుమతిర్మజా

యశాం దేవానాం రాతిరభివర్తతాం దేవానాం సఖ్యముప
 నేదిమావ్యయం దేవాన ఆయుః ప్రతిరంతు జీవనే ఓం దేవసేనాయై
 స్వాహా । ఇదం దేవసేనాయై ॥ (8) ఓం పితృభ్యః స్వధాయిభ్యః
 స్వధానమః పితౄమహేభ్యః స్వధాయిభ్యః స్వధానమః ప్రపితౄ
 మహేభ్యః స్వధాయిభ్యః స్వధానమః అక్షన్పితరోమీమదంతిపితరో
 తీతృపంత పితరగః పితర గః శుంధధ్వం స్వధాయై స్వాహా । ఇదం
 స్వధాయై ॥ (9) ఓం స్వాహా యజ్ఞం మిమిక్షతః స్వాహోరో రంత
 రిక్షా త్స్వాహా ద్యావాస్పృధివీభ్యాగ్ం స్వాహా వ్వాతాదారభే
 స్వాహా స్వాహాయై స్వాహా ఇదం స్వాహాయై ॥ (10) ఓం ఆహ
 అస్మాన్మాతరః శుంధయంతు ఘృతేననో ఘృతప్వః పునంతు । విశ్వ
 గ్ం హిరిత్రం ప్రవహంతి దేవీరుదిదాభ్యః శుచిరాపూత ఏమి ।
 దీక్షా తపసో స్తనూరసితాం త్వా శివాగ్ం శగ్ం పరిదధే భద్రం
 వ్యర్ణం పుష్యన్ మాతృభ్యః స్వాహా । ఇదం మాతృభ్యః ॥

(11) ఓం భవతన్నః సమనసాసచేతసా వరేష్పసా మాయజ్ఞ
 గ్ం హిగ్ం సిద్ధం మాయజ్ఞపతిం జాతవేదసా శివో భవతమద్యనః
 లోకమాతృభ్యః స్వాహా । ఇదం లోకమాతృభ్యః ॥ (12) ఓం
 యత్ప్రిజ్ఞాన ముతచీతోధృతిశ్చ యజ్ఞోతిరంతరమృతం ప్రజాను
 యస్మాన్నముతే కించన కర్మక్రియతే తన్నేమనః శివసంకల్పమస్తు
 ధృత్యైసాహా । ఇదం ధృత్యై ॥ (13) ఓం తత్త్వాయామి బ్రహ్మణావంద

మానస్తదాశాస్తే యజమాన్ హవిర్భిః అహేజమాన్ వ్యరుణేహ
బోధ్యురుశగం సమాన ఆయుః ప్రమాషీః పుష్ట్యై స్వాహా । ఇదం

పుష్ట్యై ॥ (14) ఓం బృహస్పతే పరిదీయారధేన రక్షోహమిత్రాః

అపబాధమానః పభంజన్ తేనాః ప్రమృతో యథాజయన్నస్మాక
మేధ్యవితారథానాం । తుష్ట్యై స్వాహా । ఇదం తుష్ట్యై ॥ (15) ఓం

ప్రాణాయస్వాహా పానాయస్వాహా వ్యానాయస్వాహా । ఆంజే అంబి
కేఽంబాలికేన మానయతి కశ్చవ । ససస్త్వశ్వకః సుభద్రికాం
కాంపీలవాసినిం । ఓం ఆత్మనః కులదేవతాయైస్వాహా ఇదమాత్మనః
కులదేవతాయై ॥

(16) అథయోగినీనాం హోమః చతుర్థంత స్వాహంత
నామమంత్రేణ జహుయాత్ । ఓం గజాననాయై స్వాహా ఇదం
గజాననాయై ॥ (1) సింహముఖ్యైస్వాహా- (2) గృథాస్వాయై
స్వాహా- (3) కాకతుండికాయైస్వాహా- (4) ఉష్ప్రగ్రీవాయైస్వాహా-
(5) హయగ్రీవాయైస్వాహా- (6) వారాహ్యైస్వాహా- (7) శరభా
ననాయైస్వాహా- (8) ఉలూకైస్వాహా- (9) శివాయైస్వాహా-
(10) మయూరైస్వాహా- (11) వికటాననాయైస్వాహా- (12) అష్ట్ర
వక్త్రాయైస్వాహా- (13) కోటరాక్షైస్వాహా- (14) కుబ్జాయైస్వాహా-
(15) వికటలోచనాయైస్వాహా- (16) శుక్రోదరాయైస్వాహా (17)
లలజ్జిహ్వాయైస్వాహా- (18) శ్వదంష్ట్రాయైస్వాహా- (19) వాసరా
ననాయైస్వాహా- (20) ఋక్షాక్షైస్వాహా- (21) కేకరాక్షై
స్వాహా- (22) బృహత్తుండాయైస్వాహా- (23) సురాస్రియాయై

స్వాహా- (24) కపాలహస్తాయైస్వాహా- (25) రక్తాక్ష్యైస్వాహా-
 (26) శుక్త్యైస్వాహా- (27) శ్వేన్యైస్వాహా- (28) కపోతికాయై
 స్వాహా- (29) పాశహస్తాయైస్వాహా- (30) దండహస్తాయైస్వాహా-
 (31) ప్రచండాయైస్వాహా- (32) చండవిక్రమాయైస్వాహా- (33)
 శిశుఘ్నైస్వాహా- (34) పాపహంత్ర్యైస్వాహా- (35) కావ్యై
 స్వాహా- (36) దుశిరపాయినైస్వాహా- (37) వసాధయాయై
 స్వాహా- (38) గర్భభక్షాయైస్వాహా- (39) శవహస్తాయైస్వాహా-
 (40) అంత్రమాలినైస్వాహా- (41) స్థూలకేత్యైస్వాహా-

(42) బృహతక-క్ష్యైస్వాహా- (43) సర్పాస్యాయైస్వాహా-
 (44) ప్రేతవాహనాయైస్వాహా- (45) దండశూకకరాయైస్వాహా-
 (46) క్రౌంచ్యైస్వాహా- (47) మృగశీర్షాయైస్వాహా- (48) వృకా
 సనాయైస్వాహా- (49) వ్యాత్యైస్వాహా- (50) ధూమనిశ్వా
 సాయైస్వాహా- (51) వ్యోమచరణాయైస్వాహా- (52) ఊర్ధ్వదృష్ట్యై
 స్వాహా- (53) తాపినైస్వాహా- (54) శోషిణీదృష్ట్యైస్వాహా-
 (55) శోటరాయైస్వాహా- (56) స్థూలనాసికాయైస్వాహా- (57)
 విద్యుత్ప్రభాయైస్వాహా- (58) బలకాస్యాయైస్వాహా- (59)
 మార్జారాస్యాయైస్వాహా- (60) కటపూతనాయైస్వాహా- (61)
 అట్టాట్టహాసాయైస్వాహా- (62) కామాక్ష్యైస్వాహా- (63) మృగలో
 చనాయైస్వాహా- (64) ఇతియోగినీనాం హోమః । అథసోద్ధారణాం
 హోమః బ్రాహ్మ్యైస్వాహా ॥

[1] మాహేశ్వర్యైస్వాహా- [2] కామార్యైస్వాహా- [3]
 వైష్ణవ్యైస్వాహా- [4] వారాహ్యైస్వాహా- [5] ఇంద్రాణ్యైస్వాహా-
 [6] చాముండాయైస్వాహా- [7] అథఘృతమాతృకాణాం హోమః ।
 కీర్త్యైస్వాహా- [1] లక్ష్మ్యైస్వాహా- [2] ధృత్యైస్వాహా- [3] మేధా
 యైస్వాహా- [4] సిద్ధ్యైస్వాహా- [5] ప్రజ్ఞాయైస్వాహా- [6] సరస్వత్యై

స్వాహా- [7] అశ ద్విపంచాశద్భైరవాణాం హోమః | ఓం అజరాయ
 స్వాహా- [1] ఓం ఇంద్రవోరాయస్వాహా- [2] ఓం వ్యాపకాయ
 స్వాహా- [3] ఓం ఇంద్రమూర్తయేస్వాహా- [4] ఓం ముక్షణాయ
 స్వాహా- [5] ఓం కూష్మాండాయస్వాహా- [6] ఓం వరుణాయ
 స్వాహా- [7] ఓం వాముకాయస్వాహా- [8] ఓం విముక్తాయ
 స్వాహా- [9] ఓం సప్తకాయస్వాహా- [10] ఓం లీలాలోపాయ
 స్వాహా- [11] ఓం ఏకదంష్ట్రాయస్వాహా- [12] ఓం విరావతాయ
 స్వాహా- [13] ఓం ఓషధీఘ్నాయస్వాహా- [14] ఓం బంధనాయ
 స్వాహా- [15] ఓం దివ్యాకారాయస్వాహా- [16] ఓం కంబలాయ
 స్వాహా- [17] ఓం క్షోభణాయస్వాహా- [18] ఓం గవయవాయ
 స్వాహా- [19] ఓం కాలాయస్వాహా- [20] ఓం బలధరాయస్వాహా-
 [21] ఓం అణవేస్వాహా- [22] ఓం చంద్రబాణాయస్వాహా-
 [23] ఓం ఫటాటోపాయస్వాహా- [24] ఓం జటిలాయస్వాహా-
 [25] ఓం మృత్యవేస్వాహా- [26] ఓం ఘంటేశ్వరాయస్వాహా
 [27] ఓం వికటాయస్వాహా [28] ఓం మణిమాయస్వాహా-

[29] ఓం గుణబంధాయస్వాహా [30] ఓం డామరాయస్వాహా
 [31] ఓం తంతపణాయస్వాహా [32] ఓం స్థవిలాయస్వాహా [33]
 ఓం దంతురాయ స్వాహా [34] ఓం ధనాదాయస్వాహా [35] ఓం
 నాగకర్ణాయస్వాహా [36] ఓం ఫోత్కరాయస్వాహా [37] ఓం
 మహాదలాయస్వాహా [38] ఓం చీరకాయస్వాహా [39] ఓం సంహయ
 స్వాహా [40] ఓం మృగాయస్వాహా [41] ఓం యక్షాయస్వాహా
 [42] ఓం మేఘవాహనాయస్వాహా [43] ఓం టీక్టాష్ఠాయస్వాహా
 [44] ఓం అనలాయస్వాహా [45] ఓం సుక్రతవేస్వాహా [46] ఓం
 పుంధాయస్వాహా [47] ఓం వక్రకాయస్వాహా [48] ఓం వాతాయ
 స్వాహా [49] ఓం యాపనాయస్వాహా [50] ఓం బటుకాయస్వాహా
 [51] ఓం భైరవాయస్వాహా [52] ఇతి ద్విపంచాశద్భైరవాణాం

హోమః తత ఆచార్యఋత్విక్ ప్రధానవాస్తు హోమం కుర్యాత్ ।
 ఏకతంత్రేణ త్యాగముక్త్యా తత్రద్రవ్యాణి తత్సంఖ్యా చోచ్యతే ।
 నవగ్రహేభ్యః క్రమేణ అరాధిసమిధః ప్రత్యేక వస్తుత్తర శతమష్టా
 వింశతి రష్ట్రవాప్రాదేశమాత్రా స్తత్సంఖ్యా శ్చ తిలాజ్యాహుతీ స్తత
 స్సంత్రేణోక్తాః । యదాతేభ్యశ్చ రురపితదాజ్యాహుతిః ।

ఓం చిత్తంచస్వాహా । చిత్తాయేదం చిత్తిశ్చస్వాహా । చిత్త్యా
 యేదం ఆకూతం చ స్వాహా । ఆకూతాయేదం ఆకూతిశ్చ స్వాహా ।
 ఆకూత్యాయేదం విజ్ఞాతం చ స్వాహా । విజ్ఞాతాయేదం విజ్ఞానం చ
 స్వాహా । విజ్ఞానాయేదం దర్శశ్చస్వాహా । దర్శాయేదం పూర్ణమా
 సశ్చస్వాహా । పూర్ణమాసాయేదం మనసశ్చస్వాహా । మనసేదం
 సృష్టిశ్చస్వాహా । సృష్ట్యేదం ప్రజాపతిర్జయా నింద్రాయవృణ్ణే ప్రాజ
 శ్చదుగ్ర । పృతనాద్యేషు తస్మై విశస్సమనమంత సర్వాః సఉగ్రః
 సహేహవ్యోబభూవస్వాహా । త్వష్టే ప్రజాపతయ ఇదం నమమ ।
 ఓం విశ్వకర్మాది శాంపతిః సమానత్వస్మిన్ బ్రహ్మన్ పురోధాయా
 మస్మిన్ కర్మణ్యస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా ॥ శ్రీవిశ్వకర్మణే
 పరబ్రహ్మణే ఇదం నమమ ॥ మనుర్భూతానామధి పతిః సమావత్స్వ
 స్మిన్ బ్రహ్మన్ పురోధాయా మస్మిన్ కర్మణ్యస్యాం దేవహూ
 త్యాగ్ స్వాహా ॥ భూతానామధిపతయే మను బ్రహ్మణే ఇదం
 నమమ ॥ మయోలోకానామధిపతిః సమానత్వస్మిన్ బ్రహ్మన్
 పురోధాయామస్మిన్ కర్మణ్యస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా । లోకా
 నామధిపతయేమయ బ్రహ్మణే ఇదం నమమ ॥ త్వష్టాపృథివ్యధిపతిః
 సమావత్స్వస్మిన్ బ్రహ్మన్ పురోధాయా మస్మిన్ కర్మణ్యస్యాం

దే॒వహూ॒త్యాగ్ స్వా॑హా । పృ॒థి॒వ్యధి॑పతయే త్వష్ట॒ బ్రహ్మ॑ణే
ఇ॒దం నమ॑మ ॥

శిల్పి॑ది॒వోధి॑పతిః సమా॒వత్స్విన్ బ్రహ్మ॑న్ పు॒రో॒ధాయా
మ॒స్మిన్ కర్మ॑ణ్యస్యాం దే॒వహూ॒త్యాగ్ స్వా॑హా । ది॒వోధి॑పతయే
శిల్పి॑బ్రహ్మణే ఇ॒దం నమ॑మ ॥ విశ్వ॑జ్ఞాంతరి॒క్షస్యా॑ధిపతిః సమా॒వత్స్వి
స్మిన్ బ్రహ్మ॑న్ పు॒రో॒ధాయామ॒స్మిన్ కర్మ॑ణ్యస్యాం దే॒వహూ॒త్యాగ్
స్వా॑హా । అంతరి॒క్షస్యా॑ధిపతయే విశ్వ॑జ్ఞ బ్రహ్మణే ఇ॒దం నమ॑మ ॥
త్వష్టా॑రూ॒పాణా॑మధిపతిః సమా॒వత్స్విన్ బ్రహ్మ॑న్ పు॒రో॒ధాయా
మ॒స్మిన్ కర్మ॑ణ్యస్యాం దే॒వహూ॒త్యాగ్ స్వా॑హా । రూ॒పాణా॑మధి
పతయే త్వష్ట॒ బ్రహ్మ॑ణే ఇ॒దం నమ॑మ ॥ త్వాష్ట్రః పు॒రో॒హి
తోదే॒వానా॑మధిపతిః సమా॒వత్స్విన్ బ్రహ్మ॑న్ పు॒రో॒ధాయా
మ॒స్మిన్ కర్మ॑ణ్యస్యాం దే॒వహూ॒త్యాగ్ స్వా॑హా । దే॒వతా॑నాం పు॒రో
హి॑తాధిపతయే విశ్వ॑రూప బ్రహ్మణే ఇ॒దం నమ॑మ ॥

రు॒ద్రః ప॒ర్వతా॑నామధిపతిః సమా॒వత్స్విన్ బ్రహ్మ॑న్ పు॒రో
ధాయామ॒స్మిన్ కర్మ॑ణ్యస్యాం దే॒వహూ॒త్యాగ్ స్వా॑హా । ప॒ర్వతా॑
నామధిపతయే రు॒ద్రదా॑యేదం నమ॑మ ॥ విష్ణుః ప॒శూనా॑మధిపతిః
సమా॒వత్స్విన్ బ్రహ్మ॑న్ పు॒రో॒ధాయా మ॒స్మిన్ కర్మ॑ణ్యస్యాం
దే॒వహూ॒త్యాగ్ స్వా॑హా । ప॒శూనా॑మధిపతయే విష్ణు॒వే ఇ॒దం నమ॑మ ॥
ప్ర॒జాప॑తి రి॒న్ద్రుర్రు॒ద్రేంద్రా॑దిత్యానామధిపతిః సమా॒వత్స్విన్

బ్రహ్మన్ పురోద్రాచామస్మిన్ కర్మణ్యన్యం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా ।
 ప్రజాపతి ర్విష్ణుమద్రేంద్రాది త్యానామధిపతయే శ్రీవిశ్వకర్మణే
 ఇదం నమమ ॥ అపఉపస్పృశ్య ఋతాపాద్యౌశధామాగ్నిః సానగః
 స ఇదంబ్రహ్మప్రజాః పాతుతస్మైస్వాహా ॥ ఋతసాహే ఋతిథామే
 లగ్నయే సానగబ్రహ్మణే ఇదం నమమ ॥ తస్యోపధయః సానగ
 బ్రహ్మర్ష యోనామతే ఇదం బ్రహ్మప్రజాః పాతుతేభ్యః స్వాహా ।
 ఓచధీభ్యః సానగేభ్యో బ్రహ్మర్షిభ్య ఇదం నమమ ॥ సగంహితో
 విశ్వసామా సనాతనః స ఇదం బ్రహ్మప్రజాః పాతుతస్మైస్వాహా
 సగంహితాయ విశ్వసామే సనాతనబ్రహ్మణే ఇదం నమమ ॥
 తస్య మరీచయః సనాతన బ్రహ్మర్ష యోనామతే ఇదం బ్రహ్మ
 ప్రజాః పాతుతేభ్యః స్వాహా ॥ మరీచిభ్యో సనాతనేభ్యో బ్రహ్మర్షిభ్య
 ఇదం నమమ ॥ సుషుప్త్యః సూర్యరశ్మి అహభూనః ఇదం బ్రహ్మ
 ప్రజాః పాతుతస్మై స్వాహా ॥ సుషుప్తాయ సూర్యరశ్మయే అహ
 భూన బ్రహ్మణే ఇదం నమమ ॥ తస్య నక్షత్రాణ్యహభూన బ్రహ్మ
 ర్ష యోనామతే ఇదంబ్రహ్మప్రజాః పాతుతేభ్యః స్వాహా ॥ నక్ష
 త్రేభ్యోఽహభూనేభ్యో బ్రహ్మర్షిభ్య ఇదం నమమ ॥

మనః సృష్ట్యధిపతిః ప్రత్నః స ఇదం బ్రహ్మప్రజాః పాతుతస్మై
 స్వాహా ॥ మనః సృష్ట్యధిపతయే ప్రత్నబ్రహ్మణే ఇదం నమమ ॥ తస్య
 ప్రజాకామాః ప్రత్నబ్రహ్మర్ష యోనామతే ఇదం బ్రహ్మప్రజాః
 పాతుతేభ్యః స్వాహా ॥ ప్రజాకామేభ్యః ప్రత్నభ్యో బ్రహ్మర్షిభ్య
 ఇదం నమమ ॥ పరమేష్ఠ్యధిపతిః ప్రణవః సుపర్ణః ఇదం బ్రహ్మ
 ప్రజాః పాతుతస్మై స్వాహా ॥ పరమేష్ఠ్యధిపతయే ప్రణవాయ సుపర్ణ
 బ్రహ్మణే ఇదం నమమ ॥ యజ్ఞః సుపర్ణః పంచబ్రహ్మర్ష యోనా
 మతే ఇదం బ్రహ్మప్రజాః పాతుతేభ్యః స్వాహా ॥ యజ్ఞేభ్యః సుపర్ణే
 భ్యః పంచబ్రహ్మర్షిభ్య ఇదం నమమ ॥ ప్రజాపతి ర్విశ్వకర్మా
 స్వయంభూః స ఇదం బ్రహ్మప్రజాః పాతుతస్మై స్వాహా ॥ ప్రజా

పతయే విశ్వకర్మణే స్వయంభువే ఇదం నమమ || తస్య ఋగ్యజుః
సామాధర్వణ ప్రణవోనామతే ఇదం బ్రహ్మస్రజాః పాతుతేభ్యః
స్వాహా | ఋగ్యజుః సామాధర్వణ ప్రణవేభ్యో ఛందోభ్య ఇదం
నమమ || ప్రజాపతి ర్విశ్వకర్మా మనోదేవతాః స ఇదం బ్రహ్మ
స్రజాః పాతుతస్మై స్వాహా | ప్రజాపతయే విశ్వకర్మణే మనసే
దేవతాయేదం నమమ ||

ఓం భూర్భువః స్వః తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్యధీమహి |
ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ స్వాహా | ఇదం గాయత్ర్యై నమమ ||
ఓం తామగ్ని వర్ణాం తపసాజ్వలంతీం వైరోచసీం కర్మఫలేషు జుష్టాం |
దుర్గాందేవీం శరణమహం ప్రపద్యే సుతరసి తరనేనమః స్వాహా
ఇదం గౌరై రీనమమ ||

ఓం హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం సువర్ణరజతస్రజాం | చంద్రాం
హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదోమ ఆవహస్వాహా || ఇదం లక్ష్మ్యై
నమమ || ఓం సవిత్రా ప్రసవిత్రా సరస్వత్యా వాచాత్వష్ట్రా
రూపైః స్వాహా | ఇదం సరస్వత్యై నమమ || ఓం ఆదిత్యై రాస్నా
సీంద్రాణ్య ఉష్ణీషః | పూషాసి ఘర్మాయ వీష్వ స్వాహా | ఇద
మింద్రాణ్యై నమమ || ఓం హిరణ్యరూపా ఉషస్తో విరోక ఉభా
వింద్రా ఉదిధః సూర్యశ్చ స్వాహా || ఇదం సంజ్ఞాయై నమమ || తతః
పంచవింశత్యుత్తరశత బ్రహ్మర్షిభ్యః (125) పంచవింశత్యుత్తరశత
దేవీభ్యః (125) యథాశక్తి తత్తన్నామభిరోం పూర్వకం స్వాహాం
తం జుహుయాత్ || అథ సర్వతో భద్రమండల దేవతానాం
హోమః | ఓం గణపతయే స్వాహా | ఇదం గణపతయే నమమ ||

(1) ఓం దుర్గాయైస్వాహా (2) ఓం బ్రహ్మణేస్వాహా (3) ఓం సోమాయస్వాహా (4) ఓం ఈశానాయస్వాహా (5) ఓం ఇంద్రాయస్వాహా (6) ఓం అగ్నేయేస్వాహా (7) ఓం యమాయస్వాహా (8) ఓం నిర్మతయేస్వాహా (9) ఓం వరుణాయస్వాహా (10) ఓం వాయువేస్వాహా (11) ఓం క్షువాయస్వాహా (12) ఓం అధ్వరాయస్వాహా (13) ఓం సోమాయస్వాహా (14) ఓం అద్యుతేస్వాహా (15) ఓం అనిలాయస్వాహా (16) ఓం అనలాయస్వాహా (17) ఓం ప్రత్యూషాయస్వాహా (18) ఓం ప్రభాసాయస్వాహా (19) ఓం అజాయస్వాహా (20) ఓం ఏకపదేస్వాహా (21) ఓం అహిర్భుధ్నియస్వాహా (22) ఓం విరూపాయస్వాహా (23) ఓం రైవతాయస్వాహా (24) ఓం హరాయస్వాహా (25) ఓం బహురూపాయస్వాహా (26) ఓం త్ర్యంబకాయస్వాహా (27) ఓం సురేశ్వరాయస్వాహా (28) ఓం సవిత్రేస్వాహా (29) ఓం జయంతాయస్వాహా (30) ఓం పినాకినేస్వాహా (31) ఓం రుద్రాయస్వాహా (32) ఓం ధాత్రేస్వాహా (33) ఓం మిత్రాయస్వాహా (34) ఓం యమాయస్వాహా (35) ఓం రుద్రాయస్వాహా (36) ఓం వరుణాయస్వాహా (37) ఓం సూర్యాయస్వాహా (38) ఓం భగాయస్వాహా (39) ఓం వివస్వతేస్వాహా (40) ఓం పూష్టేస్వాహా (41) ఓం సవిత్రేస్వాహా (42) ఓం త్వష్టేస్వాహా (43) ఓం విష్ణవేస్వాహా (44) ఓం అశ్వినేస్వాహా (45) ఓం కృతవేస్వాహా (46) ఓం దక్షాయస్వాహా (47) ఓం వసవేస్వాహా (48) ఓం సత్యాయస్వాహా (49) ఓం కాలాయస్వాహా (50) ఓం కామాయస్వాహా (51) ఓం అధ్వరాయస్వాహా (52) ఓం రోచనాయస్వాహా (53) ఓం పురురవనేస్వాహా (54) ఓం ఆర్ద్రవానాయస్వాహా (55) ఓం సోమాయస్వాహా (56) ఓం అగ్నిష్వాత్తాయస్వాహా (57) ఓం బర్హిషదేస్వాహా (58) ఓం సుకాలాయస్వాహా (59) ఓం ఏకశృంగాయస్వాహా ॥

(60) ఓం శూద్రాయస్వాహా (61) ఓం సోమాయస్వాహా
 (62) ఓం కశ్యపాయస్వాహా (63) ఓం అత్రయేస్వాహా (64) ఓం
 భరద్వాజాయస్వాహా (65) ఓం విశ్వమిత్రాయస్వాహా (66) ఓం
 గౌతమాయస్వాహా (67) ఓం జమదగ్నయేస్వాహా (68) ఓం వసి
 ష్ఠాయస్వాహా (69) ఓం అనంతాయస్వాహా (70) ఓం వాసుకయే
 స్వాహా (71) ఓం శేషాయస్వాహా (72) ఓం తక్షకాయస్వాహా
 (73) ఓం కంఠకాయస్వాహా (74) ఓం పద్మాయస్వాహా (75)
 ఓం మహాపద్మాయస్వాహా (76) ఓం శంఖపాలాయస్వాహా (77)
 ఓం కంబలాయస్వాహా (78) ఓం పిశాచేభ్యఃస్వాహా (79) ఓం
 గుహ్యకేభ్యఃస్వాహా (80) ఓం సిద్ధేభ్యఃస్వాహా (81) ఓం భూతేభ్యః
 స్వాహా (82) ఓం సర్వేభ్యఃస్వాహా (83) ఓం విశ్వావసవేస్వాహా
 (84) ఓం గంధర్వాయస్వాహా (85) ఓం హహేస్వాహా (86) ఓం
 చూహేస్వాహా (87) ఓం ఘృతాచ్యైస్వాహా (88) ఓం మేనకాయై
 స్వాహా (89) ఓం రంభాయైస్వాహా (90) ఊర్వశ్యైస్వాహా (91)
 ఓం తిలోత్తమాయైస్వాహా (92) ఓం సుకేత్యైస్వాహా (93) ఓం
 మంజుఘోషాయైస్వాహా (94) ఓం రుద్రేభ్యఃస్వాహా (95) ఓం
 సకందాయస్వాహా (96) ఓం సందీర్ఘరాయస్వాహా (97) ఓం
 శూలాయస్వాహా (98) ఓం మహాదేవాయస్వాహా (99) ఓం
 రుద్రాయస్వాహా (100) ఓం శ్రీయైస్వాహా

(101) ఓం విష్ణవేస్వాహా (102) ఓం మరుద్గణాయస్వాహా
 (103) ఓం పితృభ్యఃస్వాహా (104) ఓం రాగాయస్వాహా (105)
 ఓం మృత్యవేస్వాహా (106) ఓం రోగాయస్వాహా (107) ఓం వసు
 భ్యఃస్వాహా (108) ఓం విఘ్నరాజాయస్వాహా (109) ఓం అద్యుః
 స్వాహా (110) ఓం సమీరాయస్వాహా (111) ఓం మారుతాయ
 స్వాహా (112) ఓం మరుతేస్వాహా (113) ఓం జగత్ప్రాణాయ
 స్వాహా (114) ఓం సమీరణాయస్వాహా (115) ఓం మూతిశ్వనే

స్వాహా (116) ఓం మేఽన్యైస్వాహా (117) ఓం గంగాయైస్వాహా (118) ఓం సరస్వత్యైస్వాహా (119) ఓం సరయ్యైస్వాహా (120) ఓం కాశ్యప్యైస్వాహా (121) ఓం వేతనత్యైస్వాహా (122) ఓం గోదావర్యైస్వాహా (123) ఓం తాపైస్వాహా (124) ఓం రేవాయైస్వాహా (125) ఓం పయోదాయైస్వాహా (126) ఓం కృష్ణాయైస్వాహా (127) ఓం భీమరథ్యైస్వాహా (128) ఓం తుంగభద్రాయైస్వాహా (129) ఓం కావేర్యైస్వాహా (130) ఓం త్సుద్రనదీభ్యఃస్వాహా (131) ఓం లవణసముద్రాయస్వాహా (132) ఓం ఇత్సుసముద్రాయస్వాహా (133) ఓం సురాసముద్రాయస్వాహా (134) ఓం దధిసముద్రాయస్వాహా (135) ఓం సర్పిఃసముద్రాయస్వాహా (136) ఓం క్షీరసముద్రాయస్వాహా (137) ఓం జీవనసముద్రాయస్వాహా (138) ఓం ఆదిత్యాయస్వాహా (139) ఓం సోమాయస్వాహా (140) ఓం భౌమాయస్వాహా (141) ఓం బుధాయస్వాహా (142) ఓం బృహస్పత్యైస్వాహా (143) ఓం శుక్రాయస్వాహా (144) ఓం శనైశ్చరాయస్వాహా (145) ఓం రాహవేస్వాహా (146) ఓం కేతవేస్వాహా (147) ఓం శ్రావ్యైస్వాహా (148) ఓం మాహేశ్వర్యైస్వాహా (149) ఓం కౌమార్యైస్వాహా (150) ఓం వారాహ్యైస్వాహా (151) ఓం ఇంద్రాణ్యైస్వాహా (152) ఓం చాముండాయైస్వాహా (153) ఓం వజ్రాయస్వాహా (154) ఓం శక్త్యైస్వాహా (155) ఓం దండాయస్వాహా (156) ఓం ఖడ్గాయస్వాహా (157) ఓం పాశాయస్వాహా (158) ఓం అంకుశాయస్వాహా (159) ఓం గదాయైస్వాహా (160) ఓం త్రిశూలాయస్వాహా (161) ఓం పద్మాయస్వాహా (162) ఓం చక్రాయస్వాహా (163) ఓం మహావిష్ణవేస్వాహా (164) యథాశాస్త్రేతి మూర్ధాభిషేచనం ।

ఇతి మండలదేవతానాం హోమః అథ ప్రధానహోమః ।

తన్నామభిః శిఖ్యాదిభ్యః ప్రత్యేక మష్టోత్తర శతమష్టావింశతి మష్టావా
ఆహుతీః । సమిధః తిలపా యస్తాజ్యైః జహూయాత్ । అత్రసమిధః
ఔదుంబరాశ్చముఖ్యాః తదలాభే అశ్వత్థాదీనామపి సర్వాః సమిధో
మధుక్షీరఘృతైర్యుక్తాహోతవ్యాః తిలాఃకృష్ణావన । పయోగోరేవ ।
కేచిత్తిలేషు యవానాహుః । అథచతస్రః అహుతయః సమిత్తిల
పాయస్తాజ్యైః । ఓం వాస్తోష్పతే ఇతి చతుర్థాం పరమేష్ఠీ ఋషిర్వా
స్తోష్పతిర్దేవతా ఆద్యస్య గాయత్రీ ఛందః ఇతి రేహం త్రిష్టుప్ ఛందో
హోమే వినియోగః ॥

ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీహ్యస్మాన్ స్వావేశో అనమిహో
భవానః । యత్వేమహేప్రతితన్నో జపస్వశస్నో భవద్విపదేశం
చతుష్పదేస్వాహా । ఇదం వాస్తోష్పతయేనమమ । 1] ఓం వాస్తో
ష్పతే ప్రతరహాన ఏధిగయ స్సాహగోభిరశ్వేభిరిందో । ఆశరాసస్తే
సఖ్యే స్వామపితేవ పుత్రాన్ ప్రతినోజపస్వస్వాహా । ఇదం వాస్తో
ష్పతయేనమమ । 2] ఓం వాస్తోష్పతేశగ్గయాం సదాతేసకీమహి
ర్ణయాగాతుమత్యా । అవఃక్షేమ ఉతయోగే వరస్సోయూయం
సాతస్వస్తిభిః సదానః స్వాహా । ఇదం వాస్తోష్పతయేనమమ ।
3] ఓం అమివాహవాస్తోష్పతే విశ్వారూపాణ్యావిశన్ । సఖాసుశేవ
ఏధిః స్వాహా । ఇదం వాస్తోష్పతయేనమమ । 4] వాస్తోష్పతే
ధ్రువాస్థూణామిత్యస్య వాస్తోష్పతి రృషిర్బ్రహ్మతీ ఛందో
వాస్తుర్దేవతాహోమే వినియోగః । ఓం వాస్తోష్పతే
ధ్రువాస్థూణాగ్ం సత్రం స్తోమ్యానాం ద్రహ్స్సభేత్తాపురాగ్ం శశ్వతీ
నామింద్రోమునీనాగ్ంసఖా శస్నోభవద్విపదేశం చతుష్పదేస్వాహా ।
ఇదం వాస్తోష్పతయేనమమ । 5] తతః స్థాలీపాకేన మదాహుతయః ।

ఓం ఆగ్నిమింద్రం బృహస్పతిం విశ్వాన్ దేవానుపహ్వయే । సరస్వ
తీంచ వాజీంచ వాస్తుమేదత్తవాజినః స్వాహా । ఇద మగ్నయే
ఇంద్రాయ బృహస్పతియే విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః సరస్వత్యైవాజినేచ
నమమ ॥

1] ఓం సర్పదేవజనాన్ సర్వాన్ హిమవంతం సుదర్శనం ।
వసూంశ్చరుద్రానాదిత్యాసీశానం జగధైఃసహ । ఏతాన్ సర్వాన్
ప్రపద్యేహం వాస్తుమేదత్తవాజినః స్వాహా । ఇదం సర్పదేవజనేభ్యో
హిమవతే సుదర్శనాయ వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యః ఈశా
నాయ జగదేభ్యశ్చ నమమ । 2] ఓం పూర్వాహ్లామ పరాహ్లాం
చోభా మధ్యందినగ్ం సహ । ప్రదోషమర్ధరాత్రం చ పృష్ఠాందేవీం
మహాపథః । ఏతాన్ సర్వాన్ ప్రపద్యేహం వాస్తుమేదత్త వాజినః
స్వాహా ఇదంపూర్వాహ్లాంతపరాహ్లాంతప్రదోషాయలర్ధరాత్రాయ
పృష్ఠాయై దేవ్యై మహాపథాయచ నమమ । 3] ఓం కర్తారం చ
వికర్తారం విశ్వకర్మాణ మోషధీశ్చ వనస్పతీన్ । ఏతాన్ సర్వాన్
ప్రపద్యేహం వాస్తుమేదత్త వాజినః స్వాహా । ఇదం కర్త్రేవికర్త్రే
విశ్వకర్మణే ఓషధీభ్యో వనస్పతిభ్యశ్చ నమమ । 4] ఓం ధాతారం
చ విధాతారం నిధీనాం చ పతిగ్ంసహ । ఏతాన్ సర్వాన్ ప్రపద్యే
హం వాస్తుమేదత్త వాజినః స్వాహా । ఇదం ధాత్రే విధాత్రే నిధీ
నాం చ పతయేనమమ । 5] ఓం స్యోమగ్ం శివమిదం వాస్తుదత్త
బ్రహ్మప్రజాపతీన్ సర్వాశ్చ దేవతాః స్వాహా ఇదం బ్రహ్మణే
ప్రజాపతయే సర్వాభ్యో దేవతాభ్యశ్చ నమమ । 6] అథ పూర్వో
క్తాజ్యాహుతి మంత్రైః చతుర్భిః ప్రత్యేచం పంచపంచ ఏకైకం
వాఘ్నుతాక్తం బిల్వం తద్బీజం వాజుహుయాత్ । ఓం వాస్తోష్పతే
ఇతి చతుర్భిః । అథ పంచమ మంత్రమావా । ఓం వాస్తోష్పతే
ధ్రువాన్మణాగ్ం సత్రగ్ం సోమ్యానాం ద్రవ్యోభేత్తాపురాగ్ం శశ్వ

తీనాం । ఇంద్రోముసీనాగ్ం సఖా శన్నోభవద్విపదేశం చతుష్పదే
స్వాహా ఇతి సశ్చాదప్రత్యరశత మాదుంబరసమిద్ధోమో విష్ణుమం
త్రేణ । (108) తతో బ్రహ్మది చ రక్త్యాదిస్థాపిత దేవతనాం తత్ర
న్నామ మంత్రేణ స్వాహంతేన వైదికేనవా యథాశక్త్యాజ్ఞాహు
తీర్జ్ఞహుయాత్ । తత్రహవన ప్రకారశ్చేత్థం॥ ఓం బ్రహ్మణేస్వాహా॥

1] ఓం అర్యష్టేస్వాహా 2] ఓం సవిత్రేస్వాహా 3] ఓం వివ
స్వతేస్వాహా 4] ఓం విబుధాధిపతయేస్వాహా 5] ఓం మిత్రాయ
స్వాహా 6] ఓం రాజయక్షుణేస్వాహా 7] ఓం పృథివీధరాయ
స్వాహా 8] ఓం ఆపవత్యాయస్వాహా 9] ఓం అరభ్యఃస్వాహా 10]
ఓం సావిత్రాయస్వాహా 11] ఓం జయాయస్వాహా 12] ఓం
రుద్రాయస్వాహా 13] ఓం శిఖినేస్వాహా 14] ఓం పర్జన్యాయస్వాహా
15] ఓం జయంతాయస్వాహా 16] ఓం ఇంద్రాయస్వాహా 17] ఓం
నూర్యాయస్వాహా 18] ఓం సత్యాయస్వాహా 19] ఓం భృశాయ
స్వాహా 20] ఓం అంతరిక్షాయస్వాహా 21] ఓం అనలాయస్వాహా 22]
ఓం పూర్ణేస్వాహా 23] ఓం వితథాయస్వాహా 24] ఓం గృహక్ష
తాయస్వాహా 25] ఓం యమాయస్వాహా 26] ఓం గంధర్వాయ
స్వాహా 27] ఓం భృంగరాజాయస్వాహా 28] ఓం మృశాయస్వాహా
29] ఓం పితృభ్యఃస్వాహా 30] ఓం దౌవారికాయస్వాహా 31] ఓం
సుగ్రీవాయస్వాహా 32] ఓం పుష్పదంతాయస్వాహా 33] ఓం వరు
ణాయస్వాహా 34] ఓం అసురాయస్వాహా 35] ఓం శోషాయస్వాహా
36] ఓం పాపయక్షుణేస్వాహా 37] ఓం మరుతేస్వాహా 38] ఓం
అహయేస్వాహా 39] ఓం ముఖ్యాయస్వాహా 40] ఓం భర్తాయ
స్వాహా 41] ఓం సోమాయస్వాహా 42] ఓం సర్పాయస్వాహా 43]
ఓం అదితయేస్వాహా 44] ఓం దితయేస్వాహా 45] అథచరక్త్యాది
హోమః ఓం చరక్త్యైస్వాహా ॥

1] ఓం విదార్యైస్వాహా 2] ఓం పూతనాయైస్వాహా 3] ఓం పాపరాక్షసైస్వాహా 4] ఓం సకందాయస్వాహా 5] ఓం అర్వమైస్వాహా 6] ఓం జృంభకాయస్వాహా 7] ఓం పిలిపిచ్చాయస్వాహా 8] ఓం గణేశాయస్వాహా 9] ఓం దుర్గాయైస్వాహా 10] ఓం వాతాయస్వాహా 11] ఓం బీభత్సాయస్వాహా 12] ఓం ఉగ్రసేనాయస్వాహా 13] ఓం డామరాయస్వాహా 14] ఓం మహాకాలాయస్వాహా 15] ఓం అశ్వినాయస్వాహా 16] ఓం ఇంద్రాయస్వాహా 1] ఓం అగ్నేయైస్వాహా 2] ఓం యమాయస్వాహా 3] ఓం నిర్వృతయైస్వాహా 4] ఓం వరుణాయస్వాహా 5] ఓం వాయవేస్వాహా 6] ఓం కుబేరాయస్వాహా 7] ఓం ఈశానాయస్వాహా 8] ఓం దుద్రాయస్వాహా 9] ఓం భూమ్యైస్వాహా 10] ఇతి వాస్తుమండలమధ్యవర్తి సర్వదేవతానాం హోమః అథా ఘోరమంత్రేణ వాస్తుమర్క సంధానా యతివైర్య వైర్వామధుఘృతాక్తాభి రాహుతిభి రష్టోత్తరశతం జపయూత్ ॥

ఓం అఘోరేభ్యోభ్యోభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యః । సర్వేభ్యః సర్వశర్వేభ్యో నమస్తే అస్తురుద్రహవేభ్యః స్వాహా । ఇతి అష్టోత్తర శతవారం జపయూత్ (108) తతః శుద్ధోదకేన దశం పంచవింశతిశా జపయూత్ । ప్రణవాదిస్వాహంత గాయత్రీ మూలమంత్రేణ పూర్ణాహుతిం కుర్యాత్ । తతో బింబసమీప మాగత్య నూతనవస్త్రైః గంధపుష్పమాలాద్యై రలంకృత్య వివిధ వాద్యఘోషైస్సహ శకటమారోప్య నీరాజనస్వస్తి నచనైస్సహ గ్రామప్రదక్షిణం కుర్యాత్ । తతః శిల్పచార్యః బింజాత్తత్సర్వం విస్మజ్య నవవస్త్రై రలంకృత్య కూష్మాండ నారికేళ స్ఫోటనైస్సహ రక్తాన్నబలిం దద్యాత్ । తద్యథా అపసత్పంతుయేభూతా యేభూతా భూమిసంస్థితాః యేభూతా విఘ్నకర్తార స్తేనశ్యంతు శివాజ్ఞయా ॥ తతః మహాశిల్పీ పనిపత్పతనేనసహ ప్రతిమాం యజ్ఞశాలాయాం

స్థిత్యా తతః మండపస్యోత్తరేవా పూర్వేవా ఐశాన్యేవా ఏకమాస్త
మితచతుష్కాణగర్తః ఖనిత్వా తస్మిన్ ప్రతిమాంస్థిత్యా స్పృశనం
కుర్యాత్ తద్యథా 'గాయత్ర్యా గోమూత్రం ఓం భూర్భువః స్వః
తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య దీమహిధియో యోనః ప్రచోద
యాత్ ఇతి గోమూత్రం ।

ఓం గోమమామణా సత్యాశ్వావద్యాతమశ్వినా । వర్తి
రుద్రాన్మపాయ్యం । ఇతి గోమయం ఓం ఆప్యాయస్య సమేతుతే
విశ్వతః సోమవృష్ణ్యం । భవావాజస్య సంగధే । ఇతి క్షీరం । ఓం
దధిక్రావ్లో అకారిపం జష్టారశ్వస్య వాజనః । సురభినో ముఖాకర
త్సణ ఆయాగ్ంపితారిషత్ । ఇతి దధి । ఓం ఘృతం మిమిక్షే
ఘృతమస్య యోనిర్ఘృతే శ్రివోఘృతం వస్యధామ । అనుష్వఫ
మావహమాదయస్వ స్వాహా కృతం వృషభ వక్షిహవ్యం ॥ ఇతి
ఘృతం । యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పాయాశ్చ పుష్పిణీః ।
బృహస్పతి ప్రసూతాస్తానోముం చం త్వగ్ం హసః । ఇతి ఫలోద
కం । ఓం మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరంతి సింధవః మాధ్వీర్న
సంత్యోషధీః । ఇతి మధునా । ఓం అపాగ్ం రసముద్వయసగ్ం
సూర్యే సంతర్థపుమాహితం । అపార్థనసస్య యోరసస్త్రంవోగృహ్లా
మ్యుత్తమ ముపయామగృహీతో నీంద్రాయత్వాజుష్టం గృహ్లామ్యే
షతే యోనిరింద్రాయ త్వాజుష్టతమం । ఇతి శర్కరయా । ఓం
ఆపోహిషా మయోభువస్తాన ఊర్దేదధాత నమహేరణాయచక్షనే ।
యోవః శివతమోరసస్తస్య భాజయతేహసః । ఉశతీరివమాతరః ।
తస్మా అరంగమామవోయస్యక్షయాయజిన్వధ । ఆపోజన యధాచ
నః । ఇతి శుద్ధోదకేన స్పృశనం కలిత్వాయా ఓషధీః పూర్వాజాతా
దేవేభ్య స్త్రియుగంపురా । మనైసు బ్రహ్మణా మహాగ్ం శతం
ధామానిప్తచ । ఇతి పంచత్వ గ్రసేన । అశ్వత్థేవోనివదనం పక్ష్యేవో
వసతిక్వృతా । గోభాజ ఇతిక్లలా సథయత్సనవథపూరుషం । ఇతి

పంచపల్లవైః స్నపనం కృత్వా తతః ప్రతిమాం నూతనవస్త్రైః
రలంకృత్య గంధపుష్పాక్షతైస్సహ పుష్కరేన్ధిత్యా విశ్వకర్మో
పనిషదా పంచబ్రహ్మోపనిషదాచక్షీరాధివాసం కుర్యాత్ । విశ్వ
కర్మోపనిషత్పుర్వోక్తమేవ అథ తైత్తిరీయ పంచబ్రహ్మోపనిషత్ ॥

ఓం యస్మాద్విశ్వగ్ం సమస్తం క్రియతే । సమాం విశ్వ
కర్మాపాతు । విశ్వస్రష్టా విశ్వభర్తా విశ్వశాంతికః । జీవాతా భువనా
నాం సిద్ధానాం కిన్నరాణాం యః పురాణశ్చ జీమూతవర్షకః ।
ప్రతాతానుమాతాపురుషః పరః । విరాడ్విశ్వకర్మా స్వరాడ్విశ్వకర్మా
సగ్ం రాడ్విశ్వకర్మా । బ్రహ్మ విష్ణురుద్రశతమఖాదయో దేవాజ్ఞా
యంతే । విశ్వేదేవావసవః పితరోగంధర్వా ఇమే స ర్వేలోకాశ్చేతి
విశ్వకర్మణః । వ్యోమో మారుతః । మారుతాద్వైశ్వానరః । వైశ్వా
నరాజ్ఞలం । జలాద్యామిః । భూమ్యా ఓషధయః ఓషధీభ్యో బీజాని ।
బీజేభ్యోఽఖిలసస్యాని । సస్యోద్భవం ధాన్యం ధాన్యేభ్యోఽన్నంభవతి ।
అన్నాదేవరసః । తద్రసేన జంతునాగ్ం సర్వేషాగ్ం రేతః శుక్ర
శోణితరూపమేవాహ । తస్మాత్పిండా స్సముత్పన్నాః । సముత్పన్నాని
స్థావరజంగమరూపాణి । జాతావ్యవేకాని పిండబ్రహ్మాండావి । ఇతి
విశ్వకర్మణాభూతాని । విశ్వకర్మణావృద్ధాని । తేనైవాహ ప్రతిష్ఠి
తాని । పంచముఖేభ్యః పంచశీర్షస్యాస్య మనుః ప్రథమః । మయో
ద్వితీయః । త్వష్టా తృతీయః శిల్పీచతుర్థః విశ్వజ్ఞః పంచమ ఇతి
ఏవారోఽవిధేయతే । సానగః సనాతనోఽహభూనః ప్రతన్నః సుః శ్చ
శ్చేత్యేతేచ సర్వే గోత్ర పుకుషాః ప్రాకృతేష్వాద్యాద్యా ఈశ్వరో
విశ్వకర్తా ఆహుః కశ్యపోఽత్రిస్తాభ్యాగ్ం సూర్యచంద్రా దయోజ్ఞా
యంతే । గవాద్యాః కుంభీసుత్రాః స్థలజా జలజాః కీటకాశ్చతుర్వి
ధాః ప్రకృతయః ప్రజాతావేద విద్యాః సాంఖ్యా దయోఽపి కర్మ
జ్ఞానబోధకాః నిగమాగమాశ్చ సర్వం విశ్వం నిర్మితం సవిశ్వకర్మా
పరబ్రహ్మేత్యుపనిషత్ । య ఏతదుపనిషత్ప్రత్యుతరాదిసమయే ।

స సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే తద్వైసం విశ్వకర్మ కారణం పంచ
బ్రహ్మది గచ్ఛతి । ఓం సహనావవతు సహనా భువన్తు సహవీర్యం
కరవావహై తేజస్వినావధీతమస్తు మావిద్విమావహై । ఓం శాంతిః
శాంతిః శాంతిః ॥

తతః శుద్ధోదకేన స్నపనం కృత్వా నూతనవస్త్రైరలంకృత్య
పుష్పమాలాధారణం కుర్యాత్ । ఇతి ద్వితీయేఽహనికర్తవ్యం తత
త్పతీయేఽహని స్థపతిప్రతిమాంశకటాపరి సంస్థిత్యా తద్యోమ్య
పార్శ్వే సమాసీనఃసన్ వేదపఠనైర్వివిధ మంగళవాద్య ఘోషైః
సహప్రాగుదగ్దేశనదీంగత్వా ఇమంమే వరుణేత్యాది మంత్రైర్బలాధి
వాసం కుర్యాత్ । తతః ప్రతిమాం నవవస్త్రాభిరలంకృత్య కర్పూర
నీరాజన నారికేళఫలోద కాభిషేకైః సహగ్రామ ప్రదక్షిణం తత్ర
తత్ర చతుష్పథేషు రక్తాన్నబలిదానం కృత్వా యజ్ఞమందిర మధి
గమ్య తత్ర కూష్మాండ స్ఫోటనం రక్తాన్నం బలిందత్వా నారికేళ
స్ఫోటనం చ కృత్వా తతః శాలాప్రవేశనం కుర్యాత్ । తతః
ధాన్యాధివాసం కుర్యాత్ తద్యథా ॥

ఓం గోమదూమణా సత్యాశ్వా వద్యాతమశ్వినా వర్తీరుద్రా
నృపాయ్యం । ఇతి శిల్పచార్యః శాలామధ్యే గోమయేనలిప్త్వా
తస్మిన్ షోడశదళపద్మం త్రివర్ణం లిఖేత్ । ఓం భూర్భువః స్వః ఇతి
మంత్రేణ తస్మధ్యే ప్రణవం లిఖ్య శాలిధాన్యైః సమంతాత్పరి
పూర్య తదుపరి నవవస్త్రై గోధూమపుంజం తదూర్ధ్వే వ్యాఘ్రాజనే
మూషపుంజం తస్యోపరిచిత్రాంబరే తిలపుంజం తదుపరి శ్వేతకంబళే
తండులపుంజం నిక్షిప్త్య తతః ఆపోహిష్ఠా ఇతి మంత్రేణ ప్రతిమాం
సంప్రొక్త్య ప్రతిమాయాః తన్నామోచిత తిలకం దద్యాత్ బ్రహ్మ
దేవానా మితిమంత్రేణ నైర్మత్యాం కలశం నిక్షిప్త్యా వాహనాది
షోడశోపచారై ర్బ్రహ్మణం పూజయేత్ । తథా హిరణ్యగర్భ

ఇతి ఇదం విష్ణురితి మంత్రద్వయేన వాయవ్యాం కలశం నిక్షిప్త్య
వాహనాది షోడశోపచారై ర్విష్ణుం పూజయేత్ । త్ర్యంబక మితి
మంత్రేణై శాన్యాం కలశం నిక్షిప్త్య వాహనాది షోడశోపచారై రీశా
నం పూజయేత్ । క్షేత్రస్యపతి ఇతిమంత్రేణా గ్నేయాం కలశం
నిక్షిప్త్య వాహనాది షోడశోపచారైః క్షేత్రపాలం పూజయేత్ ॥

య ఇమావిశ్వాభువనాని జుహ్వద్వప్సిర్హోతా నిష సాదపితానః
స ఆశిషా ద్రవిణమిచ్ఛమానః పరమచ్ఛదోవర ఆవివేశ విశ్వకర్మా
మనసాయద్విహాయాధాతావిధాతాపరమోత సందృక్ తేషామిష్మాని
సమిషామదంతి యత్రస ప్తర్షిన్ పరఏకమాహుః యోనఃపితాజనితా
యోవిధాతా యోనః సతో అభ్యాసజ్జజాన ॥ ఇతి మంత్రేణ ప్రతి
మాం ప్రాక్కిరసముత్తానశయాం కృత్వా సుత్రామాణ మితిమం
త్రేణ కలశానాం సూత్రవేష్టనం కుర్యాత్ తతః నేత్రోన్మీలనం
ప్రతిమాయాః ఉభయపార్శ్వేషు అష్టాదశదీపాన్ నిక్షిప్త్య ఉద్దీప్య
ఇతి మంత్రేణ ప్రజ్వలనం కృత్వా షోడశోపచారైః పూజయేత్ ।
ఇతి నేత్రోన్మీలనం తతః శిల్పచార్యః కుండసమ్మూళే దర్భాసనం
తదుపరిచిత్రాసనం పరికల్ప్య శుచిర్భూత్వా సమాసీనః సన్
పూర్వవత్ వాత్రాసాదనం మూర్తిహోమం కుర్యాత్ ఓం విశ్వకర్మ
ఋషిః ప్రజాపతి గృహీతయాత్వయావాచం గృహ్లామిప్రజాభ్యః ।
ప్రాచీదిశాం వసంతఋతునా మగ్నిర్దేవతా బ్రహ్మద్రవిణం
త్రివృత్తోమః స ఉపంచ దశవర్తనిస్త్యై విర్వయః కృతమయానాం
పురోవాతోవాతః సానగఋషిః ॥

(1) దక్షిణాదిశాం గ్రీష్మఋతునా మింద్రో దేవతాక్షత్రం
ద్రవిణం పంచదశస్తోమః స ఉ పంచదశవర్తనిర్దిత్యవాడ్యయన్త్రేతా
యానాం దక్షిణాద్వాతోవాతః సనాతనఋషిః : (2) ప్రతీచీదిశాం
వర్షాఋతునాం విశ్వేదేవా దేవతావిత్ ద్రవిణగ్ం సప్తదశ

స్తోమః స ఉవేకవిగ్ం శనర్తనిస్త్రీవత్యోవయోద్వాపరోయానాం
 పశ్చాద్వాతో వాతోహభూసముషిః || (3) ఉదీచీదిశాగ్ం శరద్య
 తూనాం ముత్రావరుణౌ దేవతాపుష్టం ద్రవిణమేకవిగ్ంశ స్తోమః
 స ఉత్రిణవనర్తనిస్తుర్యవాడ్యయ ఆస్కందోయానా ముత్తరాద్వా
 తోవాతః ప్రత్నముషిః || (4) ఉద్ధాదిశాగ్ం హేమంత శిశిరా
 వృతూనాం బృహస్పతిర్దేవతా వరోచ్చద్రివిణం త్రిణవస్తోమః స ఉత్ర
 యస్త్రీగ్ం శనర్తనిః పుష్టవాడ్యయోభిభూరయానాం విష్వగ్వాతో
 వాతః సుపర్ణముషిః || (5) పితరః పితామహః పరేవరేతేనః సాంతు
 తేనోఽవంత్యస్మిన్ బ్రహ్మన్నస్మిన్ క్షత్రేస్యామాశిష్యస్యాం పురో
 ధాయామస్మిన్ కర్మన్నస్యాం దేవమాత్యాం || ఓం విశ్వకర్మా
 దిశాం పతిః సనః పశూన్నాతు సోన్నాన్నాతు తస్మైనమః
 ప్రజాపతీగుద్రో వరుణోఽగ్ని ర్దిశాంపతిః సనః పశూన్ సాతుసోఽ
 స్మాన్ సాతుతస్మైనమః ఏతావై దేవతా ఏతేషాం పశూనామధిపతి
 యస్తాభ్యోవా ఏష ఆవృశ్చతే యత్పశుశీర్షాణ్య పదధాతి హిరణ్యే
 ప్తకా ఉపదధాత్యేతాభ్య ఏష దేవతాభ్యో నమస్కరోతి | ఇతి
 మంత్రద్వయేన అష్టోత్తరశతం వా యథాశక్తి వా హోమంకృత్వా
 తతః గాయత్రీ మంత్రేణ యథాశక్తి హోమంకుర్యాత్ | ఇతి తృతీ
 యేఽహని కర్తవ్యం తతశ్చతుర్థేఽహని అంగవైకల్య హోమం
 కుర్యాత్ | శిల్పాచార్యః నవదర్భేః కూర్చంకృత్వా శిల్పాచార్యః
 నైరృతిదేవే నూతనవస్త్రే తండులాన్ నిక్షిప్య పంచవింశతికోష్ఠ
 మండలే కలశాన్ స్థాప్య షోడశోపచారైః సంపూజ్య కలోదకైః
 ప్రతిమాం సంప్రోక్ష్య ఉపస్థిత్యా అలంకృత్య తం కలశే నిక్షిప్య
 తండులోపరి అష్టాదశదర్భాన్ నిక్షిప్య దక్షిణహస్తే నాక్షతాః
 గృహీత్వా కేశవాదిచత్వారింశన్నా మభిర్బుంబోపరి చత్వారింశతి
 వారంవికిరేత్ | తద్యథా ||

ఓం కేశవాయనమః ఓం నారాయణాయనమః ఓం మాధ
 వాయనమః ఓం గోవిందాయనమః ఓం విష్ణవేనమః ఓం మధుసూద

నాయనమః ఓం త్రివిక్రమాయనమః ఓం వామనాయనమః ఓం
 శ్రీధరాయనమః ఓం హృషీకేశాయనమః ఓం పద్మనాభాయనమః
 ఓం దామోదరాయనమః ఓం సంకర్షణాయనమః ఓం వాసుదేవాయ
 నమః ఓం ప్రద్యుమ్నాయనమః ఓం అనిరుద్ధాయనమః ఓం పురు
 షోత్తమాయనమః ఓం అధోక్షజాయనమః ఓం నారసింహాయనమః
 ఓం అచ్యుతాయనమః ఓం జనార్దనాయనమః ఓం ఉపేంద్రాయ
 నమః ఓం హరయేనమః ఓం శ్రీకృష్ణాయనమః తతః ఆపొహిష్ఠేతి
 మంత్రేణ కూర్చేన శుద్ధోదకం ప్రోక్షయేత్ | తతః ధూపదీపనై వేద్య
 తాంబూలాదీన్ సమర్పయేత్ | తతః అంగవైకల్య హోమం
 కుర్యాత్ | అశ్వత్థ సమిద్భిః, ఆజ్యేన, హవిషా, జహుయాత్ | లలాటే

ఓం నారాయణాయస్వాహా శీర్షే ఓం సదాశివాయస్వాహా
 చుబుకే ఓం కేశవాయస్వాహా మూర్ధ్ని ఓం శివాయస్వాహా వక్షసి
 ఓం పరబ్రహ్మణేస్వాహా కంఠే ఓం నీలలోహితాయస్వాహా బాహు
 మూలే ఓం ఈశానాయస్వాహా హృదయే ఓం విష్ణవేస్వాహా ఓష్ఠే
 ఓం త్రివిక్రమాయస్వాహా ఆధరే ఓం వామనాయస్వాహా గళే ఓం
 సంకర్షణాయస్వాహా గళమూలే ఓం శ్రీధరాయస్వాహా అక్షిణో
 హృషీకేశాయస్వాహా పాదయోః ఓం పద్మనాభాయస్వాహా
 నాభిమద్యే ఓం అచ్యుతాయస్వాహా శిఖాయాం ఓం దామోదరాయ
 స్వాహా దక్షిణబాహు ఓం హరయేస్వాహా వామబాహు ఓం
 కృష్ణాయస్వాహా ఓం తత్సవితురంగుష్ఠాభ్యాంస్వాహా వరేణ్యంతర్జస్వి
 భ్యాంస్వాహా భర్గోదేవస్య మధ్యమాభ్యాంస్వాహా ధీమహి అనామికా
 భ్యాంస్వాహా ధియో యోనః కనిష్ఠికాభ్యాంస్వాహా ప్రచోద
 యాత్ కరతలకర పృష్ఠాభ్యాంస్వాహా ఏవం హృదయాదిన్యాసః
 ఓం ఈశాన స్సర్వవిద్యానా మిశ్వరస్సర్వ భూతానాం బ్రహ్మధి
 పతయేస్వాహా ముఖే తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి
 తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్ స్వాహా లలాటే | చిత్రం దేవానా

ముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్వాక్షేః అప్రాద్యావాప్యథివీ
అంతరిక్షగం సూర్య ఆత్మాజగతస్తుస్థుషశ్చస్వాహా శాహోః ఓం
ఇమందేవా అసపత్నగం సువధ్వం మహతే క్షత్రాయ మహతే
జ్యేష్ఠాయమహతే జానరాజ్యేంద్రియాస్వాహా కుక్షా ఓం అగ్ని
స్తిగ్నేనశోచిమాయా సద్విశ్వస్వస్త్రిణం అగ్నిర్గోవనతేరయం
స్వాహా మేధే ఓం యమాయత్వా మఖాయత్వా సూర్యస్యత్వా
తపసే దేవస్తా సవితామధ్వానకు పృథివ్యాగ్ః సగం స్పృశ
స్నాహి అర్చిరసిశోచిరసి తపోసిస్వాహా జాన్వోః ఓం తత్త్వాయామి
బ్రహ్మణావందమానస్తదశాస్తే యజమానోహవిర్భిః అహేడమానో
వరుణేహ బోధ్యురుశగం సమాన ఆయుః ప్రమోషీఃస్వాహా ఊర్వోః
వాయోయేతే సహస్రిణోరథానస్తోభ రాగహి నియుత్త్వాన్ తోమ
సీతయేస్వాహా పాదయోః ఓం ధశంతస్తా నిధీమహ్యశంతం
సమిధీమహి ఉశన్నుశత ఆవహ పితౄన్ హవిషే ఆత్తవేస్వాహా
హృదయే ॥

ఓం అఘోరేభ్యోఽథ ఘోరేభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యః
సర్వేభ్యో నమస్తే అస్తుత్వప్తరూపేభ్యః స్వాహా గుప్యే వామ
దేవాయ నమోవిష్ణవేనమః కాలాయనమో కలవికరణాయనమో
బలవికరణాయనమో బలాయనమః సర్వభూతదమనాయనమో
మయోద్భవాయనమః స్వాహా పాదా సద్యోజాతం ప్రపద్యామి
సద్యోజాతాయ వై నమోనమః భవే భవేనాతి భవేభవస్వమాం
స్వాహా సర్వాంకే ఓం బ్రహ్మజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమతః
రుసుచోవేన ఆవః సబుధ్న్య ఉపమా అన్యవిష్టాః స తశ్చయోని
మసతశ్చవివః స్వాహా తతః జయాది హోమం కృత్వా పురుషసూక్త
విధానేన ఘోడశోపచారైః పూజయేత్ తతః శిల్పాచార్యః బింబ
సమీపే గోమయేన విలిప్యరంగ వల్లీం విరచ్య తత్రనూతనవస్త్రే

పరిశ్వేతతండులాన్ నిక్షిప్త పంచవింశతికోవ్యయత చతుషోణ
మండలం పరికల్ప్య నవదర్భాన్ సంగృహ్య కూర్చుంక్తత్వా
పూర్వోక్తమంత్రైః సానగాది పంచబ్రహ్మణః ఆవాహ్య షోడశోప
చారైః సంపూజ్య తతః దశదిక్పాలకాన్ ఆవాహ్య షోడశోప
చారైః సంపూజ్య తస్మాన్దలమధ్యే ప్రతిమాం నిక్షిప్త ఇమంమే
వరుణ ఇతిమంత్రేణ ప్రతిమాయాం కూర్చేన శుద్ధోదకం సించేత్ ।
తతః శిల్పాచార్యః వరవేషధారీసన్ వేదమంత్రైః సర్వమంగళ
వాద్యైః సహ అక్షిమోచనం కుర్యాత్ తద్యథా బింబం నూతన
వస్త్రేణాచ్ఛాద్య తామ్రపాత్రే మధుం నిక్షిప్త తస్మిన్ తామ్రశలా
కాంస్థిత్యా తయా మధువాతా ఇతి మంత్రేణ భూరేఖాం విభేత్ ।

ఓం మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరంతి సింధవః మాధ్వీ
ర్నః సంతోషధీః తతస్తామ్రశలాకాం విస్పృజ్య రజతపాత్రమాజ్యేన
ప్రపూర్య తస్మిన్ రజతశలాకాం స్థిత్యాతయా ఘృతమితిమంత్రేణ
పక్షురేఖాం విభేత్ ఓం ఘృతంఘృతపావానః పిబతవ్వసాం వసాపా
వానః పిబతాం తరిక్షస్య హవిరసిస్వాహా దిశః ప్రదిశ ఆదిశోద్విదిశ
ఉద్దిశోద్విదిశ స్వాహా తతః రజతశలాకాం విస్పృజ్య సువర్ణపాత్రం
క్షీరేణ సంపూర్య తస్మిన్ సువర్ణమయ పంచర్షువక్తైః సహసువర్ణ
శలాకాం నిక్షిప్తతయా పయః పృథివ్యా మితిమంత్రేణ కృష్ణ
మండలం తస్మధ్యే జ్యోతిర్మండలం చ సమ్యక్ విభేత్ । ఓం పయః
పృథివ్యాం పయ ఓషధీషుపయోదివ్యంతరిక్షే నయోధాః పయస్వ
తీః ప్రదిశః సంతమహ్యాం తతః విశ్వకర్మోపనిషత్సతనేన సహకల
శోడకం ప్రోక్షయేత్ తతః మధూక్షిచ్ఛిప్తం నిక్షిపేత్ ఇతి చతుర్థే
హనికర్తవ్యం తతః పంచమేహనిశిల్పాచార్యః యజమానార్చక
బ్రాహ్మణైః సహగర్భగృహం ప్రవిశ్య తస్మధ్యే షోడశాంగుళ
మానం చతురశ్రమండలం పరికల్ప్య ఆదాగణపతిం పూజ్య తతః

పుణ్యాహవాచనం కృత్వా నవీనవస్త్ర మూసాద్య తదుపరితంధులాన్
నిక్షిప్య తన్మధ్యే పంచవస్త్రైః అష్టదశపద్మం తదంతరే ప్రణవం లిఖ్య
వాస్తుపురుషం విశ్వకర్మాణం గాయత్రీం సానగాది పంచమహర్షీన్
ఆదిపరేచ్ఛక్రియాజ్ఞానాది పంచశక్తీః ఆవాహ్యపోడశోపచారైః
సంపూజ్య తన్మధ్యే సువర్ణపాత్రే యథాశక్తి నిష్కనవరత్నాని
నిక్షిప్య శ్రీసూక్తముచ్చార్య పోడశోపచారైః సంపూజ్య తతో
యజమానః శిల్పచార్యాయ తత్పాత్రం దద్యాత్ ।

తతః పీఠస్థాపనం శివాలయే కోణాతోకాంతం సూత్ర
ద్వయం ప్రసార్య తన్మధ్యే బిందుం పరికల్ప్య తదేవ శివలింగ స్థాన
మితిజ్ఞాత్వా పీఠంస్థాపయేత్ । బ్రహ్మాలయేఽపి తథాభవేత్ । విష్ణ్వ
లయే గర్భం పోధావిభజ్య పశ్చాద్భాగమేకం విసృజ్య ద్వితీయ
భాగే స్థానమితిజ్ఞాత్వా పీఠం స్థాపయేత్ దేవ్యాలయే గర్భం
చతుర్థా విభజ్య పశ్చాద్భాగమేకం విసృజ్య ద్వితీయభాగే స్థానమి
తిజ్ఞాత్వా పీఠం స్థాపయేత్ । తతః రత్నన్యాసం మానసారే.

“శిలాలింగంతు బింబానాం యత్తత్కర్మావసానకే ।

స్థాపనాత్పుర్వకేరత్న విన్యాసం కారయే ద్భుధః ॥ (51)

పీఠంతస్య చ మధ్యేతు నవకోష్ఠం ప్రకల్పయేత్ ।

పద్మరాగం తు తన్మధ్యే వజ్రం చేంద్ర పదేన్యసేత్ ॥ (52)

ప్రవాళం చాగ్నికోష్ఠేతు మహానీలం యమేతథా ।

వైమూర్యంస్యసే నైర్మల్యే మరకతం పశ్చిమేతథా ॥ (53)

వాయవ్యే పువ్యగాగంచ మాక్తికం తు కుబేరకే ।

ఇంద్రనీలం తు ఈశేతు విన్యసేద్విధివిత్తమః ॥ (54)

స్థపతిస్థాపకశోభా స్థాపయేద్బింబ లింగకం ।

ఏవంతు రత్నవిన్యాసం శేషమంగం యథోక్తవత్ ॥ (55)

హృదయ కమలమధ్యే దీపవత్తత్పరంస్యాత్ । కమలజహరి
హరాది దేవతానాం చ సర్వం విధిమిహ సకలరూపంచ చక్షురుస్త్రి
లనం చ । కృతిమితి సకలయుక్తం మానసారం పురాణైః ॥ (57)
పితామహేంద్ర ప్రముఖైః నమస్తైః । దే వైరిదం శాస్త్రవరం
పురోదితం తస్మాత్సముద్భృత్య హిమానసారం శాస్త్రం కృతం లోక
హితార్థమేతత్ । (58) ఇతి మానసారేవాస్తు శాస్త్రేన యనోస్త్రిలన
లక్షణవిధానం నామసప్తతి తమోఽధ్యాయః అథరత్న న్యాసవిధిః ।
ఓం పూర్వస్యాం దిశాపతే వజ్రహస్త మహాబల విరావతారూఢ
ఇంద్రదేవ యథావిధి ఆవాహనమంత్రైః పూజాంబలిం గృహ్లాగృహ్లా
స్వాహా । ఇతి వజ్రం నిక్షిప్య పూర్వవత్ బలిం దద్యాత్ । అష్టగజా
రూఢ శ్చేత్రపాలైః పరివేష్టిత సురాధిరాజనమోఽస్తుతే ఇతి నమేత్ ।

(1) ఓం ఆగ్నేయాం దిశాపతే స్రుతాహస్త మహాబలమేఖా
రూఢాగ్ని దేవయథావిధి ఆవాహనమంత్రైః పూజాంబలిం గృహ్లా
గృహ్లా స్వాహా ఇతి ప్రవాళం నిక్షిప్య పూర్వవత్ బలిం దద్యాత్ ।
అష్ట మేషారూఢ శ్చేత్రపాలైః పరివేష్టిత యజ్ఞరాజ నమోఽస్తుతే
ఇతి నమేత్ । (2) ఓం యామ్యాయాం దిశాపతే దండహస్త మహా
బల మహామహిషారూఢ యమదేవ యథావిధి ఆవాహనమంత్రైః
పూజాంబలిం గృహ్లాగృహ్లా స్వాహా । ఇతి మహానీలం నిక్షిప్య
పూర్వవద్బలిం దద్యాత్ । అష్టమహిషారూఢ శ్చేత్రపాలైః పరివే
ష్టిత ప్రేతాధి రాజనమోఽస్తుతే । ఇతి నమేత్ ॥ (3) ఓం నైరృ
త్యాం దిశాపతే ఖడ్గహస్త మహాబల ప్రేతసంధ సమారూఢ
బలిదేవ యథావిధి ఆవాహన మంత్రైః పూజాంబలిం గృహ్లాగృహ్లా
స్వాహా ఇతి వైడూర్యం నిక్షిప్య పూర్వోక్త వద్బలిం దద్యాత్ ।
అష్టప్రేతారూఢ శ్చేత్రపాలైః పరివేష్టిత రక్షోఽధిరాజ నమోఽ
స్తుతే । ఇతి నమేత్ ॥ (4) ఓం పశ్చిమాయాం దిశాపతే పద్మ

హస్త మహాబల మహానక్త్రారూఢ జలేశ్వర యథావిధి ఆవాహన మంత్రైః పూజాం బలిం గృహ్లాగృహ్లా స్వాహా ఇతి మరకతం నిక్షిప్య పూర్వవద్బలిందద్యాత్ । అష్టనక్త్రారూఢ క్షేత్రపాలైః పరివేష్టిత జలాధిరాజ నమోఽస్తుతే ఇతి నమేత్ । (5) ఓం వాయువ్యాం దిశా పతే ధ్వజహస్తమహాబల మృగారూఢ వాయుదేవ యథావిధి ఆవాహనమంత్రైః పూజాం బలిం గృహ్లాగృహ్లా స్వాహా । ఇతి పుష్యరాగం నిక్షిప్య పూర్వవద్బలిందద్యాత్ । అష్టమృగారూఢ క్షేత్రపాలైః పరివేష్టిత పవనాధిరాజ నమోఽస్తుతే ఇతి నమేత్ ॥ (6) ఓం ఉత్తరస్యాం దిశాపతే నిధిహస్త మహాబలహస్తి సమారూఢ నిధిరాజ యథావిధి ఆవాహనమంత్రైః పూజాం బలిం గృహ్లా గృహ్లా స్వాహా । ఇతి మాక్తికం నిక్షిప్య పూర్వవద్బలిందద్యాత్ । అష్టగజారూఢ క్షేత్రపాలైః పరివేష్టితనిధిరాజ నమోఽస్తుతే ఇతి నమేత్ । ఓం ఈశాన్యాం దిశాపతే శూలహస్త మహాబల వృషారూఢ రుద్రదేవ యథావిధి ఆవాహనమంత్రైః పూజాం బలిం గృహ్లాగృహ్లా స్వాహా । ఇతి ఇంద్రనీలం నిక్షిప్య పూర్వవద్బలిందద్యాత్ । అష్టవృషారూఢ క్షేత్రపాలైః పరివేష్టిత భూతరాజ నమోఽస్తుతే ఇతి నమేత్ ।

ఓం అథస్తాత్ దిశాపతే చక్రహస్త మహాబల ఖగారూఢ విష్ణుదేవ యథావిధి ఆవాహనమంత్రైః పూజాం బలిం గృహ్లాగృహ్లా స్వాహా । ఇతి మధ్యే పద్మరాగం నిక్షిప్య పూర్వవద్బలిందద్యాత్ । అష్టఖగారూఢ క్షేత్రపాలైః పరివేష్టిత జగత్పతే నమోఽస్తుతే ఇతి నమేత్ । ఓం ఉద్ధ్వస్యాం దిశాపతే అక్షహస్త మహాబల హంసారూఢ బ్రహ్మదేవ యథావిధి ఆవాహనమంత్రైః పూజాం బలిం గృహ్లాగృహ్లా స్వాహా । ఇతిమధ్యే గోమేధికం నిక్షిప్య పూర్వవద్బలిందద్యాత్ । అష్టహంసారూఢ క్షేత్రపాలైః పరివేష్టిత సృష్టిరాజ

నమోఽస్తుతే ఇతినమేత్ । ఇహత్వష్టారమితి మంత్రేణ మధ్యగతే
 పారదం నిక్షిపేత్ । ఓం ఇహత్వష్టారమగ్రియా । విశ్వరూపముపహ్వయే
 అస్మాకమస్తు కేవలః తన్నస్తురీపమథపోషయత్ను । దేవత్వప్తర్విరరా
 ణః స్వస్య యతోపీఠః సర్వరూపాణా మధిపతయే త్వష్టేనమః ।
 ఇతి పారదం నిక్షిప్య తతః సువర్ణయంత్రం నిక్షిప్య మహాశిల్పాపనిష
 త్పతనేనసహ అప్తబంధనేన ప్రతిమాం స్థాపయేత్ । తద్యథా తామ్ర
 పాత్రేణ తిలతైలం, మధూచ్ఛిప్తం, లాక్షా, వాలుకా, గుగ్గులం,
 క్రముకచూర్ణం, మహిసాక్షికం, శరకరా, సమ్మిశ్ర్య, ప్రజ్వలితో
 ధానో పరినిక్షిప్య సమ్యక్ పాచయేత్ । ఉద్ధానాదుద్భృత్యకాలే
 చందనచూర్ణం, ఏలాబీజచూర్ణం, జాతీఫలం, జాతీపత్రీ, కాశ్మీరం,
 లవంగం, సహసమ్మిశ్ర్య పీఠగతే నిక్షిప్య ఉత్తిప్త బ్రహ్మణస్సతే
 ఇతి మంత్రేణ ప్రతిమా ముద్ధలిత్య బ్రహ్మరథేన స్థిత్యా సర్వమంగళ
 వాద్యఘోషైస్సహ ఆలయస్య ప్రదక్షిణం కృత్వా గర్భాగారే
 ప్రవిశ్య మహాశిల్పాపనిషత్పతన్ ప్రతిమాం స్థాపయేత్ ।

తదాశిల్పాచార్యః అప్తసూత్రైః ప్రతిమాం సమ్యక్ పరిశీల్య
 యవనికాంబధ్వా విశ్వకర్మ సూక్తేన విమానాగ్రే కలశంస్థాప్య
 ఆగ్రేఽర్ధజంస్థాప్య మూలభేర సమీపం గత్వా ప్రాచీదిశా మితి
 మంత్రేణ సానగర్విం కలశే ఆవాహ్య, దక్షిణాదిశీతి మంత్రేణ
 సనాతనర్షింకలశే ఆవాహ్య, ప్రదీచ్యాదిశీతి మంత్రేణ అహభూన
 ర్షింకలశే ఆవాహ్య, ఉదీచీదిశీతి మంత్రేణ ప్రత్నర్షిం కలశే
 ఆవాహ్య, ఉర్ధ్వాదిశీతి మంత్రేణ సుపర్ణర్షింకలశే ఆవాహ్య పంచ
 కలశోదకైః ప్రతిమాంసంప్రోక్ష్య ప్రతిమాయాః దక్షిణకర్ణే ఓం
 కార పూర్వకమూలమంత్రం త్రివారం పఠిత్వా బింబస్య దక్షిణ
 నేత్రే సూర్యమావాహ్య వామనేత్రే చంద్రమావాహ్య ఫాలనేత్రే
 అగ్నిమావాహ్య పురస్తాత్ అష్టోత్తరసహస్ర దీపానుద్దీప్య యామ్య

పార్శ్వ అష్టోత్తరశతదీపానుద్దీప్య వామపార్శ్వ అష్టోత్తర శతదీపాను
ద్దీప్య అగ్రేతండుల పుంజూపరి ఆజ్యదీపం నిక్షిప్య తదగ్రేథాన్య
రాశ్యుపరి ఆజ్యదీపసహితక్షీరాన్న పాత్రపంచకం వాద్వయంనా
నిక్షిప్య బలిపీఠే దీపసహిత బల్యన్నం నిక్షిప్య బీజసహిత ప్రాణ
ప్రతిష్ఠా మంత్రముక్త్యా తతః పంచకలశోదకేన కళావాహనం
కుర్యాత్ । పూర్వోక్త పంచకలశాన్ షోడశోపచారైః సంపూజ్య
సద్యోజాత మంత్రేణ సహకకారాది శకారాంత దశాక్షరాణి
స్మృత్వా స్పష్టిః, బుద్ధిః, స్మృతిః, మేధా, కీర్తిః, లక్ష్మీః, ధృతిః,
స్థితిః, స్థిరా, స్థితిః, ఇతి కళాదశం ఆవాహయేత్ ।

వామదేవేతిమంత్రేణ సహ అకారాది నకారాంత దశాక్ష
రాణి స్మృత్వా జరా, పాలినీ, శాంతిః, ఈశ్వరీ, రతిః, కామికా,
నరదా, హ్లాదినీ, ప్రీతిః, దీర్ఘా, ఇతి కళాదశం ఆవాహయేత్ ।
అఘోర ఇతి మంత్రేణ సహ పకారాది శకారాంత దశాక్షరాణి
స్మృత్వా తీక్ష్ణా, రాద్రీ, భయః, నిద్రా, తంద్రా, యుత్, క్రోధినీ,
క్రియా, ఉదారీ, విశ్వా, ఇతి కళాదశం ఆవాహయేత్ । తత్పురుష
ఇతిమంత్రేణ సహ పకారాది శకారాంత చతురక్షరాణి స్మృత్వా
పీతా, శ్వేతా, అరుణా, నీలా, ఇతి కళా చత్రసః ఆవాహయేత్ ।
ఈశానమితిమంత్రేణ సహ అకారాది విసర్గాంత షోడశాక్షరాణి
స్మృత్వా నివృత్తిః ప్రతిమా, విద్యా, శాంతిః, శాంత్యతీతా, రేచికా,
మోచికా, కళా, సూక్ష్మా, సూక్ష్మమృతా, జ్ఞానా, అమృతా,
ఆప్యాయినీ, వ్యాపినీ, కమలా, వ్యోమిన్నా, ఇతి కళాషోడశం ఆవాహ
యేత్ । ఉదుత్యమితి మంత్రేణ సూర్యమండల మావాహయేత్ ।
తపినీ, తాపినీ, ధూమ్రా, మరీచీ, జ్వాలినీ, రుచిః, సుషుమ్నా,
భోగదా, విశ్వా, బోధినీ, దారుణీ, క్షమా, ఇతి కళాద్వాదశం
ఆవాహయేత్ ।

ఆప్యాయస్వేతి మంత్రేణ చంద్రమండల మావాహయేత్ ।
 అమృతా, మానదా, పూషా, తుష్టిః, పుష్టిః, రతిః, ధృతిః, శశిసీ,
 చంద్రికా, కాంతిః, జ్యోత్స్నా, శ్రీ, ప్రీతిః, అంగదా, పూర్ణా,
 పూర్ణా మృతా, ఇతి కళాషోడశం ఆవాహయేత్ । అగ్నిమీలేతి
 మంత్రేణ అగ్నిమండల మావాహయేత్ । ధూమా, అర్చిః, ఉష్ణా,
 జ్వలిసీ, జ్వాలిసీ, విస్ఫులింగిసీ, సుశ్రీ, సురూపా, కపిలా, హవ్యా, కవ్యా,
 ఇతి కళాదశం ఆవాహయేత్ । పురుషబింబస్య పురుషసూక్తేన స్త్రీ
 బింబస్య శ్రీసూక్తేన దుర్గాసూక్తేన సహ మంత్ర, పుష్పం, తదనం
 తరం నారికేళస్ఫటనం కృత్వా హిరణ్య పాత్రమితి మంత్రేణ
 కర్పూరసీరాజనం స్త్రీబింబస్య శ్రీసూక్తేన సీరాజనం దద్యాత్ ।
 తతః ధ్వజాంతే ప్రజ్వలాగ్నిం పరికల్ప్య కూష్మాండ చ్ఛేదనం
 కృత్వా కాండపటం విసర్జయేత్ । ప్రథమేవత్సేన సహ ధేనుదర్శనం,
 తతః గజదర్శనం, అశ్వదర్శనం, సుహాసినీ, పంచకదర్శనం, పుష్ప
 ఫలాదిదర్శనం కారయిత్వా సర్వేభ్యో జనేభ్యః మహాప్రసాదం
 దత్వా అన్నదానం కుర్యాత్ । “గర్భమందిర మాశ్రిత్యః శిల్పీ
 అర్చక ఏవచ యతీనాం తపసీనాం చ హర్మ్య మంటపనేవితం, రాజ
 వైశ్య కులేజాతాః నృత్యమంటపనేవితం సర్వేషాం చైవభక్తానాం
 గోపురాంతం విధీయతే ॥ ఇతి “శిల్పీనమస్కియా పూర్వం దేవా
 నాం రూపకారకః । పశ్చాద్బ్రాహ్మణరాజానాం వైశ్యా శూద్రా
 ఇతిక్రమః ॥ (మయవాస్తుశాస్త్రే) 23. పృష్ఠే)

ఇతి వచనాత్ ప్రతిమాయై శిల్పాచార్యః ప్రథమే నమస్కా
 రం కుర్యాత్ । తతః ఋత్విజః అనంతరం అర్చకః నమస్కారం
 కుర్యాత్ । శివస్వామీ, విష్ణోశ్చతస్రః, రవేస్సప్తః, గణపతేస్తిస్రః,
 దేవ్యావకః నమస్కారాః భవంతి, సర్వేషాం దేవానాం నమస్కా
 రత్ర యమితి శాస్త్రప్రసిద్ధిః తతః శిల్పాచార్యః బింబస్య దక్షిణ

హస్తం గృహీత్వా యజమానహస్తే నిధాయక్షిరాక్షతైః సహ
దద్యాత్ భవదభీష్పిత భగవద్రూప బింబం మయాదత్తం సదాజాగ
రూకతయా సద్భక్త్యా పూజామహోత్సవాదీన్ కృత్వా చతుర్విధ
ఫల పురుషార్థాన్ ప్రాప్నుయాః ఇతి క్షీరధారాం పూరయేత్ ।
తతః సూతన వస్త్రాదిభిరలంకృత్య యజమానః అర్చక మాహూయ
ఏనం దేవం సదాభక్త్యా పూజామహోత్సవాదీన్ కర్తుం మయా
వృణోసి ఇతి వచేత్ । తతః అర్చకః వృణోఽస్మి ఇతి వచేత్ ।
తతః శిల్పచార్యః యజ్ఞమందిరం ప్రవిశ్య ఆవాహిత సమస్తదేవైః
యథాశక్తి ఆహుతీః దత్వా పూర్ణాహుతిం కుర్యాత్ ॥ తద్యథా ।
ఫలహోమః గుగ్గులహోమః శ్రీసూక్తేనా ప్లోతరశతహోమః తతః
అగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహా ఇదమగ్నయే స్విష్టకృతే ఇతి స్విష్ట
కృద్ధోమః ॥ తతో భూరాదినవాహుతయః ।

ఓం భూః స్వాహా ఇదమగ్నయే ॥ ఓం భువః స్వాహా ఇదం
వాయవే । ఓం స్వః స్వాహా ఇదం సూర్యాయ ఏతామహవ్యా
హృతయః । ఓం త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్య హేడోఽ
అవయాసిసీష్ఠాః । యజ్ఞప్రోవహ్నితమగ్నః శోశుచానో విశ్వాద్వేషా
గ్ం సిప్రముముగ్ధ్యస్మ స్వాహా ఇదమగ్నీ వరుణభ్యాం ॥ (1) ఓం
సత్వన్నో అగ్నే వమో భవతీనేదిష్టోఽఅస్యాఽ ఉపసోవృష్టే । అవ
యక్మనో వరుణగ్ం రరాణోవీహిమృడికగ్ం సుహవోన ఏధి
స్వాహా ఇదమగ్నీ వరుణభ్యాం ॥ (2) ఓం అయాశ్చాగ్నేస్య
సభిశస్తి పాశ్చసత్య మిత్త్యమయా అసి । అయానోయజ్ఞం వహస్య
యానో ధేహిభీషగ్ం స్వాహా ఇదమగ్నయే ॥

(3) ఓం యేతేశతం వరుణయే సహస్రయజ్ఞియాః పాశా
వితతామహంతః । తేభిర్నో అద్యసవితోత విష్ణుర్విశ్వేముంచంతు
మరుతః స్వరాః స్వాహా ఇదం వరుణాయ సవిత్రి విష్ణవే విశ్వేభ్యో

దేవేభ్యో మరుద్భ్యః స్వర్కేభ్యశ్చ ॥ (4) ఓం ఉదుత్తమం వరుణ
 పాశమస్మదవాధమం విమధ్యమగం శ్రథాయ । అధావయమాదిత్య
 ప్రవతేతవానాగసో అదితయే స్వామస్వాహా ఇదం వరుణాయాదిత్యా
 యాదితయే ॥ (5) ఇది పంచవారుణీహోమః । ఓం ప్రజాపతయే
 స్వాహా ఇదం ప్రజాపతయే ॥ తతః సంస్రవప్రాశనం పవిత్రాభ్యాం
 మార్జనం పవిత్ర ప్రతిపత్తిః హోమాంతే గ్రహపూజనం వాస్తు
 మండలస్థాపిత దేవానాంచ పూజనం ప్రధాన దేవతాపూజనం,
 సుగంధపుష్పమాల్యాదిభిః సంపూజ్య నైవేద్యం పృథక్ పృథక్
 దత్వాతతో బలిదానం । తత్ర బలిద్రవ్యం విప్రే ఘృతయుతపాయ
 సమేవ । మాం ససురాది స్పర్శస్య నిషిద్ధత్వాత్ । ఓం శిఖినే ఏష
 పాయ సబవిర్నమసు । ఓం పర్జన్యాయ ఏషబలిర్నమసు । ఇతి పంచ
 చత్వారింశద్దేవతాభ్యః బలిందద్యాత్ చరక్యాది దేవతాభ్యః,
 సకందాదిదేవేభ్యః, భూమ్యై, వాస్తుపురుషాయ, బలిందద్యాత్,
 దిక్పాలేభ్యః బలిందత్వా క్షేత్రపాలాయ చతుర్ముఖదీపయుత బలిం
 దద్యాత్ । కించతండులాన్ నిక్షిప్య ప్రార్థయేత్ తతః సమస్త దేవే
 భ్యః దక్షిణతాంబూలాదీన్ సమర్ప్య కర్పూరసీరాజనం, నారికేళ
 జలార్ఘ్యందత్వా శిల్పాచార్యాయ పూర్ణపాత్రదానం కుర్యాత్
 తతః సపత్నీక యజమానమూర్ధ్ని పవిత్రేణ మంత్రోదకం ప్రోక్ష
 యేత్ । ఓం దుర్మృతీయాస్తస్మై సంయుతోస్మాన్ ద్వేష్టియంచ
 వయంద్విష్మః ॥

ఇతి విశాన్యాం ప్రణీతాం వ్యుంజీ కుర్యాత్ । అథపూర్ణాహుతి
 సంకల్పః ॥ అద్యేత్యాది అముకమాసే అముకపక్షీ అముకతిథౌ
 అముకవారనక్షత్రయోగకరణముహూర్త వర్తమానాయాం ప్రతిష్ఠా

యజ్ఞకర్మణి వాస్తుదేవతా ప్రీతయో మమ అస్మిన్ యజ్ఞమండపే
మనోభిలషిత ధర్మార్థకామాతియధాస్మితా యురారోఽవ్యశ్వర్య
పుత్రపాత్ర పశుసఖి సుహృత్సంబంధి బంధుసంపదిష్టాది ప్రాప్తయే
చ బ్రాహ్మణద్వారాకారితే ప్రతిష్ఠాయజ్ఞకర్మణి గణపతి గౌరాది
నవగ్రహాద్యధిదేవ స్రత్యధిదేవ పంచలోకపాల దశదిక్పాలయోగినీ
భైరవైకోనపంచాశన్మరుద్గణ సశక్తికపంచవింశత్యుత్తరశతబ్రహ్మర్షి
సహిత శ్రీమద్ధాయత్రీవిరాడ్విశ్వకర్మాప్తపప్తి దేవగణసహితవాస్తో
ష్పత్యాద్యావాహితేష్ట దేవతాప్రీతయేచ స్వైః మంత్రైః కృతాభి
ర్భవతిలతండులూ జ్యాహుతిభిః పరిపూర్ణతాసిద్ధయే, అముకగోత్రోఽ
ముకశర్మాఽహం పూర్ణాహుతిహోమం కరిష్యే యజమానః సపత్నీ
కః శిల్పచార్యస్య దక్షిణసంధం స్పృశన్ తాంబూల పూగీఫలా
క్షతఘృతం స్రువేధిత్యా పూర్ణాహుతిం కుర్యాత్ । తత్ర మంత్రాః
ఓం పూర్ణాదర్వి పరాపతసు పూర్ణాపునరాపతవస్తేవ విక్రీణావహా
ఇష మూర్ధగం శతక్రతో స్వాహా ॥

(1) ఓం మూర్ధానం దివో అరతిం పృథివ్యా నై శ్వానరమృత
ఆజాతమగ్నిం కవిగ్ం సప్రమాజమతిధిం జనాసామాసన్నాపాత్రం
జనయం తదేవాః స్వాహా ॥ (2) ఓం శుక్రజ్యోతిశ్చ చిత్రజ్యోతిశ్చ
సత్యజ్యోతిశ్చ జ్యోతిష్మాంశ్చ శుక్రశ్చ ఋతపాశ్చాత్యగ్ం హః
స్వాహా ॥ (3) ఇతి పూర్ణాహుతిః ఓం ఈదృజ్ చాన్యాదృజ్ చ
నదృజ్ చ ప్రతిసదృజ్ చ । మితశ్చ సంమితశ్చ సభరాః ॥
ఇతి దుద్రకలశత్యాగః అథబర్హిర్హోమః । ఓం దేవాగాతు
విదోగాతుం విత్వాగాతు మితమనసస్పత ఇమం దేవయజ్ఞగ్ం
స్వాహా వాతేధాః ॥ ఇతి బర్హిర్హోమః అథభస్మ వందనం అథత్రా
యుషకరణం । ఓం త్రత్యాయుషం జమదగ్నేరితిలలాటే, కశ్యపస

త్రాయుష మితిగ్రీవాహూం యద్దేవేషుత్రాయుషమితి దక్షిణ
 బాహుమూలే, తన్నోఽస్తుత్రాయుషమితిహృది, ఇతిత్రాయుష
 కరణం తతః నీరాజనం పుష్పాంజలిం సమర్ప్య తత ఉదుంబగ
 పత్రాణి సక్షీరాణి దూర్వాగోమయదధి మధుఘృత కుశయవాన్
 సమభాగాన్ కాంస్యపాతేస్థిత్యా ఆసనోపస్థానేషు ప్రోక్షణంకుర్యాత్
 తత్ర మంత్రాః అథపూర్వ సంధావభిమృశతి । ఓం శ్రీశ్చత్వావశ్చ
 పూర్వే సంధౌ గోపాయేతాం ॥ అథ దక్షిణే సంధావభిమృశతి ॥
 ఓం యజ్ఞశ్చత్వా దక్షిణాచ దక్షిణే సంధౌ గోపాయేతాం । అథ
 పశ్చిమే సంధావభిమృశతి । ఓం అన్నం చత్వా । బాహ్మణాశ్చ
 పశ్చిమే సంధౌ గోపాయేతాం । ఆథోత్తరే సంధావభిమృశతి । ఓం
 ఊర్క్ చత్వాయాన్మతాచోత్తరే సంధౌ గోపాయేతాం । ఇతి
 చతుర్దిక్షు ప్రోక్షయేత్ ఇతి పంచమేఽహని కర్తవ్యం ॥

తతః షష్ఠేఽహని కల్యాణోత్సవం కుర్యాత్

సప్తమేఽహని అవభృథస్నానం కుర్యాత్

ఇతి శ్రీమత్సర శివవిశ్వకర్మాగమోక్త సర్వ దేవ ప్రతిష్ఠాయజ్ఞకల్పః

ఓం తత్సత్ బ్రహ్మర్పణమస్తు.

ధ్వజ ప్రతిష్ఠా

మయాచార్యప్రోక్త మహాశిల్ప సంహితాయాం ఏకాదశోఽధ్యాయః

ధ్వజప్రతిష్ఠా విషయే కర్మణి శిల్పినాకృతం || ఆదాగణాధి సంపూజ్య పుణ్యాహం వాచ్యతోవిధి శిల్పినో వాస్తుపూజాచ ధ్వజం ప్రక్షాళయేత్తతః || రక్తవస్త్రద్వయేనైవ మూలేనాచ్ఛాదయేత్తతః పంచహస్త ప్రమాణేన భూమ్యాదౌ వస్త్రం నిక్షిపేత్ || కృత్వా ధ్వజమలంకారం కుర్యాద్దామ ప్రదక్షిణం దద్యాత్ప్రదక్షిణద్రవ్యం శిల్పాచార్యాయధీమతే || బంధుమిత్రాశ్చ ఆర్యాశ్చ ఉచితాసన సంస్థితాః బ్రహ్మసనం పరిస్తీర్య శిల్పాచార్య స్వధిష్ఠితః || నూతనద్వయ వస్త్రంచ వీరేనాచ్ఛాదయేత్తతః తండులూన్ పంచమానాని స్థిత్యాచ్ఛాద్యదళం లిఖేత్ || ఓం నమో విశ్వకర్మణే ఇతి మంత్రం లిఖేత్తతః పంచబ్రహ్మదిదేవానాం మంటపారాధనం విధి || మనుస్మృతేణ వస్త్రంచ యజ్ఞోపవీతకం తథా సపల్లవం సకూర్చంచ సుగంధంపుష్ప పూరితం || సర్వమంగళ ఘోషైశ్చ స్వస్తిభిర్యాజకైఃసహ కుర్యాదగ్ని ప్రతిష్ఠాంచ ధ్యానమావాహనం విధి || పంచబ్రహ్మది సర్వేషాం అష్టోత్తరశతాహుతిః కృత్వా బలిహరణార్థం అష్టకుంభాన్ వినిక్షిపేత్ || స్వర్ణయంత్రంచ రత్నాని ధాన్యమధ్యేచ నిక్షిపేత్ ధ్వజం సంస్థాప్య తన్మధ్యే శిల్పాచార్య పురస్సరః || శిల్పాచార్యస్తతః కుర్యాత్ ధ్వజాగ్రే కుంభదేనవః అష్టకుంభీషుదిక్పాల మంత్రమూలైః ప్రపూజయేత్ ||

పునరాజ్యం చ రూన్తత్ర అష్టోత్తరశతాహుతిః ధ్వజావరణ దేవానాం జహుయూదాహుతిత్రయం || హోమశేషం సమాచ్ఛాద జయాద్యాంతం చ హోమకృత్ తతః పూర్ణాహుతిం కుర్యాత్ సాంగం వరుణసంయుతం || శిల్పినాకూర్చహస్తేన కుంభము ద్యాసయేత్తతః అగ్నిం విసర్జయేత్ప్రాతః స్తంభంచ కలశోదకం || గాయత్రీ మూలమంత్రేణ మార్జయేత్పూజయేద్విధి శాల్యన్నంతు నివేద

స్వాత్ శర-రాజ్య ఫలాన్వితం॥ కర్పూరమారదిం కుర్యాత్ మంత్ర
పుష్పం ప్రదక్షిణం శిల్పాశీర్వాచనంకృత్వా యజమానః స్వబంధుభిః
నూతనద్వయ వస్త్రం చ తాంబూలం దక్షిణాంతథా ధ్వజాచ్ఛాదన
శస్త్రాశ్చ మంటపద్రవ్యధేనవః ॥ శిల్పాచార్యాయ దద్వాచ్ఛ ఉభ
యేభ్య స్తతఃపరం వాస్తుబ్రహ్మణ ప్రీత్యర్థం షోడశందాన మాచ
రేత్ ॥ కర్తాశ క్త్యనుసారేణ శిల్పాచార్యం ప్రపూజయేత్ విధివత్పూజ
యేత్పశ్చాత్ సర్వాభరణ సంయుతైః ॥ రత్నధాన్య ధనక్షీత్ర
ధేనుకన్యాప్రదానకైః ఫత్రచామరసంయుక్తం గజాశ్వాదోళికాం
తథా ॥ కాశ్మీర కంబళంచైవ సహవాజరథాదికం సద్యోజాతాది
సుముఖ సంభవాచార్య గోత్రజాన్ ॥ బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్ప
శ్చాత్ సర్వవర్ణాన్వితానిచ అన్నదానం ప్రకుర్వీత రాజారాష్ట్రాభి
వర్ధనం॥ ఏవం సంక్షిపతః ప్రోక్తం ధ్వజస్థాపనముత్తమం ధ్వజస్థాపన
కర్తవ్యం భేరీతాడన పూర్వకం ॥ కారయేద్దేవతాహ్వానం రక్తాన్నం
బలం నిక్షిపేత్ యఃకుర్యాద్భక్తి భావేన సయాతి పరమాంగతిం॥ కర్తా
విశ్వరూప మాప్నోతి శిల్పాశీర్వాచనానిచ శిల్పాచార్యస్య సంతృప్తిః
దైవతుష్టికరంభవేత్ ॥ రాజారాష్ట్ర ప్రజానాం చ పశుసస్య సుభి
క్షీతం తద్బ్రహ్మమానసే దుఃఖం రాజారాష్ట్రం వినశ్యతి ॥ శిల్పా
చార్య ప్రతిష్ఠాయాం ధ్వజనిర్మాణకం తథా చిరంప్రపూజ్యతే
స్తంభం యజమానో విచక్షణః ॥ అన్యజాతిప్రతిష్ఠా చ ధ్వజనిర్మాణ
కం తథా ॥ ధ్వజం వినశ్యతేశీఘ్రం కర్తృభర్తృకులక్షయం మహా
శిల్పానుసారేణ మయాచార్యమతం తథా ॥ ఇతి మయాచార్యప్రోక్త
మహాశిల్ప సంహితాయాం ధ్వజనిర్మాణ ప్రతిష్ఠా విధిర్నామ
ఏకాదశోఽధ్యాయః ॥

సపత్నీక పంచవింశత్యుత్తర శతబ్రహ్మర్షి మండలం